



Operativni program
Čezmejno sodelovanje
Slovenija – Madžarska 2007-2013
 ZBORNIK SOFINANCIRANIH PROJEKTOV

Operatív Program
Szlovénia-Magyarország Határon
Átnyúló Együttműködés 2007-2013
 TÁRSFINANSZÍROZOTT PROJEKTEK GYŰJTEMÉNYE

Operational Programme
Cross-border Cooperation
Slovenia-Hungary 2007-2013
 COMPILATION OF COFINANCED PROJECTS



Operativni program

Čezmejno sodelovanje Slovenija – Madžarska 2007-2013

ZBORNIK SOFINANCIRANIH PROJEKTOV

Operatív Program

Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködés 2007-2013

TÁRSFINANSZÍROZOTT PROJEKTEK GYŰJTEMÉNYE

Operational Programme

Cross-border Cooperation Slovenia-Hungary 2007-2013

COMPILATION OF COFINANCED PROJECTS

Izdajatelj:	Organ upravljanja in Skupni tehnični sekretariat OP SI-HU 2007-2013 Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ljubljana 2015 Urad za evropsko teritorialno sodelovanje in finančne mehanizme Sektor za upravljanje čezmejnih programov
Grafično oblikovanje in priprava za tisk:	Starling d.o.o., Vrhnika
Izdal in založil:	Služba Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, Ljubljana 2015
Število natisnjenih izvodov:	700
Tisk:	CICERO, Begunje, d.o.o.
	Publikacijo sofinancirajo Republika Slovenija, Madžarska in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Uvod

V okviru Evropske kohezijske politike Evropska Unija podpira skladen razvoj regij skozi več kohezijskih ukrepov. Nekateri izmed njih so namenjeni posameznim državam članicam, nekateri pa so namenjeni sodelovanju med državami članicami. Eden izmed takšnih ukrepov je tudi področje čezmejnega sodelovanja, v katerem obmejne regije posameznih držav članic sodelujejo druga z drugo. Čezmejno sodelovanje se je v obdobju 2007-2013 odvijalo v okviru Operativnih programov Evropskega teritorialnega sodelovanja.

Pričujoč zbornik predstavlja dosežke, ki jih je v okviru podprtih projektov Operativni program Slovenija-Madžarska 2007-2013 dosegel v svojem implementacijskem obdobju. Zelo nas veseli, da vam lahko na tem mestu predstavimo rezultate projektov, ki so jih projektni partnerji s skupnim sodelovanjem, financiranjem in izvajanjem dosegli v okviru omenjenega Operativnega programa. Zbornik je zastavljen tako, da so v njem predstavljeni vsi projekti, ki so bili v okviru programa podprti in uspešno implementirani. Pri izdelavi zbornika so nam bile v veliko pomoč izvedene evalvacije programa in tudi samih projektov, ki so bile vseskozi vodilo za čim bolj učinkovito koriščenje evropskih sredstev. Na tem mestu gre zahvala vsem, ki so pomagali soustvariti ta obsežen zbornik, še posebej projektnim partnerjem, ki so z programskimi strukturami programa zgledno sodelovali.

Najverjetneje boste ob prebiranju zbornika naleteli na projekte in tematiko, ki ste jo že večkrat opazili v vašem okolju kjer živite, niste pa bili posebej pozorni na to, da so takšne tematike lahko predmet čezmejnega sodelovanja. Upamo, da boste s pomočjo zbornika spoznali pomen čezmejnega sodelovanja, hkrati pa mogoče dobili idejo za obisk programskega območja ali prijavo kakšnega čezmejnega projekta v sofinanciranje v prihodnji finančni perspektivi 2014-2020.

Želimo vam prijetno branje!
Organ upravljanja in Skupni tehnični sekretariat

Operativni program Slovenija-Madžarska 2007-2013

Kako se je začelo?

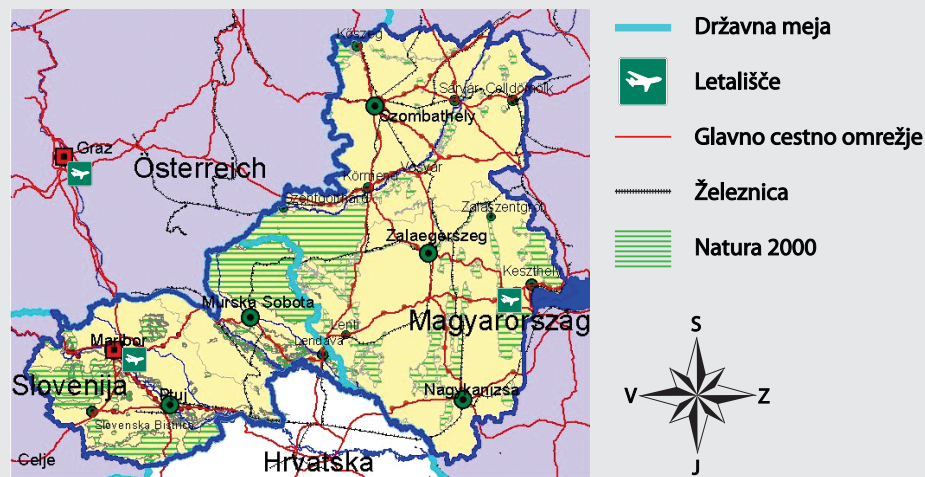
Slovensko-madžarsko čezmejno sodelovanje se je začelo v predpristopnem obdobju. Sodelovanje je najprej potekalo v okviru trilateralnega programa Slovenija-Madžarska-Avstrija (1995, 1996), v letih 2000-2003 pa bilateralno sodelovanje v okviru Phare programa za čezmejno sodelovanje (Phare CBC).

Obe državi sta sodelovali tudi v trilateralnem sosedskem programu Slovenija-Madžarska-Hrvaška 2004-2006. Na osnovi izkušenj iz tega programa sta se državi članici v programskem obdobju 2007-2013 odločili nadaljevati sodelovanje na bilateralni ravni, predvsem zaradi podobnosti na socialnem in gospodarskem področju, ki vključuje strukturne probleme regije (BDP, stopnja brezposelnosti itd.), izraženega interesa za sodelovanje med pomursko in podravsko regijo na eni strani in županijama Vas in Zala na drugi, pa tudi zaradi naravnih in kulturnih podobnosti in zaradi manjšin, ki živita na obeh straneh, kar predstavlja dragoceno osnovo za čezmejno sodelovanje.

Opre delitev območja sodelovanja

Ciljno območje programa je območje **slovensko-madžarske meje**. Županiji **Zala** in **Vas** na Madžarskem ter **pomurska** in **podravska statistična regija** v Sloveniji so teritorialne enote na ravni NUTS III (v nadaljevanju območje sodelovanja).

Območje sodelovanja je del večje geografske enote, Panonskega bazena/nizine, ki ima enake topografske in klimatske lastnosti ter strukturo poseljenosti in gospodarske pogoje. Glavne topografske značilnosti so prostrane ravnine, iz katerih se dviga nizko gričevje in osamelci. Najpomembnejše reke na tem območju so Mura, Drava, Rába in Zala. Območje je gosto poseljeno; prevladujoč tip poselitve so obcestne vasi, medtem ko so najpomembnejša mestna središča Maribor, Murska Sobota, Szombathely in Zalaegerszeg. Za čezmejne prometne poti ni geografskih ovir. Naravni viri območja so rodovitna zemlja, površinska voda in podtalnica, mineralni in termalni izviri ter gozdovi.



Zemljevid 1: Čezmejno območje sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013

Strateški cilj

Strateški cilj Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Madžarska 2007-2013 je bil: **Umestitev čezmejnega območja na evropski zemljevid kot kulturno, zdravo in naravno dragoceno območje za življenje in delo.**

Strategija za doseganje tega strateškega cilja je bila usmerjena v:

- razvoj konkurenčnega in trajnostnega območja sodelovanja s priložnostmi za zaposlitev in zaslužek
- oblikovanje predpogojev za pozitivne učinke na področjih razvoja podeželja in turizma

- razvoj skupnih upravljalških sposobnosti za varovanje in ohranjanje naravnih in kulturnih bogastev
- spodbujanje regionalne in kulturne identitete
- okrepitev regionalnega razvoja in sodelovanje na področju zdravstva
- vzpostavitev boljših povezav v čezmejnem prometu in transportu
- podporo varovanja okolja in povečanja uporabe obnovljivih virov energije
- izboljšanje upravljalških sposobnosti, vključno z upravljanjem z okoljem
- podporo mreženju (tj. razvoju čezmejnih ustanov, usposobljenosti za regionalni razvoj)

Lzvajanje osnovne programske strategije je bilo izvedeno v sklopu dveh strateških prednostnih nalog:

Prva prednostna naloga: Povečanje privlačnosti območja sodelovanja

Čezmejno **privlačnost** območja sodelovanja je program povečal z izboljšanjem in razvojem pomembnih sektorjev, ki vplivajo na razvoj različnih dejavnikov, povezanih s privlačnostjo in prepoznavnostjo. Najpomembnejši sektorji so: turizem, kultura in dostopnost.

Druga prednostna naloga: Trajnostni razvoj

Druga prednostna naloga se je ukvarjala s **trajnostnim in uravnoveženim razvojem**, predvsem kar zadeva preventivno zdravstveno varstvo, varovanje okolja in upravljanje z njim, upravljanje z vodami, učinkovito rabo energije in regionalni razvoj.

Naslednja tabela prikazuje pregled prednostnih nalog in področja dejavnosti znotraj le teh:

PRVA PREDNOSTNA NALOGA	DRUGA PREDNOSTNA NALOGA
POVEČANJE PRIVLAČNOSTI OBMOČJA SODELOVANJA Razvoj skupnih turističnih destinacij Ohranjanje in razvoj kulture Izboljšanje čezmejnih prometnih povezav	TRAJNOSTNI RAZVOJ Sodelovanje na področju regionalnega razvoja Preventivno zdravstveno varstvo Varstvo in upravljanje z okoljem Učinkovita raba energije

Razpoložljiva sredstva, odstotek sofinanciranja in velikost projekta

V okviru 2 javnih razpisov je bilo za sofinanciranje operacij iz Evropskega sklada za regionalni razvoj na voljo znesek v višini **27.522.283,00 EUR**.

Sredstva so bila porazdeljena po prednostnih nalogah, kot sledi:

Prednostne naloge	Prispevek Skupnosti
Povečanje privlačnosti območja sodelovanja	14.150.000,00
Trajnostni razvoj	13.372.283,00
Skupaj	27.522.283,00

Odobrenih in izvedenih je bilo skupaj 43 projektov. Iz programa so se lahko sofinancirali samo upravičeni izdatki, pri čemer je sofinanciranje Skupnosti iz sredstev ESRR znašalo največ 85 % javnih sredstev. Projekti, upravičeni do sodelovanja v programu, so bili projekti, katerih skupni proračunski znesek ESRR sredstev je bil višji od 50.000,00 EUR in praviloma manjši od 2.000.000,00 EUR.

Na vseh področjih dejavnosti se je v projektih odražalo čezmejno sodelovanje kot močna dodana vrednost programa. V tem finančnem obdobju je program ustvaril dobre predpogoje za pozitivne učinke, zlasti na področju razvoja podeželja, turizma in zdravstva. Izvedbe projektov s partnerji z obeh strani meje so privedle do izmenjave izkušenj in dobrih praks. V večini projektnih skupin se je oblikovalo močno in dosledno čezmejno sodelovanje, ki bo tudi v prihodnje odražalo pripravo in izvajanje novih skupnih projektov.

Bevezető

Az Európai Unió az Európai Kohéziós Politika keretében számos kohéziós intézkedésen keresztül támogatja a kiegyensúlyozott területi fejlődést. Néhány közülük az egyes tagállamokra van szabva, néhánynak pedig az a célja, hogy a tagállamok közötti együttműködést támogassa. Az egyik ilyen intézkedés a határon átnyúló együttműködések köre, melynek keretében a tagállamok közvetlen határmenti területei működnek együtt egymással. A határon átnyúló együttműködés a 2007-2013-as periódusban az Európai Területi Együttműködés célkitűzés szerinti Operatív Programok keretében zajlott.

Jelen kiadvány a Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 keretében támogatott projektek eredményeit ismerteti. Nagy örömünkre szolgál, hogy bemutathatjuk a projektpartnerek együttműködése révén, a Program finanszírozása által megvalósított projekteket és azok eredményeit. A kiadvány összeállítása folyamán a program és a projektek rendszeres értékelése nagyon hasznosnak bizonyult, és hatékony viszonyítási alapot is biztosított az uniós források eredményes felhasználásának. A kiadvány létrehozásának célja, hogy minden egyes, a program keretében támogatott és sikeresen megvalósított projektbe betekintést nyújtson.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak, akik valamilyen módon hozzájárultak ehhez az átfogó kiadványhoz, különösen a projekt partnereknek, akiknek a program szervezeteivel való együttműködése példaértékű volt.

Amikor ezt a kiadványt olvassa, valószínűleg találkozik majd olyan projekkel és ügyekkel lakókörnyezetében, melyek már ismerősek voltak az Ön számára, de nem fordított különös figyelmet arra, hogy egy-egy ilyen téma akár a határon átnyúló együttműködés tárgya is lehet. Reméljük, hogy ennek a kiadványnak a segítségével felismeri a határon átnyúló együttműködés fontosságát, esetleg kedvet kap arra, hogy meglátogassa a programterületet vagy pályázzon egy határon átnyúló projekttel a következő, 2014-2020-as programciklusban.

Kellemes olvasást kívánunk!

Irányító Hatóság és Közös Technikai Titkárság

Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013

Hogy is kezdődött az egész?

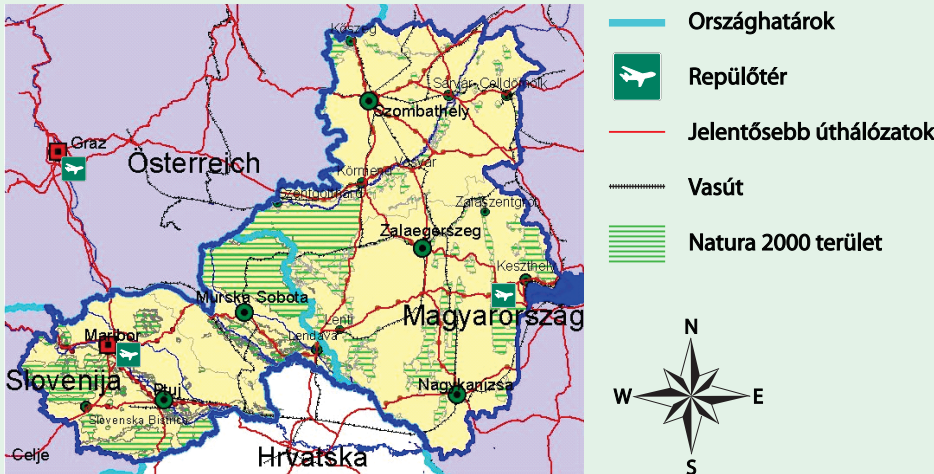
A Magyarország és Szlovénia közötti kétoldalú együttműködés az előcsatlakozási időszakban kezdődött. Az együttműködés először a háromoldalú Szlovénia-Magyarország-Ausztria Program (1995-1996) keretében valósult meg. 2000 és 2003 között a kétoldalú Phare Határon Átnyúló Együttműködési Program került végrehajtásra.

Mindkét ország részt vett a háromoldalú Szlovénia-Magyarország-Horvátország Szomszédsági Program 2004-2006-ban. A háromoldalú program tapasztalatai alapján mindkét tagállam (Szlovénia és Magyarország) úgy döntött, hogy kétoldalú együttműködést kíván kialakítani a másik féllel a következő adottságokból fakadóan: hasonló társadalmi-gazdasági környezet, beleértve a régiók strukturális problémáit (GDP, munkanélküliségi ráta stb.), a szlovén Pomurje és Podravje régiók, valamint a magyar Vas és Zala megyék közötti együttműködés iránti igény, hasonló természeti és kulturális környezet, valamint, hogy mindkét nemzet kisebbségei élnek a határ mentén. E tényezők kiváló alapot biztosítanak a határon átnyúló együttműködésre.

Az együttműködési terület meghatározása

A program célterülete a közös **szlovén-magyar határ menti** terület. A magyarországi **Zala és Vas megye** és a szlovéniai **Pomurje és Podravje régiók** azok a NUTS III szintű területi egységek, melyek a továbbiakban az együttműködési területet alkotják.

Az együttműködési terület nagyobb földrajzi egységhez tartozik – a Pannon-síksághoz, melynek ugyanolyan földrajzi és éghajlati tulajdonságai, valamint települési szerkezete és gazdasági körülményei vannak. A legfontosabb földrajzi jellemzők a domságok és elszigetelt hegyek által megszakított nagy kiterjedésű alföldek. Az együttműködési terület legfontosabb folyói a Mura, a Dráva, a Rába és a Zala. Sűrűn lakott terület; a legjellegzetesebb települések az utak menti falvak. Emellett a legfontosabb városok és munkahelyeket biztosító központok Maribor, Murska Sobota (Muraszombat), Szombathely és Zalaegerszeg. A határon átnyúló szállítási útvonalakon nincsenek domborzati akadályok. A régió természeti erőforrásai mezőgazdasági földek, felszíni és talajvizek, ásvány- és termálfvízforrások és erdők.



Térkép: A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 területe

Stratégiai célkitűzés

A Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együttműködési Program 2007-2013 **stratégiai célkitűzése** tehát a következő volt:

A határmenti régió olyan területet képviseljen a térképen, amely kulturális, egészségügyi és természeti szempontból is kiváló élet- és munkakörülményeket biztosít.

Ezen stratégiai célok elérésének **stratégiája** a következő:

- olyan versenyképes és fenntartható együttműködési terület fejlesztése, amely elérhető munka- és jövedelemszerzési lehetőséget kínál
- pozitív eredmények előfeltételeinek megteremtése a vidékfejlesztés és idegenforgalom területén
- közös gazdálkodás kialakítása a természeti és kulturális tőke fenntartása és megóvása érdekében
- regionális és kulturális identitás elősegítése
- regionális fejlesztés és egészségügyi együttműködés erősítése
- jobb csatlakozások kialakítása a határon átmenő közlekedést és szállítást illetően
- a környezetvédelem támogatása és a megújuló energiaforrások használatának növelése
- a gazdálkodási teljesítmény növelése, beleértve a környezetgazdálkodást
- a hálózatépítés ösztönzése (pl. a határ menti intézmények fejlesztése, regionális fejlesztés)

Az alapvető programstratégia végrehajtása két stratégiai prioritási tengely mentén valósult meg:

1. prioritási tengely: Az együttműködési terület vonzerejének növelése

Hangsúlyt fektettünk a határ menti terület **vonzerejének növelésére** olyan fontos szektorok javításával és fejlesztésével, amelyek az együttműködési terület vonzerejével és láthatóságával kapcsolatos különféle aspektusok fejlesztésére voltak hatással. A legfontosabb szektorok az idegenforgalom, a kultúra, az elérhetőség voltak.

2. prioritási tengely: Fenntartható fejlődés

A 2. prioritási tengely foglalkozott a **fenntartható és kiegyensúlyozott fejlődéssel**, különös tekintettel a megelőző egészségápolásra, környezetvédelemre és -gazdálkodásra, vízgazdálkodásra, hatékony energiafelhasználásra és regionális fejlesztésre.

A következő táblázat bemutatja a prioritási tengelyeket:

1. PRIORITÁSI TENGEY	2. PRIORITÁSI TENGEY
AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI TERÜLET VONZEREJÉNEK NÖVELÉSE Közös idegenforgalmi desztináció fejlesztése Kultúra megőrzése és fejlesztése Határon átnyúló közlekedési kapcsolatok javítása	FENNTARTHATÓ FEJLŐDÉS Területfejlesztési együttműködés Megelőző egészségápolás Környezetvédelem és -gazdálkodás Hatékony energiafelhasználás

A rendelkezésre álló források, a társfinanszírozás aránya és a projektek mérete:

A projektek társfinanszírozására a két pályázati felhívás keretében **27.522.283,00** euró összegű, az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) származó forrás állt rendelkezésre.

A rendelkezésre álló források az alábbi módon oszlottak meg a prioritási tengelyek között:

Prioritási tengely	Közösségi forrás
Az együttműködési terület vonzerejének növelése	14.150.000,00
Fenntartható fejlődés	13.372.283,00
Összesen	27.522.283,00

Összesen 43 projekt került jóváhagyásra és megvalósításra. Csak jogosult költségek voltak támogathatók a program keretében. Az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA) származó közösségi hozzájárulás mértéke egy-egy pályázat esetében legfeljebb 85% lehetett. Azok a projektek voltak jogosultak részt venni a programban, melyek esetében az igényelt ERFA támogatás meghaladta az 50.000,00 eurót és – rendszerint – nem érte el a 2.000.000,00 eurót.

A határon átnyúló együttműködés a program jelentős hozzáadott értéke volt és a projektek összes tevékenységi területében jelentkezett. Ebben a pénzügyi időszakban a program jó előfeltételeket teremtett a pozitív hatásoknak, különösen a vidékfejlesztés, a turizmus és az egészségügy területén. A projektek megvalósítása a határ két oldalán lévő partnerek együttműködésében a tapasztalatok és jó gyakorlatok cseréjéhez vezetett. A projekt csapatok többségében erős és folyamatos határon átnyúló együttműködés alakult ki, amely a jövőben is közös projektek megvalósítását eredményezheti.

Introduction

In the context of the European Cohesion Policy the European Union supports the balanced regional development through many cohesion measures. Some of them are designed to individual Member States and some are designed to co-operation between Member States. One of these measure is the scope of cross-border cooperation, in which the border regions of the Member States shall cooperate with each other. The Cross-border cooperation in the period 2007-2013 took place in the framework of the Operational Programmes of the European Territorial Cooperation.

The present brochure represents the achievements of the supported projects within the Operational Programme Slovenia-Hungary 2007-2013 in its implementation period. We are very glad to present the project results achieved by project partners through joint cooperation, funding and implementation within this Operational Programme. The brochure is designed in a way that it presents all the projects which have been supported and successfully implemented within the programme. In compiling the proceedings, the conducted evaluations of the programme and of the projects proved to be very helpful, and provided also an effective benchmark for the most efficient use of EU funds. At this point, we would like to thank all who contributed in any way to this comprehensive brochure, especially the project partners, whose cooperation with the programme structures was exemplary.

When reading the brochure you're likely to encounter projects and issues that you have already seen many times in the area where you live, but you gave no particular attention to the fact that such topics can be subject of cross-border cooperation. We hope that with the help of this brochure you will realize the importance of the cross-border cooperation and might also get the idea to visit the programme area or apply a cross-border project for co-financing in the next financial perspective 2014-2020.

We wish you pleasant reading!

The Managing Authority and the Joint Technical Secretariat

Operational Programme Slovenia-Hungary 2007-2013

How it all started?

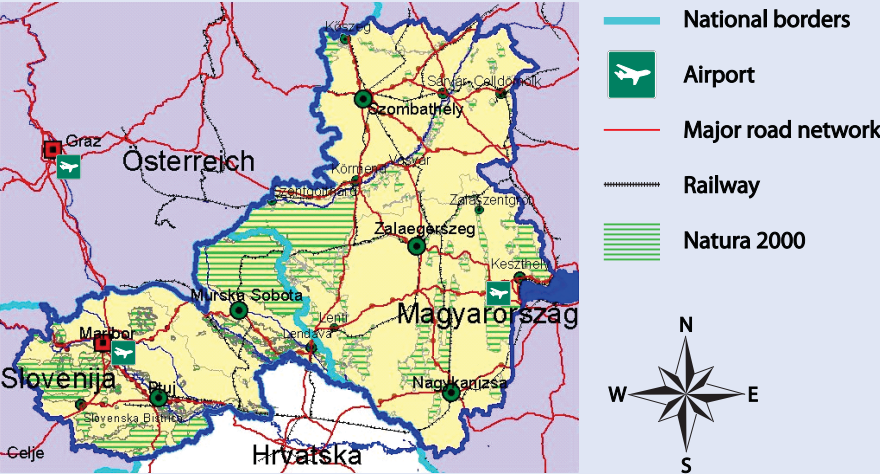
Bilateral cooperation between Hungary and Slovenia originates in the pre-accession period. Firstly, the cooperation was implemented through the trilateral Slovenia – Hungary – Austria programme (1995, 1996). In 2000-2003, the bilateral Phare Cross-border Cooperation Programme was implemented.

Both countries participated in the trilateral Neighbourhood Programme Slovenia – Hungary – Croatia 2004-2006. Upon the experiences in the trilateral programme, both Member States decided to build up cooperation on the bilateral level due to the following criteria: similarity in the socio-economic context, including structural problems of the regions (GDP, unemployment rate etc.), the expression of interest in the cooperation between the Pomurje and Podravje region and the Vas and Zala counties, similar natural and cultural landscape, and the minorities living on both sides, giving precious ground for cross-border cooperation.

Identification of Cooperation Area

The programme-targeted area is the area of the common **Slovenian - Hungarian border**. The counties **Zala** and **Vas** in Hungary and the **Pomurje** and **Podravje** regions in Slovenia are the territorial units on the NUTS III level, further described as cooperation area.

The cooperation area belongs to the bigger geographical unit – the Pannonian basin/plain, having the same topographic and climatic characteristics as well as settlement structure and economic conditions. The main topographic characteristics are extensive plains interrupted by low hills and isolated massifs. The most important rivers in the cooperation area are Mura, Drava, Rába and Zala. The area is densely populated; the predominant settlement types are villages along the roads, while the most important urban and employment centres are Maribor, Murska Sobota, Szombathely, Zalaegerszeg. There are no relief barriers for cross-border transport routes. The region's natural resources are agricultural land, surface and ground water, mineral and thermal springs and forests.



Map: Cross-border cooperation area Slovenia-Hungary 2007-2013

Strategic Objective

The **strategic objective** of the Operational Programme Slovenia-Hungary 2007-2013 was:

To place the cross-border region on the European map as a cultural, health and natural precious area for living and working.

The strategy to address this strategic objective was to:

- develop a competitive and sustainable cooperation area that offers access to work and income opportunity
- create preconditions for positive effects in the fields of rural development and tourism
- develop joint management capacities for preservation and conservation of natural and cultural assets
- promote regional and cultural identity

- strengthen regional development and health cooperation
- create better connections in cross-border traffic and transport
- support environment protection and increase the use of renewable energy sources
- improve management capacity, including environmental management
- encourage networking (i.e. development of cross-border institutions, capacities for regional development)

The implementation of the basic programme strategies was carried out within two strategic priority axes:

Priority Axis 1: Increase the attractiveness of the cooperation area

The programme enhanced cross-border **attractiveness** through improvement and development of important sectors which influence the development of different aspects related to attractiveness and visibility of the cooperation area. The most important sectors are: tourism, culture, accessibility.

Priority Axis 2: Sustainable development

Priority Axis 2 dealt with a **sustainable and well-balanced development**, in particular regarding preventative health care, environment protection and management, water management, utilisation of efficient energy use and regional development.

The following table illustrates an overview of the priority axes and their activity fields:

PRIORITY AXIS 1	PRIORITY AXIS 2
INCREASE THE ATTRACTIVENESS OF THE COOPERATION AREA Development of Joint Tourist Destination Preservation and Development of Culture Improvement of Cross border Traffic Connections	SUSTAINABLE DEVELOPMENT Regional Development Cooperation Preventative Health Care Environment Protection and Management Efficient Energy Use
PRIORITY AXIS 3 TECHNICAL ASSISTANCE	

Available funds, share of co-financing and project size

In frame of two Calls for propolsals the amount of **27.522.283,00 EUR** from the European Regional Development Fund was available for co-financing operations.

The funds werw subdivided by priority axes as follows:

Priority Axes	Community funding
Increase the attractiveness of the cooperation area	14.150.000,00
Sustainable development	13.372.283,00
Total	27.522.283,00

All together there were 43 projects approved and implemented. Only eligible expenditure have been co-financed from the programme, whereby the Community co-financing from the ERDF funds amounted to max. 85% of the public funding. The projects eligible for participation in the programme were those with the total amount of requested ERDF funds higher than 50.000,00 EUR and, as a rule, less than 2.000.000,00 EUR.

On all activity fields of the projects the Cross-border cooperation is reflected as a strong added value of the programme. Within this financial period, the programme has created good preconditions for positive effects especially on the fields of rural development, tourism and health care. Implementations of project with partners from both sides of the border lead to the exchange of experiences and good practices. Within the majority of project teams, strong and consistent cross-border cooperation has formed which will result in the future by implementing new joint projects.

1. PRIORITETA / 1. PRIORITÁS / PRIORITY 1

Doživetje panonske gastronomije / **Pannon gasztronómiai élmények** 18

Živa dediščina / **Élő örökségünk** 22

Vinska kultura brez meja / **Határtalan borkultúra** 26

Sosed k sosedu / **Szomszéd a szomszédhoz** 30

Mura Raba TV 34

Via Savaria 38

Sense of place 42

Doživetja tradicije / **A hagyomány élménye** 46

AC 50

BIO EXPERIENCE 54

TOURISM & MEDIA 58

ROMA CARAVAN 62

Folk 66

Pannon Pleasure 70

Mura Raba TV II 74

AC 2 78

5 Postakocsi 82

Jó borszomszédtság 86

Oral History 90

Rédics-Göntérháza 94

FUTUR 98

2. PRIORITETA / 2. PRIORITÁS / PRIORITY 2

Mental Health 104

HU-SLO Iron Will 108

Krajina v harmoniji / **Harmóniában a tájjal** 112

3PARKI - 3PARK 116

WEP 120

Zdrava hrana za zdravo življenje 124

BIOFUTURE 128

T-JAM 132

Women & Youth 136

Energo Optimum 140

ECO-HUB 144

Upkač 148

ATT 152

Right Profession 156

OCR 160

LQ - CELIAC 164

REG-NET 168

Healthy Youth 172

LAMAPROM 176

!Naprej-!Előre 180

Rešujmo skupaj 184

HEALTHY 188

1. PRIORITETA / 1. PRIORITÁS / PRIORITY 1



Povečanje kvalitetne gostinske ponudbe, ki vključuje lokalne proizvode na visoki kakovostni ravni

A vendéglátói kínálat növelése minőségi helyi termékek előállításával

Increasing high-quality cattering offers that include local products at a high level of quality

S svojim projektom so želeli partnerji obogatiti in dvigniti kakovost gostinske ponudbe tudi s sodelovanjem in povezanostjo s ponudniki lokalnih proizvodov v območju in s tem prispevati k povečanju privlačnosti območja sodelovanja. Projekt je pripravil tržno zanimive produkte, kateri povezujejo kulturno in naravno dediščino, etnologijo, umetnost in podeželsko proizvodnjo. S pripravo turističnih produktov so obogatili predvsem turistično ponudbo, ki bo skupno regijo predstavila v zanimivejši luči, predvsem pa gostom ponudila možnost doživetja regije.

A projekttel a partnerek a vendéglátói kínálatot kívánják gazdagítani és magasabb szintre emelni a helyi termékek kínálóiával való összefogás révén, a térségre jellemző speciális gasztronómiai termékek, receptek kialakításával és hozzájárulni az együttműködésben résztvevő térség vonzerejének növeléséhez. A projekt piacorientált termékeket állított elő, amelyek tükrözik a térség kulturális és természeti örökségét, az etnológiát, a művészetet, a vidéki termelést. A turisztikai termékek előállításával gazdagították a turisztikai kínálatot, amely a közös régiót kedvezőbb, vonzóbb fényben mutatja be, és mindenekelőtt a vendégeknek nyújt lehetőséget arra, hogy a régió élményt jelentsen számukra.

By means of this project, the partners wished to enrich and raise the quality of the cattering offer, also by cooperation and being connected with local product providers in the area, thus contributing to the increase in the attractiveness of the cooperation area. The project prepared products interesting for the market that connect cultural and natural heritage, ethnology, art and rural production. By preparing tourist products, the tourist offer was enhanced which will introduce the region in a more interesting light and offer guests the possibility of experiencing the region.

Ključne besede projekta:
gastronomija, lokalni produkti, panonski svet

A projekt kulcsszavai:
gasztronómia, helyi termékek, pannon világ

Key words of the project:
gastronomy, local products, Pannonian world

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Doživetje panonske gastronomije / Pannon gasztronómiai élmények

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Doživetje panonske gastronomije / Pannon gasztronómiai élmények / Experience of Pannonian gastronomy

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
578.937,46 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2009 - december 2012 / 2009 szeptember - 2012 december / September 2009 - December 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.ooz-ms.si

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota, Društvo za promocijo in zaščito prekmurskih dobrot, Turistično-informativni center Moravske, Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Zalai Borút Egyesület, Pannon Helyi Termék Nonprofit Kft.



»S kakovostnimi lokalnimi produkti obogatena gostinska ponudba krepi prepoznavnost območja.«

Renata Stanko, Murska Sobota, Območna obrtno-gospodarska zbornica Murska Sobota

Na terenu zasledimo probleme: majhni lokalni proizvajalci, ki niso povezani z gostilnami, tradicionalna kuhinja, kateri manjka moderni odtis in zastarel način prodaje izdelkov, ki potrebuje izboljšave z novimi pristopi. Projekt je osredotočen na znanje in ozaveščenost gostiln in njihovih zaposlenih, ter pripravo nekaj primerov izdelkov v obeh dejavnostih: v gostinstvu in lokalni proizvodnji. Projekt se je osredotočil na delavnice z izkušnimi predavatelji, tako praktične, kot teoretične. Organizirane so bile okroglice mize s turističnimi agencijami, da bi izvedeli kaj oni pogrešajo in pričakujejo od gostiln in turističnih vsebin. Razvitih je bilo več novih izdelkov: novi lokalni produkti višje kakovosti, produkti, ki jih lahko ponujajo in uporabljajo gostilne.

Az érintett területen az alábbi problémák kerültek azonosításra: kis helyi termelők, akik nincsenek kapcsolatban a vendéglőkkel; hagyományos konyha, amelyből hiányzik a korszellem; a termékek elavult értékesítési módja, amelyekben új hozzáállásra van szükség. A projekt a vendéglők és alkalmazottaik tudásán és tudatosításán alapult, valamint néhány, a vendéglátóiparban és a helyi termelésben releváns mintatermék kidolgozásán. A megvalósítás során az elméleti és gyakorlati műhelymunkára koncentráltak, tapasztalt előadók bevonásával. Kerekasztal beszélgetéseket szerveztek a turisztikai irodákkal annak érdekében, hogy megtudják, mit hiányolnak és mit várnak a vendéglőktől és a

In the field, the following problems were found: small local producers that are not connected with restaurants, traditional cuisine that lacks a modern touch, and an old-fashioned way of selling products that requires improvements using new approaches. The project was focused on the knowledge and awareness of restaurants and their employees and the preparation of some examples of products in both activities: in cattering as well as in local production. We focused on workshops, both practical as well as theoretical, with experienced lecturers. We organised round tables with tourist agencies in order to discover what they miss and expect from restaurants and tourism offers. We developed numerous new products:



»A vendéglők kínálata a minőségi helyi termékekkel gazdagítva növeli a vidék felismerhetőségét.«

Renata Stanko, Murska Sobota, Területi Gazdasági Kamara Murska Sobota

Pripravljeni so bili novi gostinski produkti, ki so bili preizkušeni tudi v gostilnah. Produkti so bili zelo dobro sprejeti v gostilnah in pri njihovih gostih. Produkti so bili lokalno in sezonsko pogojeni. Vsi, z izjemo enega, ki je lahko uporaben za celotno meddržavno območje in se lahko ponuja skozi celo leto. Imenuje se Panonski zakladi. Uspehu projekta je doprinesla izvedena promocija in marketinška strategija. Pripravljenih je bilo vrsto promocijskih aktivnosti (v lokalnih medijih, na turističnih sejnih, itd.) in promocijskega materiala in gostinski zemljevid meddržavne regije z označenimi gostilnami in lokalnimi proizvajalci. Projektu je uspelo dvigniti kvaliteto 40 gostiln v meddržavni regiji in vzpostaviti povezavo med kvalitetno lokalno proizvodnjo in gostilnami, ter njihovimi gosti – v in izven regije.

turisztikai kínálattól. Számos új termék került kifejlesztésre, olyan új magas színvonalú helyi termékek, amelyeket a vendéglők használhatnak és kínálhatnak. Új gasztronómiai termékek is készültek és kerültek kóstoltatásra a vendéglőkben, melyeket a vendéglők és a vendégek nagyon jól fogadtak. A termékek, egy kivétellel mely az egész programterületen egész évben használható, hely- és időnyűgűk. Ezt Pannonia Kincseinek keresztelték el. A projekt eredményéhez hozzájárult a promóció és a marketing stratégia is. A partnerek több népszerűsítő tevékenységet végeztek (a helybeli médiában, turisztikai vásárokon stb.), valamint készítettek promóciós anyagokat és egy térképet, melyen meg vannak jelölve a határmenti régióban található vendéglők és helyi termelők. Sikerkelt 40 vendéglő kínálatát magasabb színvonalra emelni és kialakítani a kapcsolatot a minőségi helyi termelők és a vendéglők valamint azok vendégeik között - a régióban és ezen kívül is.

new local high-quality products and products that may be offered and used by restaurants. New catering products were also prepared and tested in restaurants. The products were well received in restaurants and by their guests. All products depended on the location and time of year, with the exception of one that may be used for the entire cross-border area and may be used all year long. It was called Pannonian Treasures. The success of the project was also due to a promotion and marketing strategy. A number of promotional activities (in local media, at tourism trade shows, etc.), promotional materials as well as a catering map of the cross-border region with marked restaurants and local producers were prepared. We managed to raise the quality of 40 restaurants in the cross-border region and establish a connection between high-quality local producers, restaurants and their guests – in and outside of the region.



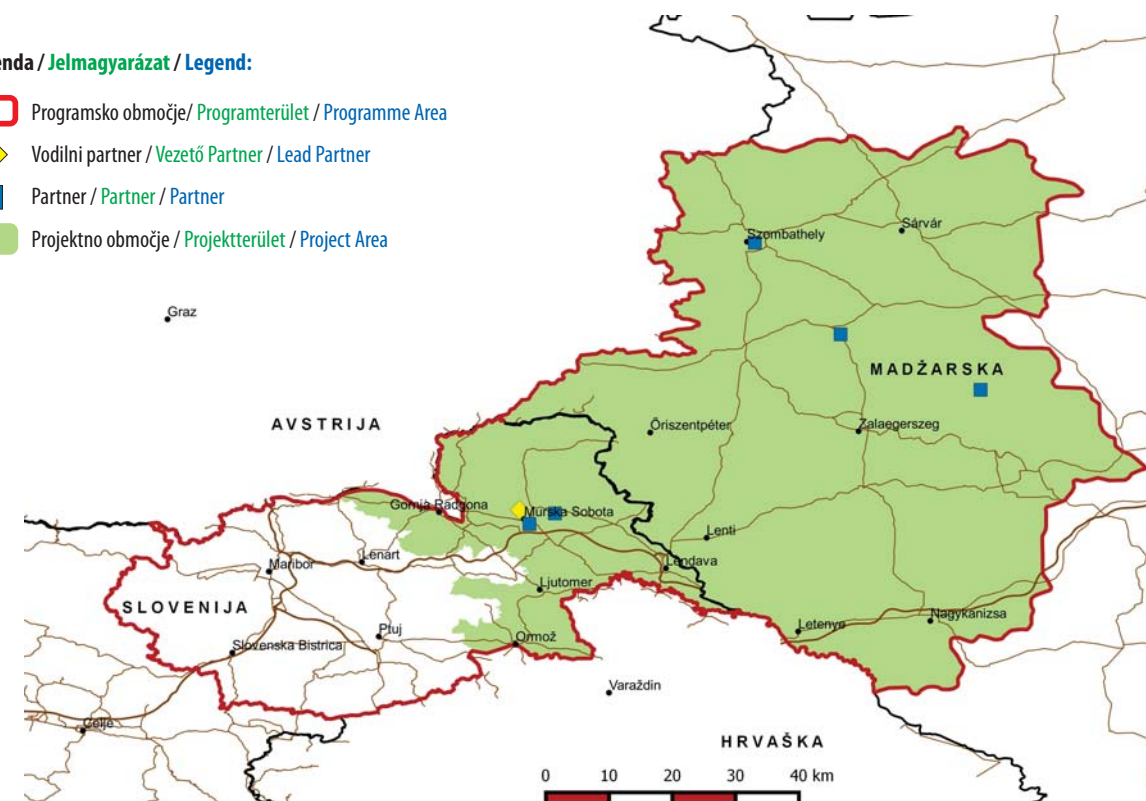
- Skupnega izobraževanja ali usposabljanja se je udeležilo 1612 ljudi, od tega 968 žensk
- A közös oktatási és képzési programokon 1612 személy vett részt, közülük 968 nő
- 1612 people attended joint education or training programmes, 968 of which were women

- V okolici se nahaja 40 gostiln, ki uporabljajo doma pridelane produkte in proizvode
- A környéken 40 vendéglő kínál helyi termékeket
- In the surrounding area, there are 40 restaurants that use home-made products

- 10 gostiln je svojo kvaliteto dvignilo na višji nivo
- 10 vendéglő emelte szolgáltatási színvonalát
- 10 restaurants raised the level of their quality

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- ◆ Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“A catering offer enriched by means of high-quality local products strengthens the recognisability of an area.”

Renata Stanko, Murska Sobota, Murska Sobota Regional Chamber of Craft and Small Business of Slovenia



„Élő örökségünk”- egy néprajzi kutatótábor és tereptapasztalatai



Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Živa dediščina / Élő örökségünk

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Skupna bogastva naše preteklosti - živa dediščina / Múltunk közös értékei – élő örökségünk / Common values of our past - our living heritage

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

328.150,62 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

julij 2009 - september 2012 / 2009 július - 2012 február / July 2009 - February 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.vasivirtualismuzeum.hu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, Zala Megyei Intézményfenntartó Központ, Pomurska madžarska samoupravna narodna, Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága

Oživljanje skupne zgodovinske preteklosti in kulturne dediščine

A közös történelmi múlt és a kulturális örökség felelevenítése

Bringing common historical past and cultural heritage to life

Projekt se je zavzemal za okrepljeno vzajemno znanje o skupnih, zgodovinsko pogojenih kulturnih vrednotah (na področju etnografije, umetnosti, življenjskega stila, tradicije, arhitekture, narodne glasbe, identitete, sobivanja, sodelovanja, izkušnje, itd.) prebivalcev, ki prebivajo na obmejnem območju z namenom, da se seznanijo z zgodovino predhodnikov. Pred izvedbo projekta se je na obmejnem območju pokazala potreba po izboljšanju kulturne turistične privlačnosti regije s pomočjo tradicionalnih in modernih načinov komuniciranja ter povečanje trajnosti nekaterih elementov projekta na podlagi okrepljenega sodelovanja partnerjev iz različnih strani meje.

A projekt a határmenti térségben élő közösségek közös, történelmileg feltételezett kulturális értékeiről alkotott tudás megerősítésére törekedett (a néprajz, művészet, életmód, hagyomány, építészet, népzene, együttélés, együttműködés, tapasztalatok, stb. terén) annak érdekében, hogy megismerjék a projekt térségében élő emberek történelmét. Szükséges volt a tevékenységek továbbfejlesztésére, a kulturális idegenforgalom vonzerejének növelésére a hagyományos és korszerű kommunikációs eszközökkel, valamint egyes elemek fenntarthatóságának növelésére a projekt által megerősített fejlesztési együttműködés alapján.

The project promoted greater mutual knowledge about the common, historically dependent cultural values (in the field of ethnography, art, lifestyle, tradition, architecture, folk music, identity, co-existence, cooperation, experience, etc.) of communities living in border areas, so that they become familiar with the history of people living in the project area. Further development of activities, the enhancement of the tourist attractions in the region by means of traditional and modern means of communication, and the increase of the sustainability of certain project elements on the basis of enhanced development cooperation were necessary.

Ključne besede projekta:

skupne pobude, regionalna identiteta

A projekt kulcsszavai:

közös kezdeményezés, térségi identitás

Key words of the project:

join initiatives, regional identity



»Skupne vrednote naše preteklosti, naša živa dediščina – vzajemno razkriva naše kulturne elemente, da se jih aktivno seznani in vključi v sodobno družbeno in kulturno življenje naše ciljne skupine.«

Holdosi Dániel, Szombathely, Urad samouprave županije Vas

Območje, na katerega se nanaša projekt, ima skupno zgodovinsko preteklost in kulturno dediščino, kar pa je danes razmeroma malo uveljavljeno v praksi regionalnega razvoja. Neizkoriščenost zaklada skupne dediščine in nezadostna intenzivnost medsebojnega povezovanja se lahko ocenjujeta kot premajhna regionalna izkoriščenost virov, sprememba stanja pa lahko spodbudi večjo dinamiko razvoja. V regiji so dobre možnosti za razvoj kulturnega turizma, vendar je pot do večje prepoznavnosti in večjega števila turistov še oddaljena, zato je projekt prispeval ravno k hitrejšemu napredovanju in je uspešno dosegel svoje zastavljene cilje. Splošni čezmejni cilji so tako skupne pobude in spodbujanje sinergičnih vplivov na razvoj regije, pospeševanje varstva

A projekt által érintett területnek közös történelmi múltja és kulturális öröksége van, ami ma viszonylag kevésbé érvényesül a regionális fejlesztés gyakorlatában. A közös örökség kincstárának kihasználatlansága valamint a kölcsönös összeköttetés nem megfelelő intenzitása a regionális források kismértékű kihasználatlanságaként értékelhető, a helyzet megváltoztatása pedig nagyobb fejlődési dinamikát ösztönözhet. A térség jó lehetőségeket kínál a kulturális turizmus fejlesztése számára, de hosszú út vezet még a jobb felismerhetőséghez és a nagyobb számú turistához; és ez az, amivel a projekt hozzájárult a gyorsabb haladáshoz és sikeresen elérte a kitűzött célokat. A közös

The area that the project refers to has a common historical past and cultural heritage which is relatively poorly established in the practice of regional development today. The unused treasures of common heritage and the insufficient intensity of mutual integration may be seen as insufficient use of regional resources, and a change in this situation may encourage greater development dynamics. This region offers good opportunities for the development of cultural tourism, but there is still a long path to greater recognisability and a greater number of tourists, and this is why this project has contributed to quicker progress and has successfully achieved the set goals. The general cross-border goals are, therefore, common initiatives and encouraging synergistic effects on the



»Múltunk közös értékei, élő örökségünk – ez a projekt bemutatja a kulturális elemeinket, hogy azok aktívan beépülhessenek a célcsoportok korszerű társadalmi és kulturális életébe.«

Holdosi Dániel, Szombathely, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

dediščine in kulturnega turizma ter usklajeni sistemi in inovativne metode na področju gospodarjenja s skupnim bogastvom. Projektne aktivnosti so bile usmerjene v krepitev skupne območne identitete in v pospešitev mrežnega sodelovanja. Končni rezultat pa je odkritje umetniških, glasbenih, etnografskih in lokalnoglobinskih vrednot. Projekt je prinesel povečan obseg znanja, elektronsko komunikacijsko platformo in pisne materiale, okrepitev identitete, povečanje profesionalne komunikacije na čezmejni ravni itd.

határon átnyúló célkitűzések ezért a közös kezdeményezések és szinergikus hatások ösztönzése a térségfejlesztésben, az örökségvédelem és a kulturális turizmus előmozdítása, valamint összehangolt rendszerek kialakítása és innovatív módszerek alkalmazása a közös kincsek kezelésének területén. A projekt tevékenységei a közös térségi identitás erősítésére és a hálózatok együttműködésének előmozdítására irányultak. Ennek végeredménye a feltárt művészi, zenei, népzenei, helytörténeti értékek. A projekt többlettudást, elektronikus kommunikációs platformot, írásos anyagokat eredményezett, hozzájárult az identitás erősítéséhez és a professzionális kommunikáció növeléséhez határon átnyúló szinten.

development of the region, promoting the protection of heritage and cultural tourism as well as coordinated systems and innovative methods in the field of managing common treasures. Project activities were directed at strengthening common regional identity and promoting network cooperation. The end result is the discovery of artistic, musical, ethnographic, and local historical values. The project brought about an increased extent of knowledge, an electronic communications platform and written materials, the strengthening of identity, an increase in professional communication on a cross-border level, etc.



“The common values of our past, our living heritage – this project shows our cultural elements, so that they may be actively introduced and included in the modern social and cultural life of our target group.”

Holdosi Dániel, Szombathely, Vas Parish Self-Government Office



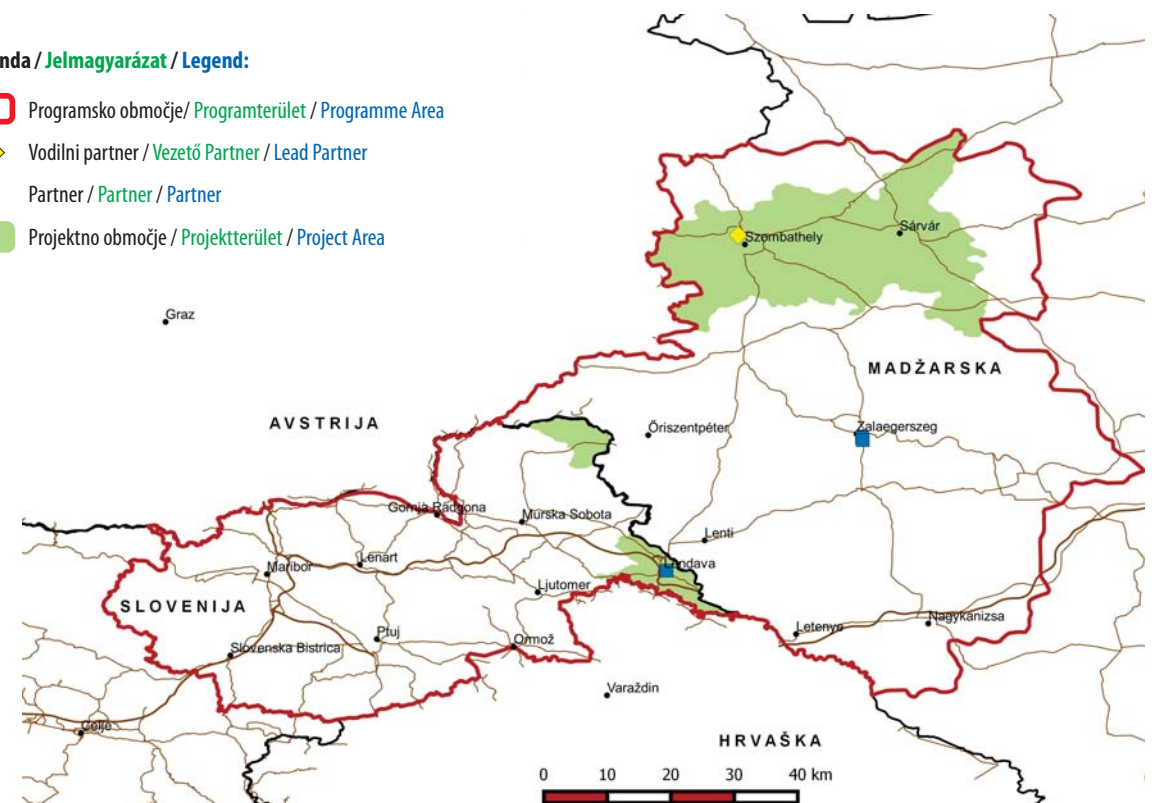
- Virtualni muzej s spletno stranjo
- Virtuális múzeum és honlap
- Virtual museum and website

- Lokalna zgodovinska enciklopedija z dvestotimi gesli
- Helytörténeti enciklopédia kétszáz szócikkkel
- A local encyclopaedia of history with two hundred entries

- Arhiv tradicionalne glasbe
- Népzenei archívum
- Archive of traditional music

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Povečanje privlačnosti čezmejnega območja s pomočjo bolj aktivnega vinskega turizma

A határon átnyúló térség vonzerejének növelése az aktívabb borturizmus segítségével

The increase of the attractiveness of the cross-border area with the help of active wine tourism

Projekt je prispeval k povečanju privlačnosti slovensko-madžarskega čezmejnega območja preko ustvarjanja turističnih destinacij, izboljšanja turistične ponudbe, infrastrukturnega razvoja, izboljšanja enakih možnosti in krepitev promocijskih akcij. Ustanovljeno je bilo skupno gospodarsko-socialno okolje, kjer so turistični deležniki, še posebej tržni akterji vinskega sektorja, ustvarili skupne turistične destinacije na obmejnem območju z namenom, da izboljšajo svoj dostop do trga in povečajo konkurenčnost. Priložnosti za ženske so se prav tako povečale s pomočjo vzpostavljanja možnosti za ženske karijerne poti.

A projekt a turisztikai desztináció létrehozásával, a turisztikai kínálat javításával, az infrastruktúra fejlesztésével, azonos lehetőségek biztosításával és a népszerűsítő akciók segítségével hozzájárult a szlovén-magyar határmenti térség vonzerejének növeléséhez. Az olyan közös gazdasági-szociális környezet, mint amilyen ez is, ott jött létre, ahol a turisztikai szereplők, különösen a borászati szektor piaci szereplői a közös határmenti turisztikai desztinációt azzal a szándékkal hozták létre, hogy javítsanak piaci fellépésükön és versenyképességükön. A nők lehetőségei a karrierhez szükséges feltételek javítása révén növekedtek.

The project contributed to the increase in the attractiveness of the Slovene-Hungarian cross-border area by creating a tourist destination, improving the tourist offer, infrastructure development, improving equal opportunities, and enhancing promotional campaigns. A common economic and social environment such as this one was established because stakeholders in tourism, especially market players in the wine industry, created common cross-border tourism strategies with the purpose of improving their access to the market and competitiveness. Opportunities for women also increased by means of creating and supporting conditions for career paths for women.

Ključne besede projekta:
inovativnost, uspeh, vrednost

A projekt kulcsszavai:
innováció, siker, érték

Key words of the project:
innovation, success, value

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Vinska kultura brez meja / Határtalan borkultúra

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Vinska kultura brez meja / Határtalan borkultúra / Wine culture without borders

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
310.221,80 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
julij 2009 - september 2012 / 2009 július - 2012 szeptember / July 2009 - September 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.zalaiborut.hu

Projektni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Zalai Borút Egyesület, Zalaszentgrót Önkormányzat, Društvo vinogradnikov in sadjarjev Lendava

»Projekt je promoviral okrepitev strokovnega infrastrukturnega ozadja za turistične atrakcije v Zala županiji in Lendavi ter izvedbo kompleksnih marketinških aktivnosti. Ustvaril je priložnost za izboljšanje in dvig življenjskega standarda in krepitev sodelovanja v turizmu, ki spodbuja čezmejni razvoj. «

Mrs. Károly Németh, Zalaszentgrót, Društvo Zalska vinska cesta

V ciljni regiji je mogoče opaziti potrebo po razvoju gospodarstva, na osnovi potencialov pa je močna tudi potreba po razvoju turizma. V obmejnih krajih, pa tudi širše, je upravičen razvoj vinogradništva in vinarstva, kot tudi turističnih storitev, ki se navezujejo na to področje. Na obeh straneh meje so se že izoblikovale strokovne in civilne organizacije oziroma pobude lokalnih skupnosti, ki krepijo vinski turizem. Obmejno območje ima za takšen razvoj na osnovi tradicije primerne geografske, kulturne in zgodovinske

A céltérségben egyértelmű a gazdasági fejlődés iránti szükséglet, és ugyancsak erős lehetőségeken alapuló idegenforgalom fejlesztés iránti igény. A határmenti településeken és környékükön indokolt a szőlészet és borászat illetve az ehhez a térséghez kötődő idegenforgalmi szolgáltatások fejlesztése is. A határ mindkét oldalán létrejöttek már szakmai és civil szervezetek, illetve a borturizmust támogató helyi önkormányzati kezdeményezések. A határmenti térségnek a hagyományok alapján megvannak az ilyen jellegű fejlődéshez

A need for economic development is evident in the target region and there is also a great need for tourism development based on potentials. In border towns and beyond, the development of wine growing and viticulture is justified, as well as the development of related tourist activities. On both sides of the border, professional and civic organisations or initiatives by local self-governments have been formed and are already enhancing wine tourism. The border area has suitable geographic, cultural, and historical



»A projekt támogatta Zala megyében és Lendván a turisztika látnivalók megfelelő infrastrukturális hátterének létrehozását, valamint a teljeskörű marketing tevékenység megvalósítását. Lehetőséget teremtett az életszínvonal javítására és növelésére, valamint a határon átnyúló idegenforgalom terén való együttműködés erősítésére.«

Németh Károlyné, Zalaszentgrót, Zalai Borút Egyesület

potenciale. Problem, ki ga je projekt naslavljal, je nezadostna infrastruktura, ki zmanjšuje turistično privlačnost območja, zato so bile potrebne investicije v infrastrukturo. Splošni čezmejni cilj je bilo ustvarjanje boljših življenjskih pogojev prebivalstva s pomočjo čezmejnih razvojnih aktivnosti in okrepitev sodelovanja na področju turizma. Projekt je med drugim prispeval tudi k izboljšanju pogojev in znanja ženskih vinark, ki jih v stroki primanjkuje. V sklopu projekta je bila zgrajena vinska klet (100 m²), dvorano za organizacijo različnih programov ter pisarniški prostori. V obmejni regiji je bilo zaznati povečanje turističnih obiskov saj se je povečalo število turističnih atrakcij v obmejnem območju.

szükséges megfelelő földrajzi, kulturális és történelmi adottságai. A probléma, melyet a projekt megcélzott, a térség idegenforgalmi vonzerejét csökkentő, nem megfelelő infrastruktúra mivolta, ezért infrastrukturális beruházásokra volt szükség. Az általános határon átnyúló célkitűzés így a lakosság jobb életfeltételeinek megteremtése volt a határon átnyúló tevékenységek segítségével és az idegenforgalom terén való együttműködés erősítésével. A projekt keretében felépült egy borospince (100m²), egy különböző rendezvények megszervezésre fenntartott terem, valamint az irodahelyiségek. A határmenti régióban megfigyelhető volt az idegenforgalmi látogatók számának emelkedése, hiszen a határmenti térségben megnövekedett a turisztikai látványosságok száma.

potentials for such development based on tradition. The problem addressed by the project was insufficient infrastructure that reduces the tourist attractiveness of the area, so investment into the infrastructure itself was required. The general cross-border goal was to create better living conditions for the inhabitants with the help of cross-border development activities and the enhancement of cooperation in tourism. Among other things, the project also contributed to improvement of the conditions and knowledge of women wine growers, whom there are very few in the field. Within the scope of the project, a wine cellar (100 m²), a venue for the organisation of various programmes and offices were built. An increase of tourist visits was evident in the cross-border region as the number of tourist attractions in this region also increased.



“The project promoted the enhancement of the professional infrastructure background for the tourist attractions in the Zala Parish and Lendava and the implementation of complex marketing activities. It created an opportunity for improving and raising the living standard and strengthening the cooperation in tourism that encourages cross-border development.”

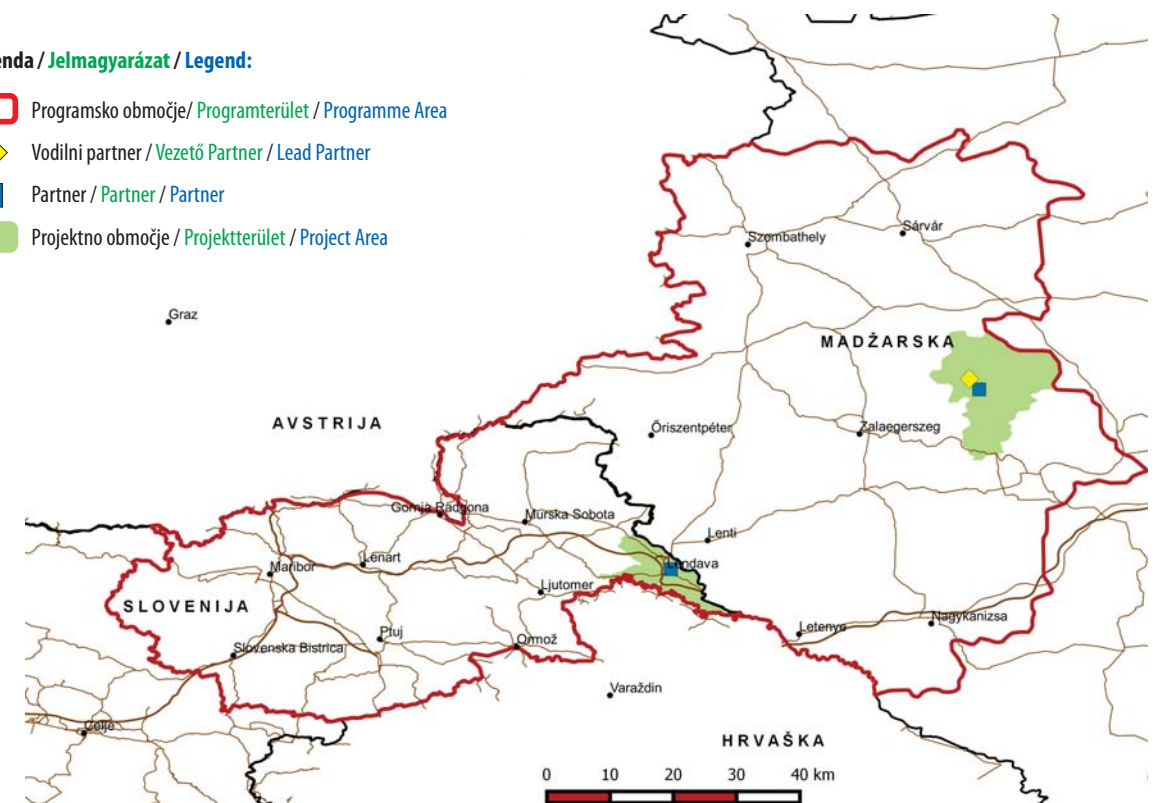
Mrs Károly Németh, Zalaszentgrót, Zala Wine Road Society



- Vinska klet 100 m²
- 100 m²-es borospince
- Wine cellar 100 m²
- Dvora za izvajanje različnih programov
- Különböző programok rendezésére alkalmas helyszín
- A venue for carrying out various programmes
- Oprema za vinogradništvo
- Borászati eszközök
- Wine-growing equipment

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Sosed k sosedu za povečanje turistične privlačnosti regije

Szomszéd a szomszédhoz - a térség turisztikai vonzerejének növeléséért

Neighbour to neighbour in order to increase the tourist attractiveness of the region

Na stičišču slovenske, madžarske in avstrijske meje se nahaja Porabje, območje, kjer živi slovenska manjšina na Madžarskem. Periferična lega in „Železna zavesa“, ki sta povzročili t.i. hermetično zaprtost Porabja, sta pustili kar nekaj negativnih posledic, in sicer nerazvitost pokrajine, slabo infrastrukturo in brezposelnost. Goričko na drugi strani meje je področje, ki je tudi bilo dolga leta na repu razvoja in se tudi šele priključuje razvoju ostalega dela Slovenije. Bogastvo naravne in kulturne dediščine pa sta „posledici“, ki ju lahko izkoristimo, če obe regiji povežemo v vidno in privlačno območje. Območje je postalo privlačno tudi za obiskovalce in turiste zaradi novih produktov, ki so bili izoblikovani v okviru projekta (stalne razstave, tematska pot, kulturne prireditve).

A szlovén, magyar és osztrák határ érintkezésénél található a Rábavidék, mely a magyarországi szlovén kisebbség otthona. Periférikus fekvése és a „vasfüggöny“, mely a Rábavidék un. hermetikus elzárását okozta, elég sok negatívumot hagyott maga után, mégpedig a vidék fejletlenségét, rossz infrastruktúrát és munkanélküliséget. A határ másik oldalán lévő Goričko egy olyan térség, amely sokáig úgyszintén az utolsó helyet foglalta el a fejlődés terén és csak most csatlakozik Szlovénia többi fejlett részéhez. A gazdag természeti és kulturális örökség pedig olyan „következmény“, amelyeket ki lehetne használni annak érdekében, hogy mindkét régió felismerhető és vonzó térséggé váljon. A térség a projekt keretében kifejlesztett új termékek (állandó kiállítások, tematikus utak, kulturális rendezvények) miatt vonzóvá vált a látogatók és a turisták számára.

At the meeting point of the Slovene, Hungarian, and Austrian border is Porabje, an area which is the home of the Slovene minority in Hungary. The peripheral location and the "Iron Curtain" caused what can be understood as the hermetically sealed nature of Porabje which left quite a few negative effects, namely the under-development of the landscape, poor infrastructure, and unemployment. Goričko on the other side of the border is an area that has been on the tail end of development for many years and is only now joining the development that the rest of Slovenia has been seeing. The wealth of natural and cultural heritage are the "consequences" that may be used in order to connect these two regions into a visible and attractive area. The area also became attractive for visitors and tourists due to new products that were developed within this project (permanent exhibitions, themed path, and cultural events).

Ključne besede projekta:

kooperacija, kulturna identiteta, ohranjanje tradicije

A projekt kulcsszavai:

Kooperáció, kultúra, identitás, hagyományörzés

Key words of the project:

cooperation, cultural identity, keeping tradition

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Sosed k sosedu / Szomszéd a szomszédhoz

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Porabje in Goričko – povezana v kulturi / Rábavidék és Goričko – kultúrájában összefonódva / Porabje and Goričko – connected in culture

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

910.671,06

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

avgust 2009 - junij 2012 / 2009 augusztus - 2012 június / August 2009 - June 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.szlovenvidek.hu

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Szlovén Vidék Közhasznú Nonprofit Kft., Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Községi Önkormányzat Felsőszölnök, Községi Önkormányzat Alsószölnök, Országos Szlovén Önkormányzat, Javni zavod krajinski park Goričko



»Cilj "Sosed k sosedu" projekta je bil povečati privlačnost Rabske regije in Goričkega s krepitvijo kulturne identitete območja sodelovanja in izkoriščanja obstoječega potenciala.«

Andrea Kovács, Razvojna Agencija Slovenska krajina

Cilj projekta je bil razvoj turistične ponudbe v regiji ter razvoj novih produktov, ki so območje naredili bolj privlačno. Rokodelske ter kulinarčne delavnice so prispevale k pridobitvi znanja na področju domačih obrti, obenem pa dale novo perspektivo za ljudi ob meji, najsi gre za samostojno zaposlitev ali za možnost pridobitve popoldanske obrti. Vse dejavnosti v projektu so bile načrtovane tako, da bodo na njih sodelovali ljudje (otroci, mladina, odrasli) iz obeh strani meje, s čimer bodo še posebej Porabski Slovenci obnavljali znanje materinega

A projekt célkitűzése a térségben lévő turisztikai kínálat fejlesztése, valamint új termékek létrehozása volt, amelyek vonzóbbá tették a térséget. A kézműves, valamint gasztronómiai műhelyek hozzájárultak a helyi kézművesség területén lévő ismeretszerzéshez, egyben pedig új perspektívát nyújtottak a határ mentén élő embereknek, legyen az önfoglalkoztatás vagy kiegészítő kisiparosi lehetőség. A projekt összes tevékenysége úgy volt megtervezve, hogy azokon részt vehessenek a határ mindkét oldalán élő emberek (gyerekek, fiatalok, felnőttek), ezáltal a rábavidéki

The goal of the project was the development of the tourist offer in the region and the development of new products that made the area more attractive. Handicraft and culinary workshops contributed to the acquisition of knowledge in the field of local craft and, at the same time, they gave new perspective to people along the border, either with regard to self-employment or the possibility of having a small afternoon handicraft business. All activities within the project were planned so that people (children, young people,



»A szomszéd a szomszédhoz” projekt célkitűzése az volt, hogy növelje a Rábavidék és Goričko vonzerejét a térség kulturális identitásának erősítésével és a meglévő lehetőségek kihasználásával.«

Kovács Andrea, Szlovén Vidék Fejlesztési Ügynökség

jezika ter posredno krepili svojo kulturno identiteto. Ciljne skupine so bili prebivalci obmejnih območij ob nekdanji železni zavesi, osnovnošolci ter mlajši otroci in vsi kulturniki, zgodovinarji, medijski delavci ter strokovnjaki, ki bodo sodelovali pri zagotavljanju ohranjanja kulturne dediščine tega območja. Ciljne skupine so bili tudi ljudje, ki si bodo pridobili novega znanja, videli novo perspektivo v obmejnem območju in izkoristili in uživali prednosti novih investicij. Splošni cilj projekta je bil povečati prepoznavnost območja sodelovanja, ki pokriva Porabje na madžarski in Goričko na slovenski strani, za prebivalce in obiskovalce. To je projekt dosegel preko uresničevanja naslednjih ciljev: ohranjanje kulturne dediščine, krepitvijo čezmejnega sodelovanja ter povečanjem turistične privlačnosti obmejnega območja z oblikovanjem skupnega kulturno-turističnega prostora in novega kulturno-turističnega produkta.

szlovének felelevenítik anyanyelvi tudásukat, közvetetten pedig erősítik kulturális identitásukat. A célcsoportok a határmenti térség néhai vasfüggönye mentén élő lakosok, általános iskolások, gyerekek, kulturális tevékenységet végzők, történészek, média alkalmazottak, valamint az ezen térség kulturális örökségének megőrzésében résztvevő szakemberek voltak. A célcsoportba tartoztak azok az emberek is, akik új tudásra tettek szert, új perspektívát láttak a határmenti térségben, kihasználták és élvezték az új beruházások előnyeit. A projekt általános célkitűzése volt, hogy a lakosok és a látogatók számára növelje az együttműködő Rábavidék és Goričko felismerhetőségét. A projekt ezt az alábbi célkitűzések megvalósításával érte el: kulturális örökség megőrzésével, határon átnyúló együttműködés erősítésével, valamint a határmenti térség turisztikai vonzerejének növelésével, közös kulturális-turisztikai térség és új kulturális-turisztikai termék kialakításával.

adults) from both sides of the border may participate, which would enable the Slovenes of Porabje in particular to refresh their knowledge of their mother tongue and indirectly enhance their cultural identity. The target groups were the inhabitants of border areas along the former Iron Curtain, primary school pupils and younger children, as well as all workers in culture, historian, employees in media and experts that will help with preserving the cultural heritage of this area. The target groups were also people who will obtain the new knowledge, see the new perspective in the border area and use and enjoy the advantages of the new investments. The general goal of the project was to increase the recognisability of the cooperation area that covers Porabje on the Hungarian side and Goričko on the Slovene side, for both the inhabitants and the visitors. This was achieved by the project by: preserving cultural heritage, strengthening cross-border cooperation, and increasing the tourist attractiveness of the border area by creating a common cultural and tourist area and a new cultural and tourist product.



“The goal of the “Neighbour to Neighbour” project was to increase the attractiveness of the Raba region and of Goričko by enhancing the cultural identity of the area of cooperation and by using the existing potential.”

Andrea Kovács, Porabje Slovene Territory Development Agency



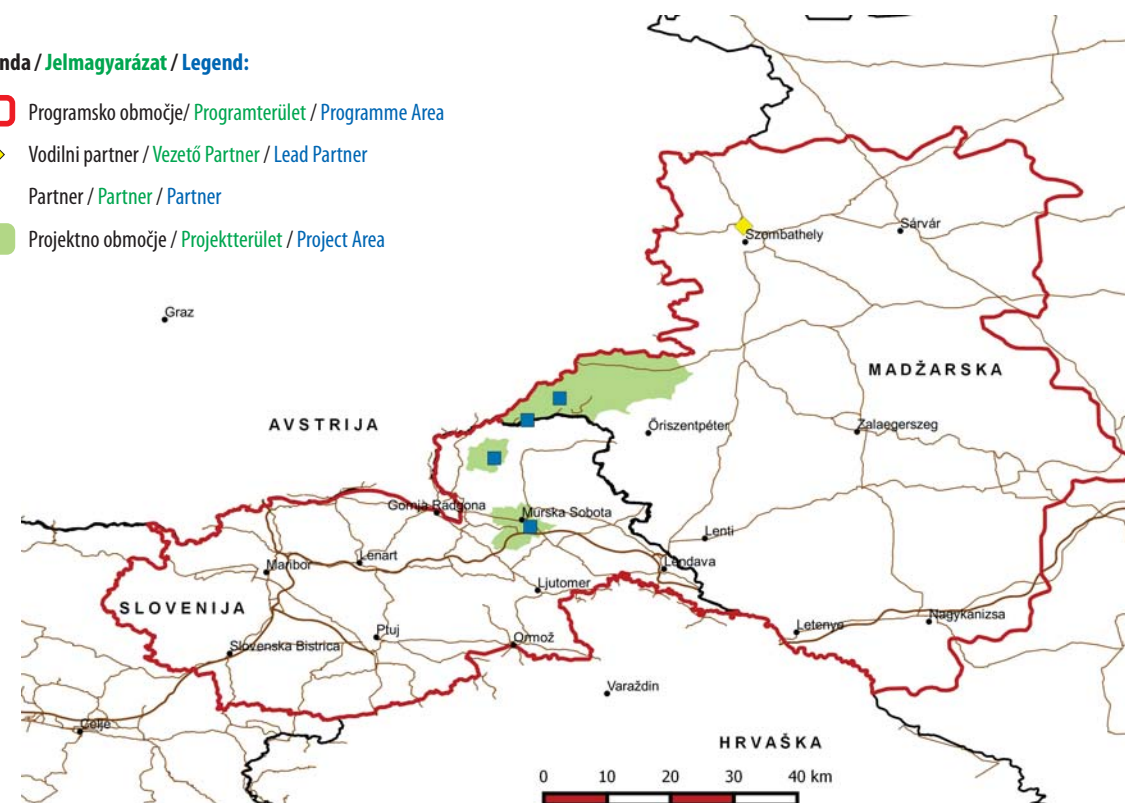
- Izgradnja oz. obnova petih stavb v petih različnih krajih
- Öt különböző településen öt épület építése vagy felújítása
- The construction or the renovation of five buildings in five different towns

- Filmski festivali, filmski in kulturni dnevi
- Filmfesztiválok, film- és kulturális napok
- A film festivals, film and cultural days

- Vzpоставitev rokodelskih delavnic, tematske turistične poti ter priprava enciklopedije za otroke
- Kézműves műhelyek, tematikus turisztikai útvonalak kialakítása, valamint gyermekenciklopédia elkészítése
- Establishing handicraft workshops, themed tourist paths, and the preparation of a children's encyclopaedia

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Mediji nam ustvarijo iluzijo, da so osebe na ekranu naši prijatelji. V MURA RABA TV so to tudi dejansko postali.

A média azt az illúziót kelti, hogy az emberek a képernyőn a barátaink. A MURA RABA TV-n valóban azok lettek.

The media creates an illusion that people on the screen are our friends. But at MURA RABA TV, we will actually become friends.

Dejstvo je, da je potrebno zagotoviti večjo možnost delovanja manjšine v javnosti predvsem preko televizijskega medija ter skušati v pozitivnem duhu do jezika manjšine razvijati taka stališča, ki bodo pospeševala znanje in uporabo narečja, ki mu grozi izumrtje. Za porabske Slovence je pomembno, da postanejo bolj prepoznani na Madžarskem in v Sloveniji in zato si je projekt prizadeval za takšen razvoj medijev, ki je prebivalce manjšin predstavil v pozitivni luči ter jim omogočil razvoj in napredek gospodarstva v Porabju, saj je to osnovni pogoj za obstoj ene maloštevilne narodnostne skupine.

Tény, hogy nagyobb lehetőséget kell biztosítani a kisebbségeknek, hogy aktívabbak lehessenek a nyilvános felületeken, főleg a televízió által, és a kisebbségi nyelvhez való pozitív viszonyulás által olyan álláspontokat kialakítani, amelyek elősegítik majd a kihalófélben lévő nyelvjárás ismeretét és használatát. A rábavidéki szlovének számára fontos, hogy ismertebbé váljanak Magyarországon és Szlovéniában is, ezért a projekt olyan média megteremtésére törekedett, amely a kisebbség tagjait pozitív fényben mutatta be, valamint elősegítette a Rábavidék gazdasági fejlődését, hiszen ez alapvető feltétele egy ilyen kis nemzeti közösség fennmaradásának.

It is a fact that a greater possibility must be provided for the minority to be active in the public, mainly through the medium of television, and such positions should be held towards the language of the minority in a positive spirit that will promote the knowledge and the use of the dialect that is in danger of going extinct. It is important for Slovenes in Porabje to become recognisable in Hungary and in Slovenia so the project made efforts to develop media in this sense – they introduced the inhabitants in a positive light and enabled the development and progress of the economy in Porabje, because this is the basic condition for the existence of a small ethnic community.

Ključne besede projekta:
informiranje, spoznavanje, sodelovanje

A projekt kulcsszavai:
tájékoztatás, ismerkedés, együttműködés

Key words of the project:
providing information, familiarisation, cooperation

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Mura Raba TV

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Kulturno in medijsko sodelovanje obmejnega prostora med Rabo in Muro / Kulturális és médiumok közötti együttműködés a Rába és a Mura közötti határterületen / Cultural and media cooperation in the border area between Raba and Mura

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
646.507,75 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
junij 2009 - avgust 2012 / 2009 június - 2012 augusztus / June 2009 - August 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.muraraba.tv/slo/

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o.; HI-FI Videostudio d.o.o.; Szentgotthárd Városi Televízió és Kábelüzemeltető Kht., Magyarországi Szlovének Szövetsége



»Priznati moramo, da s Porabjem premalo sodelujemo. Pravo povezavo med Porabjem in Pomurjem pa lahko vzpostavimo le, če se najprej spoznamo. «

Romeo Varga, Murska Sobota, RRA Mura

Slovensko Porabje je tipičen primer, kjer je vidno, da lahko državna meja (železna zavesa) pusti na ljudeh neizbrisen pečat. Porabski Slovenci so bili desetletja ločeni od svoje matične domovine in so živeli brez kakršnih koli stikov z domovino matičnega naroda. Etnično skupino (porabski Slovenci) sestavljajo ljudje, ki si delijo enake kulturne značilnosti. Želimo si, da bo tudi ta etnična skupina še naprej sposobna in zmožna ohranjati svojo etnološko dediščino, ponos in identiteto, da bosta slovenski jezik in

A szlovén Rábavidék tipikus példa arra, hogy az államhatár (vasfüggöny) kitörölhetetlen nyomot hagyott az emberekben. A rábavidéki szlovének évtizedekig anyaországuktól teljesen elválasztva éltek, minden kapcsolatuk megszakadt Szlovéniával. Az etnikai csoportot (rábavidéki szlovének) olyan emberek alkotják, akik egyforma kulturális jellegzetességgel rendelkeznek, ezért szeretnénk, hogy ez az etnikai csoport továbbra is képes lenne megőrizni etnológiai örökségét, büszkeségét és identitását azért, hogy a

The Slovene area of Porabje is a typical example which shows that a country border (the Iron Curtain) may leave a lasting mark on people. Slovenes of Porabje were separated from their motherland for decades and lived without any contact with the country of the nation of origin. The ethnic group (Slovenes of Porabje) consists of people who share the same cultural properties. We wish that this ethnic group would continue to be capable and able to preserve its ethnological heritage, pride, and identity, in order for the Slovene



»Be kell ismernünk, hogy Rábavidékkel keveset működünk együtt. Az igazi kapcsolatot a Rábavidék és a Muravidék között pedig csak akkor alakíthatjuk ki, ha előbb megismerjük egymást.«

Romeo Varga, Murska Sobota, RRA Mura

kultura porabskih Slovencev njihova prednost in ne problem. Slednje lahko dosežemo s tesnejšo povezanostjo porabskih Slovencev z matičnim nacionalnim korpusom. Zagotoviti je potrebno večjo možnost delovanja manjšine v javnosti predvsem preko televizijskega medija ter skušati v pozitivnem duhu do jezika manjšine razvijati taka stališča, ki bodo pospeševala znanje in uporabo narečja, ki mu grozi izumrtje. Medsebojno informiranje in s tem spoznavanje med Pomurjem in Porabjem bo koristilo obema stranema. Vzpostavilo se bo tesnejše sodelovanje: trgovci bodo trgovali, podjetniki iskali poslovne priložnosti, glasbeniki igrali, filozofi modrovali; tudi preko meje.

rábavidéki szlovének nyelve és kulturája előny és ne probléma legyen tagjai számára. Ezt a rábavidéki szlovének és az anyaország közötti erősebb kapcsolat által érhetjük el. Nagyobb lehetőséget kell biztosítani a kisebbségnek, hogy aktívabbak lehessenek a nyilvános felületeken, főleg a televízió által, és a kisebbségi nyelvhez való pozitív viszonyulás által olyan álláspontokat kialakítani, amelyek elősegítik majd a kihalófélben lévő nyelvjárás ismeretét és használatát. Az egymás közti tájékoztatás és ezáltal a Muravidék és a Rábavidék ismertebbé válása mindkét fél javára vált. Szorosabb együttműködés alakul ki - a kereskedők kereskednek, a vállalkozók üzleti lehetőségeket keresnek, a zenészek zenélnek, a filozófusok bölcselkednek - a határon túl is.

language and the culture of the Slovenes of Porabje to be their advantage and not a problem. This may be achieved by means of a closer connection between Slovenes in Porabje and the nation of origin. A greater possibility must be provided for the minority to be active in public, mainly through the medium of television, and such positions should be held towards the language of the minority in a positive spirit that will promote the knowledge and the use of the dialect that is in danger of going extinct. Mutual provision of information and the resulting familiarisation between Pomurje and Porabje will be beneficial for both areas. Closer cooperation will be established: traders will trade, entrepreneurs will look for business opportunities, musicians will play, philosophers will share wisdom; even across the border.



“We have to admit that we do not cooperate enough with Porabje. A true connection between Porabje and Pomurje may only be established if we first know each other.”

Romeo Varga, Murska Sobota, Mura Regional Development Agency



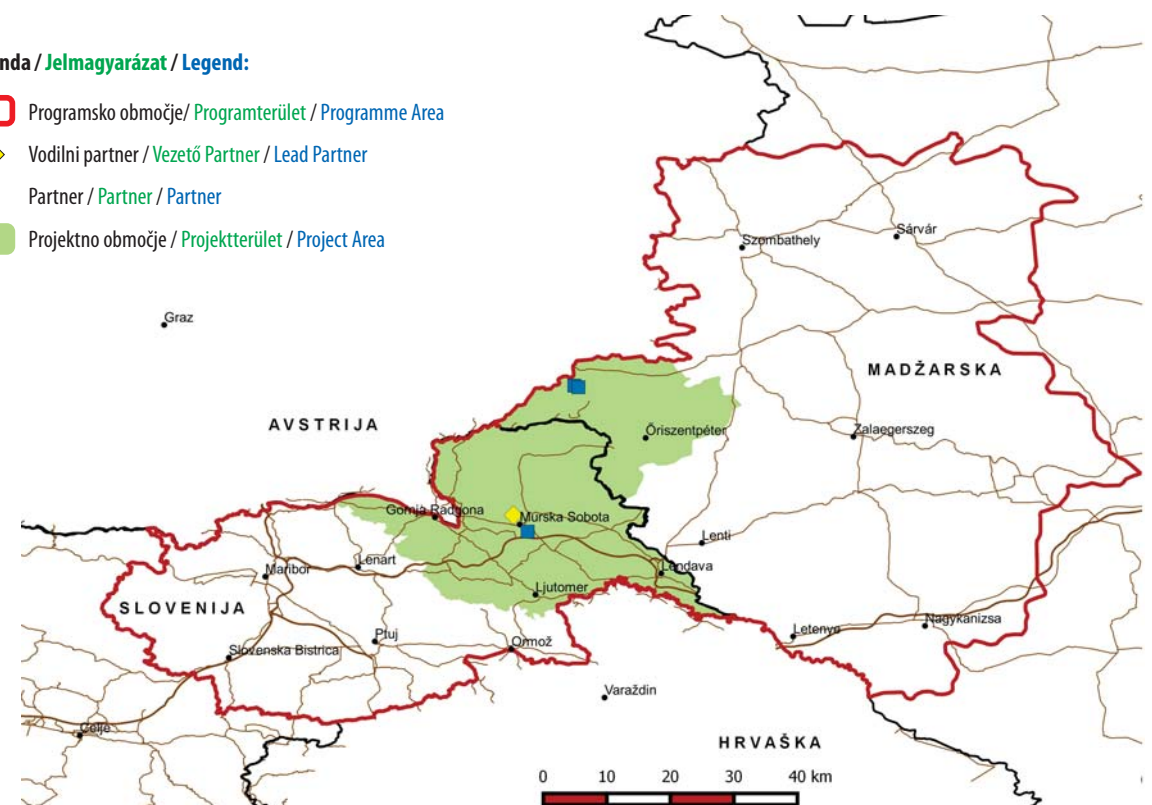
- Tri vasi v Porabju so pridobile optični kabel in s tem dostop do IKT storitev
- Három falu kapott optikai kábelt a Rábavidéken és ezzel hozzáférhetőséget az IKT szolgáltatásokhoz
- Three villages in Porabje acquired a fibre optic cable and thus access to ICT services

- Vzpostavljena neposredna digitalna povezava med studioma v Murski Soboti in Monoštru
- Kialakult a közvetlen digitális összeköttetés a két stúdió között Muraszombaton és Szentgotthárdon
- A direct digital connection between studios in Murska Sobota and Monošter was established

- Porabski televizijski studio in 260 realiziranih oddaj
- Rábavidéki TV stúdió és 260 elkészített műsor
- A television studio in Porabje and 260 realised shows

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Vzpostavitev odseka Velike evropske kulturne poti sv. Martina Tourskega od Szombathelya do Zreč

Tours-i Szent Márton európai kulturális útvonal létrehozása Szombathelytől Zrečeig

Establishing a section of the Great European Cultural Path of St. Martin of Tours, from Szombathely to Zreče

Romarska središča in romarske poti imajo v deželah, Pomurju in Podravju v Sloveniji ter županijah Vas in Zala na Madžarskem, dolgoletno tradicijo. Splošni cilj projekta je bil zagotavljanje trajnostnega gospodarskega in družbenega razvoja v čezmejnem območju (gospodarska rast, zmanjševanje odseljevanja, dodana vrednost, naravno in prijetno okolje) s pomočjo vzpostavitve skupnega turističnega produkta, ki pozitivno vpliva na razvoj skupne turistične destinacije.

A zarándokközpontoknak, zarándokutaknak Szlovéniában a Muravidéken és Podravje-ben, (Dráván-túl), valamint Magyarországon Vas és Zala megyében sokéves hagyománya van. A projekt általános célkitűzése a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés biztosítása volt a határon átnyúló térségben (gazdasági növekedés, elvándorlás csökkentése, hozzáadott érték, természetes és kellemes környezet), közös turisztikai termékek létrehozásának segítségével, ami pozitívan hat a közös turisztikai desztinációkra.

In Pomurje and Podravje in Slovenia as well as in the parishes of Vas and Zala in Hungary, Pilgrimage centres and paths have had a long tradition. The general goal of the project was to ensure the sustainable economic and social development in the cross-border area (economic growth, reducing emigration, added value, natural and pleasant environment) by establishing a common tourist product that positively impacts the development of the common tourist destination.

Ključne besede projekta:
pot, kultura, vzajemnost

A projekt kulcsszavai:
út, kultúra, kölcsönösség

Key words of the project:
path, culture, mutuality

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Via Savaria

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Martinova središča in evropska kulturna pot sv. Martina Tourskega / Márton- központok és Tour-i Szent Márton európai kulturális útja / Saint Martin's centers and European Saint Martin's cultural path

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.279.789,09 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
november 2009 - januar 2013 / 2009 november - 2013 január / November 2009 - January 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.viasanctimartini.eu/sl

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Občina Kobilje, Občina Dobrovnik, Mestna občina Murska Sobota, Občina Radenci, Razvojna agencija Slovenske gorice, Občina Sv. Trojica v Slovenskih goricah, Občina Hajdina, Zavod za kulturo Slovenska Bistrica, Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata, Szent Márton Plébánia, Martineum Felnőttképző Akadémia, Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, Községi önkormányzat Nádasd, AGORA Szombathelyi Kulturális Központ

»Projekt Via Savaria je omogočil izgradnjo prvega dela Velike evropske kulturne poti sv. Martina v Sloveniji in na Madžarskem ter s tem tlakoval pot prizadevanjem za dosego ciljev, ki jih je evropskim kulturnim potem določil Svet Evrope. Vrednota vzajemne delitve, ki jo na poseben način pooseblja sv. Martin Tourski, katerega 1700 letnico rojstva bomo v Evropi praznovali leta 2016, je tudi s to potjo bližje evropskim narodom.«

Tine Jenko, Evropski kulturni center sv. Martin Tourski – Slovenija, direktor

Slovenija je ena izmed dežel, ki ima glede na število prebivalcev največ cerkva, približno ena tretjina zgodovinskih spomenikov je sakralnih objektov. Romarska središča so v celotni regiji že od nekdaj igrala pomembno vlogo. Tako kot včasih so tudi še danes pogosto cilji pretežno zgodovinskih romanj. Središča so cilj romarjev, ki se na pot podajo peš, s kolesom, konjem, z avtomobilom ali avtobusom, ker želijo izreči zahvalo, priprošnjo, se izpovedati ali pa samo občutiti njihovo duhovno moč ter spoznati kulturnozgodovinske posebnosti središča. Romarske poti se niso nikoli ozirale na ozemlja držav in so že nekdaj povezovalе romarska središča na različnih straneh meja. Romanje ima tako v celotni regiji

Szlovénia azon országok közé tartozik, amelynek a lakosság számát tekintve a legtöbb temploma van, a történelmi műemlékek egyharmada egyházi létesítmény. A zarándokközpontok már hajdanán is fontos szerepet játszottak a teljes régióban és úgy mint régen, még most is zömében a történelmi jelentőségű zarándokutak célpontjai. A zarándokközpontok azoknak a zarándokoknak a célpontjai, akik gyalog, kerékpárral, lóval, gépjárművel vagy autóbusszal kelnek útra, mert szeretnének hálát adni, közbenjárást kérni, gyónni, vagy csak átélni szellemi erejüket valamint megismerni a zarándokközpontok kulturális-történelmi sajátosságait. A zarándokutak sohasem voltak

Slovenia is one of the countries that has the most churches per capita and nearly one third of historical monuments are sacred structures. Pilgrimage centres have played an important part in the entire region for a very long time. Like in the past, they are still often the destination of mainly historical pilgrimages. These centres are the destination of pilgrims who embark on their journey on foot, by bicycle, horse, car, or bus because they wish to express their gratitude, a bidding prayer, confess, or simply feel their spiritual power and get to know the cultural and historical peculiarities of a pilgrimage centre. Pilgrim paths have never considered the territories of countries and have always connected pilgrimage centres on

»

»A Via Savaria projekt lehetővé tette a Szent Márton nagy európai kulturális útvonal első szakaszának kiépítését Szlovéniában és Magyarországon, és így kikövezte az Európa Tanács által európai kulturális utakra kitűzött célok felé vezető utat. A kölcsönös megosztás, melyet sajátos módon testesít meg Tours-Szent Márton, akinek születésének 1700 éves évfordulóját 2016-ban fogjuk megünnepelni Európában, ezen útvonallal is közelebb került az európai nemzetekhez.«

Tine Jenko: Tours-i Szent Márton Európai Kulturális Központ- Szlovénia, igazgató

skupno tradicijo, ki ji je tudi v prihodnje treba posvečati posebno pozornost. V sklopu projekta je bil vzpostavljen odsek Velike evropske kulturne poti sv. Martina Tourskega od Szombathelya do Zreč – skupni čezmejni turistični produkt, ki ima pozitivne učinke na razvoj skupne turistične destinacije. Vse to pa seveda ob spoštovanju in oživljanju spomina na sv. Martina Tourskega, evropsko osebnost in simbol skupne vrednote vzajemne delitve. Ciljne skupine so bile tako pohodniki/romarji, kolesarji, organizirane skupine turistov ter turistični ponudniki ob romarski poti. Splošni cilj projekta je bil zagotavljanje trajnostnega gospodarskega in družbenega razvoja v čezmejnem območju (gospodarska rast, zmanjševanje odseljevanja, dodana vrednost, naravno in prijetno okolje) s pomočjo vzpostavitve skupnega turističnega produkta, ki bo pozitivno vplival na razvoj skupne turistične destinacije.

tekintettel az állami földrészekre és a zarándokközpontok már hajdanán összekapcsolódtak a határok különböző oldalain. A zarándoklásnak így a teljes térségben közös hagyománya van, melynek a jövőben is külön figyelmet kell szentelni. A projekt keretén belül jött létre a Tours-i Szent Márton nagy európai kulturális útvonal Szombathelytől Zrečeig tartó szakasza közös határon átnyúló turisztikai termékként, melynek pozitív hatása van a közös turisztikai desztináció fejlesztésére. Mindezt természetesen Tours-i Szent Márton emlékének tiszteletben tartásával, aki európai személyiségként a közös értékek kölcsönös megosztásának szimbóluma. A célcsoportok a gyalogos zarándokok, kerékpárosok, szervezett idegenforgalmi csoportok, valamint a zarándokút mentén turisztikai kínálatot nyújtók voltak. A projekt általános célkitűzése a fenntartható gazdasági és társadalmi fejlődés biztosítása volt a határon átnyúló térségben (gazdasági növekedés, elvándorlás csökkentése, hozzáadott érték, természetes és kellemes környezet), közös turisztikai termékek létrehozásának segítségével, ami pozitívan hat a közös turisztikai desztinációkra.

different sides of borders. Therefore, pilgrimage has a common tradition in the entire region, to which special attention should be paid in the future as well. Within the project, a section of the Great European Cultural Path of St. Martin of Tours – from Szombathely to Zreče was established; this is a common cross-border tourist product that has positive impacts on the development of the common tourist destination. Of course, all of this with respect to and keeping the memory of St. Martin of Tours, who was a European personality and a symbol of the common value of mutual sharing. The target groups were hikers/pilgrims, bikers, organised tourist groups and tourist provider along the pilgrim path. The general goal of the project was to ensure the sustainable economic and social development in the cross-border area (economic growth, reducing emigration, added value, natural and pleasant environment) by establishing a common tourist product that will positively impact the development of the common tourist destination.

»

“The Via Savaria project enabled the construction of the first section of the great European cultural path of St. Martin in Slovenia and Hungary and thus paved the way for the efforts to achieve the goals that were set by the Council of Europe for cultural paths. The value of mutual sharing that is personified in a special way by St. Martin of Tours, whose 1700th birthday will be celebrated in Europe in 2016 has been brought closer to European nations by this path as well.”

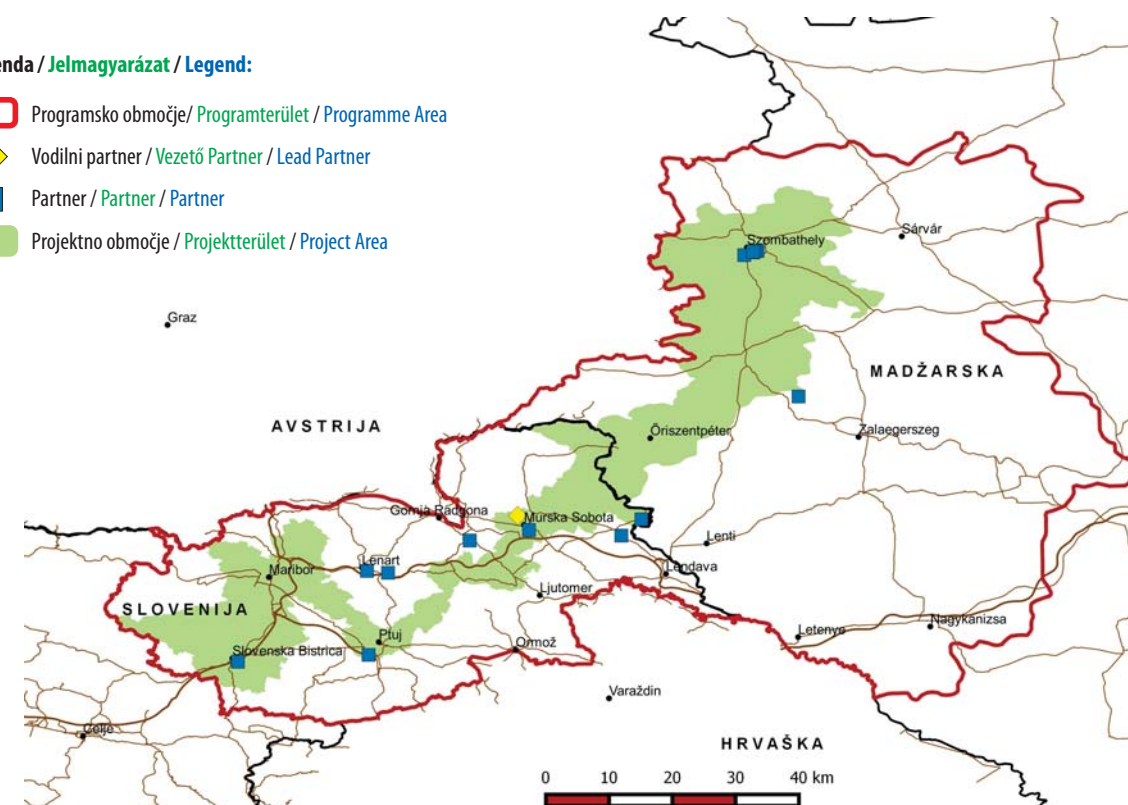
Tine Jenko, the European Cultural Centre of St. Martin of Tours – Slovenia, Director



- 375 km označene čezmejne evropske kulturne poti sv. Martina Tourskega do Szombathelya (H) do Zreč (SLO)
- 375 km kijelölt, határon átnyúló Tours-i Szent Márton európai kulturális útvonal Szombathelytől (H) Zrečeig (SLO)
- 375 km of a marked cross-border European cultural path of St. Martin of Tours from Szombathely (H) to Zreče (SLO)
- 44 postavljenih informacijskih panojev in počivališč ob kulturni poti svetega Martina Tourskega
- 44 tájékoztató tábla és pihenőhely a Tours-i Szent Márton kulturális útvonal mentén
- 44 information panels and rest stops along the cultural path of St. Martin of Tours
- 93 identificiranih najpomembnejših znamenitosti ter ureditev 10 promocijskih, kulturnih, kulinarčnih, vinskih in informacijskih centrov svetega Martina Tourskega
- 93 beazonosított jelentős nevezetesség, valamint 10 Tours-i Szent Márton információs, promóciós, kulturális, gasztronómiai és bor központ létrehozása
- 93 of the most significant attractions and 10 promotional, cultural, culinary, wine, and information centres of St. Martin of Tours

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Dediščina dvojezičnega območja z muzejskimi učili predstavljena šolskim otrokom

A kétnyelvű terület örökségét múzeumi taneszközök mutatják be a tanulóknak

The heritage of the bilingual area presented to school children by means of museum teaching equipment

Cilj projekta je bil ustvariti model mreženja med izobraževalnimi in muzejskimi institucijami, skupnostmi in posamezniki z namenom ustvarjanja dolgotrajnih institucionalnih partnerstev v obmejnem območju v dopolnilnem izobraževalnem programu, ki se dogaja v muzejih ali v organizaciji muzejev na drugih lokacijah.

A projekt célja az volt, hogy létrehozzon egy hálózati modellt az oktatási és múzeumi intézmények, közösségek és egyének között azzal a céllal, hogy hosszútávú, intézményes partnerségek alakuljanak ki a határmenti térségben, a múzeumokban, illetve a múzeumok által szervezett, kiegészítő oktatási programokban.

The goal of the project was to create a model for the networking between educational and museum institutions, communities and individuals with the purpose of creating long-term institutional partnerships in the border area by means of a supplemental educational programme that takes place in museums or in an organisation of museums in different locations.

Ključne besede projekta:
štirijezični kulturni dialog

A projekt kulcsszavai:
Négynyelvű kulturális párbeszéd

Key words of the project:
cultural dialogue in four languages

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Doživetje prostora / A megélt táj / Sense of place

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Otroci – nosilci medkulturnega dialoga / Gyerekek – a kultúrák közötti párbeszéd közvetítői / Children - Holders of Intercultural Dialogue

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
708.765,15 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
avgust 2009 - avgust 2012 / 2009 augusztus - 2012 augusztus / August 2009 - August 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.pomurski-muzej.si/muzej/projekti/dozivetje-prostora-sense-of-place-a-megelt-taj/sense-of-place/predstavitev---angl

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Pomurski muzej Murska Sobota, Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága, Galerija – Muzej Lendava



»Uporaba kulturne dediščine območja, ki sta ga pomembno oblikovali obe narodnostni manjšini in njeno kreativno implementiranje v novih medijih, skupnih učilih in skupnem programu izobraževanja.«

Metka Fujs, Murska Sobota, Pomurski muzej Murska Sobota

Celotno območje Prekmurja in Železne županije naseljujeta madžarska narodnost v Sloveniji in slovenska narodnost na Madžarskem. To je prostor, ki ga družijo zgodovinsko-kulturna tradicija civilno-upravne povezanosti od 10. stol. do leta 1919 in specifičen način bivanja, pogojen z naravnimi in komunikacijskimi danostmi. Politične in nacionalne delitve so močno zaznamovale območje, veliko je predsodkov in stereotipov, največji problem pa se predstavlja pomanjkljivo znanje ali poznavanje jezika. Zato je projekt naslovil problem poznavanja kulturnih dediščin obeh narodov.

A projekt a Muravidék és Vas megye térségét, szűkebben pedig a szlovéniai magyarok lakta, és a magyarországi szlovének által lakott vidéket öleli fel. Ezt a térséget a tizedik századtól 1919-ig tartó, polgári-közigazgatási és egyházi közigazgatási közös történeti kulturális hagyományok, valamint a természeti és kapcsolati adottságokból fakadó, sajátos életforma kapcsolják össze. A politikai és nemzeti megosztásai igencsak nyomot hagytak a térség lakosságában, vannak még előítéletek és sztereotípiák. A legnagyobb gondot a nyelvtudás hiánya, illetve a

The entire area of the project is part of Prekmurje and Vas County populated by the Hungarian ethnic group in Slovenia and the Slovene ethnic group in Hungary. This is an area which is held together by a historical and cultural tradition of civil and administrative integrity from the 10th century until 1919, and has a specific way of living together that depends on natural and communication elements. Political and national divisions significantly have left mark on the population of the area, there are a lot of prejudice and stereotypes, and the biggest problem is the insufficient language



»A két nemzeti kisebbség által jelentősen alakított kulturális örökség felhasználása, és ennek kreatív alkalmazása új médiákban, közös taneszközökben és oktatási programokban.«

Metka Fujs, Murszombat, Muravidéki Múzeum, Murszombat

Pedagogi-profesionalci so zasnovali poseben muzejski pedagoški program, ki se redno izvaja tudi po končanju projekta. Poleg novega peda-goškega programa je v okviru projekta bila razvita še aplikacija, ki je del učnega programa, in je dostopna tudi na spletu. Metodološko učenje je bilo vzpostavljeno na treh temeljnih učilih, sistemu interaktivne računalniške simulacije, ilustriranega delovnega zvezka z vprašanji in možnimi odgovori in igre „Memory“, ki so narejena v obeh knjižnih jezikih ter z narečnimi izrazi za predmete in pojme. Namen programa je bil, da preseže predstavljane kulturne dediščine le z nacionalnim predznakom, ki se pogosto kot vzorec prenaša v prostor politike, formalnega izobraževanja in samega komuniciranja. Projekt je ustvaril model mreženja med izobraževalnimi in muzejskimi institucijami, skupnostmi in posamezniki z namenom ustvarjanja dolgotrajnih partnerstev.

nyelv hiányos ismerete jelenti. Ezért a projekt a két nép kulturális örökségének megismerésére helyezte a hangsúlyt. A pedagógiai szakemberek elkészítettek egy sajátos múzeumpedagógiai programot, amelyet a projekt befejezését követően is rendszeresen megvalósítanak. Az új pedagógiai program mellett a projekt keretében egy applikáció is készült, amely az interneten is elérhető. Módszertani szempontból a tanulás három alapvető tanra épít: az interaktív számítógépes szimulációs rendszerre, a kérdésekkel és lehetséges válaszokkal ellátott, illusztrált munkafüzetre, valamint a két irodalmi nyelven elkészített, valamint a tárgyakat és fogalmakat nyelvjárásban is megjelölő „Memory” játékra. A program célja az volt, hogy megszüntesse a kulturális örökségnek a kizárólag nemzeti előjellel történő megjelenítését, ami sok esetben áttevődik a politikai színtérre, a formális oktatás és maga a kommunikáció területére is. A projekt létrehozott egy hálózati modellt az oktatási és múzeumi intézmények, közösségek és egyének között azzal a céllal, hogy hosszú távú partnerségek alakuljanak ki.

knowledge and familiarity with the languages. For this reason, the project focused on knowing the cultural heritage of both nations. Teachers and experts designed a special museum teaching programme which will be regularly implemented after the project closure. In addition to this new teaching programme, an online application was developed within the project. From methodological aspect learning was established on three basic elements of teaching equipment: an interactive computer simulation system, a workbook illustrated with questions and possible answers and a "Memory" game made in both formal languages and with dialect terms for objects and concepts. The purpose of the educational program was to go beyond presenting cultural heritage from a national perspective which is often transferred as a pattern into the realms of politics, formal education and communication. The project created a model for networking between educational and museum institutions, communities and individuals with the purpose of forming long-term partnerships.



“The use of the cultural heritage of the area which was significantly formed by both ethnic minorities and its creative implementation in new media, common teaching equipment and a common educational programme”

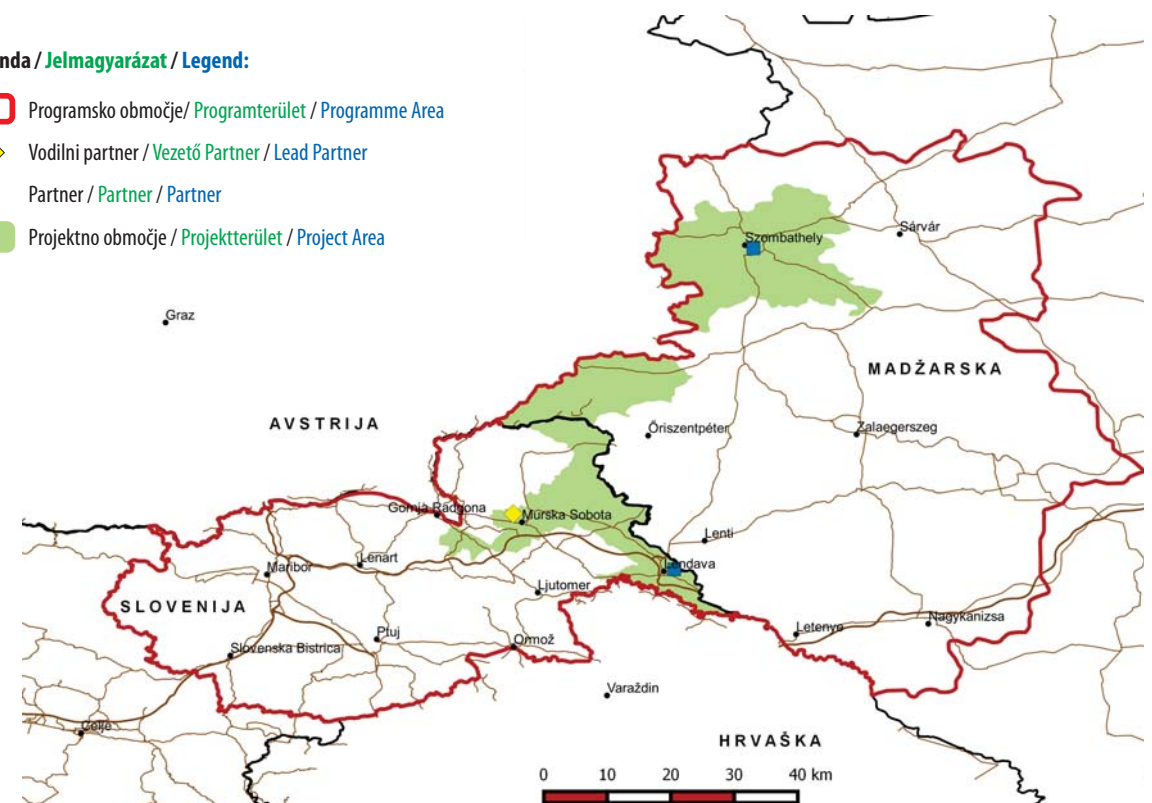
Metka Fujs, Murska Sobota, Murska Sobota Museum of Pomurje



- 3 prenovljeni spomeniško zaščiteni deli objektov z opremljenimi prostori za izvajanje trajnega programa izobraževanja v Murski Soboti, Lendavi (SI) in Monoštru (HU)
- A folyamatos képzési program megvalósításához szükséges, 3 műemlékvédelem alatt lévő létesítmények részeinek felújítása Murszombatban és Lendván (SI), valamint Szentgotthárdon (HU).
- Three renovated listed parts of structures with facilities furnished for performing a permanent educational programme in Murska Sobota, Lendava (SI), and Monošter (HU)
- Multimedijska aplikacija za interaktivno učenje - zgoščenka (CD) za rabo na multimedijskih točkah v Murski Soboti, Lendavi in Monoštru
- Az interaktív tanulást segítő multimédiás applikáció – CD a murszombati, a lendvai és a szentgotthárdi multimédiás pontokon történő használatra.
- A multimedia application for interactive learning – a CD for the use at multimedia points in Murska Sobota, Lendava, and Monošter
- Postavljena nova stalna razstava Življenje Slovencev v Porabju v Monoštru (HU)
- A rábavidéki szlovének életét bemutató állandó kiállítás Szentgotthárdon (HU)
- A new permanent exhibition titled Life of Slovenes in Porabje, in Monošter (HU)

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Doživetja tradicije / A hagyomány élménye

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Nova doživetja na tradicionalnih območjih med Dravo, Muro in Zalo / A hagyomány élménye a gasztronómia, borászat, a kulturális és természeti örökség hagyományát idézi fel / New experiences in the traditional areas between the Rivers Drava, Mura, and Zala

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
488.427,44 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2009 - januar 2013 / 2009 szeptember - 2013 január / September 2009 - January 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
http://www.kmetzav-mb.si/projekti/Aktivnosti_SLO.htm

Projektni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko gozdarski zavod Maribor, Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije - Kmetijsko gozdarski zavod Murska Sobota, Pannon Egyetem, Zala Szőlő és Borkultúrájáért Egyesület

Doživetja tradicije obuja bogastvo kulinarike, vina, kulturne in naravne dediščine

A hagyomány élménye a gasztronómia, borászat, a kulturális és természeti örökség hagyományát idézi fel

The experiences of tradition are awakened by the wealth of cuisine, wine, cultural and natural heritage

Za čezmejno območje je značilna neprepoznavna in nepovezana tradicionalna turistična ponudba ter majhne in razpršene kmetije. Po drugi strani je čezmejno območje med rekami Drava, Mura in Zala naravno bogato turistično območje zato se je projekt lotil razvijanja ponudbe tradicionalnih pridelkov, proizvodov in storitev.

A határmenti területre jellemző, hogy a hagyományos turisztikai kínálat nem eléggé felismerhető és egyesített, a parasztgazdaságok kicsik és szétszórta. Másrészt a határmenti terület a Dráva, a Mura és a Zala folyók között természetesen gazdag turisztikai terület, ezért a projekt a hagyományos kínálat, termékek és szolgáltatások kínálatát fejleszti.

Unrecognisable and disconnected traditional tourist offers as well as small and dispersed farms are typical for this cross-border area. However, the cross-border area between the rivers of Drava, Mura, and Zala is rich natural tourist area, so the project focused on developing the offer of traditional products and services.

Ključne besede projekta:
tradicija, kultura, kulinarika-vino

A projekt kulcsszavai:
tradíció, kultúra, gasztronómia-bor

Key words of the project:
tradition, culture, cuisine-wine

»V spoštljivem odnosu do narave in kulturnega izročila je projektu DOŽIVETJA TRADICIJE uspelo združiti in predstaviti medsebojne spetosti tradicionalne ponudbe, od kulinaričnih dobrot, izjemnih vin, izdelkov domače in umetnostne obrti, običajev povezanih s prazniki, pomembnejših zgodovinskih mejnikov, ki so botrovali k temu, da na podeželju čezmejnega območja med Podravjem, Pomurjem in Zalo še vedno vztrajajo in ustvarjajo pridni, iskreno prijazni ter delovni ljudje, kateri si zaslužijo veliko več spoštovanja, kot jim ga širša javnost izraža. «

Mag. Stanka Klemenčič-Kosi, Maribor, KGZS-Zavod Maribor

Območje projekta Doživetja tradicije zaokrožujejo regije Podravje, Pomurje in županija Zala in je naravno povezano z zgodovinsko pomembnimi rekami Dravo, Muro in Zalo. Prav te reke so dale navdih za pripravo projektne ideje, zavedajoč se, da sta in bosta tudi v prihodnje, tradicija in kultura nepogrešljiv del nacionalne identitete, ki se zrcali skozi tipično kulinariko, vino, glasbo, ples, umetnost, arhitekturo, jezike, krajino in nenazadnje preko življenjskih navad, običajev in dela domačinov ob slovensko-madžarski meji. Samo

A Hagymány élménye projektterület felöleli a Dráva menti vidéket, a Muravidéket és Zala megyét, és összefügg a történelemben fontos szerepet betöltő Dráva, Mura és Zala folyókkal. Ezek a folyók ösztönözték a projekt elképzelését, tudatában léve, hogy a hagyomány és a kultúra nélkülözhetetlen része a nemzeti identitásnak, amely jellemző a gasztronómiában, borokban, táncban, művészetben, építészetben, nyelvekben, tájban és nem utolsósorban a szlovén-magyar határ menti lakosság szokásaiban és

The Experiences of tradition project area is made up of the Podravje, Pomurje, and Zala regions, which are naturally connected with the historically important rivers of Drava, Mura, and Zala. It was these rivers that served as the inspiration for the preparation of the project concept, being aware that tradition and culture have been and will continue to be an invaluable part of national identity which is reflected through typical cuisine, wine, music, dance, art, architecture, languages, landscape, and finally through traditions and

»

»A természet és a kulturális örökség tiszteletben tartása mellett A HAGYOMÁNY ÉLMÉNYE c. projektnek sikerült egyesíteni és bemutatni a hagyományos kínálat összetettségét, a finom ételektől, kiváló boroktól, a házi és ipari kézműves termékektől, az ünnepekkel összefüggő hagyományokig és jelentősebb történelmi eseményekig, amelyek hozzájárultak ahhoz, hogy a Dráva, a Mura és a Zala folyók által határolt területen még mindig kitartó, dolgozó és őszintén kedves emberek élnek és dolgoznak, akik nagyobb tiszteletbentartást érdemelnek mint amilyent a szélesebb nyilvánosság kifejez.«

Mag. Stanka Klemenčič-Kosi, Maribor, Szlovén Mezőgazdasági és Erdészeti Kamara – Maribori Inézet

ugodne naravne in kulturne danosti in ponudba tradicionalnih podeželskih produktov niso dovolj za večjo prepoznavnost, temveč je potrebno tradicionalni ponudbi nadgraditi dodano vrednost s sodobnejšimi vsebinami. Monografiji »Doživetja bogastva vin in kulinarike na območjih med Dravo, Muro in Zalo predstavljata v sliki in besedi območje projekta ter zgodovinski razvoj kulinarike, vinogradništva, bogate kulturne in naravne dediščine. Pomemben vir zapisane tradicije z obeh strani meje predstavljajo promocijski filmi o življenju in delu pridelovalcev tradicionalnih vin in hrane ter ponudnikov domače in umetne obrti na Štajerskem, v Pomurju in Zali.

munkájában tükröződik. Csupán a kedvező természeti és kulturális adottságok, valamint a hagyományos vidéki termékek kínálata nem elegendő a jobb felismerhetőségre, ezért a hagyományos kínálatot korszerűbb tartalmakkal kell kiegészíteni. A projektterületet, a gasztronómia, borászat, a gazdag kulturális és természeti örökséget az »Új élmények a Dráva, a Mura és a Zala folyók által határolt hagyományos területek borászatában és gasztronómiájában« című monográfia mutatja be. A határ oldalai promóciós film a hagyományos bortermelők életéről és munkájáról, a gasztronómiáról, a házi és ipari kézműves kínálatról szól a Dráva-Mura-Zala által határolt területeken.

practices in life as well as through the work of the locals living along the Slovene-Hungarian border. Favourable natural and cultural elements alone and the offer of traditional rural products are not enough to create greater recognisability, but the traditional offer should be complemented with additional value using more modern content. The publications "Experiences of the Rich Wine and Cuisine in the Areas between the Rivers of Drava, Mura, and Zala" show, in words and images, the project area and the historical development of cuisine, wine growing, and the rich cultural and natural heritage. An important source of written tradition from both sides of the border are introduced by promotional films about the life and work of traditional wine and food producers and local arts and crafts providers in Štajerska, Pomurje, and Zala.

»

»With a respectful relationship towards nature and cultural heritage, the EXPERIENCES OF TRADITION project managed to combine and introduce the interconnection of the traditional offer, from culinary delights, exceptional wine, local arts and crafts, and holiday-related customs to significant historical milestones due to which the countryside of the cross-border area between Podravje, Pomurje, and Zala is still persistently inhabited and cultivated by diligent, earnestly friendly, and hard-working people who deserve a lot more respect than is given to them by the general public. «

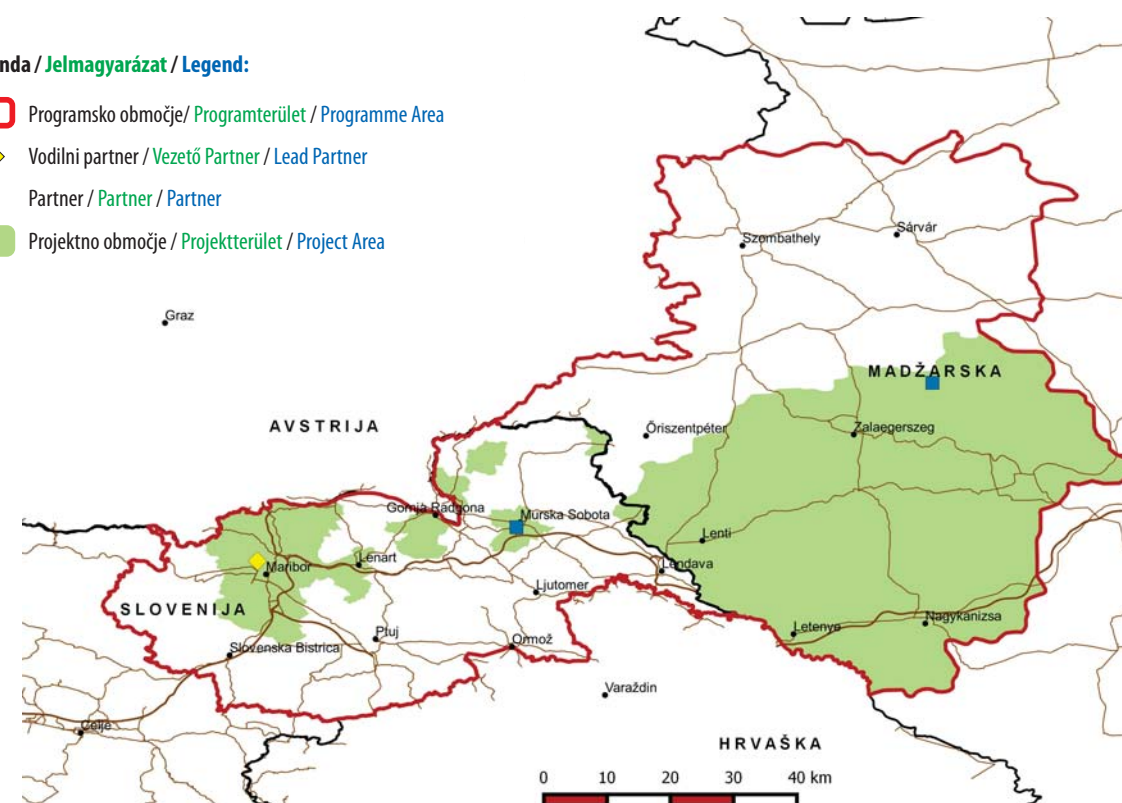
Mag. Stanka Klemenčič-Kosi, Maribor, KGZS-Zavod Maribor



- Postavitev meril kakovosti in standardov, ki slonijo na nacionalni in evropski zakonodaji
- A nemzeti és európai törvényhozáson alapuló minőségi mércék és standardok kialakítása
- Setting quality and standard criteria based on national and European legislation
- Promocijski film o življenju in delu pridelovalcev vin in hrane ter ponudnikov domače in umetne obrti
- Promóciós film a bortermelők munkájáról, a gasztronómiai, házi és ipari kézművesség kínálatról
- A promotional film on the life and work of wine and food producers and local arts and crafts providers
- 1500 izobraženih ponudnikov, lokalne skupnosti, predstavniki civilnih iniciativ in prebivalci projektnega območja
- 1500 képzett kínáló, önkormányzatok, civil szervezetek képviselői, a projektterület lakossága
- 1500 educated providers, local communities, representatives of civil initiatives, and project area inhabitants

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
AC

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Rokodelska akademija / Képzési (Kézműves) Akadémia / Academy of Crafts

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
758.362,56 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
julij 2009 - avgust 2012 / 2009 július - 2012 augusztus / July 2009 - August 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.rokodelska-akademija.si

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Občina Veržej, Center RS za poklicno izobraževanje, Hegypásztor Kör, Javni zavod Krajinski park Goričko, Martineum Római Katolikus Alapítvány, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Pomelaj, zadruga za razvoj podeželja, z.o.o., Prleška razvojna agencija, Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága - Savaria Múzeum, Zala Megyei Népművészeti Egyesület, Zavod Marianum Veržej - Center DUO

Raziskovanje, ohranjanje in popularizacija rokodelstva čezmejnega območja ter razvoj sistemov usposabljanja in izobraževanja

A határon átnyúló térség kézművességének kutatása, megőrzése és népszerűsítése, valamint oktatási és képzési rendszerek kifejlesztése

The research, preservation, and popularisation of craftsmanship in the cross-border area and the development of training and education systems

Projekt Rokodelska akademija je eden od prvih poskusov oblikovanja celostnega in celovitega pristopa interdisciplinarnega raziskovanja, ohranjanja in popularizacije rokodelstva čezmejnega območja Slovenije in Madžarske.

A Kézműves Akadémia projekt az egyik első kísérlet arra, hogy létrehozzon egy átfogó és teljes mértékben integrált megközelítést, amely magában foglalja az interdiszciplináris kutatást és a kézművesség népszerűsítését és megőrzését Szlovénia és Magyarország határmenti területén.

The Craftsmanship Academy project is one of the first attempts at creating a comprehensive and fully integrated approach which includes interdisciplinary research and the preservation and popularisation of craftsmanship in the cross-border area of Slovenia and Hungary.

Ključne besede projekta:
rokodelstvo, tradicija, inovativnost

A projekt kulcsszavai:
kézművesség, hagyomány, innováció

Key words of the project:
craftsmanship, tradition, innovation



»Projekt Rokodelska akademija je tradicionalne rokodelske veščine in znanje ovrednotil kot pomemben vir za razvoj podeželja in oblikovanje poklicev za mlade, saj združuje dva koncepta: ohranjanje rokodelstva in njegov razvoj s sistemi usposabljanja in izobraževanja«

Tatjana Vokić Vojkovič, Občina Veržej, vodja projekta)

Projekt Rokodelska akademija je eden od prvih poskusov oblikovanja celostnega in celovitega pristopa interdisciplinarnega raziskovanja, ohranjanja in popularizacije rokodelstva čezmejnega območja Slovenije in Madžarske. Projektnei partnerji so skupaj z drugimi ključnimi deležniki čezmejnega območja (rokodelci, predstavniki izobraževalnih, kulturnih in turističnih organizacij ter obrtniškega in podjetniškega sektorja) nadgradili in na novo oblikovali ter pilotno izvajali formalne in neformalne programe

A Kézműves Akadémia projekt az egyik első kísérlet arra, hogy létrehozzon egy átfogó és teljes mértékben integrált megközelítést, amely magában foglalja az interdiszciplináris kutatást és a kézművesség népszerűsítését és megőrzését Szlovénia és Magyarország határmenti területén. A határmenti terület többi kulcsfontosságú szereplőivel (kézművesek, oktatási, kulturális és idegenforgalmi szervezetek, valamint kisiparos és vállalkozói ágazatok képviselőivel) karöltve a

The Craftsmanship Academy project is one of the first attempts at creating a comprehensive and fully integrated approach which includes interdisciplinary research and the preservation and popularisation of craftsmanship in the cross-border area of Slovenia and Hungary. Together with other key stakeholders in the cross-border area (craftsmen, representatives of educational, cultural, and tourist organisations as well as representatives from the artisanal and entrepreneurial sector), project partners upgraded, re-

»

»A Kézműves Akadémia projekt a hagyományos kézműves készségeket és ismereteket a vidékfejlesztés és a fiatalok szakmai formálásának fontos forrásaként értékelte, hiszen két koncepciót egyesít: a kézművesség megőrzését és annak képzési és oktatási rendszerekkel való fejlesztését.«

Tatjana Vokić Vojković, Verzej Község KözságRÚEJObčina Verzej, vodja projekta)

izobraževanja in usposabljanja v rokodelskih panogah za različne ciljne skupine. Z razvojem novih in uporabnih rokodelskih izdelkov, prilagojenih sodobnim potrebam družbe, snemanjem dokumentarnih in promocijskih filmov, potujočimi razstavami, strokovnimi in informativnimi tiskovinami, mednarodnimi konferencami in delavnicami, je projekt Rokodelska akademija pomembno prispeval k osveščanju širše javnosti o vlogi rokodelstva v kulturni in narodni identiteti in njegovih razvojnih in ustvarjalnih potencialih v čezmejnem in evropskem kontekstu.

projektpartneri so átalakították, továbbfejlesztették valamint kísérleti módon megvalósították a kézművesség különböző célcsoportjai számára a formális és nem formális oktatási és képzési programokat. A Kézműves Akadémia projekt a társadalom korszerű igényeihez alkalmazkodó új és alkalmazható kézműves termékek kifejlesztésével, dokumentum és promóciós filmek készítésével, vándorkiállítások szervezésével, szakmai és információs jellegű kiadványok elkészítésével, nemzetközi konferenciákkal és műhelymunkákkal lényegesen hozzájárult a szélesebb közvélemény szemléletformálásához a kézművesség kulturális és nemzeti identitásában betöltött szerepére valamint annak fejlődési potenciáljára vonatkozóan a határmenti és az európai környezetben.

designed and carried out formal and informal pilot programmes for education and training in craftsmanship for various target groups. By developing new and useful craft products adjusted to the modern needs of society, filming documentary and promotional videos, travelling exhibitions, expert and informative printed materials and international conferences and workshops, the Craftsmanship Academy project significantly contributed to raising the awareness of the general public concerning the role of craftsmanship in the cultural and national identity and its development and creative potentials in the cross-border and European context.

»

»The Craftsmanship Academy project sees craftsmanship skills as an important resource for the development of the countryside and creating vocations for young people because it combines two concepts: preserving craftsmanship and its development by means of training and education systems»

Tatjana Vokić Vojković, the Municipality of Verzej, project manager)



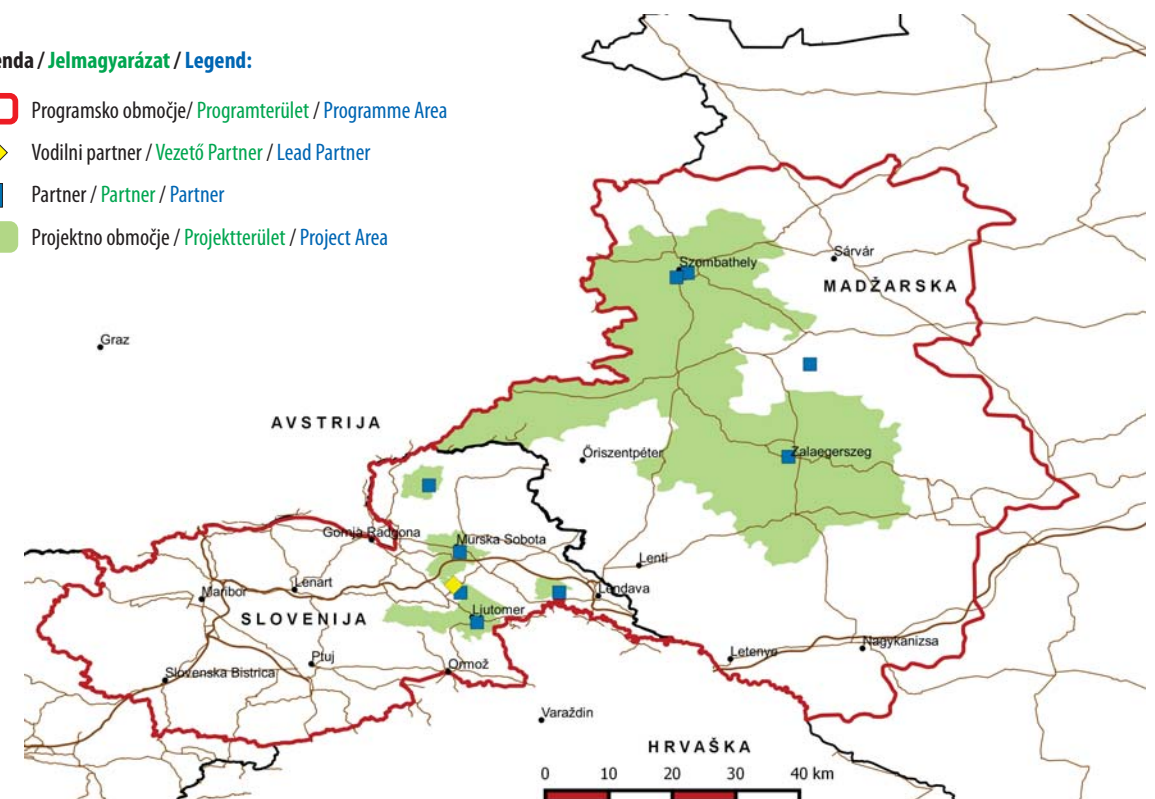
- Storjen prvi korak k ohranitvi rokodelskih poklicev
- Megtörténtek a kézműves szakmák megőrzésére tett első lépések
- First step towards preserving craftsmanship vocations

- Redna zaposlitev lončarke
- Fazekasok rendszeres foglalkoztatása
- 4Regular employment of a potter

- Strokoven popis snovne kulturne dediščine
- Tárgyi kulturális örökség szakmai összeírása
- An expert inventory of material cultural heritage

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
BIO EXPERIENCE

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Spodbujanje trajnostnega razvoja podeželja z novo turistično ponudbo integralnega produkta "Bio doživetje" / A hosszútávú vidékfejlesztésre való ösztönzés új turisztikai kínálattal, szolgáltatással integrált "Bio élmény" termékkel / Promoting the sustainable development of the countryside with a new tourist offer of the integral "Bioexperience" product

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
983.469,57 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2011 - februar 2015 / 2011 szeptember - 2015 február / September 2009 - January 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
<http://www.bioexperience.eu>

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Razvojna agencija Sinergija, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Ekološki center SVIT Pomurje Gornja Bistrica, CELODIN Zalai Alapítvány, Natúrpark Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft

»Projektne aktivnosti so usmerjene k spodbujanju trajnostnega razvoja turizma zgrajenega na čezmejni regionalni identiteti in na naravnih ter kulturnih danostih z namenom podaljševanja turistične sezone, zagotavljanja dodatnih virov dohodkov na podeželju ter povečanja privlačnosti programskega območja, predvsem podeželja kot skupne turistične destinacije za aktivno, zdravo in sonaravno preživljanje prostega časa.«

Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Razvojna agencija Sinergija

Projektno območje ima velik potencial za razvoj zdravju in naravi prijazne turistične ponudbe, ki temelji na ekološki ponudbi in turizmu, privlačni in dobro ohranjeni naravi in močni tradiciji kmetijske proizvodnje in obrtnišva. Glede na rastoči trend v turizmu, zlasti v eko turizmu in aktivnih počitnicah kot so pohodništvo in kolesarjenje, ima projektno območje še veliko neizkoriščenih možnosti, ki pomenijo pomemben dodatek viru dohodka, zlasti na podeželju. Ekološko kmetovanje se je v Pomurju razširilo v zadnjih letih, čeprav regija še vedno zaostaja za drugimi regijami v državi. Najpomembnejša aktivnost je ozaveščanje potencialnih kupcev in strank o zdravi prehrani in ekoloških priložnostih. Proizvajalce in kmete je potrebno spodbuditi k povečanju njihovih aktivnosti in kapacitet. Glavni cilji projekta je bil spodbujanje trajnostnega razvoja turizma zgrajenega na čezmejni regionalni identiteti in na naravnih ter kulturnih

A projekt területe jó adottságokkal bír az egészséges és környezetbarát turisztikai kínálat fejlesztésére, amely az ökológiai gazdaságon, turizmuson, a vonzó és megőrzött természetben, a mezőgazdasági termelés és kézművesség erős hagyományán alapszik. Tekintettel a turizmusban észlelendő trendekre, főleg az ökoturizmus és az aktív szabadidős programok terén, amelynek a gyalogos túrák és a kerékpározás, a projekt területén még számos kihasználatlan lehetőség van, amelyek főleg vidéken fontos kiegészítő jövedelemforrást jelenthetnek. Az ökológiai gazdaság a Muravidéken az utolsó években terjedt el, habár a régió még mindig lemarad a többi szlovén régió után. A legfontosabb a jövőbeli vevők és ügyfelek tudatfejlesztése az egészséges étkezéssel és ökológiai lehetőségekről. A termelőket és parasztgazdákat ösztönözni kell a tevékenységük és kapacitásaik növelésére. A projekt fő célja a

The project area has great potential for the development of a health and environmentally friendly tourist offer that is based on organic offer and tourism, attractive and well conserved nature, and strong tradition of agricultural and artisanal production. Considering the growing trend in tourism, especially in eco-tourism and active holidays, such as hiking and biking, the project area still has untapped potential that may provide a significant additional source of income, especially in rural areas. In Pomurje, organic farming has spread in recent years even though the region is still lagging behind other regions in the country. The most important activity is raising the awareness of potential buyers and customers regarding healthy nutrition and organic opportunities. Producers and farmers need to be encouraged to increase their activities and capacities. The main goal of the project was promoting the sustainable development of tourism

Spodbujanje trajnostnega razvoja podeželja z novo turistično ponudbo integralnega produkta »Bio doživetje«

A hosszútávú vidékfejlesztésre való ösztönzés új turisztikai kínálattal, szolgáltatással integrált "Bio élmény" termékkel

Promoting the sustainable development of the countryside with a new tourist offer of the integral "Bioexperience" product

Namen projekta je bil okrepiti razvoj ekoloških proizvodov, jih vključiti v turistično ponudbo obmejnega območja ter s tem spodbujati trajnostni razvoj podeželja. Dodana vrednost projekta se odraža pri povezovanju večjega števila turističnih in razvojnih institucij v čezmejni regiji, pri povezovanju kmetijskih in turističnih ponudnikov, združevanju znanja, izmenjavi izkušenj za dosego skupnih ciljev kot so krepitev gospodarskega in družbenega razvoja čezmejnih območij, pospeševanje podjetništva, pospeševanje zaposlovanja in samozaposlovanja ter pospeševanje čezmejnega poslovnega sodelovanja.

A projekt célkitűzése az ökotermékek fejlesztésének ösztönzése, ezek bevonása a határmenti turisztikai kínálatba, ami serkenti a vidék fenntartható fejlesztését. A projekt hozzáadott értéke a határmenti régió turisztikai és fejlesztési intézményeinek jobb együttműködésében, a mezőgazdasági és turisztikai kínálat bővítésében, a tudás gyarapításában és a tapasztalatcserében volt kézzelfogható a közös célkitűzések elérésekor, mint a határmenti területek gazdasági és társadalmi fejlesztése, a vállalkozás, a foglalkoztatás és az önfoglalkoztatás ösztönzése, valamint a határmenti üzleti együttműködés serkentése.

The purpose of the project was to enhance the development of organic products, include them in the tourist offer of the cross-border area and thus encourage the sustainable development of the countryside. The added value of the project is reflected in the integration of a larger number of tourist and development institutions in the cross-border area, the integration of agricultural and tourist providers, the combining of knowledge and exchanging experience for the purpose of achieving common goals, such as the enhancement of the economic and social development of cross-border areas, promoting entrepreneurship, promoting employment and self-employment, and promoting cross-border business cooperation.

Ključne besede projekta:
ekološko, turizem, integralni produkt

A projekt kulcsszavai:
ökológiai, turizmus, integrált termék

Key words of the project:
ecological, tourism, integral product

»

»A projekt aktivitásai a turizmus fenntartható fejlesztésének ösztönzésére irányulnak a határmenti regionális identitás, a természeti és kulturális adottságokra építve, meghosszabbítva a turista szezont, az adott vidéken biztosítva a jövedelmi forrásokat, valamint a programterület vonzerejének növelésével főleg a vidék mint közös turisztikai desztináció kialakításával az aktív, egészségsbarát és környezetkímélő szabadidő eltöltésére.«

Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Sinergia Fejlesztési Ügynökség

danostih z namenom podaljševanja turistične sezone, zagotavljanje dodatnih virov dohodkov na podeželju ter povečanje privlačnosti programskega območja, predvsem podeželja kot skupne turistične destinacije za aktivno, zdravo in sonaravno preživljanje prostega časa. V sklopu projekta sta bila vzpostavljena dva biocentra (en na Madžarskem, drugi v Sloveniji). V Sloveniji so uredili demonstracijsko kuhinjo in skladiščne prostore za ekološke kmete kjer lahko skladiščijo svoje produkte, v delavnici pa izvajajo demonstracije kuhanja (na voljo je tudi manjša knjižnica). Madžarski center ima tudi učilnico ter analitični biolaboratorij, kjer opravljajo analize zemlje za kmete, da lahko ugotovijo ali imajo potencial za ekološko pridelavo. Je veliko zanimanja za uporabo le-tega saj so državni laboratoriji dragi. Poleg tega je bilo pripravljenega veliko promocijskega materiala in kuharska knjiga. Projekt je vzpostavil tudi čezmejno turistično pot Bidoživetje. Zainteresirani ekološki ponudniki so se priključili projektu. V naravi pot ni načrtana, je pa objavljena na spletni strani.

turizmus fenntartható fejlesztésének ösztönzése, amely a határmenti regionális identitásra, a természeti és kulturális adottságokra építve, meghosszabbítva a turisztikai idényt és az adott területen biztosítva a további jövedelmi forrásokat. A projekt keretében létrejött két bio központ (egy Magyarországon, a másik Szlovéniában). Szlovéniában bemutató konyhát rendeztek be és raktárhelyiségeket a biogazdálkodók számára, ahol raktározhatják a termékeiket, a műhelyben pedig főznek (rendelkezésre áll egy kisebb könyvtár is). A magyar központban van egy tanterem és egy biolaboratórium, ahol föld elemzéssel foglalkoznak a földművesek számára, akik így megállapíthatják, hogy milyen adottságaik vannak a biogazdálkodásra. Az érdeklődés nagy, hiszen az állami laboratóriumok igen drágák. Ezenkívül terjedelmes promóciós anyag is készült és egy szakácskönyv is. A projekt kialakította a Bio élmény turisztikai útvonalat. Az érdekelt biogazdálkodók bekapcsolódtak a projektbe. A természetben az út nincs kirajzolva, de a honlapon közzé van téve.

built on cross-border regional identities and on natural and cultural elements with the purpose of extending the tourist season, providing additional sources of income in rural areas and increasing the attraction of the programme area, especially the countryside as a common tourist destination for an active, healthy, and sustainable recreational experience. Two bio-centres were established within the scope of the project (one in Hungary and one in Slovenia). In Slovenia, a show kitchen was set up as well as storage space for organic farmers where they may store their products and have cooking presentations in the workshop (a small library is also available). The Hungarian centre also has a classroom and an analytical biolaboratory where soil analyses are performed for farmers so that they may discover whether they have potential for organic production. There is a lot of interest for the use of this centre as state laboratories are expensive. Furthermore, numerous promotional materials and a cookbook were prepared. The project also established "Bioexperience", a cross-border tourist path. Organic providers who were interested joined the project. In nature, the path is not defined, but it is posted on the website.

”

” Project activities are focused on promoting the sustainable development of tourism built on cross-border regional identities and on natural and cultural elements with the purpose of extending the tourist season, providing additional sources of income in rural areas and increasing the attraction of the programme area, especially the countryside as a common tourist destination for an active, healthy, and sustainable recreational experience.”

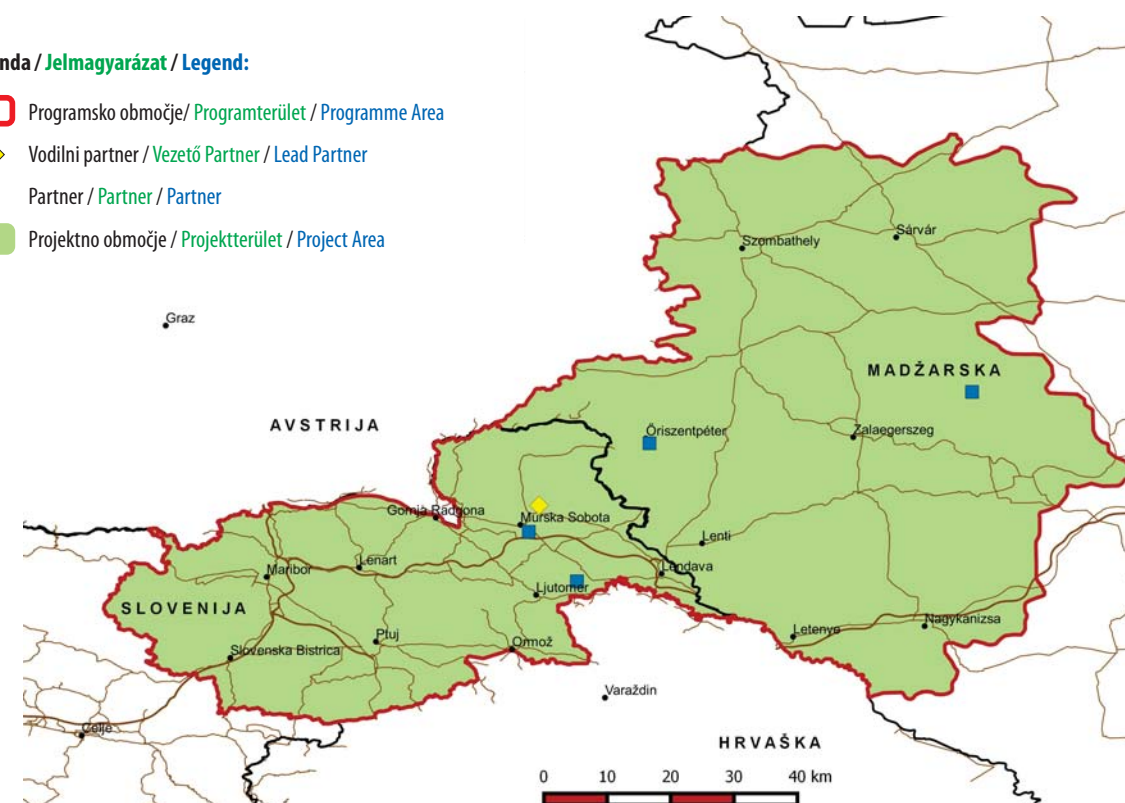
Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Sinergia Development Agency



- 2 bio-centra, en na Madžarskem (z biolaboratorijem) in en na Slovenskem (z demonstracijsko kuhinjo)
- 2 bio központ, egy Magyarországon (biolaboratóriummal) és egy Szlovéniában (bemutató konyhával)
- 2 bio-centres, one in Hungary (with a biolaboratory) and one in Slovenia (with a show kitchen)
- Vzpostavljena Čezmejna turistična pot "Bio doživetje"
- Létrejött a határon átnyúló "Bio élmény" turisztikai útvonal
- An established Cross-Border "Bio Experience" Tourist Path
- 30 TV kuharskih oddaj
- 30 TV adás a főzésről
- 30 TV cooking shows

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Obogatitev ponudbe, prireditve in storitev za turiste, ponujanje medijskih vsebin in promocija turizma

Kínálat gazdagítás, rendezvények és szolgáltatások turisták számára, média-tartalmak kínálata és a turizmus promóciója

Enriching the offer, events, and services for tourists, offering media content and tourism promotion

Partnerji iz treh različnih regij so sodelovali na področju doseganja večje turistične prepoznavnosti in povečanja prihodkov v tej panogi. Izdelali so skupno in enotno marketinško podobo, skozi izvajanje projekta so bili izdelani skupni napovedniki dogodkov, vodilni partner pa je v televizijskih in radijskih prispevkih in oddajah obdelal in predstavil posebne zgodovinske, arhitekturne, kulturne, gastronomske in turistične znamenitosti prostora in jih na DVD-ju in svojih spletnih straneh tudi objavil.

Három különböző régió partnerei vettek részt az idegenforgalom jobb felismerhetőségének elérése és az ágazaton belüli jövedelemnövelés terén. Egységes és közös marketing arculatot dolgoztak ki, a projekt végrehajtása során kidolgozásra kerültek az események közös előrejelzései, a vezető partner pedig a televízió- és rádióadásokban feldogozta és bemutatta a térség sajátos történelmi, építészeti, kulturális, gasztronómiaia és idegenforgalmi nevezetességeit, melyeket DVD-n és honlapjain is közzétett.

Partners from three different regions cooperated in achieving greater tourist recognisability and higher income in this industry. A common and unified marketing image was created, and throughout the project common event previews were created. In television and radio reports and shows, the leading partner introduced special historical, architectural, cultural, gastronomic and tourist attractions of the area and also published them on a DVD as well as on its websites.

Ključne besede projekta:
mediji, turizem, sodelovanje

A projekt kulcsszavai:
médiák, turizmus, együttműködés

Key words of the project:
media, tourism, cooperation

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
TOURISM & MEDIA

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Promocija turističnih destinacij in prireditve ter posodobitev turistične infrastrukture v Pomurju in županijah Vas in Zala / Turisztikai desztinációk és rendezvények ismertségének növelése, turisztikai infrastruktúra korszerűsítése a Muravidéken, Vas és Zala megyében / Promoting tourist destinations and organising and updating tourist infrastructure in Pomurje and in the parishes of Vas and Zala

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
733.602,90 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

februar 2012 - januar 2015 / 2012 február - 2015 január / February 2012 - January 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.rtv slo.si/mmr

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

JZ RTV Slovenija Studio madžarskih programov Lendava, AGORA Szombathelyi Kulturális Központ, Eu-Régió Menedzsment Nonprofit Kft., Savaria Turizmus Nonprofit Kft



»S projektom smo nakazali na to, kako pomembno vlogo imajo mediji pri promociji turizma in kako pomembno vlogo ima turizem pri bogatitvi medijskih vsebin.«

Helena Zver, Lendava, JZ RTV SLO

Cilj projekta TOURISM & MEDIA je bil promocija turizma v skupnem prostoru, torej na območju županij Zala in Vas ter Pomurja, z razvijanjem že obstoječih in novih storitev ter produktov, ki so bili dostopni najširšemu možnemu številu ciljne publike - pod enakimi pogoji. Temu cilju sta bili podrejeni tudi obe, v okviru projekta, udejanjeni investiciji. Pri udejanjanju zastavljene promocije so imeli izjemno pomembno vlogo tudi elektronski mediji madžarske narodne skupnosti v Sloveniji, ki so v radijskih oddajah in promocijskih filmih predstavili že uveljavljene pa tudi manj znane zgodovinske, arhitekturne, kulturne, gastronomske

A TOURISM & MEDIA projekt célkitűzése az idegenforgalom promóciója volt a közös térségben, azaz Zala és Vas megyében, valamint a Muravidéken, a már meglévő és új szolgáltatások és termékek fejlesztésével, melyek -azonos feltételekkel- hozzáférhetőek voltak a lehető legnagyobb számú célcsoportok számára. Ennek a célnak volt alárendelve mindkét, a projekt keretében megvalósuló beruházás. A kitűzött promóció megvalósításakor rendkívül fontos szerepet játszottak a Szlovéniában élő magyar nemzeti közösség elektronikus médiái, melyek a rádióadásokban és promóciós filmekben bemutatták a közös térség már érvényre jutott és kevésbé ismert történelmi,

The goal of the TOURISM & MEDIA project was to promote tourism in the common area, i.e. in the area of the parishes Zala and Vas and in Pomurje, by developing already existing as well as new services and products that were available to the maximum number of members from the target group – under the same conditions. Both investments implemented within the project were subject to this goal as well. Electronic media of the Hungarian ethnic group in Slovenia played a significant role in carrying out the planned promotion as they used radio shows and promotional films to promote already established as well as lesser known historical,



»A projekttel rámutattunk arra, hogy milyen fontos szerepük van a médiának a turizmus promóciójában és milyen fontos szerepe van a turizmusnak a média-tartalmak gazdagításában.«

Helena Zver, Lendava/Lendva, RTV SZLO KT

in turistične znamenitosti skupnega prostora. Poudarek je bil tudi na objavi vsebin na spletu, posluževali pa so se tudi tradicionalnih oblik promocije, kot je npr. izdaja zloženek oziroma publikacij. Projekt je potekal v duhu čezmejnega sodelovanja v pravem pomenu besede, njegovi elementi so bili udejanjeni v približno enakem razmerju v vseh treh »regijah«.

»Turizem in mediji, mediji in turizem. Z vidika človeka sodobnega časa gre za izjemno pomembna dejavnika, ki lahko z združitvijo svojih moči dosežeta izjemne rezultate na področju promocije in razmaha turizma v skupnem prostoru.« je bilo zapisano ob začetku projekta. Ob izteku tega projekta je potrjeno, da so zastavljeni cilji realizirani.

építészeti, kulturális, gasztronómiai és idegenforgalmi nevezetességeit. Nagy hangsúlyt fektettünk a tartalmak honlapon való közzétételére, de igénybe vettük a hagyományos promóciós formákat is, pl. szórólapok, kiadványok megjelentetését. A projekt a határon átnyúló együttműködés szellemében zajlott a szó legszorosabb értelmében, ennek elemei körülbelül egyenlő arányban valósultak meg mindhárom »régióban«.

»Turizmus és médiák, médiák és turizmus. Az ember szabadidejének szemszögéből rendkívül fontos tényezőről van szó, melyek a közös térségben erőik egyesítésével rendkívüli eredményeket érhetnek el az idegenforgalom promóciója és fellendítése terén.« -ez volt leírva a projekt kezdetekor. Ezen projekt befejezésekor megerősítést nyert, hogy a kitűzött célok megvalósultak.

architectural, cultural, gastronomic and tourist attractions in the common area. The emphasis was also on the publication of content on the internet; traditional methods of promotion were also utilised, such as the publication of brochures and other materials. The project was carried out in the spirit of cross-border cooperation in the true sense of this word, and its elements were implemented in approximately the same ratio in all three "regions."

"Tourism and media, media and tourism. From the perspective of a modern individual, these are two extremely important factors that, with joint efforts, may achieve exceptional results in promoting and expanding tourism in the common area." This was stated at the start of the project. Upon the expiration of this project, it was confirmed that the set goals have been reached.



"By means of this project, we wished to indicate the importance of the role of the media in the promotion of tourism and what an important role tourism also has in enriching media content."

Helena Zver, Lendava, RTV SLO Public Institution

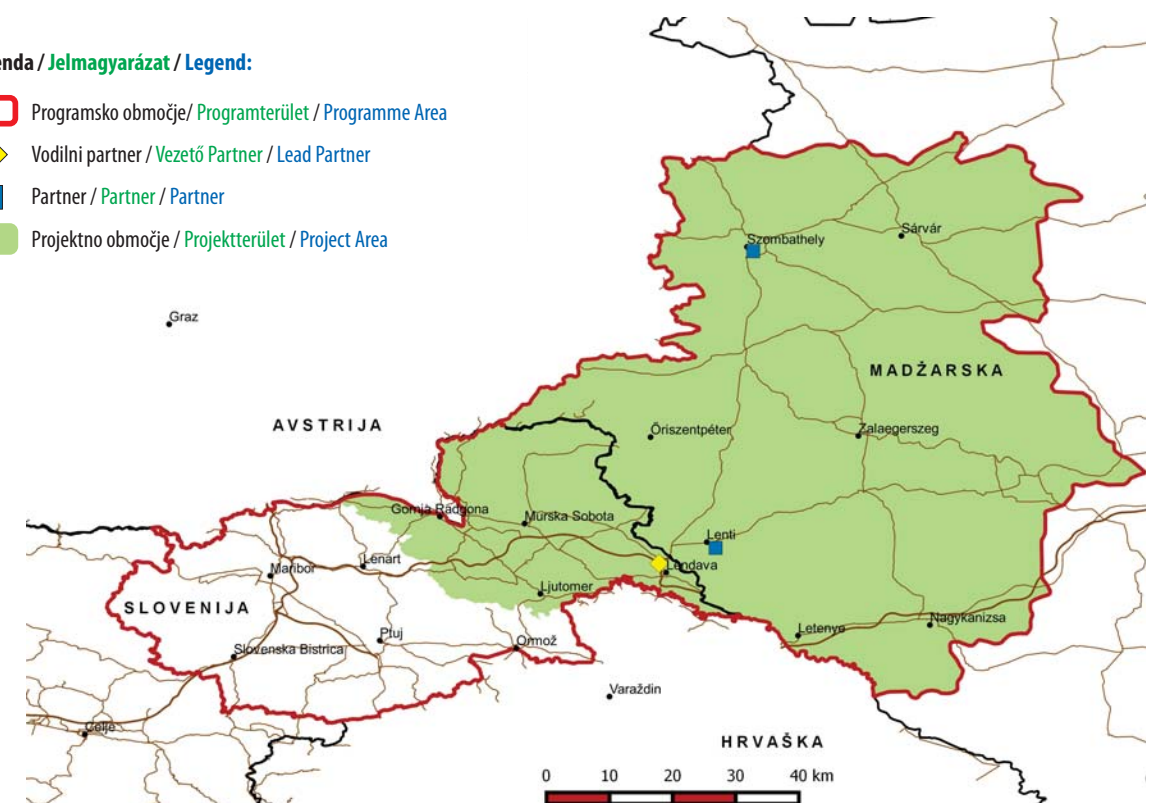


PhotoBudai © 2014

- Posodobljena turistična pisarna v Szombotelju ter pridobitev reportažnega avtomobila
- Korszerűsített idegenforgalmi iroda Szombathelyen és közvetítőkocsi beszerzése
- Updated tourist office in Szombathely and the acquisition of a vehicle for reporting purposes
- 40 000 oseb se poslužuje skupaj razvitih turističnih storitev
- 40 000 személy veszi igénybe a fejlett turisztikai szolgáltatásokat
- 40,000 people are utilising the jointly developed tourist services
- Promocija turističnih destinacij in prireditev v 43 radijskih oddajah
- Turisztikai desztinációk promóciója 43 rádióadásban
- The promotion of tourist destinations and events in 43 radio shows

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Aktiviranje endogenih potencialov za razvoj kulturnega turizma v romskih naseljih

Helyi adottságok kihasználása a kulturális turizmus fejlesztése érdekében roma településeken

Activating endogenous potentials for the development of cultural tourism in Roma settlements

Projekt: »ROMA CARAVAN« - Čezmejna pot romske kulture in dediščine je bil namenjen krepitvi kulturne identitete multikulturnega območja ob slovensko-madžarski meji. Le-to poleg večinskih kultur zaznamuje tudi romska kultura in dediščina, katera je bila v okviru projekta obravnavana kot razvojni potencial za socialno vključevanje pripadnikov romskih skupnosti iz ciljnih romskih naselij v Pomurju (SI) ter v županiyah Zala in Vás (HU). Z oplemenitenjem obstoječe in z razvojem nove, inovativne (na romski kulturi in dediščini temelječe) kulturno-turistične ponudbe je projekt prispeval k obogatitvi kulturno-turistične ponudbe čezmejne turistične destinacije; po drugi strani pa so bili v okviru projekta vzpostavljeni tudi neobhodni predpogoji za socialno vključevanje Romov ter za trajnostni razvoj romskega socialnega podjetništva na področju kulturnega turizma.

A »ROMA CARAVAN« - Roma kultúra és örökség határon átnyúló útja projekt célja a szlovén-magyar határ mentén lévő multikulturális térség kulturális identitásának erősítésére volt. Ezt a térséget a többségi kultúra mellett a roma kultúra és örökség is jellemzi, mely a projekt keretén belül fejlődési lehetőségként lett meghatározva a Muravidék (SI), valamint Zala és Vas Megye (HU) romák lakta településein élő roma közösségek szociális beilleszkedését illetően. A projekt a meglévő és az új innovatív (roma kultúrán és örökségen alapuló) kulturális-idegenforgalmi kínálat fejlesztésével hozzájárult a határon átnyúló idegenforgalmi desztináció kulturális-idegenforgalmi kínálatának gazdagításához; másrészt pedig a projekt keretén belül létrejöttek a romák szociális beilleszkedésének nélkülözhetetlen előfeltételei, valamint a roma szociális vállalkozás fenntartható fejlődését biztosító előfeltételek a kulturális turizmus terén.

The project "ROMA CARAVAN" – The cross-border path of Roma culture and heritage – was intended to enhance the cultural identity of the multicultural area along the Slovene-Hungarian border. In addition to the culture of the majority population, this area is also marked by Roma culture and heritage which was treated as a development potential within this project, namely for the social inclusion of the members of Roma communities from target Roma settlements in Pomurje (SI) and in the parishes of Zala and Vás (HU). By enriching the old and developing a new, innovative cultural and tourist offer (based on Roma culture and heritage), the project contributed to the enrichment of the cultural and tourist offer of the cross-border tourist destination; at the same time, the project also established the necessary prerequisite for the social inclusion of Roma people and for the sustainable development of Roma social enterprises in the field of cultural tourism.

Ključne besede projekta:
Romi, kultura, turizem

A projekt kulcsszavai:
Romák, kultúra, idegenforgalom

Key words of the project:
Roma people, culture, tourism

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
ROMA CARAVAN

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Čezmejna pot romske kulture in dediščine / Roma kultúra és örökség határon átnyúló útja / The cross-border path of Roman culture and heritage

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
545.796,49 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
julij 2011 - oktober 2013 / 2011 július- 2013 október / July 2011 - October 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.romacaravan.si

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Občina Črenšovci, Hálózat az Integrációért Alapítvány, "Romano Pejtaušago" romsko društvo Kamenci, "Misija *S" - Društvo za trajnostni razvoj Pomurja, Vasvár és Térsége Cigány Érdekvédelmi Egyesület



»ROMI = POTENCIAL (≠ PROBLEM). Romi ter njihova kultura in dediščina so evidenten, doslej neizkoriščen oziroma premalo izkoriščen razvojni potencial sleherne skupnosti.«

dr. Julija Sardelić, Lendava, društvo »MISIJA *S« - Društvo za trajnostni razvoj Pomurja

Namen projekta z akronimom: "ROMA CARAVAN" je bil okrepiti kulturno identiteto ter izkoristiti kulturne potencialne v območju sodelovanja za izboljšanje kulturno-turistične ponudbe. Multikulturno območje poleg večinskih kultur zaznamuje tudi romska kultura in dediščina, ki je bila tekom projekta še bolj prepoznana kot razvojni potencial za socialno vključevanje pripadnikov romskih skupnosti. Cilji projekti so bili ovrednotiti in aktivirati potencialne Romov in bogastva romske kulture in dediščine, vzpodbujanje razvoja romskega socialnega podjetništva na področju kulturnega turizma ter obogatitev turistične ponudbe v območju s kulturno-turistično

A "ROMA CARAVAN" rövid című projekt célkitűzése a kulturális identitás erősítése, valamint az együttműködési térség kulturális-idegenforgalmi kínálati lehetőségeinek kihasználása volt. A multikulturális térséget a többségi kultúra mellett a roma kultúra és örökség is jellemzi, mely a projekt során még felismerhetőbbé vált, mint a roma közösség szociális beilleszkedésének fejlődési lehetősége. A projekt célkitűzése értékelni és aktiválni a romák lehetőségeit és a roma kultúra és örökség gazdagságát, ösztönözni a roma szociális vállalkozás fejlődését a kulturális turizmus terén, valamint gazdagítani a roma kultúra és örökség határon átnyúló „ösvényének” kulturális-idegenforgalmi kínálatát. A projektnek

The purpose of the project with the acronym: The "ROMA CARAVAN" project was intended to enhance cultural identity and using cultural potentials in the field of cooperation for the purpose of improving the cultural and tourist offer. In addition to the culture of the majority population, this multicultural area is also marked by Roma culture and heritage which was even more recognised during the project as a development potential for the social inclusion of the members of Roma communities. The goals of the project were to evaluate and activate the potentials of Roma people and the wealth of Roma culture and heritage, to encourage the development of



»ROMÁK = LEHETŐSÉGEK (≠ PROBLÉMÁK). A romák, az ő kultúrájuk és örökségük nyilvánvaló, eddig egy adott közösség fejlődésének kihasználatlan illetve kevésbé kihasznált lehetősége.«

dr. Julija Sardelić, Lendava/Lendva, »MISIJA *S« Muravidéki Fenntartható Fejlődésért Egyesület

ponudbo čezmejne poti romske kulture in dediščine. Projekt je uspel vzpostaviti skupno kulturno-turistično informacijsko infrastrukturo in diseminacijo projektnih rezultatov preko katere je bila promovirana romska kultura kot enakovredna drugim kulturam. Promocija romske kulture je bila izvedena z načrtno medijsko promocijo pozitivnih dogodkov iz življenja in dela Romov z namenom odpravljanja negativnih stereotipov in a priori odklonilnega odnosa pretežnega večinskega prebivalstva do Romov ter k sprejemanju različnosti, spodbujanju strpnosti, preprečevanju diskriminacije in k medkulturnemu dialogu. Primarna ciljna skupina projekta so bili pripadniki romske etnične manjšine; sekundarne ciljne skupine pa so bile: strokovna in politična javnost; mediji, Romi in njihove asociacije, lokalne skupnosti z romsko populacijo, turistično gospodarstvo, nevladne organizacije ter večinsko prebivalstvo nasploh.

sikerült kialakítania közös kulturális-idegenforgalmi információs infrastruktúrát és a projekt eredményeinek terjesztési módját, melyen keresztül a roma kultúra más kultúrákkal egyenértékűként lett bemutatva. A roma kultúra promóciója a romák életét és munkáját tükröző pozitív eredmények bemutatásával történt előre tervezett média-megjelenések segítségével, melynek célja a negatív sztereotípiák eloszlátása, a többségi lakosság romákkal szembeni előítéleteinek megszüntetése, valamint a másság elfogadása, tolerancia ösztönzése, diszkrimináció megakadályozása és kultúrák közötti párbeszéd kialakítása. A projekt elsődleges célcsoportjai a roma etnikai közösség tagjai voltak; a másodlagos célcsoportok pedig a szakmai és a politikai nyilvánosság; média, romák és egyesületeik, roma lakosságú helyi közösségek, idegenforgalmi szektor, civil szervezetek, valamint a többségi lakosság.

Roma social enterprises in the field of cultural tourism and to enrich the tourist offer in the area by means of a cultural and tourist offer of the cross-border path of Roma culture and heritage. The project managed to establish a common cultural and tourist information infrastructure and the dissemination of project results, by means of which Roma culture was promoted as equal to other cultures. The promotion of Roma culture was carried out by means of planned media promotion of the positive events from the life and work of Roma people with the purpose of eliminating negative stereotypes and an a priori negative attitude of a large portion of the majority population towards Roma people and of the acceptance of being different, encouraging tolerance, preventing discrimination and encouraging inter-cultural dialogue. The primary target group of the project were the members of the Roma minority ethnic group; the secondary target groups included: the expert and political public; media, the Roma people and their associations, local communities with a Roma population, tourist economy, NGO's and the majority population in general.



“ROMA PEOPLE = POTENTIAL (≠ PROBLEM). The Roma people and their culture and heritage are an evident, still unused or insufficiently used development potential of each community.”

dr. Julija Sardelić, Lendava, MISIJA *S Society – Society for the Sustainable Development of Pomurje



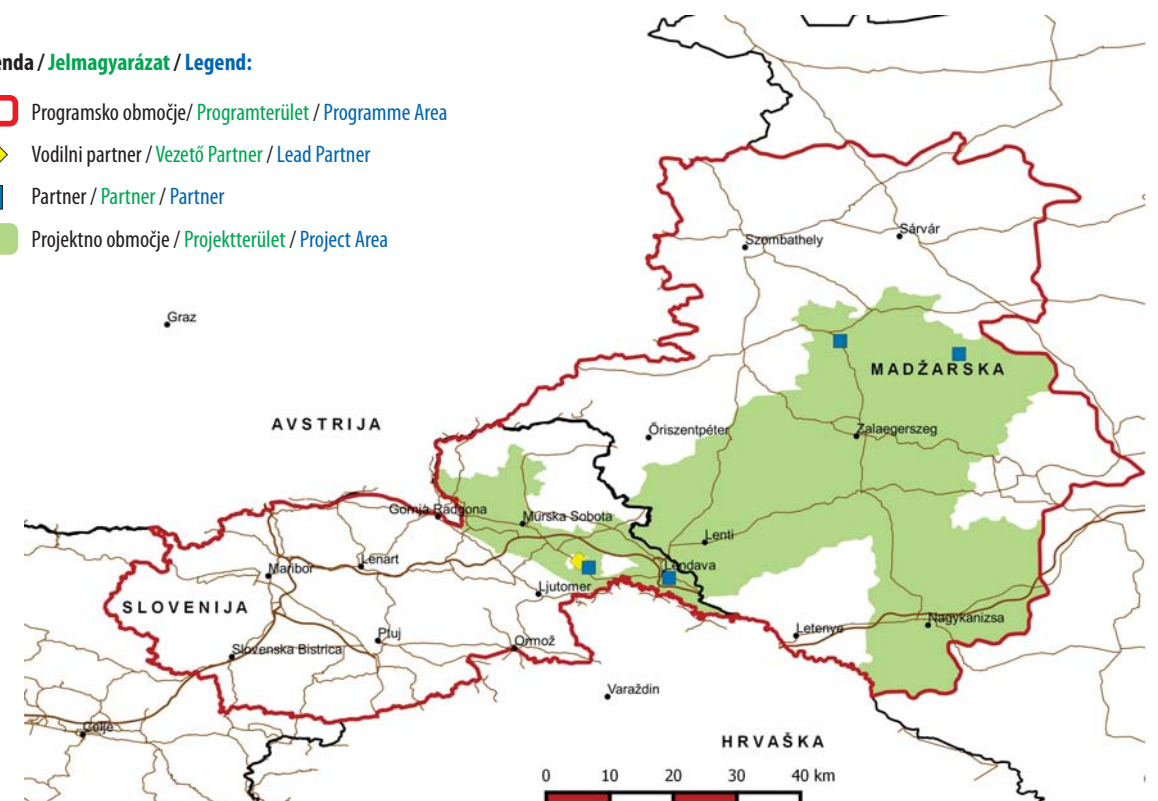
- Zagotovljena infrastruktura za razvoj romskega socialnega podjetništva na področju kulturnega turizma (Romski konjeniški center: »ROMA CARAVAN«, konji in oprema zanje, kočija in čeraga – romsko naselje Kamenci -SI; Romski kreativni center v Zalaegerszegu - HU)
- Biztosított az infrastruktúra a roma szociális vállalkozás fejlődéséhez a kulturális turizmus terén (Roma Lovas Központ: »ROMA CARAVAN«, lovak és felszereléseik, hintó és lovaskocsi – Kamenci -SI roma település; Zalaegerszegi Roma Kreatív Központ- HU)
- Infrastructure for the development of a Roma social enterprise in the field of cultural tourism (Roma equestrian centre: "ROMA CARAVAN, horses and their equipment, a carriage and a čeraga carriage – the Roma settlement Kamenci -SI; a Roma creative centre in Zalaegerszeg - HU)

- Obogatena kulturno-turistična ponudba romskega naselja Kamenci (kiparske skulpture v romskem zeliščnem gaju; kulturno-turistični produkt »Roma caravan«)
- Kamenci romák lakta település gazdag kulturális-idegenforgalmi kínálata (szobrok a roma gyógynövény berekben; kulturális-turisztikai termék »Roma caravan«)
- Enriched cultural and tourist offer of the Roma settlement of Kamenci (sculptures in a Roma herbal grove; the "Roma Caravan" cultural and tourist product)

- Vzpostavljen Romski virtualni muzej
- Létrejött a Roma virtuális múzeum
- Established Roma virtual museum

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Folk

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Folklor brez meja / Folklór határok nélkül / Folklore without borders

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
236.824,34 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
januar 2012 - avgust 2014 / 2011 szeptember - 2015 február / September 2009 - January 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.lartis.hu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
LARTIS Nonprofit Kft., Društvo pedagoških delavcev dvojezičnih šol in vrtcev Prekmurja - Muravidéki Pedagógusok Egyesülete, Keresztury Dezső Városi Művelődési Központ, Göcsej Kapuja Bak Óvoda és Általános Művelődési Központ

Tematske plesno-gledališke predstave, ki predstavljajo skupne zgodovinske dogodke ter literarne in etnografske tradicije regije

Színpadi tematikus táncszínházi előadások, a régió közös történelmi eseményeinek, irodalmi és néprajzi hagyományának megelevenítésével

Themed dance and theatre performances that represent common historical events as well as the literary and ethnographic traditions of the region

V sklopu projekta je bila izvedena rekonstrukcija in razširjanje kulture dveh folklornih plesov pokrajine Göcsej in Pomurja, plesni tečaji, t.i. plesne hiše, delavnice, demonstracije najboljših praks ter gledališke predstave. Projektnei partnerji se trudijo še naprej ohranjati njihovo delo ter razširjati dosežke med druge plesne skupine z namenom, da bi te dosežke vključili med integralne elemente splošne izobrazbe o glasbi in umetnosti.

A projekt keretében a következő tevékenységek voltak kivitelezve: folklórhagyomány (Göcsej, Muravidék) rekonstruálására építve táncos kurzusok, táncházak, workshopok, best practice bemutatók, színpadi előadások. A projektpartnerek a fenntarthatóságot saját munkájuk folytatásával, az eredmények disszeminálásával más táncműhelyek felé és az alapfokú művészeti oktatásba való beemelésével tervezik folytatni.

Within the project a reconstruction and spreading of the culture of two folklore dances in the regions of Göcsej and Pomurje was performed, followed by dance courses, events – so-called dance houses, workshops, presentations of best practices and theatre performances. The project partners are continuing to maintain their work and spread the achievements among other dance groups with the purpose of including these achievements among the integral elements of general music and art education.

Ključne besede projekta:
restavracija folklorne plesne tradicije

A projekt kulcsszavai:
a folklórhagyomány megelevenítése

Key words of the project:
the restoration of folklore dance tradition



»Krepítev kulturne identitete na področju folklora, poglobitev in harmonizacija kulturnih aktivnosti sodelovanja na področju ljudskih plesov.«

János Varga, Zalaegerszeg, Lartis Nonprofit Kft.

Projekt je imel velik kulturni pomen in je bil ustvarjen z združevanjem moči štirih partnerjev. V sklopu projekta so bile izvedene naslednje aktivnosti: rekonstrukcija in razširjanje kulture dveh folklornih plesov pokrajine Göcsej in Pomurja, šest plesnih tečajev, deset dogodkov t.i. plesnih hiš, pet delavnic, tri demonstracije najboljših praks, sedem gledaliških predstav, od tega so tri v obliki komornega plesa, tri v obliki plesne igre na velikem odru in ena sodobna drama. Cilj projekta je med drugim bil, da so plesalci uporabljali svoje znanje, pridobljeno v fazi izvedbe za načrtovanje tematskih gledaliških predstav v regiji, z namenom

A projektnek igen jelentős kulturális vonatkozása volt és négy partner összefogásából született meg. A projekt keretében a következő tevékenységek voltak kivitelezve: 2 folklórhagyomány (Göcsej, Muravidék) rekonstruálására építve hat táncos kurzus, 10 táncház, 5 workshop, 3 best practice bemutató, 7 színpadi előadás, melyek közül 3 kamaratánc, 3 nagyszínpadi táncjáték és 1 kortárs dráma volt. A projekt célja többek között a megszerzett táncos tudás hasznosításával színpadi tematikus táncszínházi előadások tervezése volt a régió közös történelmi eseményeinek, irodalmi és néprajzi hagyományának megelevenítésével, virtuóz

The project had great cultural significance and was created by combining the strengths of all four partners. Within the project, the following activities were performed: the reconstruction and spreading of the culture of two folklore dances in the regions of Göcsej and Pomurje, six dance courses, ten events – so-called dance houses, five workshops, three presentations of best practices, seven theatre performances, of which three were in the form of chamber dance, three were in the form of a dance play on a large stage, and one was a modern drama. Among other things, the goal of the project was for the dancers to use



»A kulturális identitás erősítése a folklór terén, a kulturális tevékenységek elmélyítése és harmonizálása a néptáncok révén.«

Varga János, Zalaegerszeg, Lartis Nonprofit Kft.

oživljanja skupnih zgodovinskih dogodkov, ter literarne in etnografske tradicije, z vzpostavitvijo virtuosnih komornih predstav, s katerimi so spodbudili plesni razvoj plesalcev na območju regije. Rezultati projekta so bili objavljeni v publikacijah in na DVD-jih. Trajnost projekta partnerji zagotavljajo z nadaljevanjem svojega dela, z razširjanjem ter posredovanjem rezultatov drugim plesnim delavnicam, ter z integracijo rezultatov v temeljno umetnostno vzgojo in izobraževanje. Projekt je tako vzbudil in pripomogel k novim plesnim predstavam in razvoju plesalcev z namenom promocije skupnih zgodovinskih dogodkov ter literarne in etnografske tradicije regije.

kamaraprodukción bemutatásával, amivel elősegítették a régió táncosainak fejlődését. A projekt eredményei kiadvány és DVD formában is közzé voltak téve. A projektpartnerek a fenntarthatóságot saját munkájuk folytatásával, az eredmények disszeminálásával más táncműhelyek felé és az alapfokú művészeti oktatásba való beemelésével tervezik folytatni. A projekt színpadi tematikus táncszínházi előadások ösztönzése és tervezése volt a régió közös történelmi eseményeinek, irodalmi és néprajzi hagyományának megelevenítésével.

their knowledge obtained in phase one of the planning of themed theatre shows in the region for the purpose of bringing common historical events as well as the literary and ethnographic tradition to life by establishing incredible chamber performances by means of which the dance development of the dancers in the region was encouraged. The results of the project were published in various publications and DVD's. The sustainability of the project is ensured by the partners by continuing their work, disseminating and providing their results to other dance workshops and integrating the results into basic art education and schooling. Therefore, the project encouraged and contributed to new dance performances and the development of dancers with the purpose of promoting common historical events and literary and the ethnographic tradition of the region.



“Strengthening cultural identity in the field of folklore, deepening and harmonising cultural activities related to the cooperation activities in the field of folk dances.”

János Varga, Zalaegerszeg, Lartis Nonprofit Kft.



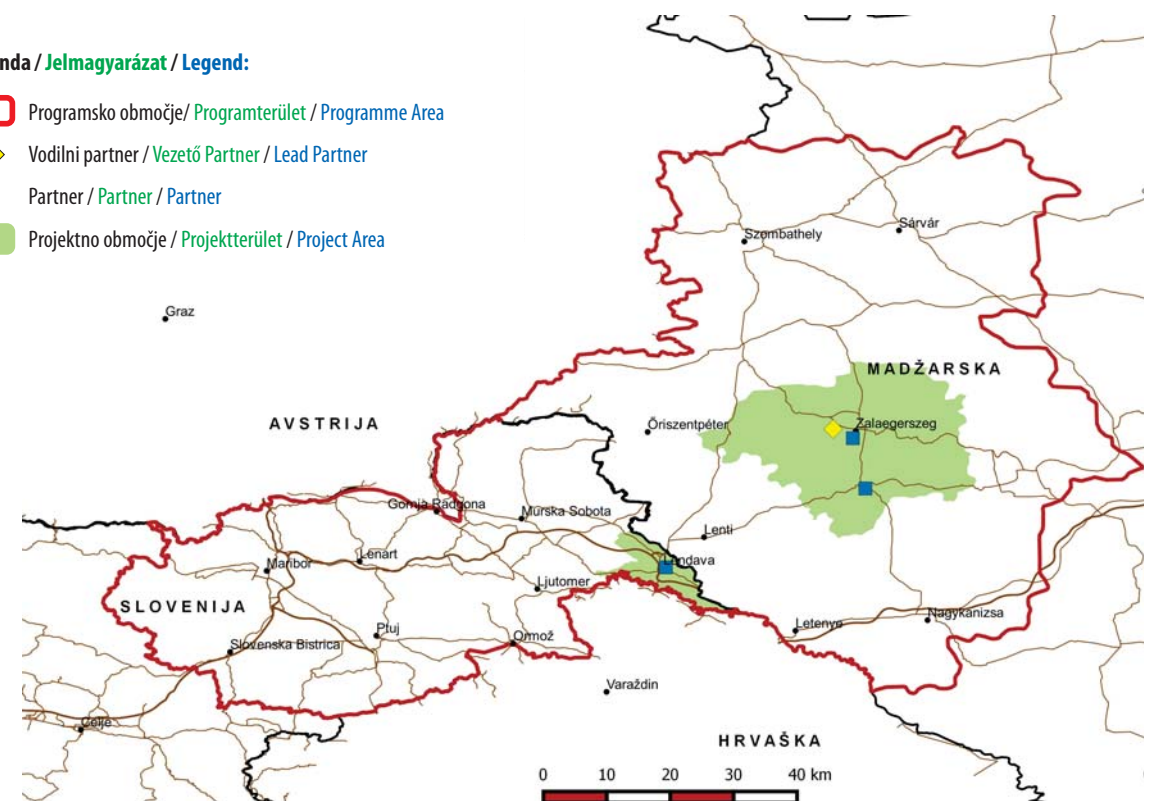
- 6 plesnih tečajev
- 6 tánckurzus
- 6 dance classes

- 7 odrskih predstav
- 7 színpadi előadás
- 7 stage performances

- Rekonstrukcija dveh folklornih tradicij Göcseja in Prekmurja
- 2 (Göcsej, Muravidék) folklórhagyomány rekonstruálása
- Reconstruction of two folklore traditions from Göcsej and Prekmurje

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Bogastvo se skriva v dosegu roke štirih držav, številnih narodov, jezikov in veroizpovedi

A gazdagság a karnyújtásnyira lévő négy ország számos nemzetében, nyelvében és hitvallásában rejtőzik

The wealth of the area is hidden in the fact that it is within reach of four countries, numerous nations, languages, and religions.

Projekt Pannon Pleasure vabi k aktivnemu odkrivanju skupnega čezmejnega prostora in brezskrbnemu predajanju panonskim užitkom. S projektom se prizadeva za enotno promocijo čezmejnega območja vključenih regij in ustrezno verigo storitev za kolesarje.

A Pannon Pleasure projekt a közös határon átnyúló térség aktív felfedezésére és a pannon élmények gondtalan átélésére hív. A projekt a határon átnyúló térségek bevonásával egységes promócióra és megfelelő szolgáltatási hálózatra törekszik.

The Pannon Pleasure project for actively experiencing the common cross-border area and carefree enjoyment of Pannonian pleasures. By means of this project, efforts are made to provide unified promotion of the cross-border area of the regions involved and to provide a suitable chain of services for cyclists.

Ključne besede projekta:

turizem, kolesarjenje, podporni sistem storitev.

A projekt kulcsszavai:

turizmus, kerékpározás, szolgáltatást támogató rendszer

Key words of the project:

tourism, cycling, service support system.

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Pannon Pleasure

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Pannon Pleasure

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

1.066.933,16 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

október 2011 - marec 2015 / 2011 október - 2015 március / October 2011 - March 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.pannon-pleasure.eu/si/index.html

Projektni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Skanzen Értékvédő-, Hagyományörző és Turisztikai Közhasznú Egyesület, Vas Megye és Szombathely Város Regionális Vállalkozásfejlesztési Alapítványa, Vállalkozói Központ, Občina Lendava



»Fenomen tega prostora niso planine, niti modrina morja, slapovi ali največja jezera. Bogastvo se skriva v bližini dosega roke štirih držav, številnih narodov, jezikov in veroizpovedi, ki v neokrnjeni deželi živijo v sožitju.«

Romeo Varga, Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o.

Turizem predstavlja pomembno gospodarsko panogo in je razvojni potencial, ki lahko pomembno prispeva k razvojnim ciljem Pomurja na slovenski in Železne in Zalske županije na madžarski strani. Vključene regije imajo bogato in neokrnjeno naravo, kar pričajo številna zaščitena območja. V takih območjih se predvsem spodbuja razvoj trajnostnih in sonaravnih aktivnosti. Slogan „nazaj k naravi“ je vodilo vedno večjega števila posameznikov, ki aktivno preživljajo

Az idegenforgalom fontos gazdasági ágazatot és fejlődési potenciált jelent, mely jelentősen hozzájárulhat a szlovéniai Muravidék és a magyarországi Vas és Zala megyék fejlesztési céljaihoz. A bevont térségek gazdag és érintetlen természeti értékekkel rendelkeznek, amit az itt megtalálható számos védett terület is bizonyít. Ilyen térségekben elsősorban a fenntartható és természetbarát tevékenységeket ösztönzik. A „Vissza a természethez« szlogen számos ember vezérfonala, akik presztizsből vagy a lét értelmének

Tourism is an important industry and has development potential that may significantly contribute to the development goals of Pomurje in Slovenia and of Vas and Zala Parishes in Hungary. The regions involved have rich and untouched nature which is evident from numerous protected areas. In these areas, the development of sustainable and nature-friendly activities is encouraged. The "Back to Nature" is a guideline of an increasing number of individuals who spend their free time



»E térség sajátossága nem a hegyekben, a tenger kékségében, a vízesésekben vagy a legnagyobb tavakban nyilvánul meg. A gazdagság a karnyújtásnyira lévő négy ország közelségében, számos nemzet, nyelv, hitvallás gazdagságában és az érintetlen természetben való együttélésben rejlik.«

Romeo Varga, Regionális Fejlesztési Ügynökség Mura

prosti čas bodisi zaradi prestiža, iskanja smisla bivanja in povezanosti z naravo ali pa zdravja. Kolesarjenje je aktivnost s katero se ukvarja vedno večje število posameznikov, saj ima kar nekaj pozitivnih učinkov; med drugim je okolju prijazno, promovira zdrav način življenja in je poceni prevozno sredstvo. Kolesarski turizem je torej ena od komparativnih prednosti vključenih regij. Projekt Pannon Pleasure si tako prizadeva za enotno promocijo čezmejnega območja vključenih regij, ter ustrezno podporno verigo storitev za kolesarje (spletni portal, kolesarski vodniki in zemljevidi, kolesarski centri na obeh straneh meje...). Promocija kolesarstva pomeni tudi priložnost za manjše ponudnike v teh regijah in njihov razvoj ter s tem povezano številne pozitivne učinke na število prebivalstva, povečanje prihodkov, višjo dodano vrednost in atraktivnost okolja.

keresése és a természettel való összefonódás miatt aktívan töltik szabadidejüket. A kerékpározás olyan tevékenység, amellyel egyre többen foglalkoznak, hiszen számos pozitív hatása van. Többek között környezetbarát, promótálja az egészséges életmódot és egyben olcsó közlekedési eszköz. A kerékpárturizmus a bevont régiók komparatív előnyének egyike. A Pannon Pleasure projekt így a bevont régiók határon átnyúló együttes promóciójára, valamint a kerékpározást támogató megfelelő szolgáltatási láncolatra törekszik (weboldal, kerékpáros útikönyvek és térképek, kerékpárközpontok a határ mindkét oldalán...) A kerékpározás népszerűsítése fejlődési lehetőséget nyújt ezekben a régiókban a kisebb vállalkozóknak és ezzel összefüggésben számos pozitív hatása van a lakosság számára a jövedelemnövelés, a hozzáadott érték és a környezet vonzereje terén.

actively, either for prestige or in order to search for the purpose of life and the connection with nature or health. Cycling is an activity that an increasing number of individuals are doing because it has a number of positive effects; among other things, it is environmentally friendly, it promotes a healthy lifestyle and is an affordable means of transportation. Therefore, cycling tourism is one of the comparative advantages of the regions involved. The Pannon Pleasure is thus making efforts to provide unified promotion of the cross-border area of the regions involved and to provide a suitable service support system for cyclists (a web portal, cycling guides and maps, cycling centres on both sides of the border, etc.) The promotion of cycling is also an opportunity for small providers in these regions and their development as well as for numerous related positive effects on the number of people, increasing incomes, higher added value and the attractiveness of the environment.



"The phenomenon of this area is not mountains, blue seas, waterfalls, or the largest lakes. Its wealth is hidden in the fact that it is within reach of four countries, numerous nations, languages and religions which have been living harmoniously in this untouched landscape."

Romeo Varga, Mura Regional Development Agency



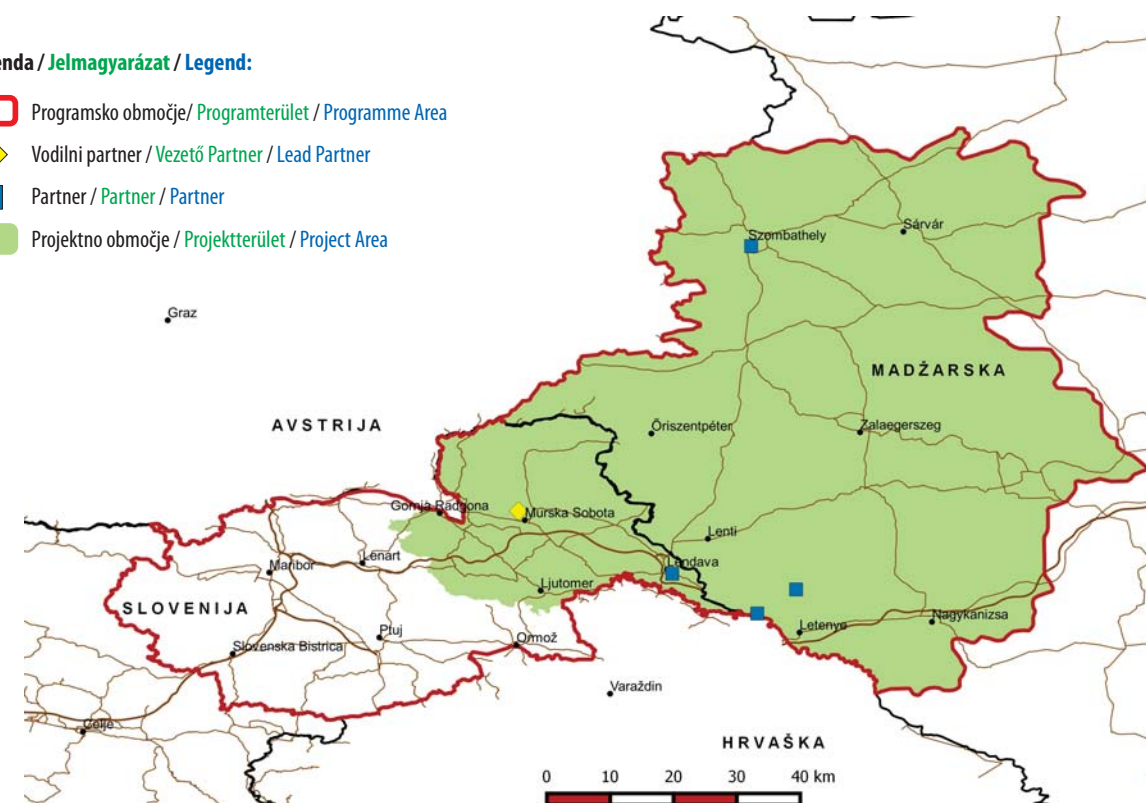
- Dva kolesarska centra
- Két kerékpáros központ
- Two cycling centres

- Baza POI
- POI adatbázis
- POI database

- 8 tematskih filmov
- 8 tematikus film
- Eight themed films

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Skupno izvajanje projektnih aktivnosti projektnih partnerjev iz obeh strani meje spodbuja kulturno izmenjavo v čezmejni regiji

A határ mindkét oldaláról származó projektpartnerek által közösen megvalósított projekttevékenységek ösztönzik a kulturális cserét a határtérségben

The joint performance of project activities by project partners from both sides of the border encourages the cultural exchange in the cross-border region

Projekt ima pozitivne učinke na prebivalce v regijah, saj prispeva k boljšemu poznavanju življenja in navad v vključenih regijah. Projekt ima poseben pomen za porabske Slovence, ki krepijo svojo kulturno identiteto v skupnem čezmejnem območju. Prav tako pa tudi dviguje prepoznavnost čezmejnega območja kot kulturno dragocenega znotraj Evropske unije.

A projekt pozitív hatással bírt a régió lakosságára, hiszen hozzájárult az együttműködési területen élők életének és szokásainak jobb megismeréséhez. A projektnek külön jelentősége volt a rábavidéki szlovének részére, akik ezáltal erősítik kulturális identitásukat a közös határmenti területen. Továbbá javította a határon átnyúló terület mint kulturálisan nagy értékű terület felismerhetőségét az Európai Unión belül.

The project has a positive effect on the inhabitants in these regions, as it contributes to a better understanding of the life and customs in the regions in question. The project has a special significance for the Slovenes of Porabje who strengthen their cultural identity in the common cross-border area. Furthermore, it also increases the recognisability of the cross-border area as a culturally valuable area within the European Union.

Ključne besede projekta:
optika, TV oddaje, Info-točke

A projekt kulcsszavai:
optika, TV műsorok, infopontok

Key words of the project:
fibre optics, TV shows, Info-Points

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Mura Raba TV II

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Kulturno in medijsko sodelovanje obmejnega prostora med Rabo in Muro II. / Kulturális és médiák közötti együttműködés a Mura és Rába közötti határterületen II. / Cultural and media cooperation in the border area between Raba and Mura II.

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
583.342,82 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
januar 2012 - marec 2015 / 2012 január - 2015 március / January 2012 - March 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.muraraba.eu

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Javni zavod Krajinski park Goričko, HI-FI Videostudio d.o.o., Szentgotthárd Városi Televízió és Kábelüzemeltető Kht., Magyarországi Szlovének Szövetsége

»S projektom nam je uspelo izboljšati dostop do sodobnih telekomunikacijskih storitev na mejnem območju.«
Simon Balažic, Direktor televizije AS, Murska Sobota

Slovensko Porabje je tipičen primer, kjer je vidno, da lahko državna meja (železna zavesa) pusti na ljudeh neizbrisen pečat. Porabski Slovenci so bili desetletja ločeni od svoje matične domovine in so živeli brez kakršnih koli stikov z domovino matičnega naroda. Etnično skupino (porabski Slovenci) sestavljajo ljudje, ki si delijo enake kulturne značilnosti. Da bo tudi ta etnična skupina še naprej sposobna in zmožna ohranjati svojo etnološko dediščino, ponos in identiteto, da bosta slovenski jezik in

A Rábavidék tipikus példa arra, hogy az államhatár (vasfüggöny) kitörölhetetlen nyomot hagyott az emberekben. A rábavidéki szlovének évtizedekig anyaországuktól teljesen elválasztva éltek, minden kapcsolatuk megszakadt Szlovéniával. Az etnikai csoportot (rábavidéki szlovének) olyan emberek alkotják, akik egyforma kulturális jellegzetességgel rendelkeznek, ezért a partnerek arra törekedtek, hogy ez az etnikai csoport továbbra is képes legyen megőrizni etnológiai örökségét, büszkeségét és identitását azért, hogy a

The Slovene area of Porabje is a typical example which shows that a country border (the Iron Curtain) may leave a lasting mark on people. Slovenes of Porabje were separated from their motherland for decades and lived without any contact with the country of the nation of origin. The ethnic group (Slovenes of Porabje) consists of people who share the same cultural properties. In order for this ethnic group to continue being capable and able to preserve its ethnological heritage, pride, and



»A projekttel sikerült lehetővé tenni a hozzáférést a korszerű telekommunikációs szolgáltatásokhoz a határmenti területen.«

Simon Balažic, AS TV igazgatója, Murska Sobota

kultúra porabskik Slovencev njihova prednost in ne problem, lahko dosežemo s tesnejšo povezanostjo porabskik Slovencev z matičnim nacionalnim korpusom. Zagotoviti je potrebno večjo možnost delovanja manjšine v javnosti predvsem preko televizijskega medija ter skušati v pozitivnem duhu do jezika manjšine razvijati taka stališča, ki bodo pospeševala znanje in uporabo narečja, ki mu grozi izumrtje. Cilj projekta je tako medsebojno spoznavanje Slovencev in Madžarov. Kulturne razlike so znotraj območja sodelovanja precejšnje in raznolike, vendar pa predstavljajo dobro osnovo za sodelovanje. Cilj programa je doseči medkulturno spoznavanje ljudi na obeh straneh meje ter promocija obmejnega območja, med drugim tudi dvig privlačnosti in okrepitev kulturne identitete porabskik Slovencev.

rábavidéki szlovének nyelve és kultúrája előny és ne probléma legyen tagjai számára. Ez a rábavidéki szlovének és az anyaország közötti erősebb kapcsolat által érhető el. Biztosítani kell a kisebbség aktív jelenlétét a nyilvánosságban, főleg a televízió által, és a kisebbségi nyelvhez való pozitív viszonyulás által olyan hozzáállást szükséges kialakítani, amely elősegíti majd a kihalófélben lévő nyelvjárás ismeretét és használatát. A projekt célkitűzése a szlovének és magyarok közötti határon átnyúló kulturális ismerkedés volt. Az együttműködési területen belül meglehetősen nagy a kulturális eltérés, amely azonban jó alapot nyújt az együttműködésre. A program célkitűzése a kulturális ismerkedés volt a határ mindkét oldalán és a határmenti területek népszerűsítése, többek között vonzerejének növelése és a rábavidéki szlovének kulturális identitásának erősítése által.

identity, the Slovene language and the culture of the Slovenes of Porabje has to be seen as their advantage and not a problem; a closer connection of the Slovenes of Porabje with the nation of origin must be established. A greater possibility must be provided for the minority to be active in the public, mainly through the medium of television, and such positions should be held towards the language of the minority in a positive spirit that will promote the knowledge and the use of the dialect that is in danger of going extinct. This type of mutual familiarisation of Slovenes and Hungarians is the goal of the project. Cultural differences are significant and diverse within the area, but they represent a good basis for cooperation. The goal of the programme is to achieve intercultural familiarisation of people on both sides of the border and to promote the border area and to also improve the attractiveness and enhance the cultural identity of Porabje Slovenes.



“The project enabled us to improve the access to modern telecommunications services in the border area.”

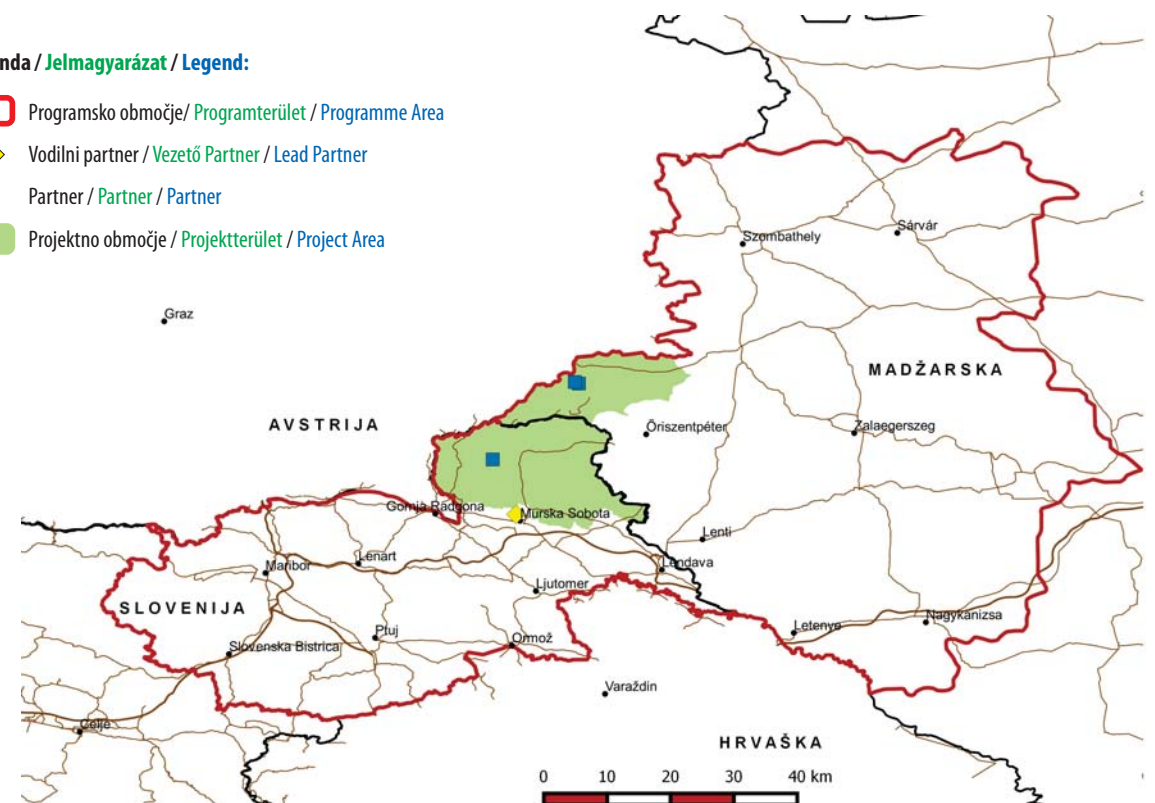
Simon Balažic, TV AS Director, Murska Sobota



- Spletni portal Mura Raba TV 2
- Mura Raba TV 2 honlap
- Mura Raba TV 2 web portal
- Optično omrežje v vasi in vzpostavljeno čezmejno sodelovanje preko oddaj, taborov in izobraževanj
- Optikai hálózat a falvakban és kialakított határon átnyúló együttműködés a műsorok, táborok és képzések révén
- Fibre-optic network in a village and established cross-border cooperation by means of shows, camps, and education courses
- Kulturno spoznavanje
- kulturális ismerkedés
- Cultural familiarisation

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Kakovostno ohranjanje kulturne dediščine in revitalizacija starih rokodelskih obrti z vključevanjem v sodobne turistične produkte

A kulturális örökségek minőségi megőrzése és a régi kézműves mesterségek felújítása a korszerű turisztikai termékkínálatba való beillesztéssel

High-quality cultural heritage conservation and the revitalisation of old crafts by including them in tourist products

Projekt je primer dobre prakse medsebojnega sodelovanja projektnih partnerjev, rokodelcev, izobraževalnih, kulturnih in gospodarskih organizacij, ki delujejo na področju rokodelstva in kulturne dediščine na čezmejnem območju Slovenija-Madžarska.

A projekt jó példája a kézművesség és kulturális örökség területén tevékenykedő projektpartnerek, kézművesek, oktatási, kulturális és gazdasági szervezetek kölcsönös együttműködésének a szlovén-magyar határtérségben.

This project is an example of good mutual cooperation among project partners, craftsmen, educational, cultural and economic organisations operating in the field of craftsmanship and cultural heritage in the Slovenia-Hungary cross-border area.

Ključne besede projekta:

rokodelstvo, izobraževanje, turizem

A projekt kulcsszavai:

kézművesség, oktatás, turizmus

Key words of the project:

craftsmanship, education, tourism

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

AC 2

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Rokodelska akademija 2 / Kézműves Akadémia 2 / Craftsmanship Academy 2

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

845.546,55 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

julij 2011 - avgust 2014 / 2011 július - 2014 augusztus / July 2011 - August 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.rokodelska-akademija.si

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Občina Veržej, Center RS za poklicno izobraževanje, Hegypásztor Kör, Javni zavod Krajinski park Goričko, Pomurski muzej Murska Sobota, Pomelaj, zadruga za razvoj podeželja, z.o.o., Prleška razvojna agencija, Savaria Megyei Hatókörű Városi Múzeum, Zala Megyei Népművészeti Egyesület, Zavod Marianum Veržej - Center DUO

»Projekt Rokodelska akademija 2 je z vzpostavitvijo promocijsko-informacijskih centrov, izobraževalno-raziskovalnim delom ter oblikovanjem in pilotnim izvajanjem novih turističnih produktov, ki temeljijo na spoznavanju kulturne dediščine, pomembno doprinese h kakovostnejšemu informiranju in pretoku znanja ter izkušenj med različnimi ciljnim skupinami.«

Mateja Žalik Rus, Občina Veržej, vodja projekta

Projekt je primer dobre prakse medsebojnega sodelovanja projektnih partnerjev, rokodelcev, izobraževalnih, kulturnih in gospodarskih organizacij, ki delujejo na področju rokodelstva in kulturne dediščine na čezmejnem območju Slovenija-Madžarska. V projektu so bili na novo oblikovani programi izobraževanja in usposabljanja za različne ciljne skupine na obeh straneh meje z namenom promocije rokodelstva, ozaveščanja o pomenu varovanja

A projekt jó példája a kézművesség és kulturális örökség területén tevékenykedő projektpartnerek, kézművesek, oktatási, kulturális és gazdasági szervezetek kölcsönös együttműködésének Szlovénia és Magyarország közös határmenti térségében. A projektben különböző célcsoportoknak szánt újonnan kialakított oktatási és képzési programok megvalósítására került sor a határ mindkét oldalán, melyeknek célja a kézművesség bemutatása, a tárgyi és nem tárgyi örökség védelmének

This project is an example of good mutual cooperation among project partners, craftsmen, educational, cultural and economic organisations operating in the field of craftsmanship and cultural heritage in the Slovenia-Hungary cross-border area. The project includes newly designed educational and training programmes for various target groups on both sides of the border with the purpose of promoting craftsmanship, raising awareness regarding the significance of protecting material

”

»A Kézműves Akadémia 2 projekt a promóciós-információs központok kiépítésével, oktató és kutatómunkával, valamint a kulturális örökség megismerésén alapuló új turisztikai termékek kialakításával és kísérlet megvalósításával lényegesen hozzájárult a különböző célcsoportok közötti minőségi tájékoztatáshoz, tudás- és tapasztalatátadáshoz.«

Mateja Žalik Rus, Veržej Önkormányzata, projekt vezető

snovne in nesnovne dediščine, razvoja ustvarjalnih potencialov rokodelskih panog in dviga zaposlitvenih kompetenc. Vzpostavljena sta tudi prva mreža promocijsko-informacijskih centrov za rokodelstvo na čezmejnem območju in kamp za izvajanje rokodelskih šol v naravi. Izdelana je bila celostna podoba stojnic za rokodelce in oblačilna podoba zaposlenih v promocijsko-informacijskih centrih. S pripravo in pilotnim izvajanjem novih kulturno-turističnih programov je projekt pomembno prispeval k integraciji rokodelstva v turistično ponudbo in turistične strategije čezmejnega območja. Vse projektne aktivnosti so temeljile na predhodnih terenskih raziskavah in strokovnih ugotovitvah. Z izvajanjem projekta se je povečal pretok znanja, veščin in informacij o rokodelstvu čezmejnega območja.

tudatosítása, a kézműves szakmák alkotó potenciáljainak fejlesztése és az elhelyezkedési kompetenciák növelése volt. Továbbá kiépült a kézműves promóciós-információs központok első hálózata a határmenti térségben és létrejött egy természeti környezetben kivitelezett kézműves iskolai kampusz. Elkészült a kézműves standok teljes arculata és a promóciós-információs központban dolgozók öltözkékének dizájnya. A projekt az új kulturális-turisztikai programok elkészítésével és kísérleti megvalósításával lényegesen hozzájárult a kézművesség határmenti turisztika kínálatba és turisztikai stratégiákba történő integrálásához. Az összes projekttevékenység az előzetes terepen elvégzett vizsgálatokon és szakértői megállapításokon alapult. A projekt végrehajtásával javult a határon átnyúló térség kézművességéről alkotott tudás, készség és információ-áramlás.

and immaterial heritage, developing creativity potentials of different types of crafts and improving employment competencies. Furthermore, the first network of promotional and informational centres for craftsmanship in the cross-border area as well as a camp for carrying out craftsmanship schools in nature have been established. The visual identity of booths for craftsmen and the clothing image for employees in promotional and informational centres have been designed. Due to the preparation and pilot implementation of new cultural and tourist programmes, the project significantly contributed to the integration of craftsmanship into the tourist offer and tourist strategies in the cross-border area. All project activities were based on previous field studies and expert findings. By implementing the project, the flow of knowledge, skills, and information on craftsmanship in the cross-border area increased.

”

”By establishing promotional and informational centres, the Craftsmanship Academy 2 project significantly contributed to educational and research work and the designing and pilot implementation of new tourist products based on getting to know cultural heritage with regards to better quality information exchange and the flow of knowledge and experience amongst various target groups.”

Mateja Žalik Rus, the Municipality of Veržej, project manager



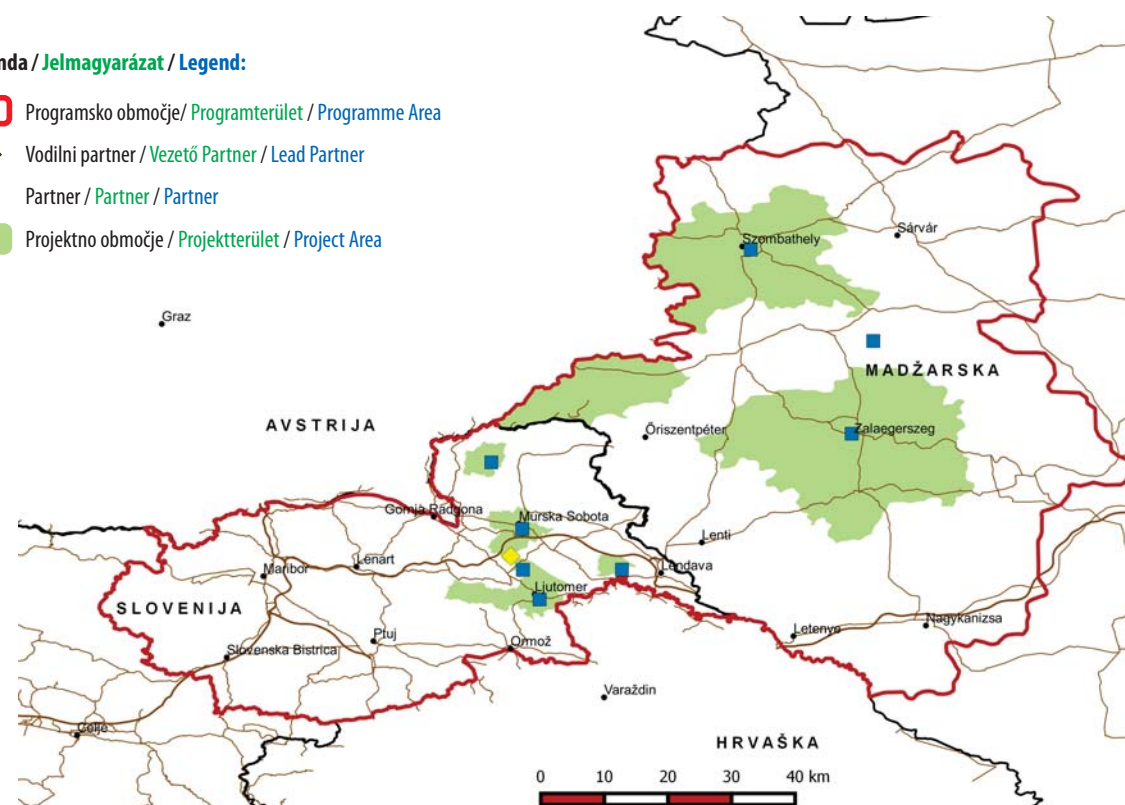
- Program NPK in pridobljeni certifikati
- NPK program és megszerzett tanúsítványok
- NVQ programme and acquired certificates

- 5 promocijskih centrov
- 5 promóciós központ
- Five promotion centres

- Kamp, kjer so se odvijali tabori (promocijski paketi)
- Táborok megrendezés céljából kialakított kampusz (promóciós csomagok)
- A camping ground for camps (promotional packages)

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Turistični paketi z enotno podobo

Egységes arculatú turisztikai csomagok

Tourist packages with a uniform image

Splošni cilj projekta je bilo boljše koriščenje lokalnih naravnih in kulturnih virov z namenom vpliva na turizem ter izboljšanja kakovosti življenja podeželskih ljudi, ki živijo v obmejnem območju. Projekt je vplival na pospeševanje aktivnosti in ponudbe lokalnih podjetij, saj so bila tekom izvajanja projektnih aktivnosti ustvarjena nekatera nova delovna mesta. Z raziskavami, izobraževanjem in enotno grafično podobo je dosegel izboljšanje turističnega razvoja. Projekt je naslavljal tematiko slabše razvitega turizma na podeželju s tem, da je vzpostavil bolj učinkovit prodajni model turističnih destinacij. Poleg tega je bil razvit tudi turistični paket z enotno podobo ter skupno turistično znamko.

A projekt általános célkitűzése az volt, hogy a helyi természeti és kulturális erőforrások turisztikai célú hasznosításával javítsa a határtérségben élő vidéki lakosság életminőségét és növelje a helyi vállalkozások aktivitását. A fenti célok kutatással, képzéssel és turisztikai fejlesztésekből következő imázs növeléssel érhetők el. A projekt a vidéki területek hátrányos helyzetének javítását tűzte ki célul, a turisztikai célpontok hatékonyabb értékesítési modelljének megteremtése révén. Továbbá kidolgozásra került egy turisztikai csomag is egységes arculattal, közös turisztikai védjegygel.

The general goal of the project was to improve the quality of life of people living in the countryside of the border area and to promote local entrepreneurial activities by more effectively using local natural and cultural resources of power for the purpose of tourism. These goals may be achieved by establishing new project-related jobs, by means of studies, education, and image expansion resulting from tourist development. The project addressed the reduction of backward situations in rural areas by establishing a more effective sales model for tourist destinations. Furthermore, a tourist package with a uniform image and a common tourist brand were developed.

Ključne besede projekta:
razvoj produkta, uspešno sodelovanje

A projekt kulcsszavai:
termékfejlesztés, sikeres együttműködés

Key words of the project:
product development, successful cooperation

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
5 Postakocsi

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
5 poštних kočij, območni, inovativni turistični razvojni program / 5 Postakocsi, térségi, innovatív turisztikai fejlesztési program / 5 mail coaches, regional, innovative tourist development programme

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
892.446,22 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
október 2011 - marec 2015 / 2011 október - 2015 március / October 2011 - March 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.5postakocsi.eu

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Nagyrecse Község Önkormányzata, Prleška razvojna agencija, Pannon Egyetem (Nagykanizsai Kampusz), Zavod za okolje in turizem Dobrovnik, Zavod za turizem in šport Radenci, Kerkaszentkirály Község Önkormányzata, Magyarszerdahely Község Önkormányzat Képviselőtestülete, Turistično-informativni center Moravske Toplice (TIC)



»Prispevali smo k učinkovitejši promociji turističnih destinacij z infrastrukturnim razvojem in intenzivnimi marketinškimi aktivnostmi.«

Béla Laskai, Občina Nagyrécsce, Nagyrécsce

Splošni cilj projekta je bil, da se z boljšim koriščenjem lokalnih naravnih in kulturnih virov moči v cilju turizma izboljša kakovost življenja podeželskih ljudi, ki živijo v obmejnem območju ter pospeševanje aktivnosti lokalnih podjetništev. Te cilje je projekt dosegal z ustanavljanjem novih, s projektom povezanih delovnih mest, z raziskavami, izobraževanjem in večanjem podobe, ki je posledica turističnega razvoja. V ospredju projekta sta okoljska in kulturna trajnost. Kot enega od pomembnih ciljev za preprečevanje

A projekt általános célkitűzése az volt, hogy a helyi természeti és kulturális erőforrások turisztikai célú hasznosításával javítsa a határtérségben élő vidéki lakosság életminőségét és növelje a helyi vállalkozások aktivitását. A projekt a fenti célokat munkahelyteremtéssel, kutatással, képzéssel és turisztikai fejlesztésből eredő imázs növeléssel érte el. A projekt középpontjában a környezeti és kulturális fenntarthatóság állt, hiszen a vidéki lakosság elvándorlásának megakadályozására a helyi erőforrások védelemét és hasznosítását tűzte ki célul.

The general goal of the project was to improve the quality of life of people living in the countryside of the border area and to promote local entrepreneurial activities by more effectively using local natural and cultural resources of power for the purpose of tourism. The project achieved this goal by establishing new project-related jobs, by means of studies, education, and image expansion resulting from tourist development. At the heart of the project is environmental and cultural sustainability, so the goal for the



»Az infrastrukturális fejlesztéssel és az intenzív marketing tevékenységgel hozzájárultunk a turisztikai desztinációk hatékonyabb értékesítéséhez. «

Laskai Béla, Nagyrécsa Község Önkormányzata, Nagyrécsa

odseljevanja podeželskega prebivalstva so si projektni partnerji določili uporabo lokalnih virov ob njihovem smotrnem koriščenju. Projekt je prispeval k učinkovitejši promociji turističnih destinacij na čezmejnem področju. Z izvajanjem razvojnih ukrepov, ki so temeljili na realnih potrebah, je projekt postavil temelje za življenje, delovanje in trajnostno čezmejno sodelovanje. Ustvaril je turistični paket z enotno podobo in s tem generiral nadaljnje turistično in gospodarsko sodelovanje. Projekt je podeželske okoliše v obmejni regiji medsebojno povezal in posledično je to vodilo do izboljšane kvalitete življenja lokalnih prebivalcev. Projekt je razvil skupne programske pakete, enoten regionalni znak in izpeljal komunikacijske aktivnosti (spletna stran). Usposabljanja za ponudnike podeželskega turizma so se izvajala z namenom, da jih opolnomočijo s primeri dobrih praks.

A projekt hozzájárult a turisztikai desztinációk hatékonyabb értékesítéséhez. A projekt a valós igényeken alapuló fejlesztési intézkedések végrehajtásával lefektette az élethez, működéshez és fenntartható határon átnyúló fejlődéshez szükséges alapokat. Létrehozott egy egységes arculatú turisztikai csomagot és ezzel további turisztikai és gazdasági együttműködést generált. A projekt bevonta a határmenti térség falusias környezetét a turisztikai körforgásba, ami a helyi lakosság életminőségének javításához vezetett. A projekt közös, egységes regionális logóval rendelkező programcsomagokat fejlesztett és kommunikációs tevékenységet hajtott végre (honlap). A vidéki turizmus szolgáltatóinak képzése azzal a szándékkal történt hogy jó gyakorlati példák bemutatásával megerősítse őket.

prevention of emigration of the rural population was the use of local resources while being protected by the locals. The project contributed to the more effective sale of tourist destinations. By carrying out development measures based on real needs, the project set the foundation for life, operation, and sustainable cross-border cooperation. It created a tourist package with a uniform image and thus generated further tourist and economic cooperation. The project included countryside areas in the border region into the tourism sphere and managed the improvement of the quality of life of local inhabitants. The project developed common programme packages, through a uniform regional logo, and carried out communications activities (website). Training for providers of countryside tourism was carried out with the purpose of empowering them by showing them examples of good practice.



"By means of infrastructure development and intense marketing activities, we contributed to the more effective sale of tourist destinations."

Béla Laskai, Municipality of Nagyrécsa, Nagyrécsa



- Izboljšanje infrastrukture na 21 območjih
- Infrastrukturális fejlesztés 21 területen
- Improving infrastructure in 21 areas

- Sodelovanje na 12 mednarodnih turističnih sejnih
- Részvétel 12 nemzetközi turisztikai vásáron
- Participating at 12 international tourist trade shows

- Promocijski material, turistični zemljevidi, marketinški plan
- Promóciós anyagok, turisztikai térképek, marketing terv
- Promotional materials, tourist maps, marketing plan

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Jó borszomszédság

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Dobro vino - Dobro sosedstvo / Jó bor - Jó szomszédság / Good wine - Good neighbours

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

363.499,24 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

október 2011 - junij 2014 / 2011 október - 2014 június / October 2009 - June 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.zalaiborut.hu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Zalai Borút Egyesület, Društvo vinogradnikov in sadjarjev Lendava, Zalaszentgrót Város Önkormányzata

Vinska pot za povečanje prepoznavnosti regije

Borút a régió ismertségének növelésére

A wine path for a greater recognisability of the region

Splošni cilj projekta je bil spodbuditi razvoj slovensko-madžarskega obmejnega prostora, s tem ustvariti boljše življenjske pogoje ljudi ter okrepiti turistične destinacije in sodelovanje na področju turizma.

A projekt általános célja a szlovén-magyar határterület fejlődésének ösztönzése, és ezáltal jobb életkörülmények teremtése, valamint a turisztikai desztinációk erősítésével az idegenforgalmi együttműködések növelése volt.

The general goal of the project was to encourage the development of the Slovene-Hungarian border area and thus to create better living conditions for people and to enhance tourist destinations and the cooperation in the field of tourism.

Ključne besede projekta:

inovativnost, uspeh, trajnost

A projekt kulcsszavai:

innováció, siker, fenntarthatóság

Key words of the project:

innovation, success, sustainability

»Projekt je prispeval k vzpostavljanju boljših življenjskih pogojev v slovensko-madžarski regiji skozi določene čezmejne razvojne ukrepe. V nadaljevanju je izboljšal kvaliteto življenja preko gospodarsko-socialnih akterjev ter skozi povečanje sodelovanja v okviru turizma in okrepitev turističnih destinacij.«

Károly Németh, Društvo Zalska vinska cesta, Zalaszentgrót

Temeljni cilj projekta je bilo izboljšanje privlačnosti čezmejne regije z razvojem infrastrukture ter profesionalnega in marketinškega ozadja turističnih destinacij. Glavni elementi projekta so Vinski turistični center v Lendavi in Vinska hiša v Kisszentgrót-u, ki prispevajo h krepitvi skupne turistične regije. Izvedba projektnih aktivnosti je povečala turistično ponudbo skozi pridobivanje profesionalnih

A projekt célja a régió vonzerejének növelése a turisztikai célpontok infrastrukturális, szakmai és marketing háttérének fejlesztése révén. A projekt két fő eleme a Borturisztikai Központ Lendván és a Borház Kisszentgróton, melyek hozzájárulnak a közös turisztikai térség kialakításához. A megvalósított projekttevékenységek növelték a turisztikai kínálatot a szlovén-magyar határtérségben a szakmai kompetenciák és tapasztalatok

The goal of the project was to improve the attractiveness of the target region by developing infrastructure and the professional and marketing background of tourist destinations. The main elements of the project were the Lendava Wine Tourism Centre and the Wine House in Kisszentgrót, which contributed to the enhancement of the common tourist region. The implementation of project

»

»A projekt a szlovén-magyar határon átnyúló fejlesztések ösztönzésével hozzájárult a jobb életkörülmények megteremtéséhez határon átnyúló fejlesztési intézkedések megvalósításával. Mindezek mellett növelte az életminőséget a gazdasági és szociális kezdeményezésekkel, az idegenforgalmi együttműködéssel és a turisztikai desztinációk erősítésével.«

Német Károly, Zalai Borút Egyesület, Zalaszentgrót

kompetenc in izkušenj, kreiranje skupne podobe, povečanje števila turističnih destinacij in krepitve privlačnosti v celotni regiji. Pomembne aktivnosti projekta so bili tudi izobraževalni programi za sommelerje ter ženske vinarke. Projektne aktivnosti so bile izobraževanje, rekonstrukcija prostora, izdelava različnih vrst dokumentacije, nabava opreme, seminarji, med odmevnejšimi aktivnostmi pa so organizacija festivalov trgatve ter velik nabor promocijskega materiala, ki služi za nadaljno promocijo projekta oziroma novih turističnih ponudb.

szerezésével, a közös arculat kialakításával, a turisztikai desztinációk számának növelésével valamint a térség vonzerejének és marketing tevékenységeinek erősítésével. A projekt tevékenységei között szerepelt a sommelier képzés, női borásképzés és a határ mindkét oldalán sikeres hagyományos fesztiválok szervezőinek képzése. A további projekttevékenységek keretében tanfolyamokat, helyiségek felújítását, különböző dokumentáció elkészítését, eszközök beszerzését, szemináriumok megvalósítását végezték a partnerek. Az egyik legfőbb tevékenység a szüreti fesztiválok megszervezése, valamint nagy mennyiségű turisztikai kiadvány készítése volt, amelyek hozzájárulnak a projekt és a turisztikai kínálatok további népszerűsítéséhez.

activities increased the tourist offer in the Slovene-Hungarian border area by acquiring professional competencies and experience, creating a common image, increasing the number of tourist destinations and enhancing the attractiveness and marketing activities in the region. One of the activities of the project was the education of sommeliers and women wine producers and the organisation of traditional festivals which were successful on both sides of the border. Project activities included educational courses, spatial reconstruction, preparing various documents, purchasing equipment and seminars; one of the major activities was the organisation of harvest festivals and preparing a large amount of promotional materials that are being used to further promote the project and new tourist offers.

»

“ The project contributed to establishing better living conditions in the Slovene-Hungarian border region by carrying out certain cross-border development measures. In also improved the quality of life through economic and social initiatives and by increasing the level of cooperation and tourism as well as by strengthening tourist destinations. “

Károly Német, Zala Wine Road Society Zalaszentgrót



- Center vinskega turizma v Lendavi
- Borturisztikai Központ Lendván
- Lendava Wine Tourism Centre

- Vinska hiša v Kisszentgrót-u
- Borház Kisszentgróton
- A wine house in Kisszentgrót

- Touch Info Point ter izobraževanja in promocija
- »Touch Info Point« információs portál, képzések és népszerűsítés
- Touch Info Point, educational courses, and promotion

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Z roko v roki - okrepitev kulturnega in zgodovinskega znanja dijakov iz obmejnega območja

Kéz a kézben - a határmenti térség diákjainak kulturális és történelmi tudásának erősítése

Hand in hand – strengthening the cultural and historical knowledge of the pupils from the border area

Cilj projekta je bil, da se dijaki iz obmejnih regij Slovenije in Madžarske seznani z običaji, navadami in sodobno kulturo sosedar da se bolj zavedajo lastnih sposobnosti in talentov, kar okrepijo s sodelovanjem v različnih programih. Dijaki po večini izhajajo iz poznavanja bojne zgodovine, življenja v času povojnega obdobja in kulturnih sporazumov, saj so se nekoliko že seznani s slovensko-madžarsko zgodovino. Vzpostavitev dolgotrajnega sodelovanja skozi osebne povezave in poglobljenega prijateljstva med dijaki šol v obmejni regiji je bil glavni cilj projekta.

A projekt célja az volt, hogy a két szomszédos ország diákjai megismerjék egymás népszokásait, szokásait, modern kultúráját és a különböző programokban való részvétellel tudatosuljanak bennük saját készségeik és tehetségük. A diákoknak vannak elképzelései a háborús időkről, az akkori mindennapokról és kultúráról, hiszen már ismerik a szlovén és a magyar történelmet. A projekt fő célkitűzése az volt, hogy személyes kapcsolatokon keresztül hosszútávú együttműködést építsen ki a határmenti régióban lévő iskolák diákjai között.

The goal of the project was for pupils from two countries to become familiar with each other's traditions and customs as well as modern culture and for them to be aware of their own abilities and talents by participating in various programmes. The pupils have an idea of the battle-filled history, of lives and cultural treaties, as they are already familiar with the Slovene-Hungarian history. The establishment of long-term cooperation by means of personal connections and deeper friendships among the pupils from the schools in the border region was the main goal of the project.

Ključne besede projekta:

čezmejno sodelovanje, javno izobraževanje

A projekt kulcsszavai:

határon átnyúló együttműködés, közoktatás

Key words of the project:

cross-border cooperation, public education

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Oral History

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Z roko v roki s te in one strani madžarsko-slovenske meje / Kézfogás a magyar-szlovén határon innen és túl / Hand in hand on both sides of the Hungarian-Slovene border

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

132.515,00 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

september 2011 - september 2013 / 2011 szeptember - 2013 szeptember / September 2011 - September 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.oralhistory.hu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Klebensberg Intézményfenntartó Központ (Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola), Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Lendava



»Osebne povezave, poglabljanje izkušenj, vzpostavitev dolgoročnih sodelovanj s pomočjo prijateljskih povezav med študenti in šolami v obmejni regiji.«

Márta Molnár, Lámfalussy Szki, Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola

Ciljna skupina projekta so bili dijaki iz obeh držav, ki so se seznani z običaji in navadami ter sodobno kulturo drug drugega. Namen programa je bil, da se mladi zavedajo skupne zgodovine, jo dobro poznajo, jo sprejemajo kot podlago za nadaljnje sodelovanje in tako lažje gradijo na prihodnosti. Podlaga za nadaljnje sodelovanje so tudi osebne povezave in poglobljeno prijateljstvo, ki ga je projekt omogočil. Projekt je med drugim stremel k vzpostavljanju močnejšega in tesnejšega sodelovanja med izobraževalnimi institucijami v obmejnem območju tudi skozi krepitev znanja o skupni kulturni in zgodovinski zapuščini. Sodelujoči v projektu so tako okrepili svoje medsebojne odnose in vzpostavili dolgotrajna prijateljstva in izmenjali različne izkušnje. Pri razvoju

A »Elbeszért történelem« projekt fő célkitűzése a közös magyar-szlovén történelem bemutatása volt. A célcsoportok mindkét ország diákjai voltak, akik megismerték egymás népszokásait, szokásait és egymás modern kultúráját. A program célja az volt, hogy a fiatalokban tudatosuljon a közös történelem, alaposan ismerjék meg azt, erre építsék jövőjüket és fogadják el a közös történelmet, mint a további együttműködés alapját. A további együttműködés alapját képezik a személyes kapcsolatok és az elmélyült barátságok, melyeket a projekt is megcélzott. A projekt többek között a határmenti régióban lévő oktatási intézmények között lévő erősebb és szorosabb együttműködésre irányult, többek között a közös kultúrán és történelmi hagyományokon keresztül való tudás elmélyítésével. A projektben

The main purpose of the Hand in Hand project was to introduce the common Hungarian and Slovene history. The target group were pupils from both countries who became familiar with each other's customs and traditions as well as modern culture. The purpose of the programme was for young people to become aware of their common history, to become familiar with it, and to build on their future and accept their common past as the foundation for further cooperation and integration. Personal ties and deeper friendships that were also addressed by the project also serve as the foundation for further cooperation. Among other things, the project aimed at establishing stronger and closer cooperation among educational institutions in the border



»Személyes kapcsolatok, tapasztalatok elmélyítése, hosszútávú együttműködés kiépítése a diákok baráti kapcsolatai és az iskolák együttműködése révén a határmenti régióban.«

Molnár Márta, Lámfalussy Szki, Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola

posameznikov kot tudi medsebojnih odnosov so pomembno vlogo igrali različni talenti posameznikov, ki so nato sodelovali v različnih programih. Cilj je bil, da so s pomočjo organiziranih programov dijaki obeh držav z udeležbo na skupnih prireditvah spoznali običaje, kulturo, individualne sposobnosti in razvijali talente, da so si ustvarili sliko – ob spoznavanju madžarsko-slovenskih zgodovinskih obdobij – o obmejni zgodovini, o življenju naselij in o kulturnih običajih. S pomočjo poglobljanja osebnih vezi in izmenjave izkušenj so izoblikovali dolgoročno sodelovanje na osnovi prijateljskih vezi med dijaki obmejnih šol. Ena izmed pomembnih aktivnosti projekta je bil natečaj za digitalizacijo zgodovinske zbirke. Bistvo natečaja je bilo, da so dijaki nekdanje stare fotografije, časopise, diplome, priznanja in ostale ohranjene pisne in stvarne vire, ki se nahajajo v njihovi okolici, zapisali v digitalno obliko in na ta način omogočili njihovo širšo dostopnost.

résztevéők így erősítették kölcsönös kapcsolataikat, hosszútávú barátságokat szőttek, kicserélték különböző tapasztalataikat és megismerték közös történelmüket. Úgy az egyének fejlődésében, mint a kölcsönös viszonyok terén fontos szerepet játszottak a különböző programokban résztvevő tehetséges egyének is. Az volt a célkitűzés, hogy a szervezett programok segítségével mindkét ország diákjai a közös rendezvényeken való részvétellel megismerjék a szokásokat, a kultúrát, egyéni készségeket és fejlesszék egymás tehetségét, továbbá, hogy a magyar-szlovén történelmi időszakok megismerésével képet alkossanak a határmenti történelemről, a települések életéről és kulturális szokásairól. A célkitűzések közé tartozott az is, hogy az elmélyült személyes kapcsolatok és a tapasztalatcsere segítségével a határmenti iskolák diákjai között kiépüljön a baráti kapcsolatokon alapuló hosszútávú együttműködés. A projekt egyik tevékenysége volt a történelmi örökség digitalizációjára kiírt pályázat, melynek az volt lényege, hogy a diákok a környezetükben lévő néhai régi fényképeket, újságokat, diplomákat, elismeréseket és más megőrzött írásbeli és tárgyi forrásműveket digitális formában jegyezzék le és ily módon mások számára is hozzáférhetővé tegyék.

area partly by enhancing the knowledge on their common cultural and historical legacy. The participants of the project thus strengthened their relationships, established long-term friendships, exchanged various experiences, and learned about their common history. Various talents of individuals also played a significant role in the development of individuals and in mutual relationships, and these individuals then took part in various programmes. The goal was for the pupils from both countries to attend common events with the help of organised programmes in order to become familiar with customs, culture, and individual abilities and to develop each other's talents as well as for them to get an idea of the border area history and the life and cultural customs in the towns of the area by learning about Hungarian and Slovene history. The goal was to strengthen personal ties and exchange experience in order to form long-term cooperation based on friendly ties among the pupils from border area schools. One of the project activities was a competition for digitalising historical legacy. The purpose of the competition for digitalising historical legacy was for pupils to transform old photographs, newspapers, diplomas, awards, and other preserved written and material sources in their surrounding area into a digital form, thus enabling others to also have access to them.



“ Personal connections, gaining experience, establishing long-term cooperation with the help of friendly connections between students and schools in the border region. ”

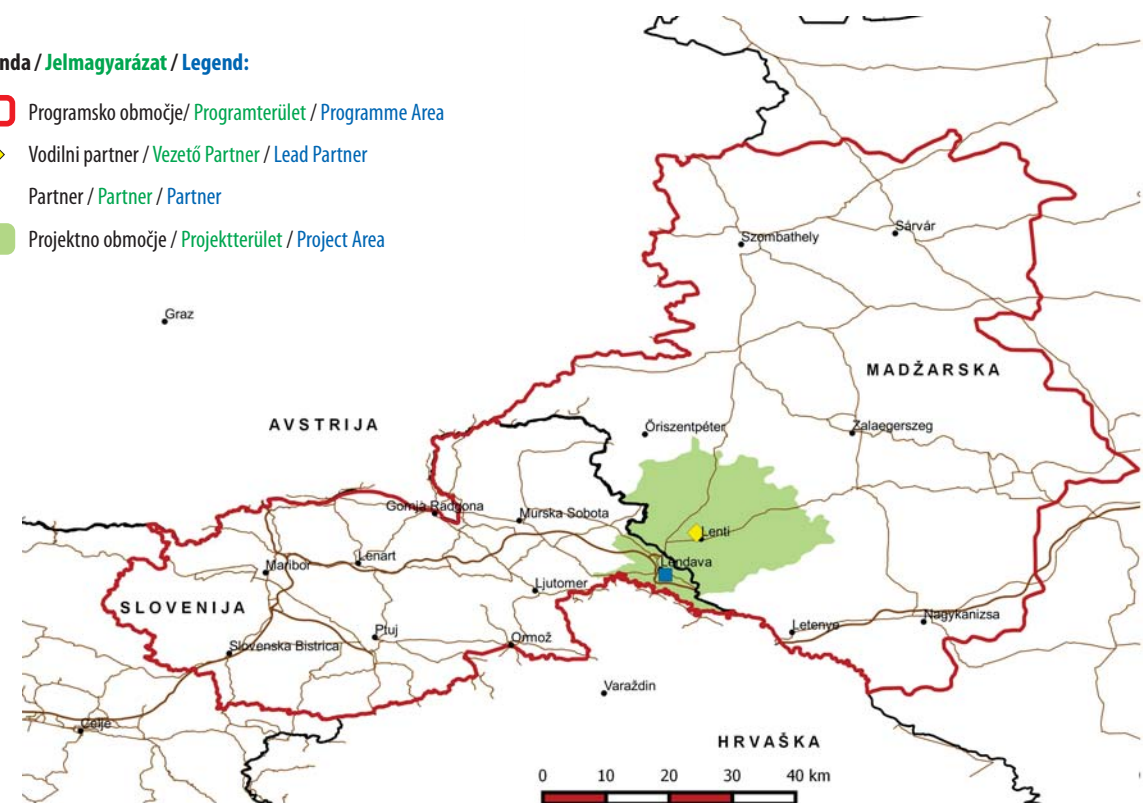
Márta Molnár, Lámfalussy Szki, Lámfalussy Sándor Szakközépiskola és Szakiskola



- Dve mladinski srečanja s predstavo talentov in gastronomsko predstavo v Lentiju in Lendavi
- Občasna zgodovinska predavanja (2400 ur) v madžarskem in slovenskem jeziku
- Zgodovinska tekmovanja med madžarskimi in slovenskimi dijaki
- Két ifjúsági találkozó tehetségkutatóval és gasztronómiai bemutató Lentiben és Lendván
- Rendszeres történelmi előadások (2400 óra) magyar és szlovén nyelven
- Történelmi verseny magyar és szlovén diákok között
- Two youth meetings with a talent show and a gastronomic show in Lenti and Lendava
- Periodical history lectures (2400 hours) in Hungarian and Slovene
- Competitions in history between Hungarian and Slovene pupils

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Povezava naselij v manjšo regionalno mrežo

Települések összekötése kisebb térségi hálózatra

Connecting towns into a small regional network

Namen projekta je bil zgraditi 3,26 km dolgo cestno povezavo, ki lajša prehod in mobilnost okoliških prebivalcev, saj jim tako ni potrebno narediti nepotrebnega kroga in meje prečkati pri vasi Rédicts. Povezava prispeva k hitrejšemu dostopu naselij pod okolju prijaznimi prometnimi pogoji. Z vzpostavitvijo infrastrukture je projekt prispeval k izboljšanju kvalitete življenja v okoliških vaseh.

A projekt célkitűzése egy 3,26 km hosszú bekötő út kiépítése volt, amely megkönnyíti a környező lakosság átjárását és mobilitását, hiszen így nem kell felesleges kört megtenniük és a határt Rédictsnél átlépniük. Az összeköttetés hozzájárul a települések gyorsabb megközelítéséhez, környezetbarát közlekedési feltételekkel. Az ilyen infrastruktúrával a projekt hozzájárult a környezet és a környező falvak életminőségének javításához.

The purpose of the project was to build a 3.26 km road connection facilitating border crossing and the mobility of the inhabitants of the area as they will not need to make an unnecessary detour and cross the border at Rédicts. This connection contributes to the quicker access to these towns and to environmentally friendly traffic conditions. By establishing this infrastructure, the project contributed to the improvement of the quality of the environment and the life in surrounding villages.

Ključne besede projekta:
transport, povezava, promet

A projekt kulcsszavai:
szállítási, összeköttetés, közlekedés

Key words of the project:
transport, connection, traffic

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Rédicts-Göntérháza

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Povezovalna cesta z oznako 74192, ki vodi v območje kraja Rédicts in povezovalna cesta JB 707001, ki vodi proti kraju Genterovci / 74192. jelű Rédicts határhoz vezető bekötő út, valamint JB 707001 Genterovci határhoz vezető bekötő út / A linking road with the designation 74192 leading into the area of the town of Rédicts and the linking road no. JB 707001 leading towards the town of Genterovci / Rédicts-Göntérháza

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.494.905,39 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
július 2011 - január 2015 / 2011 július - 2015 január / July 2011 - January 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.nif.hu

Projekt partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Nemzeti Infrastruktúra Fejlesztő Zrt., Občina Lendava

»Eden od rezultatov projekta je, da je ustvaril novo možnost prečkanja meje na slovensko-madžarski meji. Poleg tega je s povezavo naselij Bödeháza, Gáborjánháza, Zitkovci in Göntérháza v manjšo regionalno mrežo olajšal prebivalcem prehod državne meje.«

Mira Ibrajter, Budimpešta, Razvoj nacionalne infrastrukture, zaprta delniška družba (Z.d.d.)

Eden najpomembnejših pogojev gospodarskega razvoja je ustrezna raven prometne infrastrukture. Investicija, izvedena v tem projektu, je na čezmejnem območju ponudila možnost za intenzivnejši razvoj gospodarstva. Pomembno je, da se na področju življenjskih razmer, gospodarstva, šolstva, kulture, zdravstva, sociale in infrastrukturne oskrbe zmanjšajo razlike med razvitejšimi in manj razvitimi območji. Neposredni namen projekta je bila izgradnja ceste z oznako 74192, ki pelje do meje v Rédicts ter izgradnja ceste z oznako JB 707001, ki pelje do meje v Genterovcih. Med uresničitvijo

A gazdasági fejlődés egyik legfontosabb feltétele a közlekedési infrastruktúra megfelelő színvonala. A beruházás lehetőséget nyújtott a gazdaság intenzívebb fejlődéséhez. Fontos, hogy az életviszonyok, a gazdaság, iskolaügy, kultúra, egészségügy terén, valamint a szociális és infrastrukturális ellátás terén csökkenjen a különbség a fejlett és a kevésbé fejlett területek között. A projekt közvetlen célkitűzése a 74192 jelű Rédicts határhoz vezető bekötő út, valamint a JB 707001 jelű Genterovci/Göntérháza határhoz vezető bekötő út építése volt. A projekt megvalósítása során 3,26 km hosszú útszakasz épült ki magyar oldalon 1,85

One of the most important conditions for economic development is a suitable level of traffic infrastructure. The investment offered the opportunity for more intense economic development. It is important that the differences between more and less developed areas are reduced with regard to living conditions, the economy, education, culture, healthcare, social welfare and infrastructure. The direct purpose of the project was the construction of road no. 74192, which leads to the border at Rédicts, and the construction of the road no. JB 707001, which leads to the border



»A projekt eredményének egyike, hogy új lehetőséget teremtett a szlovén-magyar határon való átkeléshez. Bödeháza, Gáborjánháza, Zitkóc és Göntérháza települések kisebb térségi hálózatba való bevonásával megkönnyítette a határátlépést »

Mira Ibrajter, Budapest, Nemzeti Infrastrukturális Fejlesztés, zártkörűen működő részvénytársaság (Zrt.)

projekta je bilo zgrajene 3,26 km ceste. Na madžarski strani je bila izgrajena 1,85 km dolga cesta, na slovenski strani pa 1,41 km dolga cesta. Na madžarski strani je cesta na notranjih območjih široka 6,5 m. V okviru projekta so bile izvedene naslednje dejavnosti: priprava izvedbenega načrta, pridobivanje zemljišč, tehnični nadzor in gradnja ceste. Projekt je tako izboljšal dostopnost do naselij v obmejnem območju, zagotovil hitrejši dostop in okolju prijazne prometne razmere, omogočil vzpostavitev storitve javnega prevoza in izboljšal življenjske razmere prebivalcev. Z realizacijo projekta se je krepilo sodelovanje med Slovenijo in Madžarsko, pri uresničevanju skupnih ciljev sta sodelovali obe strani. Nekaj rezultatov projekta: ohranitev manjšinskih jezikov, ohranitev in okrepitev identitete, širitev možnosti povezovanja z matično državo, širitev in poglobitev že vzpostavljenih povezav (na področju kulture, šolstva, športa in prosvete) ter razvijanje gospodarskih stikov.

km, a szlovén oldalon pedig 1,41 km hosszan. Az út a magyar oldalon a belterületeken 6,5 m széles. A projekt az alábbi tevékenységeket foglalta magába: kivitelezési terv elkészítése, telkek megszerzése, műszaki felügyelet, útépités. A projekt hozzájárult a határmenti térségben található települések megközelítésének javításához: biztosította a gyorsabb megközelítést, környezetbarát közlekedési feltételeket teremtett, fejlesztette a tömegközlekedési szolgáltatást, javította a környező falvak életminőségén. A program megvalósításával erősödött a Szlovénia és Magyarország közötti együttműködés, hiszen a közös célok megvalósításában mindkét fél részt vett. A projekt néhány eredménye: kisebbségi nyelvek megőrzése, identitás megőrzése és erősítése, az anyaországgal való összeköttetés lehetőségének bővítése, a már kiépített kapcsolatok bővítése és elmélyítése (a kultúra, iskolaügy, sport és oktatás terén), valamint a gazdasági kapcsolatok fejlesztése.

at Genterovci. During the implementation of the project, 3.26 km of the road was constructed. 1.85 km on the Hungarian side and 1.41 km on the Slovene side. In Hungary, the road is 6.5 metres wide in the inner areas. The project included the following activities: the preparation of an implementation plan, acquiring land, technical supervision and the construction of the road. The project thus improved the access to towns in the border area; it enabled quicker access and provided environmentally friendly traffic conditions; it developed public transport services and improved living conditions and the areas surrounding the towns. The implementation of this project enhanced the cooperation between Slovenia and Hungary as both sides worked on fulfilling common goals. A few results of the project: maintaining minority languages, preserving and enhancing identity, spreading the possibility of connecting with the country of origin, spreading and deepening the existing connections (in the field of culture, education, sports, and schooling) and developing economic contacts.



“One of the results of the project is the creation of a new opportunity for crossing the Slovene-Hungarian border. The project also connected the towns of Bödeháza, Gáborjánháza, Zitkovci, and Göntérháza into a small regional network and thus facilitated the crossing of the inhabitants.”

Mira Ibrajter, Budapest, National Infrastructure Development, private limited company (Z.d.d.)



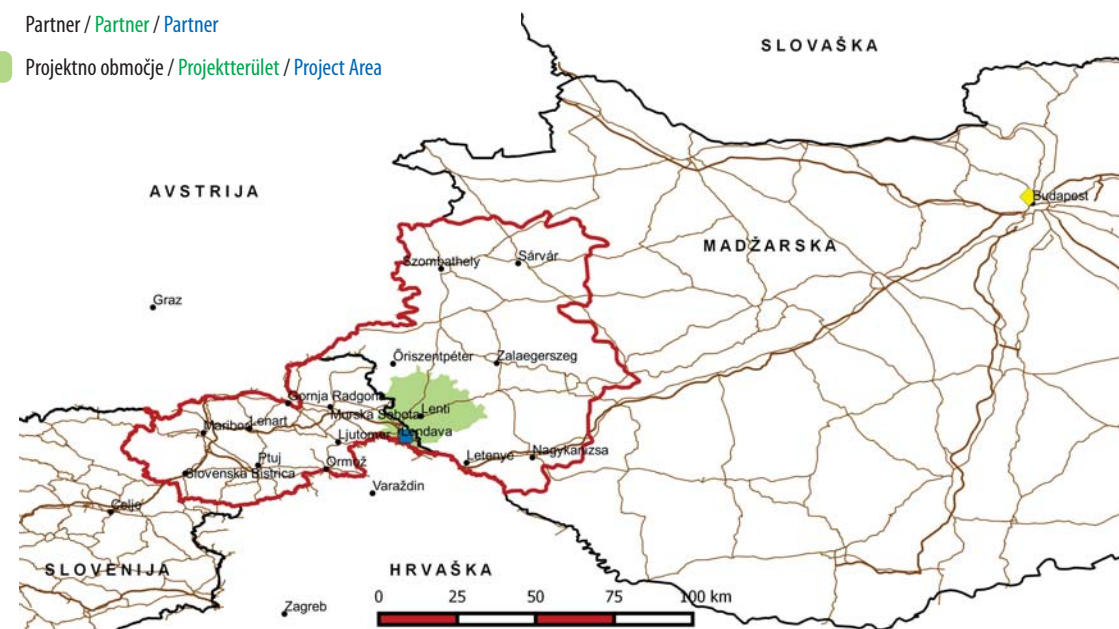
- Izvedbeni načrt za izgradnjo cest
- Útépitési kivitelezési terv
- Implementation plan for the construction of roads

- Izgradnja ceste z oznako 74192 ter izgradnja ceste JB 707001
- A 74192 jelű és a JB 707001 jelű út kiépítése
- The construction of a road with the designation 74192 and the construction of the road no. JB 707001

- Izgradnja mosta
- Hídépítés
- The construction of a bridge

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
FUTUR

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Prekomejna turistična platforma / Határon átnyúló turisztikai platform / Cross-border tourist platform

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
503.664,86 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
april 2012 - marec 2015 / 2012 április - 2015 március / April 2012 - March 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
<http://futur.vasmegye.hu>

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, Občina Apače, Občina Beltinci, Občina Grad, Občina Križevci pri Ljutomeru, Občina Lendava, Občina Ljutomer, Občina Moravske Toplice, Helikon Kastélymúzeum Közhasznú Nonprofit Kft.

Predstavitev inovativne dediščine

Az innovatív örökség bemutatása

Introduction of innovative heritage



»Projekt predstavlja inovativno dediščino in je omogočil sodelovanje med narodoma. «

Dániel Holdosi, Szombathely, Urad samouprave županije Vas

Projekt »Futur« naslavlja skupno regionalno strategijo za turizem. Tekom projekta je bil vzpostavljen sistem virtualnega vodiča na treh lokacijah ter e-knjiga s historičnimi gradovi in vilami v regiji.

A FUTUR projekt egy közös regionális turisztikai stratégia létrehozását célozta meg. A projekt keretében három helyszínen létrejött egy virtuális tárlatvezetési rendszer és egy e-book a régió történelmi várairól és várkastélyairól.

The "Future" project addresses a joint regional tourism strategy. During the project, a virtual tour guide system was established in three locations as well as an e-book with historical castles and villas in the region.

Ključne besede projekta:
inovacija, sodelovanje, razvoj

A projekt kulcsszavai:
innováció, együttműködés, fejlesztés

Key words of the project:
innovation, cooperation, development

Turistična ponudba zahodne Madžarske, zahodnega Prekodonavja in slovenske regije je zelo raznolika. Regija ima bogato naravno dediščino, zdravilne in termalne vode, zelo pomembna je grajena dediščina in programska ponudba, ki temelji na zgodovini, na preteklosti regije. Cilj projekta je bil oblikovanje in razvijanje skupnega turističnega prostora, ki ne pozna županijskih in državnih meja. V okviru projekta so

A nyugat-magyarországi, nyugat-dunántúli és a szlovén régió turisztikai kínálata rendkívül sokszínű. Régióink gazdag természeti és épített örökségben, gyógy- és termálvizekben, valamint a régió történelmi múltjára épülő programkínálatnak is fontos szerepe van. A projekt célja egy megye- és országhatárt nem ismerő, közös turisztikai tér kialakítása és fejlesztése volt. A projekt keretében kidolgozott

The tourist offer of western Hungary, the western Transdanubia, and the Slovene region is very diverse. The region has rich natural heritage, therapeutic and thermal water, and the architectural heritage and programme offer based on the history and past of the region are also very important. The goal of the project was to design and develop a common tourist area that does not know parish and state



»A projekt az innovatív örökséget mutatja be és lehetővé tette a két nemzet együttműködését.«

Holdosi Dániel, Szombathely, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

razvili strategijo, ki temelji na nacionalnem in regionalnem modelu in stebru. S pomočjo skupnih raziskav in skupnih podatkovnih baz je projekt vzpostavil seznam zgodovinskih gradov in rezidenc. Slovenske občine imajo monografije o njih. Zato je RRA Mura ustvarila globalno digitalno verzijo v obliki e-knjige. V sklopu cilja projekta je Sistem virtualnega vodiča (VTR) vzpostavljen v županiji Vas (natančneje v mestu Sárvár in Keszthely) ter v Beltincih in ponuja predstavitev s pomočjo telefonov in tablic. Ciljna skupina uporabnikov VTR je predvsem mlajša generacija z namenom, da ponovno obišejo muzej. Projektna spletna stran je bila vzpostavljena za diseminacijo informacij in publikacij s projektnimi rezultati. Spletna stran zagotavlja informacijsko ozadje za operacijo VTR in bo vzpostavila dva stebra turistične domače strani. Projektni partnerji so organizirali delavnice, popularizirali regijo v profesionalnih razstavah ter izdali nov marketinški in promocijski material.

stratégia a nemzeti és regionális modelleken és pillérekén alapul. Közös kiállítások és adatbázisok segítségével a projekt létrehozta a történelmi várak és várkastályok listáját. A szlovén önkormányzatok ezek monográfiájával is rendelkeznek. Az RRA Mura e-könyv formájában egy átfogó digitális verziót is készített ezekből. A projekt célkitűzései keretében egy virtuális tárlatvezetési rendszer jött létre (VTR) két magyar helyszínen, Sárváron a Nádasdy Múzeumban és Keszthelyen a Helikon Kastélymúzeumban, valamint Szlovéniában Beltinci településen, amely lehetővé teszi a kiállításlátogatást mobil telefonok és tabletek használatával. A VTR rendszer használói várhatóan főleg a fiatal nemzedék tagjai lesznek. A rendszer bevezetése azzal a szándékkal történt, hogy a fiatalok minél nagyobb számban látogassanak el a múzeumba. A projekt honlapja a projekt eredményeinek terjesztését szolgálja az információk és kiadványok közzétételével. A honlap a VTR rendszer információs háttérét képezi és a közös turisztikai weboldal két pillérét adja. A projektpartnerek szerveztek workshopokat, népszerűsítették a régiót szakmai kiállításokon valamint új marketing és promóciós anyagokat adtak ki.

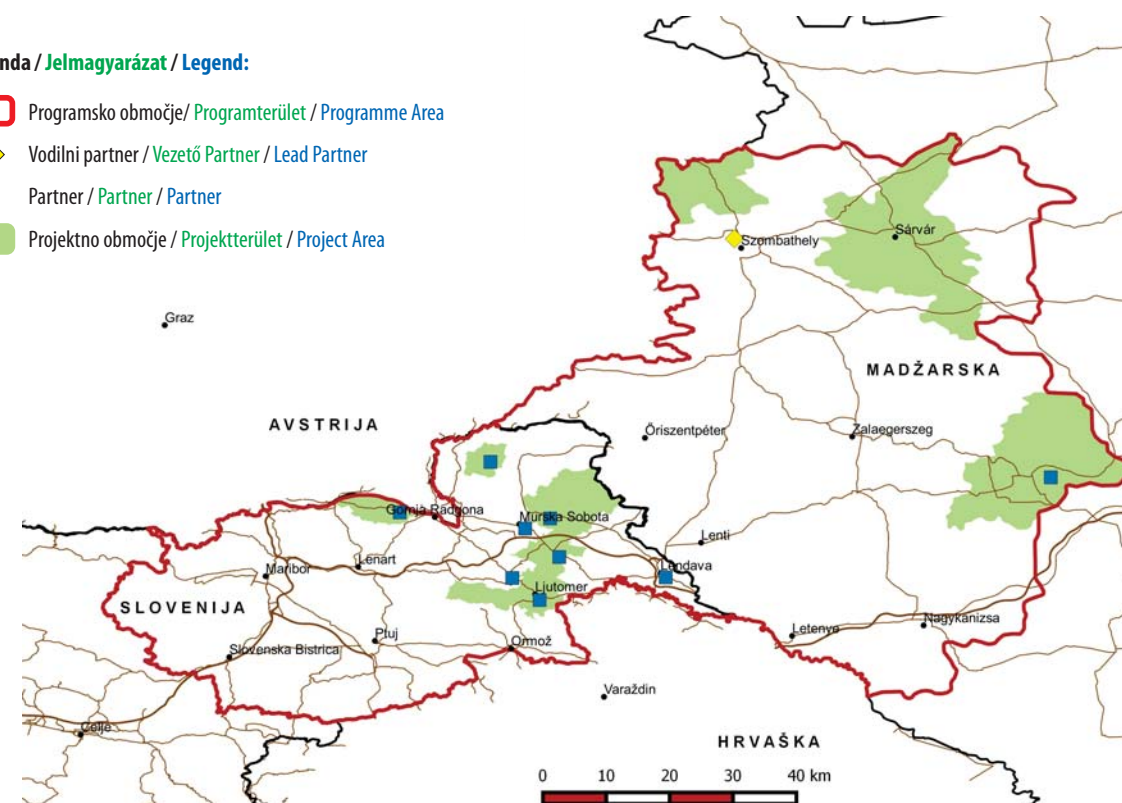
borders. A strategy was developed within the project that is based on a national and regional model and pillar. With the help of joint exhibitions and common databases, the project established a list of historical castles and residences. Slovene municipalities have monographic publications regarding these. For this reason, the Mura Regional Development Agency created a global digital version in the form of an e-book. As a goal of the project, the Virtual Tour Guide System (VTR) was established in the self-governing Vas Parish, specifically in the towns of Sárvár (at the Nádasdy Museum) and Keszthely (Helikon Castle Museum) and in Beltinci in Slovenia, offering presentations on phones and tablets. The target group of users of the VTR System is mainly the younger generation with the purpose being visiting a museum once again. The project website was designed for disseminating information and publications with project results. The website is an informational background for the VTR operation and it will establish two pillars of the tourist homepage. The project partners organised workshops, popularised the region in professional exhibitions and published new marketing and promotional materials.



- Vzpostavljen sistem virtualnega vodiča (VTR)
- Kiépült a virtuális tárlatvezetési rendszer (VTR)
- Established Virtual Tour Guide System (VTR)
- Izdana e-knjiga o zgodovinskih gradovih in rezidencah
- Megjelent az e-book a történelmi várakról és várkastélyokról
- Published e-book on historical castles and residences
- Opis 20 tematskih turističnih poti, ki so dostopne na elektronski platformi
- Elkészült 20 tematikus turisztikai út leírása, ami elektronikus változatban is elérhető
- The description of 20 themed tourist paths accessible on an electronic platform

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektно območje / Projektterület / Project Area



“The project introduces innovative heritage and enables the cooperation between the two nations.”

Dániel Holdosi, Szombathely, Vas County Self-Government Office

2. PRIORITETA / 2. PRIORITÁS / PRIORITY 2



Projekt Mental Health se je ukvarjal z ohranjanjem duševnega zdravja in vsakodnevnimi stiskami posameznikov

A Mental Health projekt a mentális egészség megőrzésével és az egyének mindennapi szorongásaival foglalkozott

The Mental Health project dealt with mental health and the everyday distress of individuals

Osnovno poslanstvo projekta Mental Health je zagotavljanje preventive s psihosocialno rehabilitacijo kot multidisciplinarnim področjem, ki se ukvarja z ohranjanjem duševnega zdravja in vsakodnevnimi stiskami posameznikov. Projekt je bil izveden zaradi izrazitih potreb populacije po širši, celostni obravnavi ter individualno prilagojenih storitvah na področju duševnega zdravja, ki jih v taki obliki ne ponuja nobena že obstoječa služba na območju sodelovanja.

A Mental Health projekt alapvető küldetése a megelőzésnek a pszichoszociális rehabilitációval, mint a mentális egészség megőrzésével és az egyének mindennapi szorongásaival foglalkozó multidiszciplináris megközelítéssel történő biztosítása. A projekt a lakosságnak szélesebb, átfogó ellátása igénye miatt került kivitelezésre, valamint az olyan egyénre szabott egyéni mentális egészségügyi szolgáltatások létrehozása érdekében, amelyeket az együttműködési térségben jelenleg egyetlen működő szolgálat sem képes biztosítani.

The basic mission of the Mental Health project was to provide preventive measures by providing psychosocial rehabilitation as a multidisciplinary field dealing with mental health and everyday distress of individuals. The project was carried out due to the distinct needs of the population for broader comprehensive treatment and individually adapted mental health services that no other already existing institution in the cooperation area was offering in such form.

Ključne besede projekta:
duševno zdravje, preventiva

A projekt kulcsszavai:
mentális egészség, megelőzés

Key words of the project:
mental health, preventive measures

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Mental Health

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Ohranjanje duševnega zdravja / A lelki egészség megőrzése / Maintaining of mental health

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
542.218,31 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
oktober 2009 - september 2012 / 2009 október - 2012 szeptember / October 2009 - September 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.mental-health.si/si/

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Občina Moravske Toplice, Szentgotthárd Város Önkormányzata, Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, Városi Gondozási Központ



»S projektom Mental Health smo omogočili izvedbo brezplačnih storitev za izboljšanje duševnega zdravja ciljnih skupin na čezmejnem območju sodelovanja.«

Goran Pintarič, Moravske Toplice, Občina Moravske Toplice

Projekt je prepoznal potrebo po storitvah služb, ki delujejo na področju mentalnega zdravja, saj Slovenija in Madžarska sodita med 15 držav EU z najvišjim deležem samomorov katerih vzrok je duševna motnja oziroma depresija. Ranljive so prav vse starostne kategorije, še posebej pa delovno aktivna populacija. Osnovno poslanstvo projekta Mental health je bilo zagotavljanje preventive s psihosocialno rehabilitacijo kot multidisciplinarnim področjem, ki se ukvarja z ohranjanjem duševnega

A projekt felismerte a mentális egészségügy területén tevékenykedő szolgáltatások iránti szükségletet, hiszen Szlovénia és Magyarország az EU azon 15 országa közé tartozik, ahol az öngyilkosság aránya a legmagasabb, amelynek a mentális betegség vagy depresszió az oka. Ez minden célcsoportnál nyilvánul, különösen a gazdaságilag aktív népesség esetében. A Mental Health projekt alapvető küldetése a megelőzésnek a pszichoszociális rehabilitációval, mint a mentális egészség megőrzésével és az egyének mindennapi szorongásaival

The project recognised a need for the services of institutions operating in the field of mental health, as Slovenia and Hungary are among 15 EU states with the highest suicide rate, the cause of which is a mental disorder or depression. All age categories are vulnerable, especially the active working population. The basic mission of the Mental Health project was to provide preventive measures by providing psychosocial rehabilitation as a multidisciplinary field dealing with mental health and everyday distress of individuals.



»A Mental Health projekttel a célcsoportok számára lehetővé tettük az ingyenes szolgáltatások elérhetőségét a lelki egészség javítására az együttműködés határmenti terüeltén.«

Goran Pintarič, Moravske Toplice, Moravske Toplice Önkormányzata

zdravja in vsakodnevni stiskami posameznikov. Projekt je tako prispeval k učinkovitemu preventivnemu zdravstvenemu varstvu na področju duševnega zdravja z vzpostavitvijo sodelovanja med partnerskimi institucijami na upravičenem območju sodelovanja, povečati sodelovanje med zdravstveno in socialno ustanovo ter širiti osveščenost o pomenu zdravega načina življenja in duševnega zdravja ter o vplivu zdravega življenja na duševno zdravje posameznika med prebivalci na upravičenem območju. Projekt je oblikoval 10 programov za ciljne skupine, izvedel programe otroške in športne psihologije ter izvedel antistresne programe. Sklopu izvedenih programov je dodal še izveden program zakonske in družinske terapije. Poleg tega so se tekom projekta ciljne skupine izobraževale na temo duševnega blagostanja, zdravega življenja in duševnega zdravja.

foglalkozó multidiszciplináris megközelítéssel történő biztosítása. A projekt hozzájárult az egészségvédelem, ill. a betegség megelőzése terén a jogosult térségben működő egészségügyi, szociális intézmények közötti együttműködéshez, bővítette az együttműködést az egészségügyi és szociális intézmények között és népszerűsítette az egészséges életmód és a mentális egészség, valamint az egészséges életmódnak az együttműködési térség lakosságának mentális egészségére gyakorolt kedvező hatásának a jelentőségét. A projekt 10 programot dolgozott ki a célcsoportok részére, lebonyolított gyermek-és sportpszichológiai, valamint antistressz programokat. A kivitelezett programokon kívül partner és családterápiás programot is készített. A projekt keretében a célcsoportok részt vettek a mentális jólétről, az egészséges életmódról és a mentális egészségről szóló képzéseken is.

Therefore, the project contributed to the effective preventive healthcare in the field of mental health by establishing cooperation among partner institutions in the eligible cooperation area, it aimed at increasing the cooperation between healthcare and social institutions, and raising the awareness of the significance of a healthy lifestyle and mental health and the effect of a healthy lifestyle on the mental health of an individual among the inhabitants in the eligible area. The project designed 10 programmes for target groups and carried out child and sports psychology programmes as well as anti-stress programmes. The project added a programme for marital and family therapy to the set of performed programmes. Furthermore, throughout the project, target groups were educated on the topic of mental well-being, healthy living, and mental health.



“By means of the Mental Health project, the performance of free services for improving the mental health of target groups in the cross-border cooperation area was enabled.”

Goran Pintarič, Moravske Toplice, Municipality of Moravske Toplice



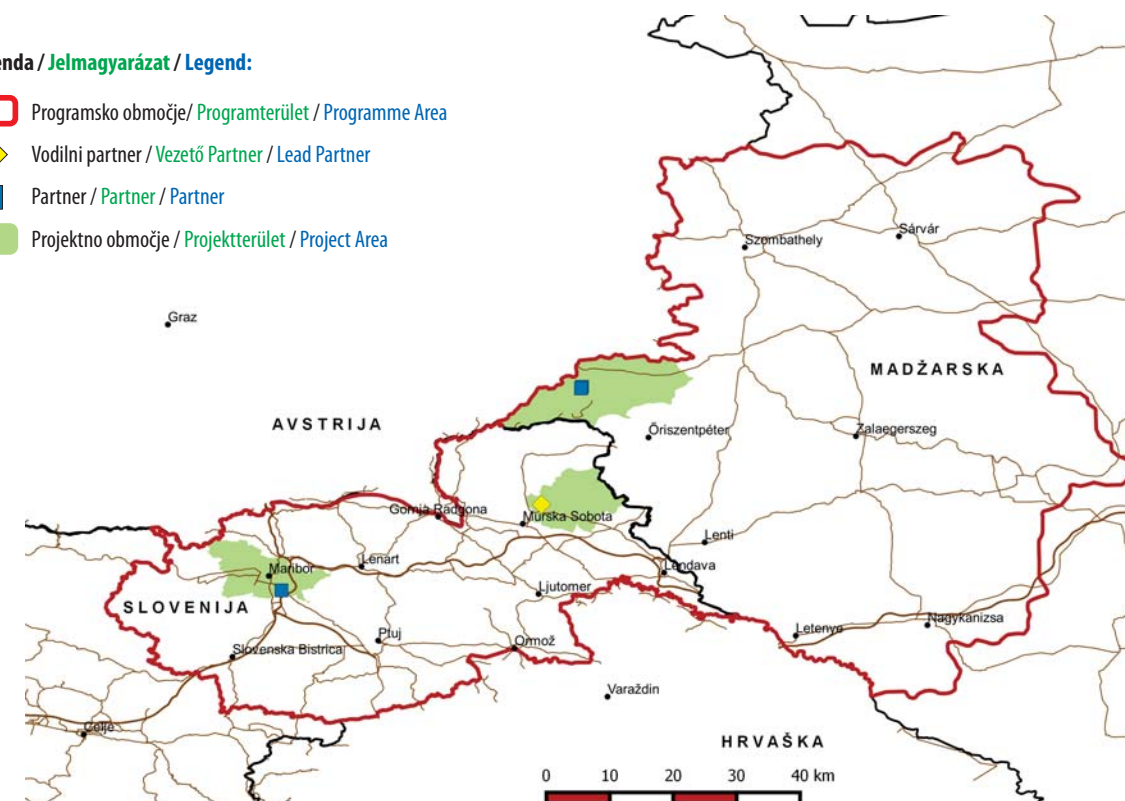
- 10 izvedenih programov otroške psihologije
- 10 gyermekpszichológiai program
- 10 child psychology programmes

- 717 udeležencev na antistres programu
- 717 résztvevő az antistressz programon
- 717 participants at an anti-stress programme

- Izobražena strokovna javnost, ki je pridobila informacije o najnovejših metodah
- Képzett szakmai nyilvánosság, amely informált a legújabb módszerekről
- Educated professional public that obtained information on the latest methods

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Z železno voljo za boljše življenje invalidnih oseb v obmejnih regijah Slovenije in Madžarske

Vasakarattal az élhetőbb életért a magyar-szlovén határtérségben

Iron will for a better life for the disabled in Slovene and Hungarian border regions

Splošni cilj projekta je bil olajšati vsakdanje življenje invalidom ter jim preko zdravega življenjskega sloga zagotoviti pogoje za kvalitetno življenje, pomagati pri ponovnem vključevanju v družbo, pri zmanjševanju predsodkov v družbi in zagotavljanju pomoči pri zaposlovanju. Madžarski in slovenski invalidi so se preko izvedenih aktivnosti lahko bolje seznanili, spoznali svoje možnosti in pravice in vse to lahko uporabili v vsakdanjem življenju.

A projekt átfogó célja a mozgáskorlátozott emberek mindennapjainak megkönnyítése, az egészséges életmód elterjesztése révén a minőségi életfeltételeik megteremtése, a társadalomba való visszajutásuk elősegítése, a társadalmi előítéletek csökkentése és a munkához jutás segítése volt. A magyar és szlovén mozgáskorlátozottak megismerhették sorstársaik életét, lehetőségeit, jogait és mindezt az otthoni életükben kamatoztatni tudták.

The general goal of the project was to facilitate the everyday life of the disabled and to use a healthy lifestyle to provide them with conditions for a high-quality life, to help them re-integrate into society, reduce prejudice in society and help them with finding employment. The Hungarian and Slovene disabled may have a better chance of getting to know each other, they may learn about their possibilities and rights and use all of this in their everyday life.

Ključne besede projekta:
priložnost, šport, sodelovanje

A projekt kulcsszavai:
esély, sport, együttműködés

Key words of the project:
opportunity, sports, cooperation

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
HU-SLO Iron Will

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Z železno voljo za bolj življenjsko življenje v obmejnih regijah Slovenije in Madžarske / Vasakarattal az élhetőbb életért a magyar-szlovén határtérségben / With iron will for a life can be lived better in the Hungarian-Slovene frontier zone

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
96.956,96 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
julij 2009 - november - 2010 / 2009 július - 2010 november / July 2009 - November 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.iron-will.eu

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Mozgássérültek VASAKARAT Sportklubja, Medobeinsko društvo invalidov Murska Sobota



»Z železno voljo do boljšega življenja!«
Ferenc Makrai, Iron Will SC

Cilji projekta so bili povezovanje invalidov na čezmejni ravni, spodbujanje k zdravemu življenjskemu slogu, okrepitvi družbenih povezav tistih, ki živijo na slovensko-madžarskem obmejnem območju, zmanjševanje nenakosti informaciji in ohranjanje tradicionalne ljudske obrti. Tekom projekta je bila kupljena oprema (magnetna postelja, kolo za notranja uporabo, naprava za merjenje pritiska, naprava za merjenje ravni sladkorja v krvi, TENS, športna oprema), ki pomaga pri lažjem opravljanju vsakodnevnih opravil invalidnih oseb in prav tako spodbuja zdrav način življenja.

A projekt célkitűzése a határon átnyúló hálózatépítés, a mozgáskorlátozott emberek egészséges életmódra való felkészítése, a magyar és szlovén határtérségben élő mozgáskorlátozottak társadalmi kapcsolatainak erősítése, az információs esélyegyenlőtlenség csökkentése és a hagyományos népi mesterségek megőrzése volt. A projekt keretében eszközök beszerzésére került sor (mágneses ágy, szobakerékpár, vérnyomásmérő, vércukormérő, TENS készülék, sporteszközök), amelyek segítenek a mozgáskorlátozott személyek mindennapjainak a megkönnyítésében és ösztönzik őket az egészséges életmódra.

The goals of the project were networking on a cross-border level, preparing the disabled for a healthy lifestyle, strengthening the social connections between the disabled living in the Slovene-Hungarian border area, reducing inequalities of information and preserving traditional folk craft. During the project, equipment was purchased (a magnet bed, indoor bicycle, a pressure measuring device, a blood sugar measuring device, TENS sports equipment) that helps the disabled perform everyday tasks more easily, thus also encouraging a healthy lifestyle. In addition to the equipment, a



»Vasakarattal az élhetőbb életért!«

Makrai Ferenc, Iron Will SC

Vzpostavljena je bila mreža za sodelovanje med civilnimi organizacijami invalidnih oseb in ponudnikov zdravstvenih storitev ter organizacijami, ki pomagajo invalidnim osebam pri iskanju zaposlitve (iskanje partnerjev, podpisovanje sporazumov o sodelovanju, baze podatkov, internetni portal). Nakupu opreme ter vzpostavljanju mreže za sodelovanje je sledilo še svetovanje na področju zdravega življenjskega sloga in organizacija različnih športnih aktivnosti. V okviru različnih aktivnosti so bile izvedene tudi delavnice ročnih obrti, kot so izdelovanje košar in lončarstvo, ki so imele terapevtski učinek na udeležence.

A berendezés beszerzésén kívül hálózatépítésre is sor került a mozgáskorlátozottak civil szervezetei, az egészségügyi szolgáltatók és a mozgáskorlátozottak munkahelyi elhelyezkedését segítő szervezetek között (hálózati tagok feltérképezése, együttműködési megállapodás aláírása, cím-kompetencia adatbázis kialakítása, internetes portál kialakítása). A berendezések beszerzése és a hálózatépítés után az egészséges életmóddal kapcsolatos tanácsadás és különböző sportrendezvények szervezése következett. A különböző aktivitások keretében kézműves programokat - kosárfonás, fazekasság - szerveztek a résztvevőknek terápiás célzattal.

network for the cooperation among civil organisations for the disabled and healthcare service providers as well as organisations that help the disabled in finding employment (looking for partners, signing cooperation agreements, databases, internet portals). The purchase of equipment and the establishment of a cooperation network was followed by counselling in the field of healthy lifestyles and organising various sports activities. The various activities also included handicraft workshops, such as workshops for making baskets and pottery workshops that had a therapeutic benefit for the participants.



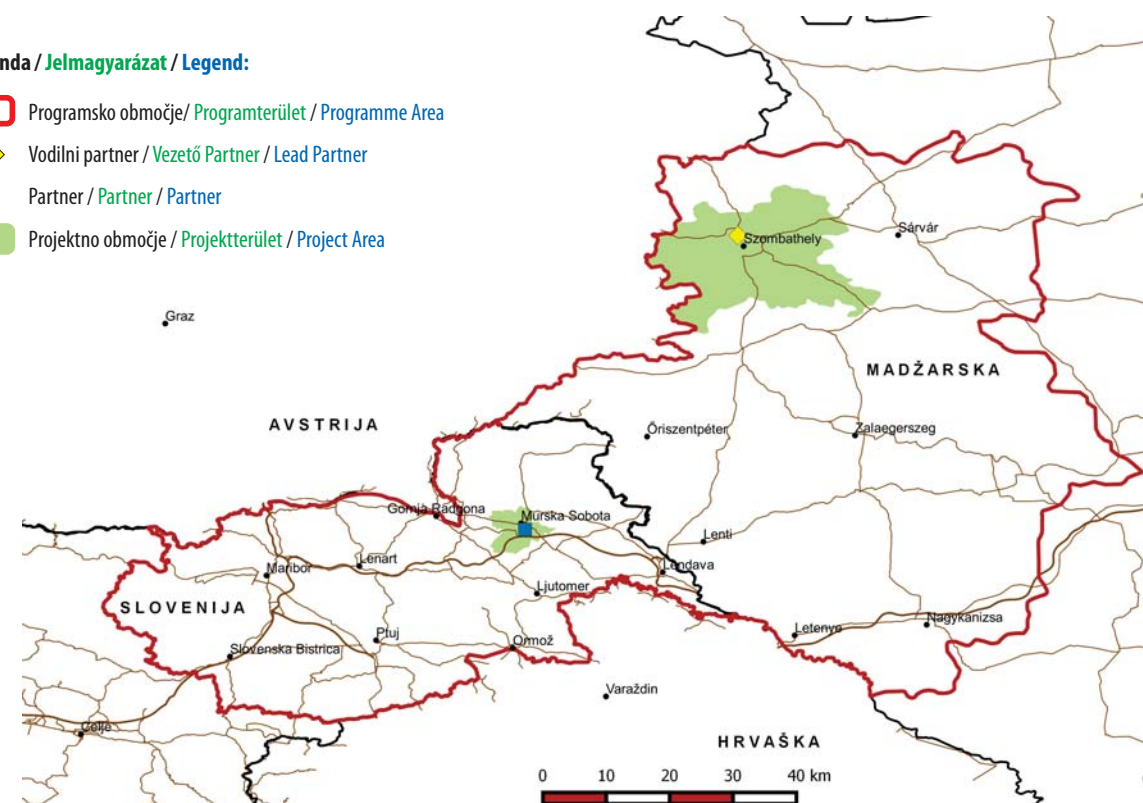
- Nakup opreme (magnetna postelja, kolo za notranjo uporabo, naprava za merjenje sladkorja v krvi, športna oprema)
- Eszközök beszerzése (mágneses ágy, szobakerékpár, vércukor- és cukormérő, sportfelszerelés)
- The purchase of equipment (a magnet bed, indoor bicycle, a blood sugar measuring device, sports equipment)

- Sodelovanje med organizacijami in ponudniki zdravstvenih storitev
- Együttműködés a mozgáskorlátozottak civil szervezetei és az egészségügyi szolgáltatók
- Cooperation among organisations and healthcare service providers

- Vzpostavitev spletne strani z obsežnimi informacijami o urejenih dostopnih poteh za invalidne osebe ter pravnih nasvetih
- Közös honlap létrehozása számos információval mozgáskorlátozott személyek számára, jogi tanácsadás
- Establishing a website including extensive information on access for the disabled, and legal advice

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“With an iron will to a better life!”

Ferenc Makrai, Iron Will SC



Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Krajina v harmoniji / Harmóniában a tájjal

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Trajnostna raba Natura 2000 habitatov vzdolž slovensko-madžarske meje / Natura 2000 élőhelyek fenntartható hasznosítása a szlovén-magyar határ mentén / Sustainable use of Natura 2000 habitats along the Slovenian-Hungarian border

Ódobrena ESRR sredstva / Jóvágagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.109.300,99 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
november 2009 - januar 2013 / 2009 november - 2013 január / November 2009 - January 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
landscapeinharmony.eu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság, Javni zavod krajinski park Goričko, Prleška razvojna agencija, Apátistvánfalva Községi Önkormányzata, Ekološki Center SVIT

Podlaga za vzpostavitev trajnostnega agrikulturnega upravljanja

A fenntartható tájhasználati stratégia kialakítása

Groundwork for establishing sustainable agricultural management



»Namen projekta je ustvariti temelje trajnostnega kmetijstva na Goričkem in ob reku Muri«

Dr. István Szentirmai, Narodni park Orseg

Splošni cilj projekta je ohranjanje pomembnih varovanih habitatov in rastlinsko-živalskega sveta območij Őrséga, Goričkega in Mure Natura 2000 ter iskanje skupnih rešitev za težave, ki bremenijo obmejna območja (družbene, gospodarske in naravno-varstvene razmere). Ker območje predstavlja naravno bogato območje, se je projekt zavzemal tudi za iskanje trajnostnih rešitev za okolje, kamor sodi tudi vzpostavitev okolju prijaznega kmetovanja.

A projekt általános célkitűzése az Őrség, a Goričko és a Mura Natura 2000 területek egymással szinte azonos védett élőhelyeinek és élővilágának megőrzése, közös megoldások keresése a területek természetvédelmi, gazdasági és társadalmi problémáira. Mivel élőhelyekben gazdag térségről van szó, a projekt fenntartható tájhasználati megoldásokat keresett, melybe a tájjal harmonikus mezőgazdaság kialakítása is beletartozik.

The general goal of the project is to conserve equally significant protected habitats and the flora and fauna in the areas of Őrség, Goričkom and Mura Natura 2000 and to search for common solutions to problems that these areas are faced with (social, economic, and natural protection-related). Because this area is a rich natural area, the project also made efforts to search for sustainable solutions for the environment, which also includes the establishment of environmentally friendly farming.

Ključne besede projekta:
trajnost, razvoj podeželja, upravljanje travnatih površin

A projekt kulcsszavai:
fenntartható vidékfejlesztés, gyeptgazdálkodás

Key words of the project:
sustainability, countryside development, grass area management

Projekt se je odvijal na območjih Őrseg, Goričko in Mura Natura 2000, ki je biotsko raznovrstno in predstavlja potencial za obdelovalne površine. Posebni čezmejní cilj je ocena potenciala rabe kulturne krajine, ki ohranja trajnostno kmetijstvo in biotsko raznolikost na omenjenih območjih. V sklopu tega so bili zastavljeni cilji kartiranje habitatov, rastlin in metuljev v območjih Natura 2000, priprava skupnega atlasa metuljev ter ocena gospodarskih in družbenih odnosov ter priložnosti. Projekt je vzpostavil strategijo trajnostne rabe kulturne krajine, ki temelji na naravnih, gospodarskih in družbenih danosti območja.

A projekt az Őrség, a Goričko és a Mura Natura 2000 területeket ölelte fel, amely biológiai sokféleségéről ismert és potenciált jelent a fenntartható tájhasználatra. Specifikus határon átnyúló célkitűzés volt a fenntartható és a biológiai sokféleséget megőrző tájhasználat potenciáljainak felmérése az említett területeken. Ennek keretében célkitűzés volt a területek Natura 2000 élőhelyeinek, növényeinek és nappali lepkéinek feltérképezése, a nappali lepkék közös atlaszának elkészítése, valamint a gazdasági és társadalmi viszonyok és lehetőségek felmérése. A projekt kidolgozta a fenntartható tájhasználati stratégiát, amely a terület természeti, gazdasági és társadalmi adottságaira alapozott. A fenntartható

The project was carried out in the areas of Őrseg, Goričko, and Mura Natura 2000, which are biologically diverse and represent potential for arable land. A special goal of the project was to evaluate the potential for the use of the cultivated landscape that preserves the sustainable farming and biological diversity in these areas. Within this framework, the following goals were set – mapping habitats, plants, butterflies in the Natura 2000 areas, the preparation of a common butterfly atlas and the evaluation of economic and social relationships and opportunities. The project established a strategy for the sustainable use of the cultivated



»A projekt célja a fenntartható mezőgazdaság alapjainak a megteremtése a Goričkón és a Mura folyó mentén.«

Dr. Szentirmai István, Órség Nemzeti Park

Trajnostni razvoj bo pripomogel k razvoju novih turističnih in kmetijskih produktov, večanju tržne sposobnosti izdelkov z uvajanjem blagovne znamke za produkte lokalnega porekla. V sklopu projekta so bile pripravljene številne brošure in priročnik za kmetovalce s koristnimi napotki kako do trajnostnega in učinkovitega kmetovanja, ki je poleg tega še okolju prijazen. Poskrbeli so tudi za mlajšo generacijo, da se bo zavest o trajnostnem in okolju prijaznem kmetovanju in upravljanju s travnatimi površinami prenesla tudi na naslednje generacije. V ta namen so razvili posebno igro, ki trajnostno upravljanje s travnatimi površinami približa mlajšim. Pripravljen je tudi dvojezičen film.

fejlesztés hozzájárul majd az új mezőgazdasági és turisztikai termékek fejlesztéséhez és javítja a termékek piacképességét helyi védjegy kialakításával. A projekt keretében a gazdálkodók számára számos kiadvány és útmutató is készült hasznos tanácsokkal a fenntartható és természetbarát mezőgazdaságról. Gondoskodtak a fiatalabb nemzedékekről is, hogy a fenntartható és természetbarát mező- és gyeptermelés iránti elköteleződés a jövő nemzedék számára is átadásra kerüljön. Külön társasjátékot is készítettek, amely a fenntartható gyeptermelést közelebb viszi a fiatalokhoz, valamint elkészült egy természetfilm is.

land based on natural, economic and social properties of the area. Sustainable development will contribute to the development of new tourist and farming products and an increase in the market ability of products by introducing a brand for products of local origin. Numerous brochures and a manual for farmers with useful tips on how to achieve sustainable and efficient farming that is also environmentally friendly were prepared within the project. Thought was also given to the younger generation in order for the awareness concerning sustainable and environmentally friendly farming and grass area management to be transferred to younger generations. For this purpose, a special game was developed that introduces the sustainable management of grass areas to young people. A bilingual film was also made.



»“ The purpose of the project is to create the basis for sustainable agriculture in Goričko and along the River Mura. ”

Dr. István Szentirmai, Órség National Park



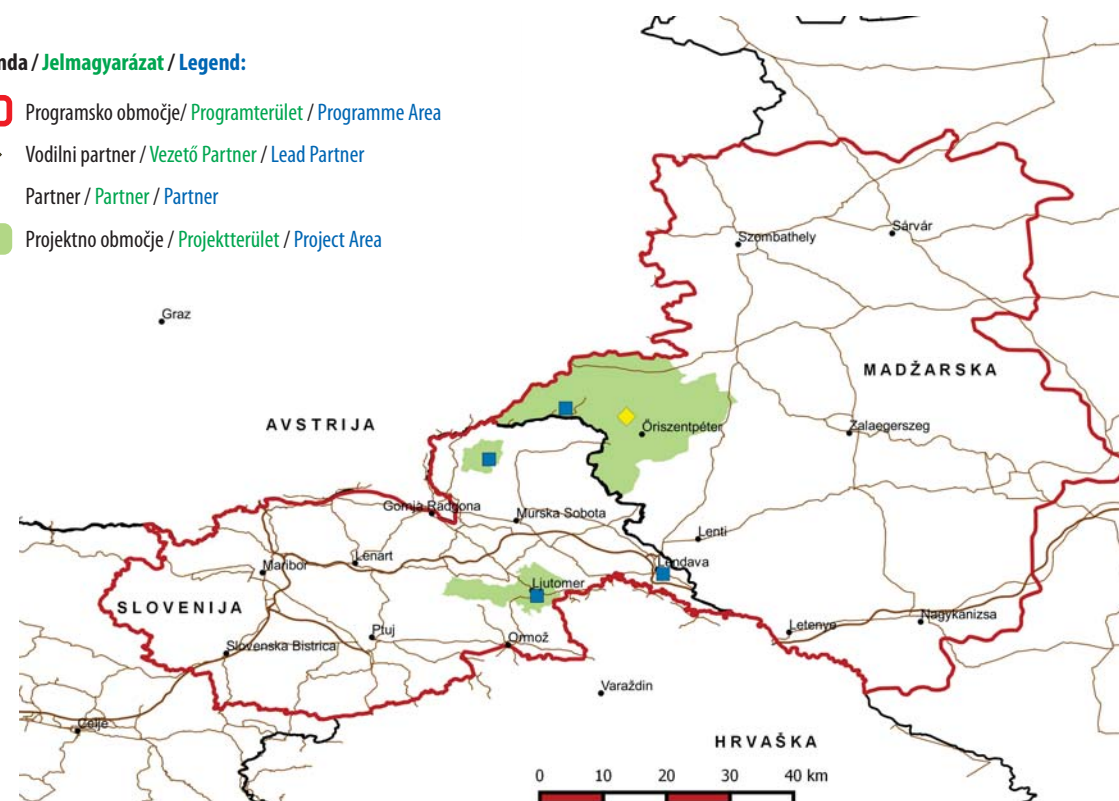
- Vzpostavitev oznake »Produkt narodnega parka« za produkte, proizvedene na okolju prijazen način
- „Nemzeti parki termék“ védjegy kialakítása a helyi termékek számára, amelyek természetbarát módon kerültek előállításra
- Establishing the "National Park Product" designation for products produced in an environmentally friendly way

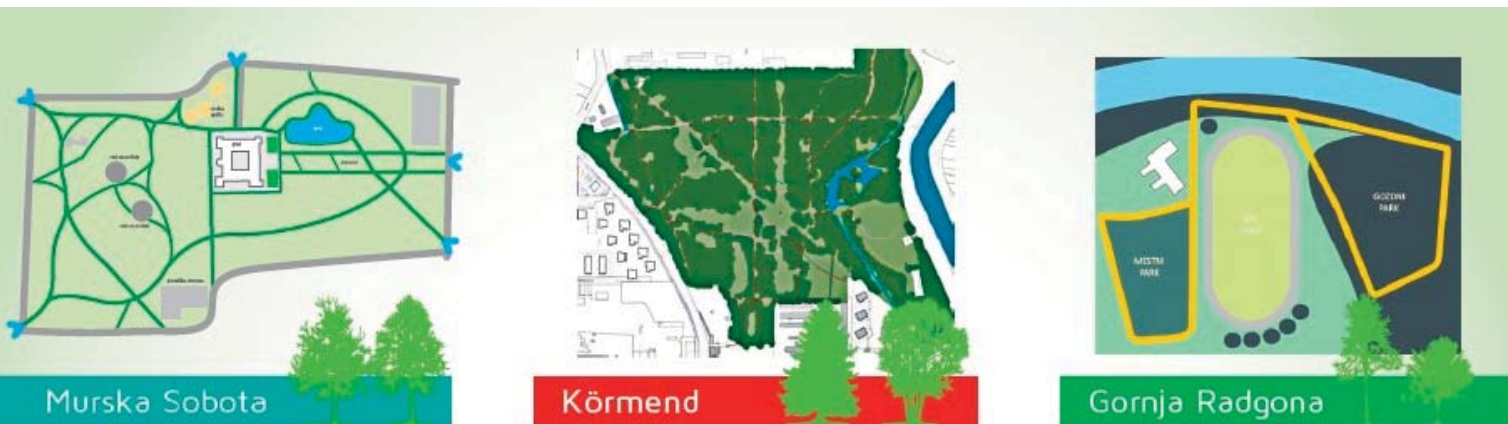
- Pridobitev nove opreme (vozila kot je traktor) za prebuditev zapuščenih travnatih površin
- Új eszköz beszerzése (traktor) az elhagyott gyepterületek helyreállítása érdekében
- Acquiring new equipment (vehicles, such as tractors) for revitalising abandoned grass areas

- Pripravljen priročnik za kmete s predstavitevijo ključnih načel pri upravljanju travnatih površin na okolju prijazen način
- Útmutató a gazdálkodók számára a természetbarát gyeptermelésről
- A manual for farmers that includes the introduction of key principles in managing grass areas in an environmentally friendly way

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Razvoj, ohranitev, prenova, širitev, osveščanje in upravljanje z zelenimi površinami v urbanih naseljih

Városi települések zöldterületeinek fejlesztése, megőrzése, felújítása, bővítése, tudatosítása és irányítása

Development, conservation, renovation, expansion, raising awareness, and the management of green areas in urban settlements

Cilj projekta je bil prispevati k učinkoviti ohranitvi in upravljanju urbanih zelenih površin ter promocija intergracije urbanih zelenih površin (parki, drevoredi, poti, vodotoki, ribniki, živalski in rastlinski habitati, mestni gozdovi, napušči, zelenice, itd.) z izgrajeno urbano površino in njenega vpliva in pomena na kvaliteto življenja v mestu. Problem zelenih površin v mestu je, da zaradi posledic urbanizacije, onesneževanja in obremenjevanja okolja s hrupom in fizičnimi posegi postajajo vedno bolj ogrožena predvsem stoletna drevesa, živalski habitati in podtalna voda.

A projekt célkitűzése hozzájárulni a városi zöld területek hatékony megőrzéséhez és kezeléséhez, valamint a városi zöld területek integrációjának bemutatásához (parkok, fasorok, vízfolyások, halastavak, állati és növényi élőlénytársulások, város erdők, zöldterületek stb.), kiépített városi területtel és annak városi élet minőségére gyakorolt hatásával és jelentőségével. A városokban lévő zöld területek problémája, hogy az urbanizáció, szennyeződés és zajterhelés, valamint a városokba való fizikai beavatkozás miatt azok egyre veszélyeztetettebbé válnak, elsősorban azokon belül is a százéves fák, állati habitusok és a felszín alatti vizek.

The goal of the project was to contribute to the effective conservation and management of green areas and the promotion of the integration of urban green areas (parks, avenues of trees, paths, waterways, animal and plant habitats, city forests, green areas, etc.) with built-up urban surfaces and its influence and significance for the quality of city life. Due to the effects of urbanisation, the problem for green areas within a city is that the pollution and burdening of the environment with noise and physical intrusions in a city are causing these surfaces to become increasingly threatened, especially century-old trees, animal habitats, and groundwater.

Ključne besede projekta:
revitalizacija, osveščanje, upravljanje

A projekt kulcsszavai:
felújítás, tudatosítás, irányítás

Key words of the project:
revitalisation, raising awareness, management

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
3PARKI - 3PARK

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Razvoj, ohranitev, prenova, širitev in upravljanje z zelenimi površinami v urbanih naseljih – optimalno okusiti življenje ljudi ter parkov z izvajanjem skupnih programov / Lakott települések zöldterületeinek fejlesztése, megőrzése, felújítás, bővítése és irányítása / Urban green infrastructure development, preservation, restoring, expanding and management – tool for optimizing the experience of living through people, parks and common programs

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.633.457,64 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

junij 2009 - november 2012 / 2009 június - 2012 november / June 2009 - November 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.murska-sobota.si/3parki-3park

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Mestna občina Murska Sobota, Körmend Város Önkormányzata, Občina Gornja Radgona, Razvojni center Murska Sobota



»Z revitalizacijo in širjenjem zelenih površin smo obnovili zelene površine mest, ki poleg višje kakovosti življenja pomenijo pljuča slehernega mesta. «

Nada Cvetko Török, Murska Sobota, Mestna občina Murska Sobota

Projektu 3 PARKI - 3 PARK je uspelo povezati tri mesta: Mursko Soboto, Gornjo Radgono in Körmend ter s tem prispevati k učinkoviti ohranitvi in upravljanju urbanih zelenih površin, predvsem mestnih parkov ter promociji teh površin (parki, drevoredi, poti, vodotoki, ribniki, živalski in rastlinski habitati, mestni gozdovi, zelenice itd.). Z izgrajeno urbano površino se je bistveno

A 3 PARKI - 3 PARK projektnek sikerült összekötnie három várost, Szlovéniából Murszombatot és Gornja Radgonát valamint Körmendet a szomszédos Magyarországról. A projekt hozzájárult városi zöld területek hatékony megőrzéséhez, elsősorban a városi parkok kezeléséhez, valamin ezen területek integrációjának bemutatásához (parkok, fasorok, vízfolyások, halastavak, állati és növényi

The 3 PARKI - 3 PARK project succeeded in connecting three cities – Murska Sobota, Gornja Radgona, and Körmend from the neighbouring Hungary, and in contributing to the conservation and management of urban green areas, mainly city parks, and in promoting the integration of these areas (parks, avenues of trees, paths, waterways, animal and plant habitats, city forests, green areas, etc.).



»A zöld területek revitalizációjával és bővítésével felújítottuk a városok zöld területeit, amelyek a magasabb életminőség mellett minden egyes város tüdejét is jelentik.«

Nada Cvetko Török, Muraszombat Városi Önkormányzat

povišal tudi njen vpliv na kvaliteto življenja v omenjenih mestih. Z revitalizacijo in širjenjem zelenih površin smo obnovili zelene površine mest, ki poleg višje kakovosti življenja pomenijo pljuča slehernega mesta.

élőlénytársulások, városi erdők, zöldterületek stb.) kiépített városi területtel és a városi élet minőségére gyakorolt hatásával és jelentőségével. A zöld területek revitalizációjával és bővítésével a partnerek felújították a városok zöld területeit, melyek a magasabb életminőség lehetőségének nyújtása mellett minden egyes város tüdejét is jelentik.

With built-up urban areas and its influence and significance for the quality of city life. By revitalising and spreading green areas, we renovated the green landscape in cities where green spaces are, in addition to providing a higher quality of life, also seen as the lungs of each city.



»By revitalising and spreading green areas, we renovated the green areas in cities that are, in addition to providing a higher quality of life, also seen as the lungs of each city.«

Nada Cvetko Török, Murska Sobota, The Municipality of Murska Sobota



Murska Sobota



Kőrmend



Gornja Radgona

- Revitalizacija treh mestnih parkov
- Három városi park felújítása
- The revitalisation of three city parks

- Osnovanje in razvoj treh različnih in zanimivih načinov vodenja po učnih poteh

- Három különböző és érdekes tanösvény és kapcsolódó vezetés kidolgozása

- The development of three different and interesting tours following educational paths

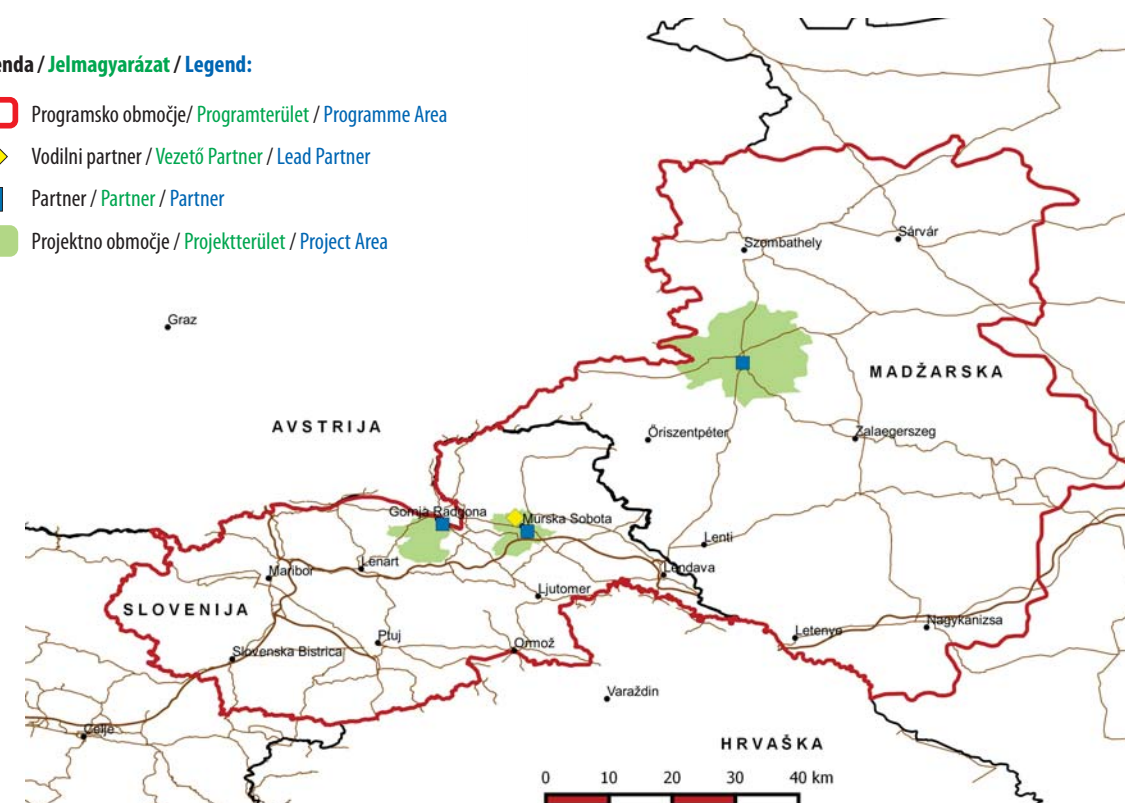
- Osnovanje in vzpostavitev mehanizma za nadaljnjo upravljanje zelenih površin

- A zöld területek kezelésével kapcsolatos további mechanizmusok megalapozása és megvalósítása

- Founding and establishing a mechanism for further green area management

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Cilj projekta je bil izboljšanje protipoplavne zaščite in revitalizacija vodnih virov

A projekt célkitűzése az árvízvédelem javítása és a vízfolyások revitalizációja volt

The goal of the project was the improvement of flood protection and the revitalisation of water resources

V okviru projekta je bila pripravljena celotna dokumentacija za izvajanje ukrepov in investicij povezanih z revitalizacijo vodnih virov. Velik del projektne aktivnosti se je fokusiral na izobraževanje in večanje osveščenosti javnosti. Projekt je ocenjen kot uspešen, saj je realiziral zastavljene kazalnike, rezultati pa so se že izkazali za trajnostne.

A Víz a környezet gyöngye projekt célkitűzése az árvízvédelem javítása és a vízfolyások revitalizációja volt. A projekt sikeresen megvalósult. Elkészült a vízfolyásokkal kapcsolatos intézkedések végrehajtására és revitalizációjára vonatkozó teljes dokumentáció. A projekttevékenységek nagy része a nyilvánosság képzésére és tudatformálásának növelésére összpontosított. A projekt sikeres volt, hiszen megvalósította a kitűzött célokat, az eredmények pedig fenntarthatónak bizonyultak.

During the project implementation the comprehensive documentation for carrying out measures and investments connected with the revitalisation of water resources was prepared. A large portion of project activities focused on educating and raising the awareness of the public. The project was evaluated as a success because it implemented the set indicators and the results have already proven to be sustainable.

Ključne besede projekta:

poplavna varnost, revitalizacija vodotokov, JIT (just in time) prognostični model

A projekt kulcsszavai:

árvízvédelem, vízfolyások revitalizációja, JIT (just in time) előrejelző modell

Key words of the project:

flood safety, revitalisation of water resources, JIT (just in time) prognostic model

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Voda je biser okolja / A víz a környezet gyöngye / Water is Environmental Pearl (WEP)

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Varovanje in upravljanje naravnih vodnih virov skozi revitalizacijo, prostorski razvoj in osveščanje javnosti / Vizeink, mint természetes erőforrás megőrzése és a vízgazdálkodás a revitalizáción, a térség fejlesztésén és a nyilvánosság tudatformálásán keresztül / Protection and management of natural water resources through revitalization, land development and stimulation of public awareness

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

774.018,97 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

september 2009 - april 2012 / 2009 szeptember - 2012 április / September 2009 - April 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.eko-park.si/tag/voda-je-biser-okolja/

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Eko-park d.o.o. Lendava, Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Občina Lendava

»V projektu Voda je biser okolja oz. WEP smo na spodnjem porečju reke Mure uspešno vzpostavili model za prognozo visokih voda, ki smo ga nato povezali z enakim modelom v Avstriji. Model preko terenskih točk ves čas spremlja padavine, pretoke, nivoje vode in druge parametre, ki so on-line povezani z bazno postajo. Model uporabljamo pri napovedovanju možnih situacij poplav in se je v preteklih dveh letih, 2013 in 2014, že pokazal kot uspešno orodje za pomoč pri obrambi pred poplavami. «

Branka Bensa, Lendava, Eko-park d.o.o.

Projekt Voda je okoljski biser ali na kratko WEP je rezultat sodelovanja treh partnerjev: Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság iz Madžarske, Občine Lendava ter vodilnega partnerja Eko-park d.o.o., Lendava. Cilj projekta je bilo izboljšanje protipoplavne zaščite ter revitalizacija vodnih virov, oboje kot pomembni del narave, vključno z NATURO 2000 ter urbanim delom narave.

V okviru projekta so sodelujoči partnerji uspeli pripraviti ustrezno dokumentacijo v zvezi z revitalizacijo vodnih virov v porečju reke Ledava, Kobiljskega in Ivanjševskega potoka na Madžarskem in vodnimi viri v Lendavi in Črncih v Sloveniji. Nato je bil projekt pripravljen za realizacijo, od pridobivanja gradbenih dovoljenj do investicij. Občina Lendava je uresničila načrtovano izpopolnitev digitalnega zemljevida območij, ki se soočajo z nevarnostjo poplav.

A víz a környezet gyöngye vagy röviden WEP projekt 3 partner együttműködésének eredménye: a Nyugatudunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságé, Lendva Községé, valamint a vezető partneré: a szlovéniai Őko Park, Lendva Kft-é. A projekt célkitűzése az árvízvédelem javítása, valamint a vízfolyások revitalizációja volt. Mindkettő mint a természet szerves részét képző NATURA2000 területekre és a természet urbánus részére vonatkozott.

A projektnek sikerült megfelelő dokumentumot készítenie a vízfolyások revitalizációjával kapcsolatban, többek között a Lendva folyóra, a Kebele patakra és a magyarországi Szentgyörgyvölgyi patakra, valamint a szlovéniai Lendván és Črncben lévő vízforrásokra vonatkozóan. A projekt teljesítette a vállalásokat, egészen az építési engedélyek beszerzésétől a beruházásokig. Lendva Község megvalósította az árvízzel

The Water is an Environmental Pearl project or WEP is the result of the cooperation among three partners: Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság from Hungary, the Municipality of Lendava, and the lead partner Eko-park d.o.o., Lendava from Slovenia. The goal of the project was to enhance flood protection and revitalise water resources, both being significant parts of nature, including NATURA 2000 and urban parts of nature.

The project succeeded in preparing the relevant documents relating to the revitalisation of water resources in the catchment area of the River Lendava, Kobilje Creek and Ivanjševski Creek in Hungary, and water resources in Lendava and Črnci in Slovenia. Then, the project was ready to be implemented, namely the entire process– from acquiring building permits to investments. The Municipality of Lendava fulfilled its

”

»A víz a környezet gyöngye másnéven WEP projekt keretében sikeresen elkészült a nagyvízi előrejelző modell, melyet ezt követően összeköttöttünk az azonos osztrák modellel. A modell a terepen lévő pontokon keresztül állandóan figyelemmel kíséri a csapadékot, átfolyást, vízszintet és más paramétereket, melyek on-line összeköttetésben állnak a bázis állomással. A modellt az esetleges árvízhelyzet előrejelzésére használjuk és az elmúlt két évben, 2013-ban és 2014-ben már az árvízvédelemhez nyújtott segítség eredményes eszközének bizonyult. «

Branka Bensa, Lendava, Öko-park d.o.o.

Zahodno-podonavska direkcija za varstvo okolja in vodno gospodarstvo je pripravila pomemben prognostičen model za nadzorovanje voda. Model je preko spleta povezan s prej vzpostavljenimi slovensko-avstrijskimi modeli in ta pokriva celotno porečje reke Mure v Avstriji, Sloveniji in na Madžarskem. Poplavni prognostični model je bil uspešno realiziran in se uporablja za napovedovanje morebitnih poplavnih situacij in je že pripomogel k preprečevanju večjih posledic spomladanskih poplav. Veliko projektnih aktivnosti se je osredotočalo tudi na ozaveščanje in izobraževanje ljudi. Del izobraževanja so bili tako strokovnjaki kot tudi splošna javnost. Organizirane so bile konference za strokovnjake, izdan je bil priročnik v dveh jezikih ter poučne brošure za otroke. Projekt je ocenjen kot uspešen saj je omogočil realizacijo vseh zastavljenih kazalnikov in ciljev. Projekt se je tudi že izkazal za trajnostnega z dolgotrajnimi pozitivnimi učinki na okolje in prebivalce.

veszélyeztetett területekre vonatkozó digitális térképek kiegészítését is. A Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság nagyon fontos nagyvízi előrejelző modellt készített. A modell a honlapon keresztül összeköttetésben áll a szlovén-osztrák modellekkel, ezek pedig teljes egészében lefedik a Mura medencét Ausztriában, Szlovéniában és Magyarországon. Az árvíz-előrejelző modell sikeresen megvalósult és használatban van az esetleges árvíz-előrejelzésnél és sikeresen hozzájárult az idei év tavaszán bekövetkezett árvízveszély komolyabb következményeinek megakadályozásában. Sok projekttevékenység irányult a lakossági tudatformálásra és képzésekre. A képzési programban egyaránt résztvettek úgy a szakemberek, mint a szélesebb körű nyilvánosság. A szakemberek számára megrendezésre került egy konferencia, elkészült egy kétnyelvű kézikönyv, valamint egy gyerekeknek szánt tanulságos kiadvány. A projekt sikeresnek értékelhető, hiszen lehetővé tette az összes kitűzött cél megvalósítását. A projekt környezetre és lakosságra gyakorolt hosszútávú pozitív hatásaival fenntarthatónak is bizonyult.

planned upgrade of the digital map of the areas facing flood dangers. The Western Danube Directorate for Environmental Protection and Water Management prepared an important prognostic model for water monitoring. The model has an online connection with Slovene-Austrian models set up previously, thus covering the entire catchment area of the River Mura in Austria, Slovenia and Hungary. The flood prognostic model was successfully implemented and is used for forecasting possible flood situations and has already contributed to the prevention of major impacts of this year's spring floods. Many project activities also focused on raising awareness and educating people. Both experts and the general public were a part of the education. Conferences for experts were organised, a bilingual manual was published, as well as informative brochures for children. The project was evaluated as a success because it enabled the implementation of all indicators and goals. The project has already proven to be sustainable, as it has long-term positive effects on the environment and people.

”

“Within the Water is an Environmental Pearl project or WEP, a model for the prognosis of high water levels was successfully established in the lower catchment area of the River Mura, which was then connected with the same model in Austria. This model uses sites in the field to continually monitor precipitation, water flow, water levels, and other parameters that have an online connection with the base station. The model is used for forecasting possible flood situations and has already proven to be a successful tool as an aid in flood protection in the past two years, i.e. 2013 and 2014.”

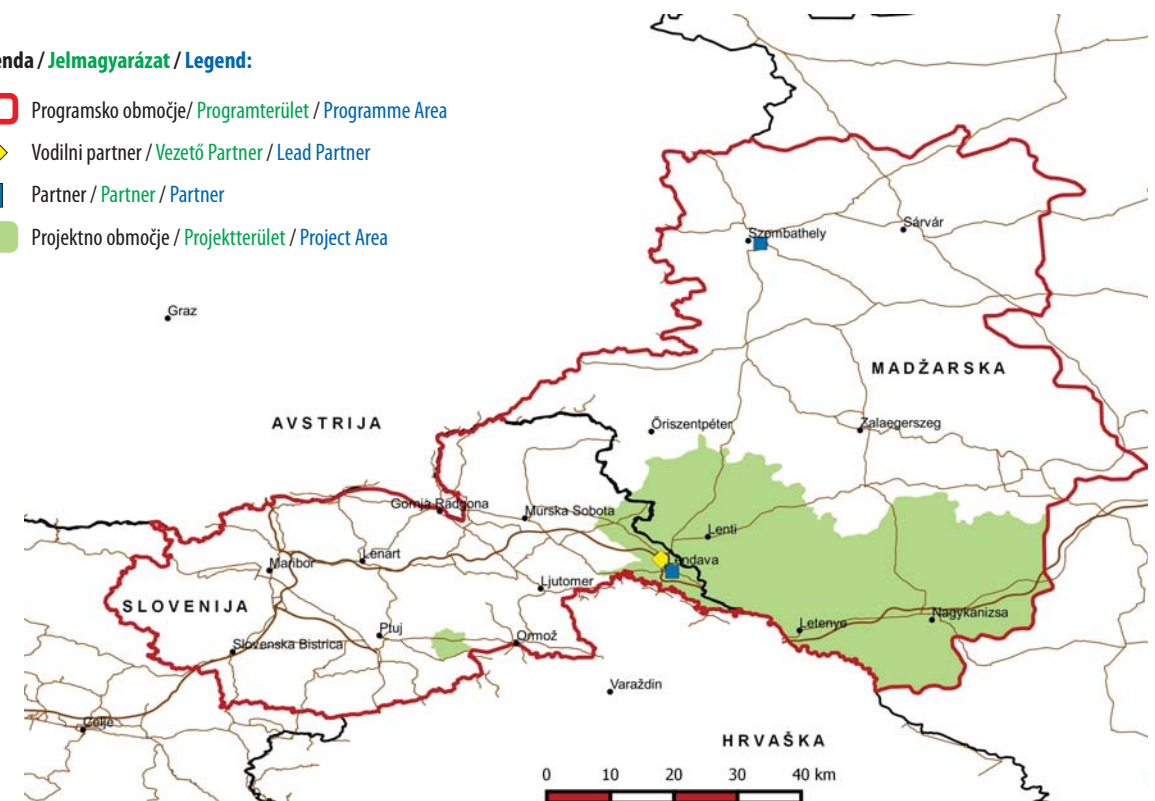
Branka Bensa, Lendava, Eko-park d.o.o.



- Prognostični model, ki omogoča napoved visokih voda 1 do 2 dni vnaprej, kar omogoča ustrezno pripravo
- Izdelana skupna strategija varstva pred poplavami in izboljšano varstvo pred škodljivim delovanjem voda
- Pripravljena tehnična dokumentacija za izvedbo revitalizacije/ureditve vodotokov in obrežij (Ledava s pritoki, Kobiljski potok-Ivanjševski potok, Drava) – „ready to go“ za 2. fazo
- Az előrejelző modell lehetővé teszi a magas vízállás előrejelzését 1-2 nappal előbb, ami lehetővé teszi a megfelelő felkészülést.
- Kidolgozásra került a közös árvízvédelmi és a károsító hatással szembeni hatékonyabb védelmi stratégia
- Elkészült a műszaki dokumentáció a revitalizációra/vízfolyások és partvonalak rendezésére (Ledava mellékvízfolyásai, Kebele patak, Szentyörgyölgyi patak, Dráva) – ezzel előkészülvén a második fázisra
- A prognostic model that enables the prognosis of high water levels 1 to 2 days ahead of time, thus enabling suitable preparation
- A joint strategy for flood protection and improved protection from the harmful effects of water
- Technical documents for implementing the revitalisation/management of watercourses and embankments (River Lendava and its tributaries, Kobilje Creek-Ivanjševski Creek, Drava) – "ready to go" for Phase 2

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





S pomočjo projekta razvit in testiran higienomski model predstavlja za bolnico ekonomsko vzdržen model zagotavljanja higiene, varnosti in kvalitete živil

A projekt segítségével kifejlesztett és kipróbált Higiéniai Modell egy, a kórházak számára kidolgozott gazdaságilag fenntartható modell az élelmiszer higiénia, biztonság és minőség terén

The Hygienetics Model developed and tested with the help of the project is an economically sustainable model for providing hygiene, safety, and food quality at hospitals

Inovativen model higienomskega upravljanja standardov higiene, varnosti in kvalitete, je bil v projektu testno razvit za potrebe dveh partnerskih bolnišnic in predstavlja kohezivno celoto vseh posameznih standardov s področja preventivnega zdravstvenega varstva in zdravljenja s prehrano.

A higiénia, biztonságra és minőségbiztosítás standardjainak egyesítésére vonatkozó innovatív modell a projektbe bevont két partnerkórház szükségletei alapján került kidolgozásra és egységesen jelenít meg minden egyes egyedi szabályozást a preventív egészségvédelem és táplálkozással való gyógyítás terén.

This innovative Hygienetics Model for the management of hygiene, safety, and quality management was experimentally developed within the project for the needs of two partner hospitals and it represents a cohesive unit of all individual standards in the field of preventive healthcare and food treatment.

Ključne besede projekta:
varna in zdrava hrana, higienomski model

A projekt kulcsszavai:
biztonságos és egészséges táplálék, hygienomics modell

Key words of the project:
safe and healthy food, hygienetics model

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Zdrava hrana za zdravo življenje

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Zdrava hrana za zdravo življenje - razvoj živilskih izdelkov z dodano vrednostjo in višjo kakovostjo / Egészséges étel az egészséges életért / Healthy food for a healthy life

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
220.082,73 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
junij 2009 - maj 2012 / 2009 március - 2012 május / June 2009 - May 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.healthyfoodprojekt.eu

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Pomurski tehnološki park d.o.o., Inštitut za aplikativno biotehnologijo Murska Sobota, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Régiófékusz Nonprofit Kft., Vas Megyei Markusovszky Kórház, Egyetemi Oktatókórház Nonprofit Zártkörű Részvénytársaság

»S poenotenjem različnih standardov higiene, varnosti in kvalitete živil v enoten higienomski model smo na eni strani prispevali k optimizaciji upravljanja standardov, na drugi strani pa zaznali tržne niše in poslovne priložnosti v gospodarstvu v povezavi z zdravo hrano in preventivnim zdravljenjem s hrano.«

mag. Marko Močnik, Murska Sobota, Pomurski tehnološki park

Prehrana je eden izmed ključnih dejavnikov zdravega življenjskega sloga. Skrbno načrtovana prehrana predstavlja preventivo in podpora zdravljenju ter varuje pred neugodnimi posledicami bolezni. Prispeva tudi k hitrejšemu okrevanju, h krajši dobi bivanja v zdravstvenih ustanovah, nižjim stroškom povezanih z zdravljenjem ter višje kakovosti življenja. Osnovna ideja projekta zdravega prehranjevanja se povezuje tudi s problematiko nizke stopnje podjetništva na programskem območju. Na podlagi identificiranih problemov je projekt

A táplálkozás az egészséges életvitel egyik kulcsfontosságú tényezője. A gondosan megtervezett táplálkozás megelőzést jelent, támogatja a gyógyítást és védelmet nyújt a betegség kedvezőtlen következményeivel szemben. Hozzájárul a gyorsabb felépüléshez, az egészségügyi intézményekben való rövidebb tartózkodáshoz, a gyógyítással összefüggő költségcsökkentéshez, valamint a jobb életminőséghez. Az egészséges táplálkozás projekt alapötlete összefonódik az programterületet érintő alacsony szintű vállalkozói szellem problémakörével is. A

Nutrition is one of the key elements of a healthy lifestyle. Carefully planned nutrition is a preventive measure and support for treatment and it protects from the negative consequences of illness. It also contributes to quicker recovery, a shorter period spent in healthcare institutions, lower costs related to treatment and a higher quality of life. The basic idea of the healthy food project is also connected with the issue of the low level of entrepreneurship in the programme area. Based on the identified problems, the project recognised

»

»A különböző higiénia, biztonságra és minőségbiztosításra vonatkozó standardok innovatív modellben történő egyesítésével egyrészt hozzájárultunk a kezelési standardok optimalizációjához, másrészt felismertük a gazdaságban rejlő piaci réseket, az üzleti lehetőségeket az egészséges étel és az étellel való preventív gyógyítás terén. «

mag. Marko Močnik, Muraszombat, Muravidéki Technológiai Park

prepoznal velik potencial sodelovanja strokovnjakov iz medicinskega področja in strokovnjakov iz področja biotehnologije za namen raziskav in razvoja. Inovativen pristop za reševanje problemov v preventivnem zdravstvenem varstvu je okrepil tudi sodelovanje med R&R področjem, bio-kmetijstvom in bio-proizvodnjo v projektnem območju. Inovativnost se je pokazala v novih idejah in priložnostih ter novo-ustanovljenih gospodarskih subjektih na projektnem območju, ki so iskale tržne niše in gospodarske priložnosti v povezavi z zdravo prehrano in preventivnim zdravljenjem s hrano. Tudi gospodarski interes po sodelovanju je pripomogel k inovativni oživitvi sodelovanja, saj je možen prehod znanja in doseženih rezultatov izven projektnega območja (npr. Hrvaška, Avstrija).

projekt a beazonosított problémák alapján felismerte az egészségügyi szakterületen és a biotechnológiai területen dolgozó szakemberek kutatási és fejlesztési célú együttműködési lehetőségeit. A megelőző egészségvédelem problémáinak megoldásához való innovatív hozzáállás a projektterületen erősítette a K+F valamint a bio-gazdálkodás és biotermesztés terén zajló együttműködést. Az innovativitás az új ötletekben és lehetőségekben, valamint a projektterületen újonnan, az egészséges táplálkozással és táplálékkal való preventív gyógyítás terén meglévő piaci résre alapított kereskedelmi vállalkozásokban nyilvánult meg. A gazdasági érdekek ugyancsak hozzájárultak az együttműködés innovatív hasznosításához, hiszen lehetőség van a tudásátadásra és eredmények elérésére a projektterületen kívüli is (pl. Horvátország, Ausztria).

great cooperation potential among healthcare professionals and biotechnology experts for the purpose of research and development. This innovative approach to problem-solving in preventive healthcare has also strengthened the cooperation among the research and development field, organic farming, and organic production in the project area. Innovation manifested itself in new ideas and opportunities and in newly established commercial entities in the project area that sought market niches and economic opportunities in connection with healthy food and preventive food therapy. The economic interest for cooperation also contributed to the innovative recovery of cooperation, as the transfer of knowledge and achieved results is also possible outside of the project area (e.g. Croatia, Austria).

»

“By unifying various hygiene, safety, and food quality standards into a unified Hygienetics Model, on the one hand we contributed to the optimisation of standard management, and on the other hand we recognised three market niches and business opportunities in the economy in connection with healthy food and preventive food therapy.”

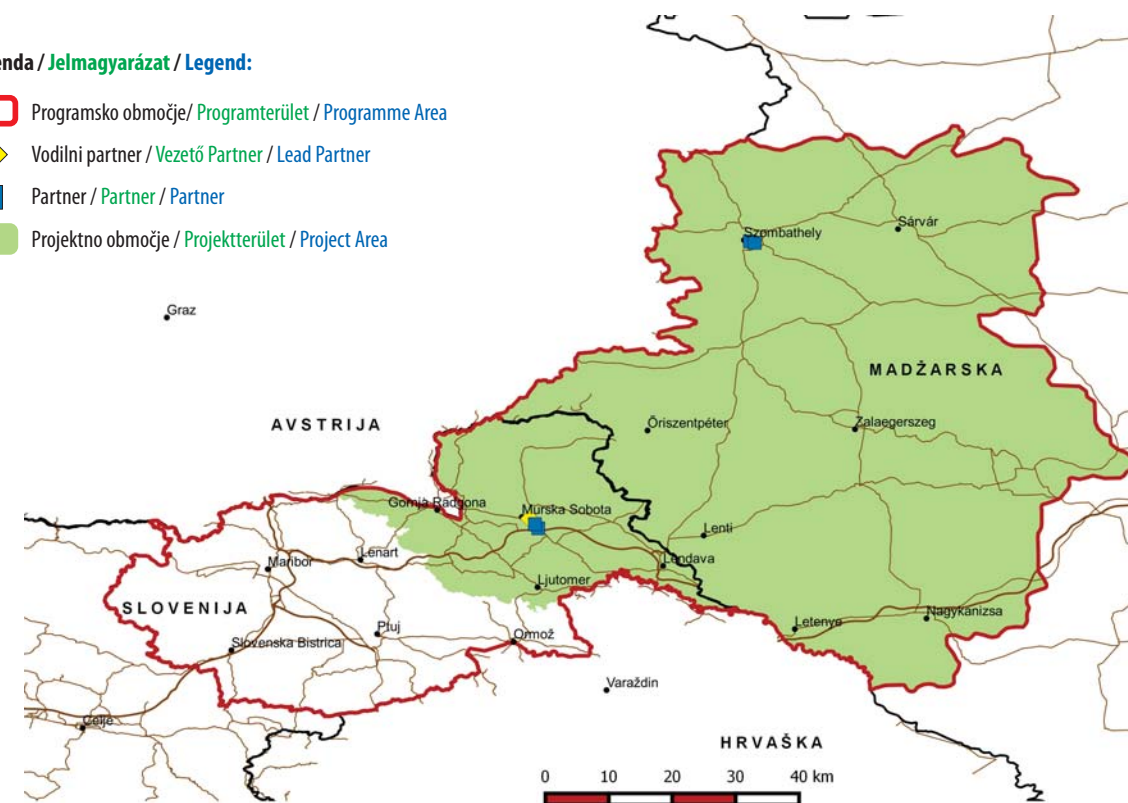
mag. Marko Močnik, Murska Sobota, Pomurje Technology Park



- Ustanovljeno novo podjetje, ki še vedno deluje in realizira nove zaposlitve
- Új vállalat alakult, amely még mindig működik és új munkahelyeket teremt
- A newly established company which is still operating and creating new employment opportunities
- Vpeljava poenotnega modela Higionomics v zdravstvo (kohezivna celota vseh posameznih standardov higijene, varnosti in kvalitete) v dve bolnišnici
- A higiénia, biztonságra és minőségbiztosítás standardjainak egyesítésére vonatkozó innovatív modell bevezetése két kórházban
- The introduction of a unified Hygienetics Model into the healthcare (a cohesive unit of all individual hygiene, safety, and quality standards) in two hospitals
- Izoljšano čezmejno sodelovanje zdravstvenih institucij in strokovnjakov s področja razvoja in raziskav (skupni razvoj modela Higionomics)
- Az egészségügyi intézmények és szakemberek kutatás-fejlesztésben való határon átnyúló együttműködésének javítása (Higiéniai modell kifejlesztése)
- Improved cross-border cooperation among healthcare institutions and experts in the field of research and development (Joint development of the Hygienetics Model)

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Čezmejni demonstracijski in učni center biogradnje in biobivanja - BioFuture

Határmenti demonstrációs és oktató központ az energetikai állandóságért (BioFuture)

BioFuture, a cross-border show and learning centre for bio-construction and bio-living

Projekt predstavlja prikaz prednosti uporabe obnovljivih virov energije in naravnih krogotokov snovi v okolju za področje gradnje in bivanja. Na osnovi tega se lahko izobražujejo in informirajo strokovnjaki v določenih institucijah ter organizacije s področja obnovljivih virov energije in biološke gradnje.

A projekt bemutatja a megújuló energiaforrásokat és a természeti anyagok ciklusait a környezetben az építés és lakás területén. Ennek alapján szakértőket képeznek egyes intézményekben és szervezetekben a megújuló energiaforrások és a bio-építés területén.

The "Biofuture, a cross-border show and learning centre for bio-construction and bio-living" is a depiction of the advantages of using renewable energy sources and natural cycles of substances in the environment in the field of construction and living. On the basis of this, experts in specific institutions and organisations in the field of renewable energy sources and biological construction may be educated.

Ključne besede projekta:
Center biogradnje in biobivanja

A projekt kulcsszavai:
BioFuture Központ

Key words of the project:
Bio-construction and bio-living centre

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
BIOFUTURE

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Čezmejni demonstracijski in učni center za energetska trajnost (BioFuture) / Határmenti demonstrációs és oktató központ az energetikai állandóságért (BioFuture) / Demonstrational and educational sustainable energy crossborder center (BioFuture)

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.026.348,65 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2009 - december 2012 / 2009 szeptember - 2012 december / September 2009 - December 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.biofuture.si

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
BISTRA HIŠA-Zavod za raziskovanje in trajnostni razvoj Martjanci, Društvo za trajnost virov 'SI.ENERGIJA', Fenntartható Fejlődésért Egyesület, Pannon Megújuló Energia Egyesület, Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

»Čezmejni demonstracijski in učni center biogradnje in biobivanja - BioFuture je trajnostni prikaz prednosti uporabe obnovljivih virov energije in naravnih krogotokov snovi v okolju na področju gradnje in bivanja.«

Jasmin Kupec, Martjanci, Bistra hiša

Pojav obnovljivih virov energije in učinkovite rabe energije se v okoljevarstvenem in gospodarskem območju slovensko-madžarskega dela vse bolj uveljavlja. V krogu načrtovalcev in izvajalcev nam v zadnjih 4-5 letih ni uspelo narediti preloma na področju obnovljivih virov energije oziroma na področju varčne uporabe energije. Pojav alternativnih rešitev uporabe energije na trgu je v zadnjih letih vplival na oblikovanje cen, saj so se le-te podražile. Čeprav je vedno več uporabnikov seznanjenih z varčno uporabo energije, se v praksi še vedno ni zgodil prelom.

A megújuló energiaforrások megjelenése és az energiahatékonyság a szlovén-magyar természetvédelmi és gazdasági területen egyre jobban érvényesül. A tervezőknek és kivitelezőknek az elmúlt 4-5 évben nem sikerült áttörést elérni a megújuló energiaforrások hasznosítása, ill. az energiahatékonyság területén. Az alternatív energiaforrások hasznosításának megjelenése a piacon az utolsó években befolyásolta az árak alakulását, de nem az árak csökkenéséhez, hanem ezek növekedéséhez vezetett. Habár egyre több felhasználó tájékozott az energia hatékony felhasználásáról, a

Renewable energy sources and the efficient use of energy has been increasingly established in environmental protection and the economic area on the Slovene-Hungarian border. In the past 4–5 years, designers and contractors have not been able to make a breakthrough in the field of renewable energy sources or in the field of efficient energy use. In recent years, alternative solutions for the use of energy on the market have affected pricing with an increase rather than a decrease in prices being seen. Even though an increasing number of users are familiar with the



»A Határmenti demonstrációs és oktató központ az energetikai állandóságért (BioFuture)“ projekt a megújuló energiaforrások használatának előnyét és a környezetben található anyagok természetes körforgását az építkezés és lakókörnyezet területén. «

Jasmin Kuček, Martjanci, Bistra hiša

Splošni čezmejni cilj projekta je bil predstaviti regijo kot področje, ki z izkoriščanjem virov moči zagotavlja odlične življenjske in delovne pogoje ter dosega prodor v uporabi učinkovite in okolju prijazne energije v območju slovensko – madžarske državne meje. Kot največji dosežek projekta se šteje vzpostavitev dveh infrastruktur – Center BioFuture na slovenski strani ter Center zelene energije na madžarski strani, prav tako so bili doseženi drugi zastavljeni rezultati.

Centra predstavljata dobro prakso uporabe obnovljivih virov energije in naravnih krogotokov snovi v okolju za področje gradnje in bivanja. Po zaključku projekta sta na voljo različnim skupinam (tudi strokovni javnosti), da si ju ogledajo kot primer dobre prakse.

gyakorlatban mégsem történt változás. Az általános határon átnyúló projekt cél az volt, hogy a régiót, mint olyan területet mutassa be, amely az erőforrások kihasználásával kitűnő élet- és munkakörülményeket biztosít, valamint áttörést ér el a hatékony és környezetbarát energetikai megoldások alkalmazása terén a magyar-szlovén határtérségben. A projekt legnagyobb eredménye szlovén oldalon a BioFuture Központ, magyar oldalon pedig a Zöld Energia Központ megalakulása, ezen kívül a kitűzött projekt célok maradéktalan elérése volt.

A két központ bemutatja a megújuló energiaforrások használatának előnyét és a környezetben található anyagok természetes körforgását az építkezés és lakókörnyezet területén. A központok rendelkezésre állnak különböző csoportok számára mint egy jó gyakorlat vagy befektetés példája, valamint elérhetőek különféle szakemberek számára oktatási és információs tevékenységek végzéséhez.

efficient use of energy, a breakthrough has still not happened in practice. The general cross-border goal of the project was to introduce the region as an area which uses the sources of power to provide excellent living and working conditions and to achieve a breakthrough in the use of efficient and environmentally friendly energy in the area on the Slovene-Hungarian border. The establishment of two infrastructures is seen as the greatest achievement of the project – the BioFuture Centre in Slovenia and the Green Energy Centre in Hungary, and the expected results were also achieved.

The two centres represent the good practice of the use of renewable energy sources and the natural cycles of substances in the environment in the field of construction and living. Now, the centres are available for various groups that have the opportunity of viewing them as an example of good practice or an investment, and they are also available to various experts for education and information activities.



»Biofuture, a cross-border show and learning centre for bio-construction and bio-living; this is a sustainable depiction of the advantages of using renewable energy sources and natural cycles of substances in the environment in the field of construction and living. “

Jasmin Kuček, Martjanci, Smart House



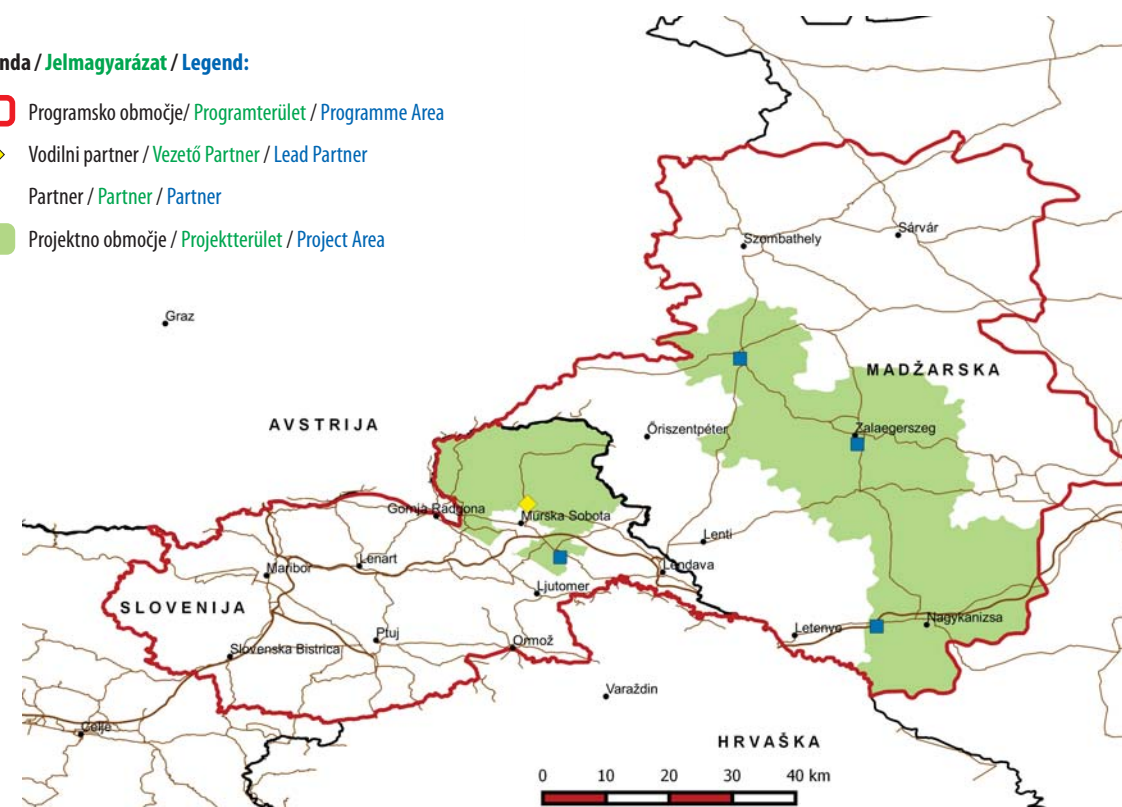
- Infrastruktura za slovensko-madžarski eko raziskovalni in izobraževalni center
- A szlovén-magyar öko kutató és oktató központ infrastruktúrájának létrehozása
- Infrastructure for a Slovene-Hungarian Eco Research and Educational Centre

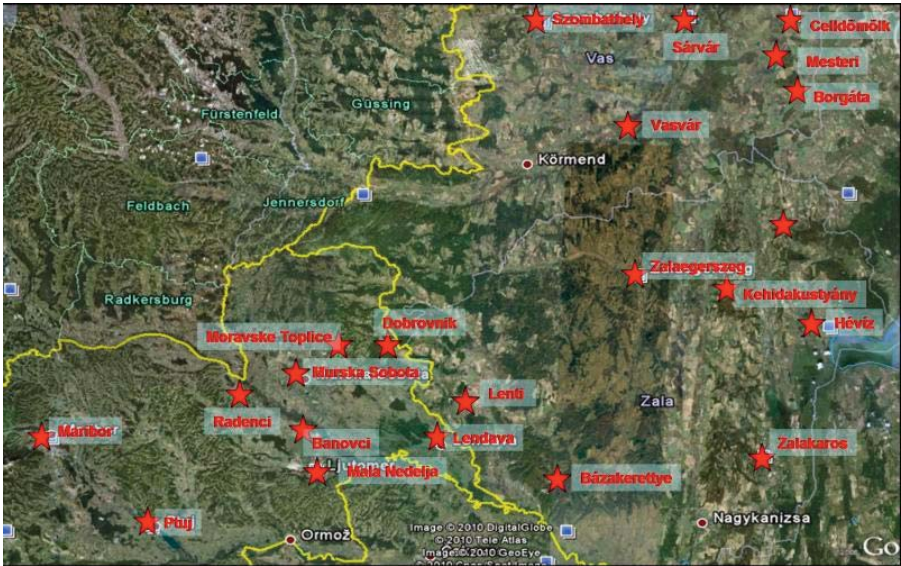
- Ustanovitev skupnega slovensko-madžarskega raziskovalnega, izobraževalnega in inkubacijskega centra
- Megalakult 1 közös, szlovén-magyar kutató, oktató és inkubációs központ
- One common, Slovene-Hungarian research, educational, and incubation centre was established

- Ustanovitev Ekološke modelne hiše v Martjancih
- Ökológiai ház modell létrehozása Martjanciban
- The establishment of a Model Ecological House in Martjanci

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Pregled rabe, ocena podzemnih teles, skupni načrt upravljanja geotermalne energije v Mursko-Zalskem bazenu

A felszín alatti víztestek hasznosítási lehetőségeinek áttekintése, értékelése és egy közös geotermális víztartó menedzsment terv a Mura-Zala medencében területén

Screening of utilisation, evaluation of the groundwater bodies and a joint aquifer management plan in the Mura-Zala basin

Projekt je pripomogel k poglobljenemu sodelovanju med upravljavci strateških termalnih vodnih virov in prepoznavanju prihodnjih možnosti za uporabo geotermalne energije na čezmejnem območju severovzhodne Slovenije in zahodne Madžarske. Projekt je prispeval k vzpostavitvi usklajenega in trajnostnega skupnega upravljanja in spremljanja geotermalnih vodonosnikov, ki so strateškega pomena za sosednje države. Vzajemna promocija in publikacija projektnih rezultatov bosta prispevali k višji ravni ozaveščenosti med sedanjimi in bodočimi uporabniki ter širšo javnostjo na obeh straneh meje.

A projekt hozzájárult a stratégiai termálvíz hasznosítók közötti szorosabb együttműködéshez és a geotermális energia jövőbeli hasznosítási lehetőségeinek felismeréséhez az észak-kelet szlovéniai és a nyugat-magyarországi határmenti régióban. A projekt hozzájárult a termálvíztartókkal történő harmonizált és fenntartható gazdálkodás megalapozásához és közös megfigyelőhálózat kialakításához, amely stratégiai jelentőségű a szomszédos országok számára. A kölcsönös népszerűsítés és a projekteredmények publikálása a határ mindkét oldalán hozzájárul majd úgy a jelenlegi és jövőbeli hasznosítók, mint a szélesebb közvélemény magasabb szintű tudatosításához.

The project contributed to deeper cooperation between the managers of strategic thermal water sources and the recognition of the future possibilities for the use of geothermal energy in the cross-border area of north-eastern Slovenia and western Hungary. The project also contributed to the establishment of coordinated and sustainable joint management and monitoring of geothermal aquifers that are of strategic significance for these neighbouring countries. The mutual promotion and publication of project results will contribute to a higher level of awareness among current and future users as well as the general public on both sides of the border.

Ključne besede projekta:
razpoložljivost geotermalnega potenciala

A projekt kulcsszavai:
rendelkezésre álló geotermikus potenciál

Key words of the project:
availability of geothermal potential

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
T-JAM

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Pregled rabe geotermalne energije, ocena podzemnih teles termalne vode in priprava skupnega načrta upravljanja vodonosnikov v Mursko-Zalskem bazenu / Geotermikus hasznosítások számbavétele, a hévízadók értékelése és a közös hévízgazdálkodási terv előkészítése a Mura-Zala medencében / Screening of the geothermal utilization, evaluation of the thermal groundwater bodies and preparation of the joint aquifer management plan in the Mura-Zala basin

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
461.356.56 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2009 - oktober 2011 / 2009 szeptember - 2011 október / September 2009 - October 2011

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.t-jam.eu

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Razvojna agencija Sinergija d.o.o., Geološki zavod Slovenije – GeoZS, Magyar Földtani és Geofizikai Intézet, Nyugat – dunántúli Vízügyi Igazgatóság, Lokalna energetska agencija za Pomurje – LEA

»Usklajeno izkoriščanje ter monitoring samega izkoriščanja geotermalne energije – geotermalni bazen poteka dejansko čezmejno. Tvrstni projekti so tudi v prihodnosti (naslednje programsko obdobje) nujni za skupen čezmejni razvoj, saj je in bo še v prihodnosti veliko bolj pomembno okoljevarstvo, kot posledica in naslednja stopnja trajnostne izrabe naravnih virov. «

Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Razvojna agencija Sinergija

Zdraviliški turizem in uporaba geotermalne energije sta zelo pomembni panogi na slovensko-madžarskem prekomejnem območju. Obe državi sta ločeno že izvajali raziskave, vendar ustrezno in trajnostno upravljanje s termalno vodo in geotermalno energijo ostaja vizija prihodnosti. Potreba po skupnem ukrepanju izhaja predvsem iz dejstva, da so termalni vodonosniki pravno razdeljeni z državno mejo, vendar hidravlično delujejo kot enoten sistem. Dosedanjega sodelovanja med državama na tem področju skorajda ni bilo, zato je bilo potrebno najprej izmenjati

A gyógyturizmus és a geotermális energia hasznosítása nagyon fontos ágazat a szlovén magyar határmenti térségben. Mindkét ország külön-külön végzett kutatásokat, de a termálvíz és a geotermális energia megfelelő és fenntartható hasznosítása a jövő víziója marad. A közös intézkedés iránti szükséglet elsősorban abból a tényből fakad, hogy a termálvíztartók közigazgatásilag államhatárral osztottak, de hidraulikusan egységes rendszerként működnek. A két ország között ezen a területen még alig volt együttműködés, ezért először információcserére volt szükség ezen térség geológia szerkezetére vonatkozóan.

Spa tourism and the use of geothermal energy are two extremely important industries in the Slovene-Hungarian cross-border area. Both countries have already carried out studies separately but proper and sustainable management of thermal water and geothermal energy remains a vision for the future. A need for joint action results mainly from the fact that thermal aquifers are administratively divided by means of the state border but operate as a unified system hydraulically. There has not been much prior cooperation in this field between the two countries so an exchange of

”

»Összehangolt hasznosítás, valamint a geotermális energia-hasznosítási monitoring – a geotermális medence valóban határon átnyúló. Az ilyen jellegű projektek a jövőben (következő programidőszakban) is feltétlenül szükségesek a közös határmenti térség fejlesztéséhez, hiszen a környezetvédelem, mint a természeti források fenntartható hasznosításának következménye és következő fokozata már most fontos, de a jövőben méginkább az lesz. «

Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Sinergija Fejlesztési Ügynökség

informacije o geološki zgradbi tega območja. Prvi cilj projekta je bil preiskava regionalnega geotermalnega potenciala in potenciala termalne vode. Na podlagi baze podatkov, ki jo je projekt vzpostavil, je bil izdelan 3D model območja, ki je sledil kot podlaga za skupni prekomejni regionalni model toka vode, prenosa mase in toplote. Konkretni cilji projekta so bili izvedba raziskave in analize za izdelavo celovite ocene prekomejnega termalnega vodonosnika in nato izdelava omenjenega vodonosnika, ki služi kot orodje za spremljanje in upravljanje s termalnimi viri.

A projekt elsődleges célkitűzése a regionális geotermális lehetőségek és termálvizek potenciáljának felmérése volt. A projekt által létrehozott adatbázis alapján lett kidolgozva a térség 3D modellje, mely alapul szolgált a közös határon átnyúló regionális vízáramlási és hőtranszport modellnek. A projekt konkrét célkitűzései olyan tanulmányok és elemzések végzése volt a határmenti régióban a határral osztott termálvíztest teljes értékelésének előkészítésére és az említett víztestek kidolgozására vonatkozóan, mely eszközként szolgálhat a termálvízi források figyelemmel kísérésére és hasznosítására.

information concerning the geological structure of the area was necessary first. The first goal of the project was to study the regional geothermal potential and the potential of thermal water. On the basis of a database set up within the project, a 3D model of the area was made that served as the foundation for a joint cross-border regional model for water flow and mass and heat transfer. The specific goals of the project was a study and analysis for the preparation of a comprehensive assessment of the cross-border thermal-water aquifer that serves as a tool for the monitoring and management of thermal sources.

”

“The coordinated use and monitoring of the use of geothermal energy – the geothermal basin actually crosses the border. Such projects will also be necessary in the future (next programme period) for the purpose of common cross-border development because natural protection is and will continue to be increasingly important and the next stage of the sustainable use of natural resources.”

Stanislav Sraka, Moravske Toplice, Sinergija Development Agency



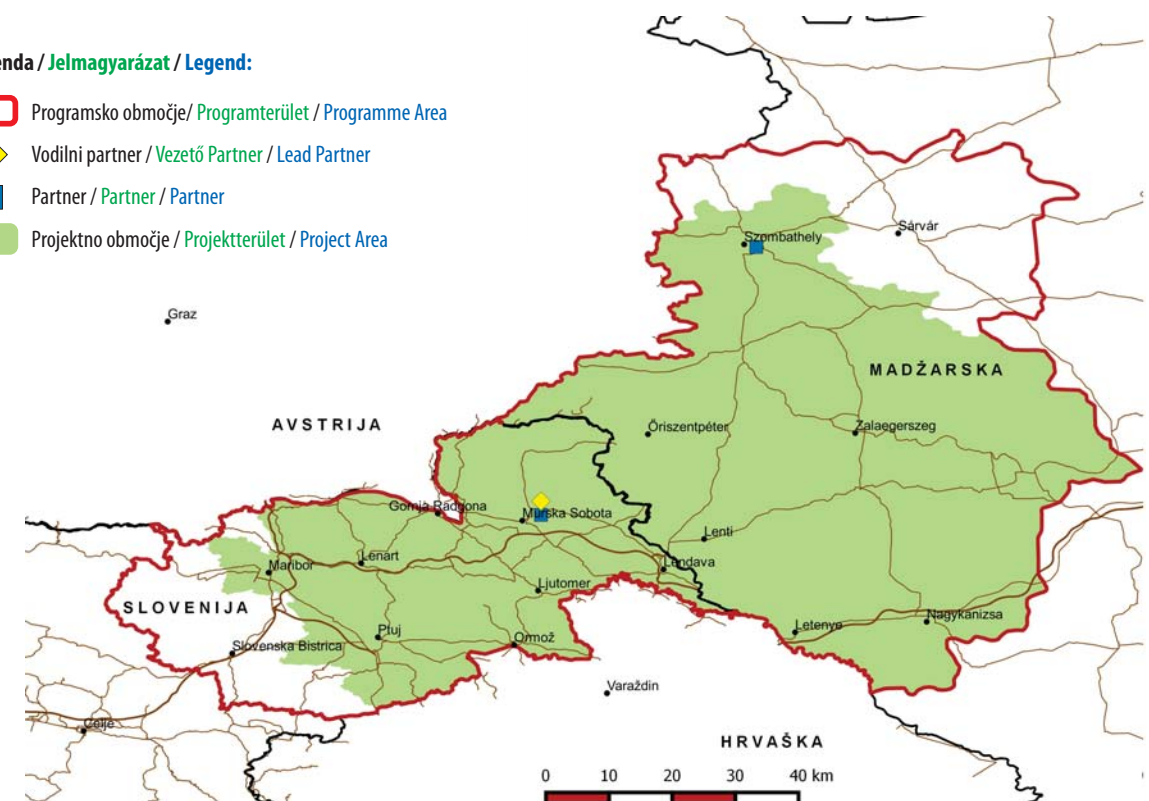
- Dosežen pristop usklajenega izkoriščenja geotermalnega bazena in vzpostavitev odnosa do izmenjave podatkov in razvoj infrastrukture
- Közös igény a geotermális medence összehangolt hasznosítására, pozitív hozzáállás létrehozása az adatcseréhez és infrastruktúra fejlesztés kiépítéséhez
- Achieved approach for the coordinated use of a geothermal basin, the establishment of an attitude towards data exchange and the development of infrastructure

- Vzpostavitev strukturno-geološkega modela
- Szerkezeti-geológiai modell létrehozása
- Establishing a structural and geological model

- Definíciója potencialne prekomejne smeri toka termalne vode
- A termálvíz potenciális határon átnyúló áramlásának meghatározása
- A definition of a potential cross-border direction of the flow of thermal water

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Z izvedbo tečajev smo usposobili ženske in mlade za samozaposlitev

Tanfolyamok segítségével önfoglalkoztatásra képezték nőket és a fiatalokat

By carrying out courses, we have trained women and young people for self-employment

Projekt je pripomogel k izboljšanju sodelovanja, zvišanju konkurenčnosti in prenos know-how-a med podjetniki, izobraževalnimi in razvojnimi inštitucijami, nudil usposabljanja in strokovno podporo samozaposlenim, s poudarkom na neprivilegiranih ciljnih skupinah: žensk, mladine, ter dolgotrajno brezposelnih na čezmejnem območju.

A projekt hozzájárult az együttműködés javításához, a versenyképesség növeléséhez, a vállalkozók valamint az oktatási és fejlesztési intézmények közötti tudásátadáshoz, képzést és szakmai támogatás nyújtott az önfoglalkoztatottaknak, hátrányos helyzetű célcsoportokra fókuszálva: a határmenti térségben élő nőkre, fiatalokra, tartósan munkanélküliekre.

The project contributed to better cooperation, increased competitiveness, the transfer of know-how amongst entrepreneurs, educational and developmental institutions and offered training and professional support to the self-employed, focusing on underprivileged groups: women, young people, and the long-term unemployed in the cross-border area.

Ključne besede projekta:
ženske, mladi, podjetništvo

A projekt kulcsszavai:
nők, fiatalok, vállalkozás

Key words of the project:
women, young people, entrepreneurship

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Women & Youth

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Prekomejna iniciativa za vseživljenjsko učenje žensk in mladine / Határonáttérő iniciativa az „Életen át tartó tanulás”-ra nőknek és fiataloknak / Cross-border initiative for life-long learning of women and youth

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
507.610,93 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2009 - februar 2012 / 2009 szeptember - 2012 február / September 2009 - February 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.healthyfoodprojekt.eu

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Društvo za trajnostni razvoj podeželja Žitek, Bögöte Fejlesztéséért Nonprofit Kft., CELODIN Zalai Alapítvány, Ekonomski institut Maribor d.o.o., Zalai Falvakért Egyesület, Goričko drüjštvo za lepše vütro, EGIDA, center za lokalni razvoj, svetovanje in storitve, d.o.o.



»S projektom smo omogočili, da so ženske, mladi in druge težko zaposeljive ciljne skupine pridobile dodatna znanja, ki jim bodo v prihodnje pomagale pri iskanju zaposlitve ali lažji samozaposlitvi.«

Katja Karba, Andrejci, Društvo za trajnostni razvoj podeželja Žitek

V okviru projekta smo usposobili resurse in razvili strokovne podlage, ki so v okviru usposabljanj z inovativnim pristopom, neprivilegiranim ciljnim skupinam omogočili pridobitev znanj, samozavesti za realizacijo samozaposlovanja, predvsem pa jim pri podjetniških začetkih nudili tudi strokovno podporo. Udeleženci so skozi proces usposabljanja osvojili predvsem praktična podjetniška znanja, ki jim bodo v pomoč pri realizaciji poslovne ideje. Delo v interdisciplinarnih in čezmejnih skupinah je omogočilo

A projekt keretében a források felhasználásával a partnerek megeremítették a szakmai alapokat, melyek segítségével a képzések keretében tanúsított innovatív hozzáállásnak köszönhetően lehetővé tették a legsérülékenyebb célcsoportok számára az ismeretek megszerzését, az önbizalom növelését és az önfoglalkoztatás megvalósítását, elsősorban pedig a vállalkozásindításhoz kaptak szakmai támogatást. A résztvevők a képzések során elsősorban gyakorlati vállalkozói ismereteket sajátítottak el, melyek később segítséget

Within the project, resources were provided and expert groundwork was developed that, by means of training and an innovative approach, enabled underprivileged target groups to acquire knowledge and self-confidence in fulfilling self-employment, and mainly offered them expert support during their entrepreneurial beginnings. Throughout the training process, the participants mainly acquired practical knowledge in entrepreneurship that will help them realise their business ideas.



»A projektom lehetővé tettük, hogy a nők, fiatalok, nehezen foglalkoztatható célcsoportok többlet tudásra tegyenek szert, amely a jövőben segítséget nyújt nekik a munkahely kereséshez és könnyebb önfoglalkoztatáshoz.«

Katja Karba, Andrejci, Vidéki Fenntartható Fejlődésért Egyesület, Žitek

menjavo izkušenj in prispevalo k vzpostavljanju vezi med sodelujočimi, kar je prispevalo k razvoju podjetniške klime in dviganju konkurenčnosti čezmejnega območja. Kot ključni rezultat je izboljšana koordinacija in izmenjava znanja med malimi in srednjimi podjetniki, izobraževalnimi in razvojnimi institucijami v smislu izvajanja edukacije (trenaža) in svetovanja za ženske, mladino in dolgoletno nezaposlenim osebam. Izboljšana komunikacija je pripeljala do razvoja in implementacije novih poslovnih idej, ter povečala razvoj podjetniške klime na čezmejnem območju. Na ta način se je spremenil tudi tradicionalen način razmišljanja o „zaposlitvi za celo življenje“ in sodelujoče spodbudilo k doseganju trendov trga dela v globalnem poslovanju.

nyújtanak nekik a vállalkozási ötlet megvalósításához. Az interdiszciplináris és a határon átnyúló csoportokban végzett munka lehetővé tette a tapasztalatcserét és hozzájárult a résztvevők kapcsolatainak kialakításához, ami elősegítette a vállalkozói légkör fejlesztését és a határon átnyúló térség versenyképességének növelését. Ennek végeredményeként javult a koordináció, a kis- és középvállalkozók közötti tapasztalatcsere, az oktatási és fejlesztési intézmények közötti együttműködés, az oktatási tevékenységek, valamint a nőknek, fiataloknak és tartósan munkanélkülieknek nyújtott tanácsadás színvonala. A jobb kommunikáció hozzájárult az új vállalkozói ötletek fejlesztéséhez és alkalmazhatóságához, valamint javította a vállalkozói légkört a határon átnyúló térségben. Így módon változott némileg a hagyományos gondolkodásmód az „egy életre szóló foglalkoztatásról“ és ösztönözte a résztvevőket a munkaerőpiac globális üzleti irányzatainak megértésére.

Working in interdisciplinary and cross-border groups enabled the exchange of experience and contributed to the building of connections among the participants, which in turn contributed to the development of an entrepreneurial climate and an increase in the competitiveness of the cross-border area. As a key result, the coordination and exchange of knowledge amongst small and medium-sized entrepreneurs, educational and developmental institutions in the sense of carrying out educational activities (training) and counselling for women, young people and the long-term unemployed has improved. Improved communication resulted in the development and implementation of new business ideas and an increase in the development of an entrepreneurial climate in the cross-border area. This way, the traditional way of thinking about "life-long employment" has also changed and encouraged the participants to understand labour market trends in global business.



“This project has enabled women, young people, and other hard-to-place target groups to acquire additional knowledge that will help them to find employment in the future or self-employ more easily.”

Katja Karba, Andrejci, Society for the Sustainable Development of the Countryside, Žitek



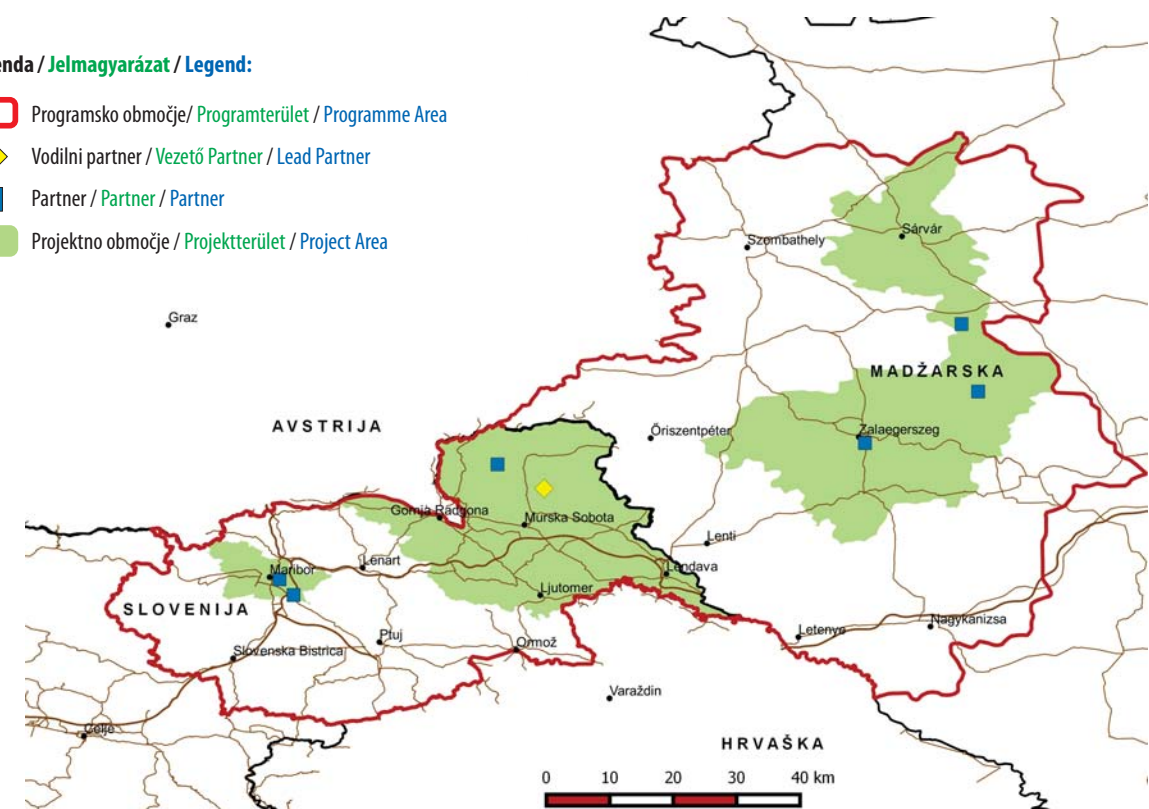
- Dvig usposobljenosti ciljnih skupin za različna področja (podjetništvo, računalniška znanja, sobarstvo, učenje madžarskega in nemškega jezika)
- Célcsoportok képzettségének növelése különböző területeken (vállalkozói ismeretek, számítástechnikai ismeretek, szobaasszony-képzés, magyar és német nyelvtanulás)
- The increase in the qualification level of target groups in various fields (entrepreneurship, computer skills, housekeeping, learning Hungarian and German)

- 10 novo ustanovljenih podjetij v čezmejni regiji
- 10 újonnan alapított vállalkozás a határon átnyúló térségben
- 10 newly established companies in the cross-border region

- 300 usposobljenih udeležencev skozi razvite pilotske programe
- 300 képzett résztvevő a kísérleti programban
- 300 qualified participants in developed pilot programmes

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Koncept čezmejne energetske učinkovite regije, ki sloni na pilotnih pristopih

Kísérleti megközelítésekben alapuló energia-hatékony határon átnyúló régió koncepciója

A concept of an energy-efficient cross-border region relying on pilot approaches

Področje energetske učinkovitosti v čezmejni regiji predstavlja velik razpoložljivi potencial. Splošni čezmejni cilj projekta je bilo izvajanje pilotnih pristopov in projektov na področju učinkovite rabe energije s posrednim ciljem spodbujanja rabe obnovljivih virov energije. V okviru tega se zagotavlja prenos dobrih praks in konceptov.

Az energiahatékonyság terén a határmenti régió nem használja ki a benne rejlő lehetőségeket. A területen végzett helyzetfelmérés és az ilyen módon elérhető mutatók azt mutatják, hogy a régióban nagy potenciál rejlik. A projekt általános határon átnyúló célja mintaprojektek kivitelezése volt az energiahatékonyság terén, ezáltal serkentve a fenntartható energiaforrások kihasználását. A projekt segítségével jó gyakorlatok és koncepciók átadása történt meg.

The situation in the field of energy efficiency in the cross-border region is not reaching its potential. The evaluation of the situation that the area could reach, thus achieving suitable indicators, is a great potential of the region. The general cross-border goal was to carry out pilot approaches and projects in the field of efficient energy use with the secondary goal of encouraging the use of renewable energy sources. Within this project, the transfer of good practice and concepts was provided.

Ključne besede projekta:
energetske učinkovite regije

A projekt kulcsszavai:
energiahatékony régió

Key words of the project:
energy efficient region

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Energo Optimum

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
ENERGO OPTIMUM – Skupno orodje za čezmejno energetske učinkovite regije / ENERGO OPTIMUM – Közös intézkedésekkel a határmenti energia hatékony térségért / ENERGO OPTIMUM - The common tools for crossborder energy efficient area – CEEA

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
427.913,26 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
junij 2009 - maj 2012 / 2009 június - 2012 május / June 2009 - May 2012

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.energo-optimum.eu

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Lokalna energetska agencija za Pomurje (LEA Pomurje), E-zavod, Pomurski tehnološki park d.o.o., Energia Ügynökség Fejlesztési és Szolgáltató Közhasznú Társaság

»Projekt Energo optimum je bil idealno orodje za doseganje čezmejnih učinkov na področju energetske neodvisnosti območja in je vključeval vse tri ključne sektorje ter razvijal inovativne pristope.«

Bojan Vogrinčič, LEA Pomurje, Martjanci

Projekt je zajemal vzpostavitev čezmejnega partnerstva za doseganje učinkov na področju energetske učinkovitosti regije, ki se je začelo s pripravo metodologije in izvedbo energetske analize območja. V nadaljevanju je sledila analiza stanja, obdelava podatkov in priprava čezmejne energetske strategije območja. Zaradi doseganja različnih ciljnih skupin so bili pripravljeni povzetki po sektorjih (za gospodinjstva, javni sektor in gospodarstvo) ter na podlagi teh povzetkov pripravljena e- priporočila. Izvedena je bila pilotna kampanja "Naredi si sam", ki je bila usmerjena v

A projekt célja a határon átnyúló együttműködés létrehozása egy közös energia-hatékony térség elérése érdekében. A jelenlegi állapot függvényében határon átnyúló stratégiát készített el a partnerség. Tájékoztató anyagok készültek a háztartások, a közsféra és a gazdasági szektorok számára, melyek szemléltetik a rendelkezésre álló lehetőségeket a hatékonyabb energiafelhasználás érdekében. »Csináld magad« címmel nyilászáró szigetelési mintaprojekt indult, hogy bemutatásra kerüljön hogyan lehet alacsony költséggel sok energiát megtakarítani. Képzési programokat indultak a célcsoportok

The project included the establishment of a cross-border partnership for achieving effects in the field of energy efficiency in the region which began by preparing the methodology and carrying out an energy analysis of the area. An analysis of the situation, data processing and the preparation of a cross-border energy strategy for the area followed. In order to reach various target groups, summaries according to sectors were prepared for households, the public sector, and the economy, and e-recommendations were prepared on the basis of these summaries. The



»Az Energo optimum projekt ideális eszköze volt a határon átnyúló célkitűzések elérésének a terület energetikafüggetlensége terén és bevonta a három legfontosabb célcsoportot, valamint innovatív hozzáállásokat fejlesztett ki.«

Bojan Vogrinčič, LEA Pomurje, Martjanci

doseganje energetske učinkovitosti stavbnega pohištva ter izvedena primerjava nacionalnih okvirjev za spodbujanje montaž energetske instalacij. Vključena je bila tudi priprava kurikulumov in izvedba pilotnih usposabljanj vseh ciljnih skupin za doseganje ustrezne usposobljenosti. V začetni fazi je bila opravljena identifikacija vsebin za vzpostavitev mobilne razstave ter vzorčne hiše na temo energetske učinkovitosti s predstavitvijo različnih pristopov povečevanja energetske učinkovitosti in obnovljivih virov energije. Poseben poudarek je bil na izvajanju pilotnih pristopov in projektov na področju učinkovite rabe energije s posrednim ciljem spodbujanja rabe obnovljivih virov energije.

számára, hogy tudásukat a legfrissebb információk megszerzésével bővíthessék. A kezdeti szakaszban meghatározásra kerültek a tartalmak egy mobil kiállítás és egy mintaház elkészítésére, hogy bemutatásra kerülhessen az energiahatékonyság növelése és a fenntartható energiaforrások kihasználása. Külön hangsúlyt kaptak a mintaprojektek az energiahatékonyság terén azzal a közvetett céllal, hogy ösztönözze megújuló energiaforrások használatát. A projekt keretében a partnerek biztosították a jó gyakorlat és koncepciók átadását valamint a határon átnyúló együttműködést az energiahatékonyság terén, amely a projekt keretében bevonta a háztartásokat, a nyilvános szervezeteket és a gazdaságot.

pilot campaign "Do It Yourself" was carried out, which was focused on achieving the energy efficiency of builders' joinery and carpentry, and a comparison of national frameworks for promoting the setup of energy installations was also performed. The preparation of curricula and the performance of the pilot training for all target groups in order to achieve suitable qualifications was also included. In the initial phase, the identification of the contents for establishing a mobile exhibition and a sample house on the topic of energy efficiency including the presentation of the various approaches for increasing energy efficiency and renewable sources of energy were conducted. Special attention was paid to the implementation of pilot approaches and projects in the field of efficient energy use by means of an indirect goals for encouraging the use of renewable energy sources. The project provided the transfer of good practice and concepts and cross-border cooperation in the field of efficient energy use that, within the project, included households, public organisations, and the economy.



“The Energo Optimum project is an ideal tool for attaining cross-border effects in the energy independence of the area and it included all three key sectors and developed innovative approaches.”

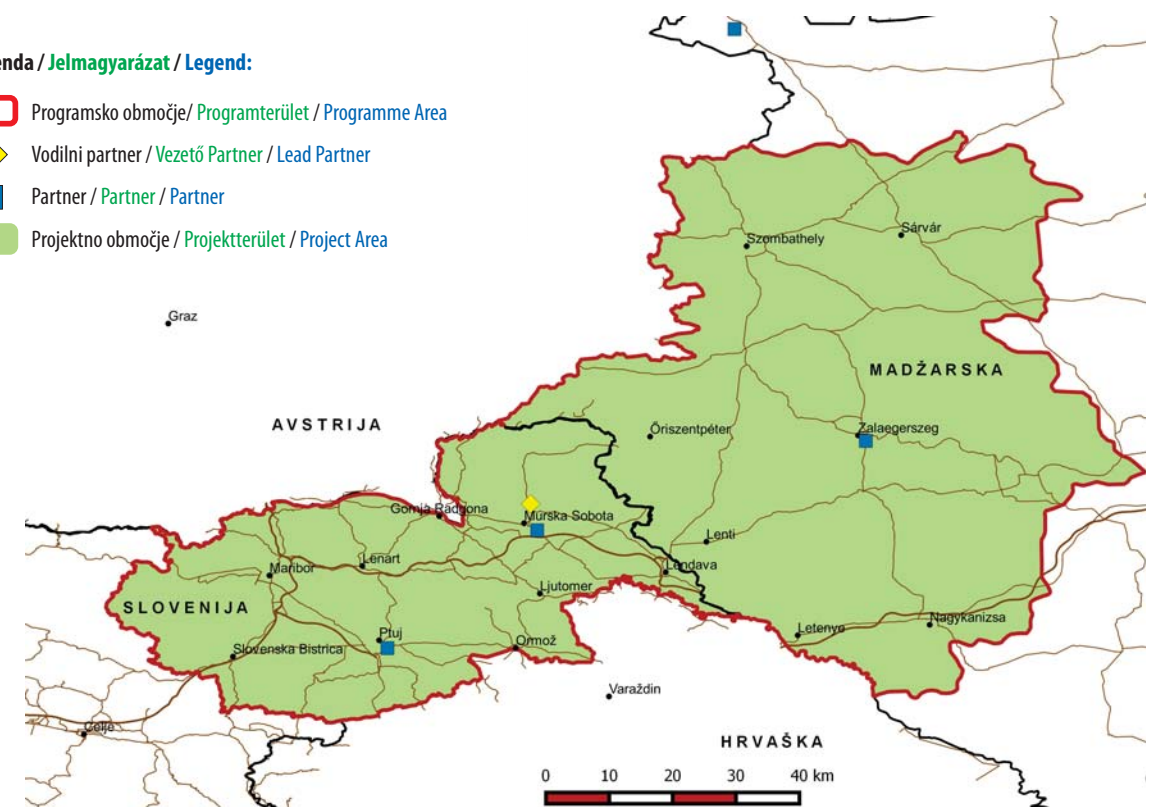
Bojan Vogrinčič, LEA Pomurje, Martjanci



- Strategija čezmejne energetske regije
- A régió határon átnyúló energiahatékonysági stratégiája
- Cross-border energy region strategy
- Vzpostavitev čezmejnega svetovalnega centra - interaktivno svetovanje
- Határon átnyúló interaktív tanácsadóközpont létrehozása
- Establishing a cross-border advisory centre – interactive advising
- Aplikacija za samostojne osebe, da si lahko sami preračunajo, koliko bodo privarčevali z energetske sanacije
- Aplikáció magánszemélyek számára, hogy saját maguk átszámíthassák mennyit takarítanak meg az energiaszanálással
- An application for independent individuals who may calculate themselves how much they would save with the help of an energy-saving renovation

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Információs és képzési öko-központ az integráció, innováció és környezetbarát termékek, eljárások és szolgáltatások fejlesztésében támogató információs és oktatási öko-központ

Informative and educational eco-hub for the support of companies with the integration, innovation, and development of environmentally friendly products, processes, and services

Információs és oktatási öko-központ az integráció, innováció és környezetbarát termékek, eljárások és szolgáltatások fejlesztésében támogató információs és oktatási öko-központ

Projekt Eco Hub je vzpostavil informacijsko in izobraževalno vozlišče ECO-HUB, ki ponuja podporno okolje podjetjem, ki svojo dejavnost želijo usmeriti v eko-inovacije, razvoj in trženje okolju prijaznih proizvodov in procesov. Projekt je tako prispeval k razvoju kadrov in potencialov glede varovanja okolja. Razvita so bila nova informacijska in izobraževalna gradiva o ključnih okoljskih politikah v podjetju.

Az ECO-HUB projekt létrehozott egy információs és oktatási öko-központot, amely támogató környezetet biztosít olyan vállalkozások számára, amelyek szeretnék kiterjeszteni és fokozni tevékenységüket az öko-innováció és a környezetbarát termékek, eljárások és szolgáltatások fejlesztése irányába. Ezért a projekt hozzájárult a munkaerő képzéséhez és a környezetvédelmi adottságok fejlesztéséhez. Új információs és oktatási anyag került kidolgozásra a vállalkozások környezetbarát politikáinak kulcskérdéseiről.

The Eco-Hub project established an informative and educational ECO-HUB which offers a supportive environment for companies that wish to gear their activities towards eco-innovations and the development of environmentally friendly products and processes. Therefore, the project contributed to the development of human resources and potentials with regard to environmental protection. New informative and educational materials concerning key environmental policies in companies were developed.

Ključne besede projekta:
podjetniško varstvo okolja, okolju prijazni proizvodi in procesi, trajnostni razvoj

A projekt kulcsszavai:
Vállalati környezetvédelem, környezetbarát termékek és folyamatok, fenntartható fejlődés

Key words of the project:
entrepreneurial environmental protection, environmentally friendly products and processes, sustainable development

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
ECO-HUB

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Információs és oktatási öko-központ az integráció, innováció, fejlődés és marketing támogatására / Informative and educational eco-hub for the support of small and medium-sized companies in the integration, innovation, development, and marketing of environmentally friendly products, processes, and services

Ódobrena ESRR sredstva / Jóvágagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
678.761,43 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
október 2011 - január 2015 / 2011 október - 2015 január / October 2011 - January 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.eco-hub.eu/ecohub/

Projekt partnerje / Projekt partnerek / Project Partners:
UM Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Pannon Novum Nyugat-dunántúli Regionális Innovációs Nonprofit Kft., Zala Megyei Kormányhivatal, Pannon Egyetem, Nagykanizsai Kereskedelmi és Iparkamara, Štajerska gospodarska zbornica, UM Fakulteta za elektrotehniko računalništvo in informatiko

»S projektom Eco-hub nam je uspelo uspešno razširiti znanje o uvajanju eko-pristopov in eko-orodij v razvojne aktivnosti podjetij ter podati informacije o novih metodah razvoja okolju prijaznih proizvodov, procesov in storitev.«

doc.dr. Damjan Krajnc, Maribor, UM Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

Projekt je vzpostavil informacijsko in izobraževalno vozlišče ECO-HUB, ki z izmenjavo informacij, znanja, izkušenj in primerov dobrih praks ter strokovno, razvojno, svetovalno in izobraževalno podporo pri uvajanju pristopov, orodij in sistemov podjetniškega varstva okolja motivira podjetja v eko-inovacije, razvoj in trženje okolju prijaznih proizvodov in procesov. S projektom so spodbujali podjetja k uvajanju sodobnih pristopov razvoja proizvodov ter posodabljanju tehnoloških procesov, ki so usmerjeni v zmanjševanje vplivov na okolje in družbeno odgovornost. V sklopu projekta so bili organizirani motivacijski seminarji, ki so jim sledila intenzivna usposabljanja za menedžerske, razvojne in tehnične

A projekt keretében kialakult egy online információs és oktatási központ - egy ECO-HUB - amely az információk, ismeretek, tapasztalatok és jó példák cseréjével, csak úgy mint a szakmai, fejlesztési, tanácsadási és oktatási támogatással arra sarkallja a vállalkozásokat, hogy investáljanak az öko-innovációs és a környezetbarát termék-és szolgáltatásfejlesztésbe. A projekt arra ösztönözte a vállalkozásokat, hogy a termékfejlesztés területén modern megközelítéseket vezessenek be, valamint a társadalmi felelősségvállalásra és a környezeti terhelés csökkentésére irányuló technológiai folyamataikat frissítsék. A projekt keretében a motivációs szemináriumokat vezetői, fejlesztési és humán erőforrás témakörben,

The project established an informative and educational ECO-HUB which uses the exchange of information, knowledge, experience, and examples of good practices as well as professional, developmental, advisory, and educational support with the introduction of approaches, tools, and systems for environmental protection by companies motivates companies to invest into eco-innovations and the development and marketing of environmentally friendly products and processes. The project encouraged companies to introduce modern approaches to product development and to update technological processes that are geared towards social responsibility and reducing impacts on the



»Az Eco-Hub projektrel sikerült eredményesen bővíteni tudásunkat az öko-megközelítések és öko-eszközök vállalatfejlesztési tevékenységekbe történő bevezetése terén és információt nyújtott a környezetbarát termékek, folyamatok és szolgáltatások fejlesztésének új módszereiről«

doc.dr. Damjan Krajnc, Maribor, UM Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo

kadre v podjetjih ter brezposelne strokovnjake. S tem so razširjali znanje o ekopristopih in eko-orodjih v razvojne aktivnosti podjetij, z namenom predvidevanja prihodnjih zahtev in sprememb glede varovanja okolja. Projektni partnerji so razvili informacijska in izobraževalna gradiva o ključnih okoljskih pristopih, kot so uvajanje okoljske politike v podjetja, inovacijski menedžment, eko-dizajn, okolju primernejša embalaža, energetska učinkovitost, procesna integracija in optimizacija ipd. Prikazane so bile študije primerov uvajanja pristopov eko-dizajna v podjetjih kot primer uspešnega razvojnega sodelovanja med institucijami znanja in podjetji. V sklopu vozlišča je bil vzpostavljen tudi sistem e-izobraževanja za spodbujanje razvoja kadrov, ki bo s podajanjem znanja in predstavitvijo dobrih praks prispeval k razvoju potencialov in aktiviranju človeškega kapitala na področju podjetniškega varovanja okolja.

munkanélküli szakembereknek szervezett tréningek követték. Mindez annak érdekében történt, hogy bővítsék a vállalkozások tudását az öko-megközelítések és öko-eszközök területén azzal a céllal, hogy elébe menjenek a környezetvédelem területén várható igényeknek és változásoknak. A projektpartnerek információs és képzési anyagokat dolgoztak ki a olyan kulcsfontosságú környezeti megközelítésekről, mint a környezeti politika bevezetése a vállalkozásoknál, innovációs menedzsment, öko-dizajn, környezetbarát csomagolás, energiahatékonyság, folyamatok integrációja és optimalizálása, stb. Öko-dizajn megközelítések bevezetéséről szóló esettanulmányok kerültek bemutatásra, mint az intézmények és a vállalatok közötti sikeres együttműködés példája. A központban belül létrejött egy, a humán erőforrás fejlesztését ösztönző e-oktatási rendszer is, amely ismerek nyújtásával és jó gyakorlatok bemutatásával hozzájárul a vállalkozások környezetvédelem és humán erőforrás területén végzett fejlesztési tevékenységeihez.

environment. Within the project, motivational seminars followed by intensive training for managerial, developmental, and technical human resources in companies and unemployed experts were organised. This was done to broaden the knowledge on eco-approaches and eco-tools in the developmental activities of companies with the purpose of anticipating future demands and changes with regard to environmental protection. The project partners developed informative and educational materials about the key environmental approaches, such as the introduction of environmental policies into companies, innovation management, eco-design, packaging more suitable to the environmental, energy efficiency, process integration and optimisation, etc. Studies of cases for the introduction of eco-design approaches in companies were shown as an example of successful developmental cooperation among institutions of knowledge and companies. An e-education system for encouraging the development of human resources was also established within the hub, which will provide knowledge and present good practices and thus contribute to the development of potentials and the activation of human capital in the field of the protection of the environment by businesses.



“The Eco-Hub helped us to successfully broaden our knowledge on the introduction of eco-approaches and eco-tools into the development activities of businesses and provide information on the methods for the development of environmentally friendly products, processes, and services.”

doc.dr. Damjan Krajnc, Maribor, University of Maribor, Faculty of Chemistry and Chemical



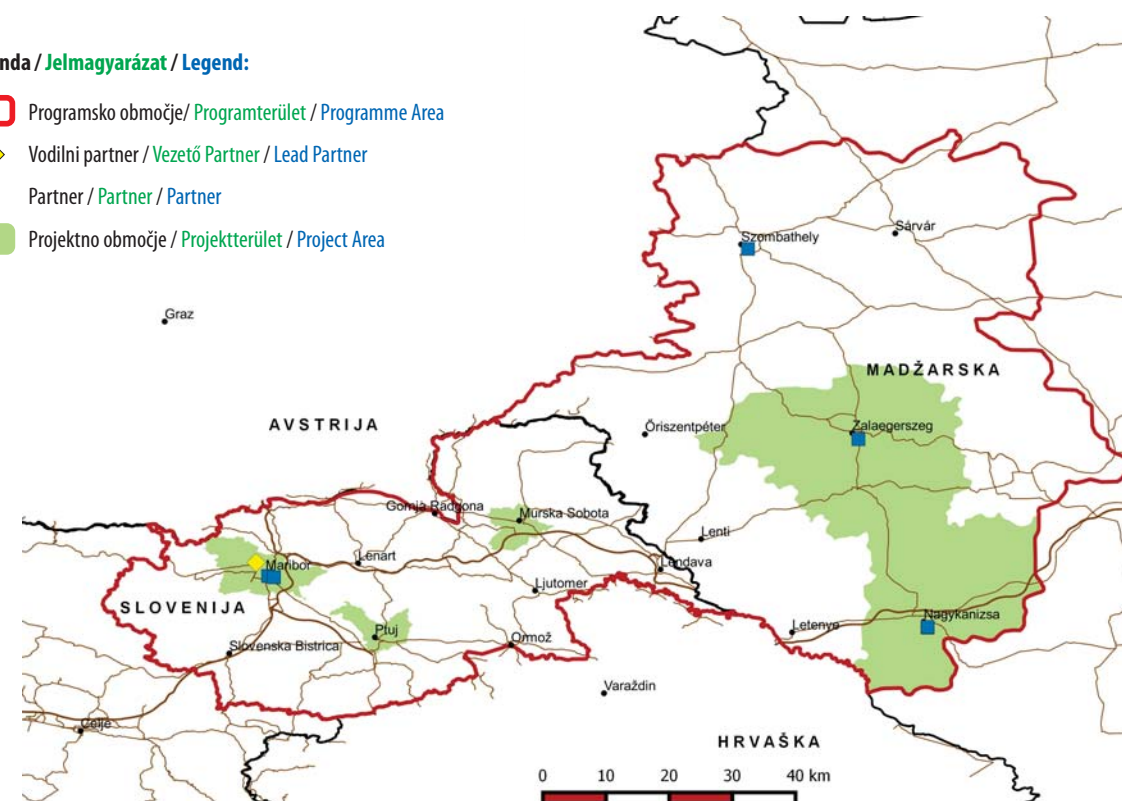
- Pripravljena izobraževalna gradiva ter izvedba motivacijskih seminarjev in usposabljanj
- Kidolgozott képzési tananyag, motivációs szemináriumok és tanfolyamok kivitelezése
- Prepared educational materials and the performance of motivational seminars and training courses

- 218 podjetij je bilo vključenih v vozlišče ECO-HUB
- 218 bevont vállalkozás az ECO-HUB központba
- 218 companies were involved in the ECO-HUB

- Skupno razvit sistem e-izobraževanje o podjetniškem varstvu okolja uporablja 600 uporabnikov
- A közösen kidolgozott vállalati környezetvédelemről szóló e-képzést 600 felhasználó használja
- A jointly developed e-education system on environmental protection by businesses is used by 600 users

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Projekt Upkač v enem zamahu pospeši lokalno ekonomijo

Az Upkač projekt egy csapásra fellendíti a helyi gazdaságot

The Upkač project enhances local economy in one fell swoop

Projekt Upkač je v enem zamahu pospešil lokalno ekonomijo, ohranjal avtohtone sorte jabolk, ohranjal biodiverziteto ptic, metuljev in netopirjev ter preprečeval erozijo tal. Projekt je omogočil trajnostno in sistemsko ohranjanje biodiverzitete travniških sadovnjakov in zagotavljanje gospodarskega in družbenega razvoja v čezmejnem območju Pomurja in Porabja in s tem vzbudil in zagnal gospodarske priložnosti in zmanjševanje odseljevanja.

Az Upkač projekt egy csapásra fellendítette a helyi gazdaságot, megőrizte az őshonos almafajokat, a madarak, lepkék és denevérek biodiverzizását és megakadályozta a talajeróziót. A projekt lehetővé tette a réti gyümölcsösök fenntartható és rendszeres megőrzésének biodiverzitását és a gazdasági és társadalmi fejlődés biztosítását Muravidék és Rábavidék határon átnyúló térségében, és ezáltal serkentette és beindította a gazdasági lehetőségeket és csökkentette az elvándorlást.

In one fell swoop, the Upkač project enhanced the local economy, conserved indigenous apple varieties, conserved bird, butterfly, and bat biodiversity and prevented soil erosion. The project enabled the sustainable and systematic conservation of the biodiversity of meadow orchards and the economic and social development in the cross-border Pomurje and Porabje area, thus encouraging and giving impetus to economic opportunities and lower emigration rates.

Ključne besede projekta:
biodiverziteta, lokalna ekonomija,

A projekt kulcsszavai:
biodiverzitás, helyi gazdaság, környezet

Key words of the project:
biodiversity, local economy, environment

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Upkač

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Visokodebelni biseri / Magas fák gyöngyei / High-trunk pearls

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
1.008.699,33 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
oktober 2011 - december 2014 / 2011 október - 2014 december / October 2011 - December 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
<http://www.rra-mura.si/page.aspx?top=5&sub=116&title=UPKA%C4%8C>

Projektni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Javni zavod Krajski park Goričko, Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS – BirdLife Slovenia), Razvojna agencija Slovenska krajina / Szlovén Vidék Közhasznú Nonprofit Kft, Órségi Nemzeti Park Igazgatóság

»Dr. Goršak s projektom Upkač izjemno domiselno povezuje skrb za okolje tj. preprečevanje erozije tal in zaraščanja, ohranjanje biodiverzitete (predvsem ptic) ter vzpostavitev podjetniških priložnosti na podeželju (pridelava in predelava avtohtonih, visokodebelnih sort jabolk). «

Romeo Varga, Murska Sobota, Regionalna razvojna agencija Mura

Ohranjanje in gospodarjenje travniških sadovnjakov je pomembna naravovarstvena in družbena skrb. Zlasti v prostoru, ki je tradicionalno sadjarski (Pomurje in Porabje) in zavzema območje krajinskega parka Goričko in Ōrség, bi tovrstna skrb morala biti z vidika prioriteta na zelo visokem mestu. Pomen travniških sadovnjakov namreč ne sega zgolj na ozko področje naravoslovja (oziroma okoljevarstva/naravovarstva), ampak ima tudi svoje nesporne in močno poudarjene kulturno-sociološke in ekonomske vidike. Z implementacijo zastavljenega projektne dela je namreč bilo moč realizirati nekatere nujne sestavine trajnega in sistemskega ohranjanja teh habitatov,

A réti gyümölcsösök megőrzése és a velük való gazdálkodás fontos természetvédelmi és társadalmi gondoskodás. Különösen a hagyományosan gyümölcsös térségben (Muravidék, Rábavidék), mely magába foglalja a Goričko és az Ōrség tájvédelmi parkok térségét, és ahol az ilyen jellegű gondoskodásnak a prioritásokat tekintve nagyon magas helyet kellene elfoglalnia. A réti gyümölcsösök jelentősége nem csak a szűkebb értelemben vett természettudományi illetve környezetvédelmi/ természetvédelmi) területre terjed ki, hanem kétségkívül vitathatatlan és erősen kihangsúlyozott kulturális-szociális és gazdasági szempontjai is vannak.

The conservation and management of meadow orchards is an important nature-protection and social task. Especially in an area that has traditionally grown fruit (Pomurje and Porabje) and covers the area of the Goričko and Ōrség Landscape parks where such care should have a very high priority. The importance of meadow orchards is not only dealt with by the narrow field of natural science (or natural protection), but it has its own undisputed and strongly emphasised cultural, sociological, and economic aspects. By implementing the project, some necessary ingredients for the sustainable and systematic conservation of these habitats were able to be fulfilled and

»

»Dr. Goršak az Upkač projektrel rendkívül ötletesen összeköti a környezetről való gondoskodást, azaz a talajerózió megakadályozását, elgazosodását a biodiverzitás megőrzését (elsősorban a madarakét), valamint a vidéki vállalkozási lehetőség kiépítését (őshonos magas fák gyöngyei almafajok termesztése és feldolgozása). «

Romeo Varga, Muaszombat, Regionális Fejlesztési Ügynökség

ter izoblikovati priložnosti za širši regionalni gospodarski razvoj čezmejnega področja Pomurja in Porabja. Pri tem je šlo za izvedbo florističnih, zooloških, sortnih in drugih popisov, izdelavo inventarizacije, pripravo posebne digitalne podatkovne baze, nakup ustreznega orodja, pripomočkov in strojev (kosilnice, žage, lestve ...), povezovanje deležnikov in vseh ostalih odgovornih za njihovo ohranitev, izvedbo osveščevalnih in izobraževalnih akcij (tematske poti, naravoslovni dnevi), izdajo posebnih publikacij, organizacijo dogodkov (delavnice, demonstracije, okrogle mize, posveti, seminarji, konference), posebnih dogodkov (kot npr. tradicionalni dnevi jabolk), postavitev temeljne infrastrukture: drevesnica, matični nasad, kolekcijski nasad; v nadaljevanju pa tudi vzpostavitev rednega sodelovanja in izmenjave med različnimi centri v čezmejni regiji, ki delujejo na tem področju.

A kítúzott projektmunka implementációjával ugyanis meg lehetett valósítani ezen élőhelyek fenntartható és rendszeres megőrzésének egyes fontos összetevőit, valamint lehetőséget teremteni a Muravidék és Rábavidék határon átnyúló térségének szélesebb körű gazdasági fejlődéséhez. A növény, állatfajok és más leírások elkészítéséről, leltározásról, különleges digitális adatbázis elkészítéséről, megfelelő eszközök, kellékek, gépek beszerzéséről (kasza, fűrés, létra...) volt szó, valamint ezek megőrzése miatt a projektben résztvevők és az összes többi felelős összeköttetéséről, továbbá tudatosítási és oktatási tevékenységek kivitelezéséről (tematikus utak, természeti napok), különleges publikációk megjelentetéséről, rendezvények szervezéséről (műhelymunkák, bemutatók, kerekasztal, tanácsadás, szemináriumok, konferenciák), kiemelt rendezvények (pl. Hagyományos Alma Nap), infrastruktúrák alapjainak megteremtése: faiskola, génmegőrző gyümölcsültetvény, mintaültetvény; a folytatásban pedig rendszeres együttműködésről és tapasztalatcseréről a határon átnyúló térségben ezen a területen működő különböző központok között.

opportunities for the broader regional economic development of the Pomurje and Porabje cross-border area were able to be created. This included the implementation of floral, zoological, varietal, and other inventories, taking inventory, the preparation of a special digital database, the purchase of suitable tools, accessories, and machines (mowers, saws, ladders, etc.), connecting stakeholders and everyone else responsible for their conservation, carrying out awareness-raising and educational campaigns (themed paths, natural science days), publishing special publications, organising events (workshops, demonstrations, round tables, consultations, seminars, and conferences), special events (such as the traditional days of apples), setting up basic infrastructure: tree nursery, stock nursery, collection plantations; in the future, also establishing regular cooperation and exchange among various centres in the cross-border region active in this field.

»

“By means of the Upkač project, Dr. Goršak very inventively connects the care for the environment, i.e. the prevention of soil erosion and overgrowing, with biodiversity conservation (mainly of birds) and the establishment of business opportunities in the countryside (production and processing of indigenous, high-trunk apple varieties).”

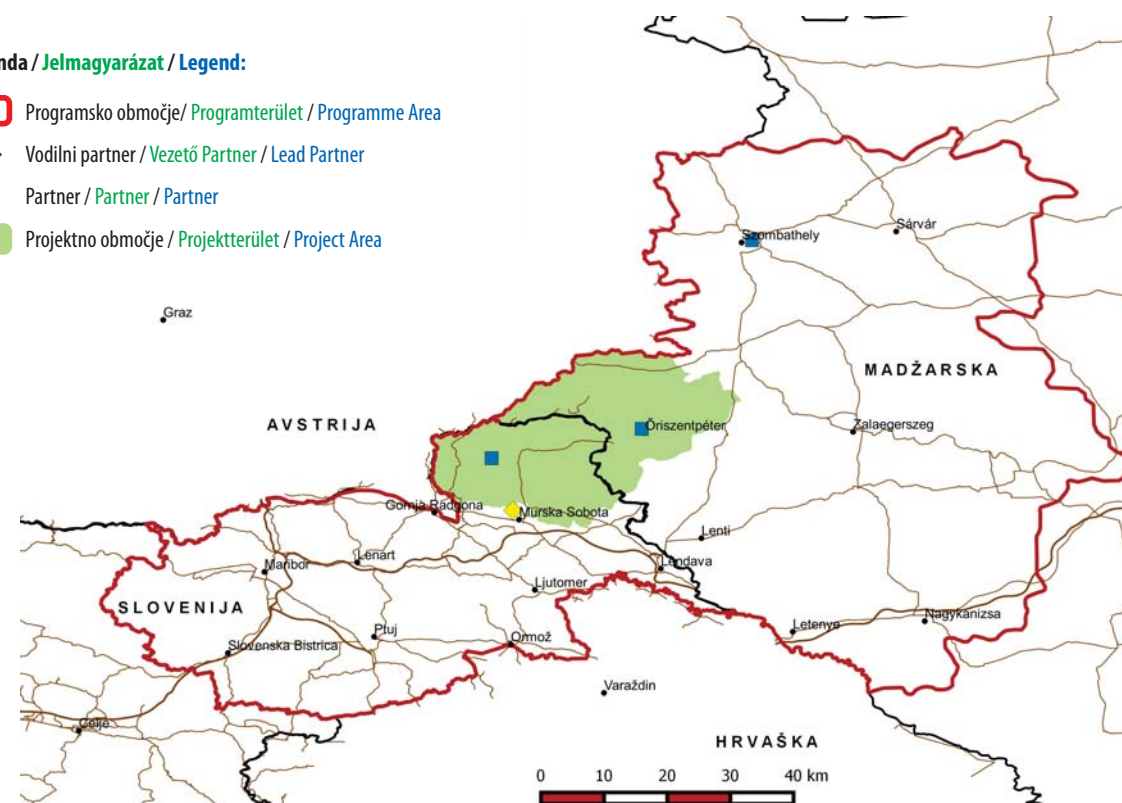
Romeo Varga, Murska Sobota, Mura Regional Development Agency



- Vzpostavitev novega matičnega sadovnjaka v lasti Krajinskega parka Goričko
- Goričko Tájvédelmi Park tulajdonában lévő génmegőrző gyümölcsültetvény létrehozása
- Establishment of a new central orchard owned by the Goričko Landscape Park
- Vzpostavitev Hiše jabolk na Madžarskem
- Alma-lak létrehozása Magyarországon
- Establishment of a House of Apples in Hungary
- Prenovitev stare domačije z razstavnim prostorom in vzpostavitev proizvodnega procesa za predelavo sadja
- Régi gazdaság felújítása kiállítóhelyiséggel és almafeldolgozó-üzem létrehozása
- The restoration of an old farmhouse with exhibition facilities and the establishment of a fruit processing production process

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Z novim znanjem do višje stopnje izobrazbe ter novih priložnosti za vse

Újabb ismeretek megszerzése, magasabb képzettségi szint elérése és az új lehetőségek mindenki számára

Gaining new knowledge, achieving a higher education level and finding new opportunities for all

V sklopu profesionalnih delavnic so bili razviti programi za preprečevanje predčasnih izstopov ljudi iz izobraževanja (šol in izobraževanja za odrasle). Programi so bili testirani tudi v praksi. V nadaljevanju je bil vzpostavljen program usposabljanja za mentorje, ki so izvajali omenjene programe. Izkušnja s programom je bila nato prenesena na širši krog organizacij in profesionalnih organizacij, ki izvajajo podobne aktivnosti.

A szakmai műhelyek során kidolgozásra került egy, az oktatási rendszerekben (iskolák és felnőttképzés) korai lemorzsolódással veszélyeztetett emberek számára a képzésekben történő bennmaradásukat támogató, illetve visszavezetésüket segítő program. A későbbiekben kidolgozásra került egy, a programokat végrehajtó tanár-mentorok felkészítését végző program is. A programokban szerzett tapasztalatok átadásra kerültek a hasonló tevékenységet végző a szervezetek és szakmai szervezetek szélesebb körének.

Programmes for the prevention of early drop-outs of people from the education system (schools and adult education) were developed within professional workshops and tested in practice. Later, a mentor training programme was established for mentors who carried out these programmes. The experience with the programme was then transferred to a broader circle of organisation and professional organisations that carry out similar activities.

Ključne besede projekta:
program, preventiva, opustitev

A projekt kulcsszavai:
program, megelőzés, lemorzsolódás

Key words of the project:
programme, preventive measures, omission

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
ATT

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Z učenjem do znanja, z znanjem do izobrazbe / A tanulással a tudásig, a tudással a képzettségig / Learn to gain knowledge and use knowledge to gain education

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
361.267,48 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
julij 2011 - oktober 2014 / 2011 július - 2014 október / July 2011 - October 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.att-sihu.eu

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Első Magyar-Dán Termelő Iskola Alapítvány, Dvojezična srednja šola Lendava, Ljudska univerza Ptuj, Ljudska univerza, Zavod za izobraževanje odraslih in mladine

»Asistirati socialno ogroženim odraslim in tistim z manj priložnostmi v svetu dela s preventivnimi aktivnostmi pred predčasnim zaključkom šolanja in jim zagotoviti ustrezne kvalifikacije. «

Máté Molnár, Zalaegerszeg, Prva madžarsko-danska proizvodna šola

Projekt Z učenjem do znanja, z znanjem do izobrazbe je naslavljal probleme predčasnega izpada iz izobraževanja in je izvajal aktivnosti za povečanje vključenosti odraslih, ki so zaradi učnega neuspeha izpadli iz izobraževanja, v izobraževalne programe za pridobitev poklica in jim povečati možnost konkurenčnosti na trgu delovne sile. Projekt si je prizadeval za omejitev osipa v izobraževalnih programih pri mladini ter želel povečati sodelovanje slovenskih in madžarskih učiteljev v programih izobraževanja tam, kjer je to mogoče (Ljudska univerza Lendava, Dvojezična srednja šola Lendava). Celotna dejavnost projekta je bila

„A tanulással a tudásig, a tudással a képzettségig“ című projekt a képzésekben tapasztalt korai lemorzsolódás problémáját célozta meg és segítette azon felnőttek visszavezetését az oktatási rendszerbe, akik gyenge tanulmányi eredményeik miatt lemorzsolódtak az oktatási programokból, annak érdekében hogy ismételten bekapcsolódhassanak a szakma megszerzését célzó képzési programokba és így javítani próbálta versenyképességüket a munkaerő-piacon, továbbá csökkenteni próbálta a fiatalok lemorzsolódását az oktatási programokból és megnövelni a szlovén és magyar oktatási-nevelési szakemberek együttműködését ott, ahol ez lehetséges (Népi Egyetem Lendva,

The "Learn to gain knowledge and use knowledge to gain education" project addressed problems of early school leaving and carried out activities to increase the inclusion of adults who dropped out due to learning issues into educational programmes for acquiring a vocation, increase their competitive potential in the labour market, restrict drop-out levels from educational programmes by the young; it also wished to enhance the cooperation among Slovene and Hungarian teachers in educational programmes, where possible (Lendava People's University, Lendava Bilingual Secondary School). The entire activity of the project was, therefore, focused on the education



»Támogatni a szociálisan veszélyeztetett felnőtteket és azokat, akiknek a munka világában kevés esélyük van, preventív aktivitásokkal az iskoláztatás idő előtti befejezése előtt és megfelelő képzettséget biztosítani nekik.«

Molnár Máté, Zalaegerszeg, Első Magyar-Dán Termelő Iskola

tako osredotočena na izobraževanje odraslih in mladine, ki so predčasno zapustili izobraževanje. Projekt je delal na razvoju skupne storitve na področju trga dela, saj je program, ki je nastal v okviru projekta, obravnaval skupno potrebo preprečevanja osipa in dviga izobrazbene strukture na obravnavanem območju. Partnerji iz Slovenije in Madžarske so s skupnim pedagoško-andragoškim znanjem ustvarili program izobraževanja, ki zmanjšuje izobrazbeni primanjkljaj in bo posameznikom pomagal pri ponovni vključitvi v sistem izobraževanja in doseganju višje izobrazbene ravni. Projekt je razvil potencialne partnerje na področju socialnega in človeškega kapitala.

Kétnyelvű Középiskola Lendva). Ezért aztán projekttevékenységek a felnőttek és azon fiatalok képzésére összpontosultak, akik idő előtt lemorzsolódtak az oktatási programokból. A projekt a közös munkaerő-piaci szolgáltatások fejlesztésére koncentrált, hiszen a projekt keretében kidolgozott program a lemorzsolódás megakadályozásának közös szükségletét és az oktatási rendszer fejlesztését célozta a kérdéses területen. A szlovén és magyar partnerek közös pedagógiai és andragógiai tudásukkal olyan képzési programot dolgoztak ki, amely csökkenti a képzési hiányosságokat és az egyéneket segíti újból bekapcsolódni az oktatási rendszerbe és magasabb képzettségi szintet elérni. A projekt fejlesztette a szociális és humán tőkében rejlő lehetőségeket.

of adults and young people who left school early. The project focused on the development of a common service in the labour market, as the programme that was created within the project treated the common need for the prevention of drop-outs and the rise in the educational structure in the area in question. By means of combining their knowledge in teaching and andragogy, partners from Slovenia and Hungary created an educational programme that reduces the lack of education and helps individuals to re-join the education system and thus reach a higher education level. The project developed potentials in the field of social and human capital.



“To assist socially disadvantaged adults and those with fewer opportunities in the labour market by providing preventive activities prior to early conclusion of education and to provide them with suitable qualifications.”

Máté Molnár, Zalaegerszeg, First Hungarian-Danish Production School



- 2 razvita in testirana programa za izobraževanje
- 2 kidolgozott és tesztelt képzési program
- 3 developed and tested educational programmes

- 3 programi usposabljanja za mentorje
- 3 képzési program a mentorok felkészítése érdekében
- 3 mentor training programmes

- Izvedba treninga za ciljne skupine
- Célcsoportok képzése
- Target group training implementation

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Mladim smo predstavili tehnične poklice na njim zanimiv način, z namenom, da se odločijo za njih

A műszaki szakmák figyelemfelkeltő módon kerültek bemutatásra a fiatalok számára azzal a szándékkal, hogy meggyőzze őket azok választásáról

Technical professions were introduced to young people in an interesting manner, with the purpose of convincing them to choose them

Posebni cilji projekta so bili promocija deficitarnih in perspektivnih poklicev prihodnosti ter razvoj modela animacije teh poklicev in pristopa v čezmejni regiji. Projekt je želel osnovnošolcem ustrezno predstaviti perspektivne in deficitarne (tehnične) poklice in jih prepričati, da se odločijo za poklice, ki imajo prihodnost in v katerih bodo lahko prav tako napredovali v nazivih, predvsem pa jim bodo možnosti za zaposlitev odprte. Z izobraževanjem odraslih pa je bila želja v čim krajšem času zagotoviti ustrezne kadre, za zapolnitev tehničnih delovnih mest in s tem dati priložnost ciljnemu območju za njegov razvoj in napredek ter zaustaviti stagniranje čezmejne regije, ki jo je poglobila še globalna finančna kriza. Z ustreznimi informacijami o pomanjkanju oziroma presežkih določenih kadrov na ciljnem območju in z ustreznimi informacijami o zakonodajnih zahtevah za zaposlitev delavca iz sosednje države, je projekt prispeval k regionalnemu razvoju in napredku regije.

A projekt speciális célkitűzése a hiányszakmák és a jövő ígéretes szakmáinak bemutatása, valamint ezen szakmák animációja volt a határon átnyúló térségben. A projekt az ígéretes jövő érdekében a hiányszakmákat (műszaki) volt hivatott megfelelő módon bemutatni az általános iskolai tanulóknak és meggyőzni őket, hogy döntsenek olyan szakmák mellett, amelyeknek van jövője, és amely szakmákban éppúgy adottak az előrelépési lehetőségek, mindezek mellett pedig kiválóak az elhelyezkedési esélyek. A felnőttoktatással pedig az volt a cél, hogy minél rövidebb időn belül biztosítva legyen a megfelelő humán erőforrás a műszaki munkahelyek feltöltéséhez és ezzel lehetőséget nyújtson az érintett terület fejlődéséhez és fejlesztéséhez, valamint hogy megállítsa a határmenti régió stagnálását, melyet a globális pénzügyi válság is elmélyített. A projekt a célterületre vonatkozó szakember hiányra, illetve munkaerő-feleslegre vonatkozó, illetve a szomszédos országokból érkező dolgozók foglalkoztatásának törvényi rendelkezéseire vonatkozó hasznos információk biztosításával hozzájárult a regionális fejlődéshez és a régió előrehaladásához.

The special goals of the project were the promotion of professions in shortage and high-potential professions of the future as well as the development of an animation model for these professions and an approach model in the cross-border region. The project wished to properly introduce high-potential professions and (technical) professions in shortage to primary school pupils and convince them to choose these professions that have future potential and that will enable them to be promoted with regard to title and will, most of all, give them great opportunities for employment. By educating adults, the project wished to provide suitable human resources as soon as possible, to be employed in technical jobs, thus giving the entire target area an opportunity for its development and progress and stopping the stagnation of the cross-border area, which had been additionally intensified by the global financial crisis. With suitable information concerning the shortage or the surplus of certain human resources in the target area and with suitable information concerning the statutory requirements for employing a worker from the neighbouring country, the project contributed to the development and progress of the region.

Ključne besede projekta:
merljivost, odmevnost, odzivnost

A projekt kulcsszavai:
felmérhetőség, visszhang, visszajelzés

Key words of the project:
measurability, publicity, responsiveness

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
Right Profession

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Pravi poklic za razvoj / Megfelelő szakma a fejlődésért / Right Profession for Development

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
658.454,76 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
maj 2011 - april 2014 / 2011 május- 2014 április / May 2011 - April 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.pgzs.si/si/right_profession

Projektni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Pomurska gospodarska zbornica, Območna obrtno-podjetniška zbornica Murska Sobota, Razvojni center Murska Sobota, Vas Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Zala Megyei Kereskedelmi és Iparkamara, Center idej - Zavod za promocijo in pospeševanje novih idej in vizij razvoja Ljutomer, Zala Megyei Kormányhivatal



»Za gospodarstvo in njegov razvoj ključen in nujno potreben projekt.«

Robert Grah, Murska Sobota, Območna GZ MS

Projektni partnerji so opravili obširno raziskavo o potrebah delodajalcev po kadrih ter željah osnovnošolcev glede svoje poklicne poti, pri kateri je sodelovalo 534 delodajalcev in 3777 osnovnošolcev (ter staršev). Na podlagi rezultatov teh analiz so izdali dvojezične publikacije: brošuro z rezultati raziskave, podrobne povzetke analiz, zloženke za ciljne skupine, zloženke o desetih najbolj iskanih poklicih, brošuri o zaposlovanju v tuji državi ter o poklicih prihodnosti, film o desetih perspektivnih poklicih, 3 kratke filme o deficitarnih poklicih ter ostalega promocijskega materiala. Vse to so razdelili mladim in predstavnikom šol. Organizirane so bile 3 delavnice za

A projektpartnerek széleskörű kutatást végeztek a munkáltatók munkaerő és az általános iskolai tanulók pályaválasztási igényeire vonatkozóan, melyben 534 munkáltató és 3777 általános iskolai tanuló (valamint szülő) vett részt. Az elemzett eredmények alapján kétnyelvű kiadványok kiadására került sor: egy kutatási eredményeket tartalmazó kiadvány, a részletes elemzések összefoglalói, célcsoportoknak szánt kiadványok, a legkeresettebb tíz szakmáról bemutató kiadvány, a külföldi országban történő munkakeresésről és a jövő szakmáiról szóló kiadvány, tíz ígéretes szakmáról készített film, három rövidfilm a hiányszakmákról, valamint egyéb promóciós anyagok. Mindezen termékek szétosztásra kerültek a fiatalok

Project partners carried out an extensive study on the needs of employers for human resources and the wishes of secondary school pupils with regard to their professional path; the study involved 534 employers and 3777 primary school pupils (and their parents). On the basis of the results of these analyses, bilingual publications were published: a brochure with the results of the study, detailed analyses summaries, brochures for target groups, brochures concerning the ten most sought after professions, brochures concerning finding employment abroad and concerning the professions of the future, a film on ten high-potential professions, three short films on professions in shortage,



»A gazdaság és annak fejlődése számára kulcsfontosságú és feltétlenül szükséges projekt.«

Robert Grah, Murszombat, Területi GK MSZ

delodajalce, kjer so zaposlenim v pomurskih podjetjih približali nove vidike pri delu z mladimi. Organiziranih je bilo 26 predstavitev poklicev na osnovnih šolah in tako so več kot 1000 učencem in staršem s pomočjo delodajalcev približali poklice, ki so v obmejnih regijah najbolj iskani. Organizirali so dve okrogli mizi in štiri konference. Več kot 1200 učencem si je ogledalo podjetja in delavnice – 28 obiskov. Gledališče poklicev je bilo ponovljeno šestkrat in so v polni gledališki dvorani učencem na zanimiv in humoren način s posebno gledališko tehniko predstavili lepote šestih deficitarnih poklicev. Štiri krat je bila opravljena Razstavo poklicev, dvodnevni dogodki, kjer so skupaj delodajalci in srednješolci predstavljali poklice osnovnošolcem. Na sejmih so bili prisotni trikrat, tako si je 273 udeležencev ogledalo obrtno ulico in predstavitev mojstrov.

és az iskolák képviselői között. A munkáltatók számára 3 műhelyfoglalkozást szerveztek a partnerek, melynek keretében bemutatták a muravidéki vállalkozásoknál foglalkoztatottaknak a fiatalokkal való bánásmódra irányuló hozzáállás új szempontjait. Az általános iskolákban 26 alkalommal került sor a szakmák bemutatására, így a munkáltatók segítségével több mint 100 tanulóval, azok szüleit is bevonva, megismertetésre kerültek azon szakmák, amelyek nagyon keresettek a határmenti térségben. A projekt partnerek két kerekasztal beszélgetést és négy konferenciát is szerveztek. Több, mint 1200 tanuló összesen 28 látogatás során meg is látogatta a vállalkozásokat. Szakmabemutatóra hatszor került sor a teltházasszínházteremben, ahol a tanulóknak érdekes és humoros módon, különleges színházi technikával lettek bemutatva a hiányszakmák szépségei. Négyyszer került sor a »Szakmák Kiállítására«, ahol a munkáltatók és a középiskolások közösen mutatták be a szakmákat az általános iskolásoknak. Kereskedelmi kiállításon háromszor vettek részt a partnerek, így a kisiparosok utcáját és a mesterek bemutatóját 273 résztvevő tekinthette meg.

and other promotional material. All of this was given out to youth and school representatives. Three workshops for employers were organised, at which the employers in Pomurje companies were introduced to new perspectives with regard to working with young people. 26 introductions of professions were organised at primary schools, so professions that are the most sought after in the border region were introduced to over 1000 pupils and their parents with the help of employers. Two round tables and four conferences were organised. Over 1200 pupils had tours of companies and workshops – 28 visits. The theatre of professions was reprised six times and it introduced the beauties of six professions in shortage to a full theatre of pupils in an interesting and humorous way using a special theatre technique. The Exhibition of Professions took place four times – these are two-day events at which professions are introduced to primary school pupils by employers and secondary school pupils. They were present at trade shows three times, so 273 participants viewed a craft street and presentations by masters.



- Okrepljeno sodelovanje med srednjimi poklicnimi šolami in podjetji
- Fokozott együttműködés a szakiskolák és a vállalkozások között
- Enhanced cooperation between secondary vocational schools and companies

- 7402 udeležencev predstavitevni aktivnosti poklicev
- 7402 résztvevő a fogalkozásokat bemutató tevékenységeken
- 7402 participants of profession introduction activities

- 10 razstav poklicev
- 10 szakmai kiállítás
- 10 vocation exhibitions

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“A key project necessary for the economy and its development.”

Robert Grah, Murska Sobota, Murska Sobota Regional Chamber of Commerce



Izvedba sanacije javne razsvetljave z namenom varčevanja z energijo in raziskovanja

A közvilágítás rekonstrukciója energiatakarékosság és kutatás céljából

Renovation of public lighting with the purpose of saving energy and research

Namen projekta je preko čezmejnega delovanja doseči boljše pogoje za bivanje prebivalcev, urediti možnost izobraževanja na prostem, omogočiti raziskovalcem pogoje izobraževanja ter spodbujati čezmejno sodelovanje strokovnjakov iz Madžarske in Slovenije preko demonstracijskih aktivnosti na področju javne razsvetljave. Hkrati se bodo v okviru kreativnega izobraževanja na prostem izobraževali strokovnjaki iz obeh sodelujočih držav, kot tudi strokovnjaki iz celotnega sveta. Glavni cilj projekta je pridobitev novih infrastruktur v partnerskih lokalnih skupnostih, ki bo poleg raziskovalnega namena imela funkcijo nadzora nad elementi razsvetljave ter predvidoma za 60% zmanjšala potrošnjo električne energije za obratovanje javne razsvetljave in posledično temu zmanjšanje izpustov CO₂.

A projekt célja volt, hogy a határon átnyúló együttműködés segítségével jobb feltételeket biztosítson a lakosok számára, lehetőséget teremtsen a szabadban történő oktatásra, biztosítsa a kutatók számára az oktatás feltételeit, valamint ösztönözze a közvilágítás terén jártas szlovén és magyar szakemberek határon átnyúló együttműködését. A kreatív oktatási program keretében szabadtéri oktatásban vettek részt szakemberek a két szomszédos országból, valamint az egész világról. A projekt fő célja az volt, hogy a partner önkormányzatok új infrastruktúrával rendelkezzenek, amely a kutatási célok mellett a közvilágítás feletti kontrollt is biztosította, így kb. 60%- al csökkentve a villamos energia felhasználását. Ennek közvetett hatásaként csökken a CO₂ kibocsátás.

The purpose of the project was to use cross-border operation to achieve better living conditions for the inhabitants, the possibility of outdoor education, enable researchers to have conditions for education, and encourage cross-border cooperation between experts from Hungary and Slovenia by means of demonstration activities in the field of public lighting. At the same time, experts from both participating countries as well as experts from all over the world will be educated outdoors within the creative educational programme. The main purpose of the project was to acquire new infrastructure in local communities, which, in addition to its research purpose, also has a control function over lighting elements and a planned 60% lower energy consumption for the operation of public lighting and knock-on lower CO₂ emissions.

Ključne besede projekta:
energija, razsvetljava, raziskovanje

A projekt kulcsszavai:
energia, világítás, kutatás

Key words of the project:
energy, lighting, research

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
OCR

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Implementacija naprednih tehnologij varstva okolja in kreativno raziskovanje na prostem / **Korszerű technológiák implementálása a környezetvédelemért és kreatív kutatás a szabadban** / The implementation of progressive environmental protection technologies and creative outdoor research

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
623.069,24 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
oktober 2011 - april 2014 / 2011 október - 2014 április / October 2011 - April 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.energap.si/?viewPage=169

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Energetska agencija za Podravje - Zavod za trajnostno rabo energije, Univerza v Mariboru, Občina Starše, Zalakarosi
Közös Önkormányzati Hivatal, Zalakaros Város Önkormányzata, Önkormányzati Tűzoltóság Vasvár



»Projekt OCR je primer projekta, kjer se je demonstriralo, kako lahko povežemo trajnostno energijo, javno razsvetljavo in raziskovanje.«

dr. Vlasta Krmelj, Maribor, ENERGAP

Projekt je bil zastavljen širše z namenom, da je raziskovanje na prostem bilo možno prilagoditi ciljnim skupinam udeležencev, kot so osnovne in srednje šole ter mladi raziskovalci. V okviru projekta se je zgradilo multifunkcijsko omrežje, ki poleg izobraževanja na prostem omogoča tudi izobraževanje na daljavo. Projekt se je odvijal na dveh različnih nivojih, kar pomeni, izmenjava raziskovalcev, prenos znanja in tehnologij ter posredno nastajanje novih raziskovalnih projektov na osnovi projekta OCR. Glavni cilj projekta je bil pridobitev novih infrastruktur v partnerskih lokalnih skupnostih, ki imajo poleg raziskovalnega namena tudi funkcijo

A projekt koncepciója széleskörű volt, így a szabadtéri kutatás alkalmazható volt különböző célcsoportok, úgy mint az általános és középiskolák, valamint fiatal kutatók számára is. A projektben létrejött egy multifunkcionális hálózat, amely lehetővé teszi a szabadtéri képzés mellett a távoktatást is. A projekt két szinten folyt, egyrészt zajlott a kutatók együttműködése és cseréje valamint a tudásátadás és a technológiatranszfer, másrészt közvetett módon új kutatási projektek létrehozása az OCR projekt alapján. A projekt fő célja az volt, hogy a partner önkormányzatok új infrastruktúrával rendelkezzenek, amely a kutatási célok mellett a közvilágítás feletti kontrollt is biztosította, így kb. 60%- al csökkentve a villamos energia

The concept of the project was broader, so that outdoor research could be adapted to the target group of participants, such as primary and secondary schools and young researchers. A multifunctional network was built within the project, which also offers distance education in addition to outdoor education. The project was carried out on two different levels which means that there was an exchange of researchers, the transfer of knowledge and technologies, and indirectly, the creation of new research projects based on the OCR project. The main purpose of the project was to acquire new infrastructure and partner local communities, which, in addition to its



»Az OCR projekt jó példája annak, hogyan lehet összekötni a fenntartható energiát, a közvilágítást és a kutatást.«

dr. Vlasta Krmelj, Maribor, ENERGAP

nadzora nad elementi razsvetljave ter predvidoma za 60% zmanjšanje potrošnje električne energije za obratovanje javne razsvetljave in posledično temu zmanjšanje izpustov CO₂. Razsvetljava je bila vključena v projekt z namenom omogočiti možnost 24 urnega nadzora nad vsemi elementi okolja, kot tudi vrednotenje vpliva vsiljene svetlobe na biodiverzitetu. Projekt je omogočal zbiranje različnih informacij iz okolja, ki so se shranjevale v centralni bazni sistem. V baznem sistemu se informacije obdelujejo z algoritmi, ki omogočajo tvorjenje predikcij. To pomeni, da je raziskovalno okolje omogočalo v vsakem trenutku vpogled v trenutno dogajanje. Na podlagi teh podatkov je možno napovedati tudi prihodnje dogodke. Projekt je uvedel visoko tehnologijo v lokalno območje. Različni senzorji v okolju med seboj komunicirajo in dolgoročno bo možno razviti sistem ne celotnem območju Slovenije in Madžarske, kar bo prineslo dodatne zaposlitve in razvoj okolja.

felhasználását. Ennek közvetett hatásaként csökken a CO₂ kibocsátás. A közvilágítás a projekt részeként azért szerepelt, hogy 24 órás felügyeletet lehessen biztosítani a környezet minden elemének vizsgálatához, valamint a fényszennyezés biodiverzitásra gyakorolt hatásának vizsgálatához. A projekt lehetővé tette különböző környezeti információk gyűjtését, melyek egy központi adatbázisban kerültek tárolásra. A tárolt információkat algoritmusokkal dolgozták fel, amelyek előrejelzések kialakítását tették lehetővé. A rendszer minden pillanatban lehetővé tette a kutatási területre történő bepillantást és az adatok alapján prognosztizálni lehet a jövőbeli eseményeket is. A projekt fejlett technológiát épített be a helyi környezetbe. A különböző szenzorok kommunikáltak is egymással. Hosszútávon lehetséges lenne a rendszert Szlovénia és Magyarország egész területére alkalmazni, ami új foglalkoztatási lehetőséget és környezetfejlesztést jelentene.

research purpose, also has a control function over lighting elements and a planned 60% lower energy consumption for the operation of public lighting and knock-on lower CO₂ emissions. Lighting was included in the project with the purpose of enabling the possibility of 24-hour supervision of all elements of the environment as well as the evaluation of the effect of forced lighting on biodiversity. The project enabled the collection of various pieces of information from the environment which were then saved in the central base system. In the base system, the information is processed using algorithms, enabling the formation of predictions. This means that the research environment enabled the inspection of what was currently happening in any given moment. Based on this data, future events may also be predicted. The project introduced high technology into the local environment. Various sensors in the environment communicate with each other, and in the long-term a system will be able to be developed in the entire area of Slovenia and Hungary, which will result in additional employment opportunities and development of the environment.



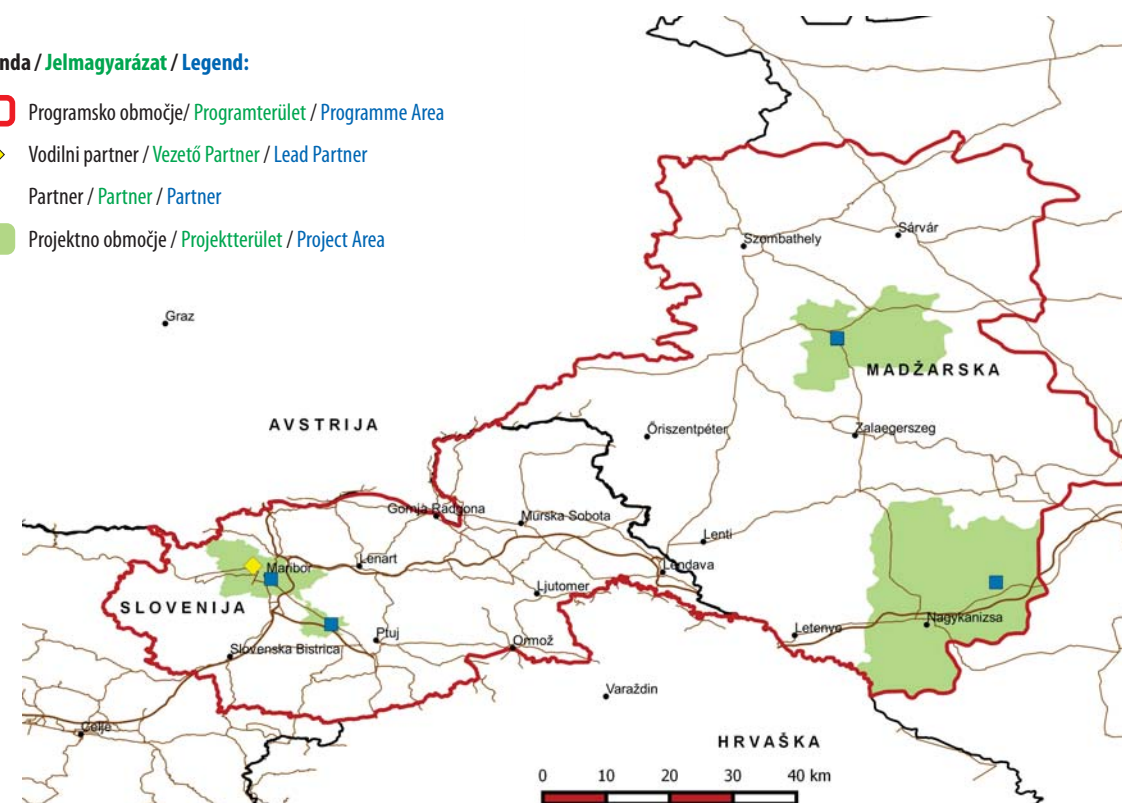
- Zgrajeno multifunkcijsko omrežje za zbiranje podatkov in komuniciranje med različnimi senzorji v okolju
- Kiépített multifunkcionális hálózat - adatgyűjtés a környezetben elhelyezett szenzorokkal
- A constructed multifunctional network for data collection and communication among various sensors in the environment

- Zmanjšan obseg dela zaradi uporabe IKT za boljše upravljanje z infrastrukturo
- Kevesebb munka az IKT eszközök használata miatt a jobb infrastruktúra menedzsmentért
- Reduced scope of work due to the use of ICT for better infrastructure management

- Zmanjšana raba energije ter stroškov saj ni vzdrževanja svetilk, ki imajo 15 let življenjske dobe
- A energiafogyasztás és a fenntartási költségek csökkenése a lámpatesteket hosszabb (15 év) élettartam miatt
- Reduced energy consumption and reduced costs due to the lack of maintaining lighting with a 15-year lifespan.

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“ The OCR project is an example of a project which showed how sustainable energy, public lighting and research may be connected. ”

Dr. Vlasta Krmelj, Maribor, ENERGAP



Izboljšanje kvalitete življenja bolnikov s celiakijo na obmejnem območju SV Slovenije in JZ Madžarske

A lisztérzékeny betegek életminőségének javítása Szlovénia északkeleti és Magyarország délnyugati részében

Improvement of the quality of life of celiac patients in the NE Slovenia and SW Hungary border region

Koncept projekta LQ-CELIAC je bil opredelitev resnosti problema celiakije v Podravski in obmejni regiji SV Slovenije in JZ Madžarske, povečanje ozaveščenosti o bolezni v strokovni javnosti in splošni populaciji ter priprava programov, ki bodo izboljšali kvaliteto življenja bolnikov s celiakijo v tej regiji, kot tudi povečanje čezmejne mobilnosti bolnikov s celiakijo. Temeljni cilj projekta je bil odkriti nove bolnike s celiakijo v večji populaciji šolskih otrok v regiji, ki bodo zaradi zgodnje postavitve diagnoze in pravočasnega ustreznega zdravljenja imeli bistveno manjšo verjetnost resnih zapletov bolezni.

Az LQ-CELIAC projekt általános célkitűzése a lisztérzékenység valós (összetettség, elterjedtség) jelenlétének felmérése a Podravje és észak-kelet Szlovénia határ menti régióiban, illetve Magyarország délnyugati területein, a betegséggel kapcsolatos felvilágítás a szakmai és általános nyilvánosságban, továbbá olyan programok elkészítése, amelyek javítják a régióban élő lisztérzékenyek életminőségét, valamint fokozzák a határon átnyúló mobilitásukat. A projekt alapvető célkitűzése a régió iskoláskorú népességében gyors tesztek segítségével felderíteni a lisztérzékeny betegeket, akiknél a korai diagnosztizálás és időbeni kezelés miatt nem alakulnak ki súlyosabb szövődmények.

The concept of the LQ-CELIAC project was to define the seriousness of the issue of celiac disease in Podravje and the border regions of NE Slovenia and SW Hungary, to raise the awareness of this disease among the professional as well as in the general population, and to prepare programmes that would improve the quality of life of celiac patients in this region and increase the cross-border mobility of celiac patients. The basic goal of the project was to discover new celiac patients in the broader population of school children in the region who would have a significantly lesser chance of serious disease-related complications due to an early diagnosis and timely and proper treatment.

Ključne besede projekta:

celiakija, osveščanje, kvaliteta življenja

A projekt kulcsszavai:

lisztérzékenység, tudatosítás, életminőség

Key words of the project:

celiac disease, raising awareness, quality of life

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

LQ - CELIAC

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Izboljšanje kvalitete življenja bolnikov s celiakijo na obmejnem področju Slovenije in Madžarske / A lisztérzékeny betegek életminőségének javítása a szlovén-magyar határ menti térségben / Improvement of the quality of life of celiac patients in the Slovene-Hungarian border region

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

523.624,47 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

september 2011 - september 2014 / 2011 szeptember - 2015 szeptember / September 2011 - September 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.lq-celiac.com

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Mestna občina Maribor, Univerzitetni klinični center Maribor, Slovensko društvo za celiakijo, Vas Megyei Lisztérzékenyek Érdekvédelmi Egyesülete, Markusovszky Egyetemi Oktatókórház,



»Veseli smo, da smo s projektom LQ – CELIAC vplivali na izboljšanje kvalitete življenja bolnikov s celiakijo v regiji in postavili temelje za tesno in plodno sodelovanje v prihodnosti.«

mag. Jasmina Dolinšek, Maribor, Mestna občina Maribor

Skupaj s partnerji je Mestna občina Maribor med svoje prioritete na visoko mesto postavila preventivno zdravstveno varstvo in skupaj z madžarskimi kolegi našla pot za izboljšanje kvalitete življenja bolnikov s celiakijo. Z različnimi aktivnostmi, analizo stanja, anketiranjem, z zgodnjim odkrivanjem s pomočjo hitrih testov za celiakijo, s predavanji, osveščanjem ciljnih skupin in širše javnosti, izobraževanji in usposabljanji, publikacijami, namenjenimi različnim javnostim, rehabilitacijskimi tabori in drugimi dogodki (104) je opozorila na

Maribor Városi Önkormányzata és a projekt partnerek a prioritásai között magas helyre a megelőző egészségápolást helyezte és a magyar kollégákkal megtalálta az utat a lisztérzékeny betegek életminőségének javítására. Különböző tevékenységekkel, kérdőíves helyzetfelméréssel, szűrővizsgálatokkal a betegség korai diagnosztizálása érdekében, előadásokkal, a célcsoportok és szélesebb nyilvánosság tudatszintjének emelésével, képzésekkel, oktatással és publikációkkal, amelyek különböző célcsoportok számára készültek, rehabilitációs tartalmú táborokkal és

As one of its priorities, the Municipality of Maribor set preventive healthcare, and together with the project partners and the Hungarian colleagues, it found a way to improve the quality of life of celiac patients. They warned of the issue of celiac disease patients and stressed it as a broader social issue in European healthcare by performing various activities, analysing the situation, giving out questionnaires, by means of early diagnosis with quick celiac tests, lectures, raising the awareness of the target groups and the broader public, by carrying out education and



»Örülünk, hogy az LQ – CELIAC projekt javította a régióban élő lisztérzékenyek életminőségét és megalapozta a szoros és eredményes együttműködést.«

mag. Jasmina Dolinšek, Maribor, Maribori Városi Önkormányzat

problem bolnikov s celiakijo in ga izpostavili kot širši družbeni problem evropskega zdravstva. Izredno pomemben je tudi posredni vpliv projekta in njegovih aktivnosti na vse bolnike s celiakijo v Sloveniji in na Madžarskem, saj so z osveščanjem širše javnosti dosegli trajnostne učinke, ki ne poznajo meja in upravičenih območij. Gre za trajno povezovanje, povečanje mobilnosti in pretoka informacij ter izmenjavo primerov dobrih praks. Projekt je vplival na izboljšanje kvalitete življenja bolnikov s celiakijo v regiji in postavil temelje za tesno in plodno sodelovanje v prihodnosti.

egyéb eseményekkel (104) felhívta a figyelmet a lisztérzékeny betegek problémájára és az európai egészségügy szélesebb társadalmi problémájaként hangsúlyozta. Jelentős a projekt és a projekttevékenységek közvetett hatása is Szlovéniában és Magyarországon élő lisztérzékeny betegek számára, hiszen a szélesebb nyilvánosság tájékoztatásával fenntartható hatást ért el, amely nem ismer határokat és jogosult területeket. Fenntartható kapcsolatról van szó, a mobilitás és az információáramlás növeléséről, a jó gyakorlatok cseréjéről. Az projekt javított a lisztérzékeny betegek életminőségén és megalapozta a szoros és eredményes együttműködést.

training courses, publications intended for various members of the public, rehabilitation camps and other events (104). The indirect implications of the project and its activities on all celiac patients in Slovenia and Hungary are also incredibly important, as it achieved sustainable effects by raising awareness and these effects know no borders or eligible areas. This is about permanent cooperation and increase in the mobility and flow of information as well as the exchange of good practice examples. The project was able to affect the improvement of the quality of life of patients with celiac disease in the region and set the foundation for close and fruitful cooperation in the future.



“We are glad that the LQ – CELIAC project was able to affect the improvement of the quality of life of patients with celiac disease in the region and that it was able to set the foundation for close and fruitful cooperation in the future.”

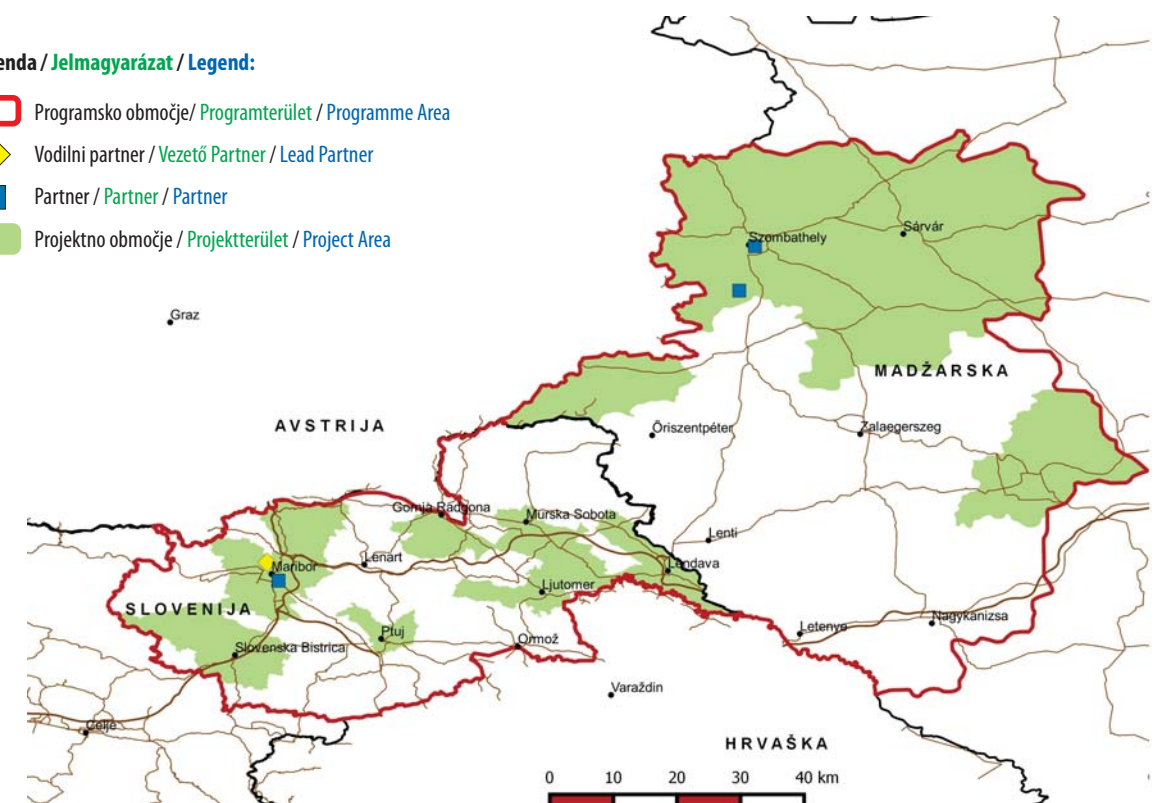
mag. Jasmina Dolinšek, Maribor, Municipality of Maribor



- Zgodnje odkrivanje bolezni, več kot 50 na novo odkritih bolnikov
- A betegség korai diagnosztizálása, több mint 50 újonnan felderített beteg
- Early diagnosis of the disease, over 50 newly diagnosed patients
- Večja ozaveščenost strokovne javnosti in splošne javnosti o bolezni celiakija
- A szakmai és az általános nyilvánosság felvilágosítása a lisztérzékenységről
- Higher awareness of the professional public and the general public concerning celiac disease
- Priprava skupne dvojezične brezglutenske kuharice
- Közös kétnyelvű szakácskönyv elkészítése gluténmentes receptekkel
- The preparation of a joint bilingual gluten-free cookbook

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Povezovanje pomembnih strokovnjakov na področju prostorskega razvoja

Fontos szereplők aktivizálása a területfejlesztésben

The activation of important experts in the field of spatial development

Projekt REG-NET je povezal pomembne strokovnjake na področju prostorskega razvoja, zasnoval čezmejni institucionalni sistem za prostorski razvoj in razvil čezmejni razvojni program vključno s strategijo in akcijskim načrtom, ki temelji na načelih trajnostnega razvoja.

A REG-NET projekt aktivizálta a területfejlesztés fontos szereplőit (partnertérkép), megalapozott egy határon átnyúló területfejlesztési intézményi rendszert és kidolgozott egy határon átnyúló fejlesztési programot, mely magába foglalja a fenntartható fejlődés alapelvein alapuló stratégiát és cselekvési tervet.

The REG-NET activated important actors in the field of spatial development (partner map), grounded a cross-border institutional spatial development system and developed a cross-border development programme including a strategy and action plan based on sustainable development principles.

Ključne besede projekta:
 prostorski razvoj, informacije, trajnost

A projekt kulcsszavai:
 területfejlesztés, információk, fenntarthatóság

Key words of the project:
 spatial development, information, sustainability

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
 REG-NET

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
 Vzpostavitev regionalne informacijsko-razvojne mreže / Területi Információs- és Fejlesztési hálózat kialakítása / The establishment of a regional information and development network

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
 477.030,39 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
 oktober 2011 - januar 2015 / 2011 október - 2015 január / October 2011 - January 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
 regnet-projekt.eu

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
 Vas Megyei Önkormányzati Hivatal, Regionalna razvojna agencija Mura d.o.o., Razvojni center Murska Sobota, Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj

»Prostorski razvoj na podlagi skupnih virov obmejne regije vključno z vzpostavitvijo enotnega prostorsko informacijskega ozadja, krovne organizacije in okrepitve praktičnega sodelovanja.«
 Holdosi Dániel, Szombathely, Urad samouprave županije Vas

Načrtovanje, pripravo in izvedbo skupnih projektov omejuje pomanjkanje skupnih enotnih podatkovnih in informacijskih baz, ki bi reagirali na skupne izzive, prav tako ne obstaja institucionalni sistem, ki bi deloval na temelju močne strokovne kooperacije. Te pomanjkljivosti so zavirale prizadevanja za vzpostavitev skupnega ekonomskega prostora tudi v primerih, ko se ta pojavljajo zunaj programa operativnega programa, v okviru regionalnega sodelovanja za prostorski in gospodarski razvoj (npr. turizem, skupne naložbe, trgovina, ipd.).

A tervezést, az előkészítést és a közös projekt megvalósítását akadályozta a közös, egységes adatbázis és információs bázis hiánya, mely a közös kihívásokra tudna reagál, valamint az, hogy nem létezett olyan intézményi rendszer, amely az erős szakmai kooperáción alapulva tudna működni. Ezek a hiányosságok gátolták a közös gazdasági térség kialakulását, még azokban az esetekben is, amikor ezek a tényezők az operatív programon kívül de a terület és gazdaságfejlesztést célzó regionális együttműködésen belül fordulnak elő (pl. turizmus, közös beruházás, kereskedelem stb).

The planning, preparation and implementation of common projects is restricted by the lack of common uniform data and information bases that would react to common challenges, and there also is also no institutional system that would operate on the basis of strong professional cooperation. These downsides inhibited the efforts for the establishment of a common economic space, even in cases when these occur outside of the operational programme, within regional cooperation for spatial and economic development (e.g. tourism, joint



»A határmenti régiók közös forrásokon alapuló területfejlesztése egységes területi információs háttérrel, ernyőszervezettel és a gyakorlati együttműködés erősítésével.

Holdosi Dániel, Szombathely, Vas Megyei Önkormányzati Hivatal

Namen projekta je bila vzpostavitev enotnega regionalnega informacijskega zaledja, ustanovitev skupne krovne organizacije, krepitev praktičnega sodelovanja ter začetek izvajanja programa prostorskega razvoja. Zato je bil ustvarjen slovensko-madžarski informacijski sistem. Poleg tega so projektni partnerji razvili čezmejni razvojni program (strategija in akcijski plan), ki temelji na principih trajnostnega razvoja, in ki lajša načrtovanje skupnega prostorskega in gospodarskega razvojnega sodelovanja in izvajanja. Profesionalna ekipa oblikovalcev je podprla definicijo skupnih ciljev in načrtov, ki zagotavljajo trajnost projekta.

A projekt célkitűzése egységes területi információs háttér kialakítása, közös ernyőszervezet alapjainak megteremtése és a gyakorlati együttműködés erősítése, valamint a területfejlesztési program elindítása volt. Ezért került kialakításra egy szlovén–magyar információs rendszer. Ezen kívül elkészült egy határon átnyúló fejlesztési program (stratégia és cselekvési terv), amely a fenntartható fejlődés elvein alapul és megkönnyíti a közös terület- és gazdaságfejlesztési együttműködés tervezését és végrehajtását. Egy szakértőkből álló tervezői csoport támogatta a közös célok és tervek kidolgozását, ami garantálja a projekt fenntarthatóságát.

investments, trade, etc.). The purpose of this project was to establish a uniform regional informational base, the foundation of a common umbrella organisation, the enhancement of practical cooperation and the start of the implementation of the spatial development programme. This is the reason for the Slovene-Hungarian information system. In addition to this, a cross-border development programme (strategy and action plan) based on sustainable development principles that facilitates the planning of the common spatial and economic development cooperation and implementation has also been developed. A professional team of designers supported the definition of the common goals and plans which guarantee the sustainability of the project.



“Spatial development on the basis of the common resources in the border region, including the establishment of a uniform spatial and information background, an umbrella organisation and the enhancement of practical cooperation.”

Holdosi Dániel, Szombathely, Vas County Self-Government Office



• Povezovanje strokovnjakov, ki delujejo na področju prostorskega razvoja

• Területfejlesztésben tevékenykedő szereplők aktivizálása

• Activating entities operating in the field of spatial development

• Čezmejni razvojni program vključno s strategijo in akcijskim načrtom

• Határon átnyúló fejlesztési program mely tartalmaz stratégiát és akciótervet

• Cross-border development programme including a strategy and an action plan

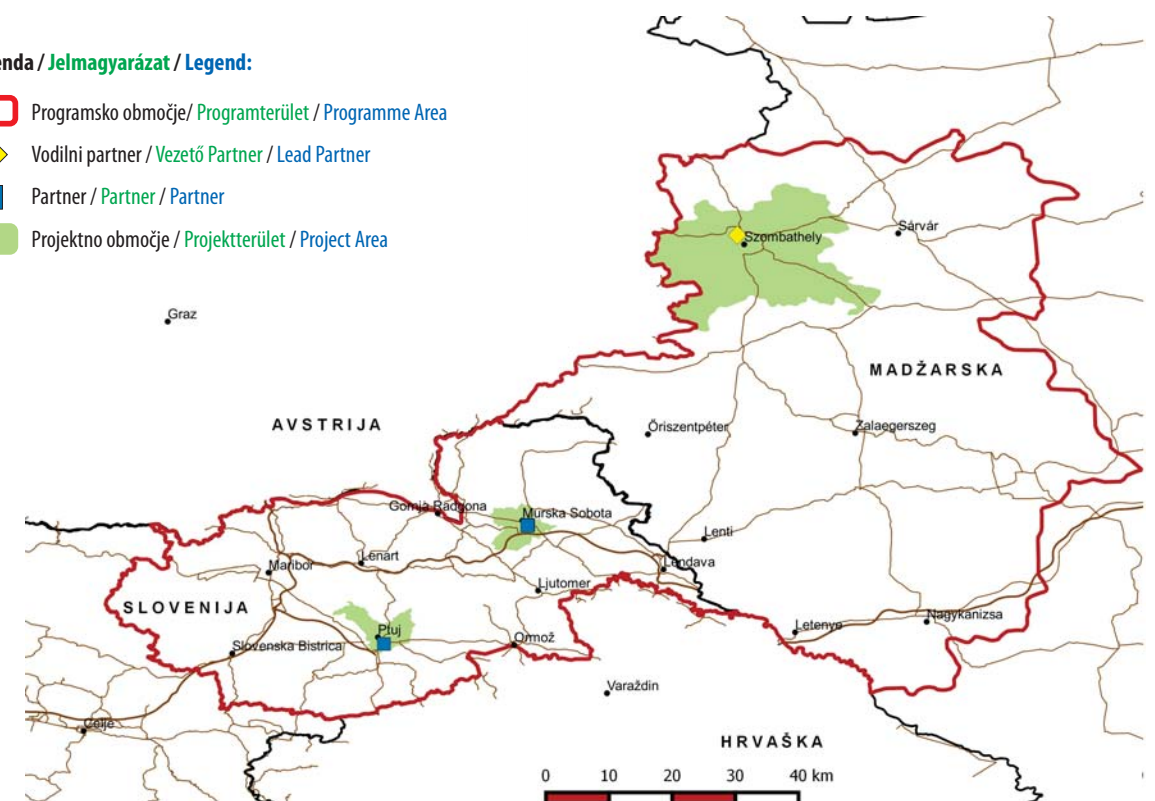
• Zasnova čezmejnega institucionalnega sistema prostorskega razvoja

• Határon átnyúló területfejlesztési intézményi rendszer megalapozása

• The foundation of a cross-border institutional spatial development system

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektne območje / Projektterület / Project Area





Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Healthy Youth

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Mreža zdravega načina življenja srednjih šol / Középiskolások Egészséges Életmód Hálózata / A healthy lifestyle network among secondary schools

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

225.796,93 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

avgust 2011 - september 2013 / 2011 augusztus - 2013 szeptember / August 2011 - September 2013

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.belasztg.sulinet.hu/hy

Projektzni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Szentgotthárdi III. Béla Szakképző Iskola és Kollégium), Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (Tinódi Sebestyén Gimnázium és Idegenforgalmi, Vendéglátói Szakképző Iskola), Dvojezična Srednja Šola Lendava, Srednja Šola za Gostinstvo in Turizem Radenci

Odnos mlade generacije do zdravega načina življenja

A jelenlegi fiatal nemzedék viszonyulása az egészséges életmódhoz

The attitude of the current younger generation towards a healthy lifestyle

Dandanes se srednješolci srečujejo s celo vrsto zdravstvenih težav, veliko od njih je pogojenih z nezdravim načinom življenja. Predvsem se ne zavedajo in ne poznajo načinov zdravega prehranjevanja. Zato je projekt naslavljal opolnomočenje srednješolcev na področju zdrave prehrane in zdravega načina življenja. Za dosego tega cilja je bilo potrebno vključiti tudi izobraževalne institucije, saj se je tako povečal vpliv promocije in zavedanja o zdravem načinu življenja med mladimi v čezmejni regiji.

Manapság a középiskolások több egészségügyi problémával küzdenek, többségük az egészségtelen életmóddal függ össze. Többnyire nincsenek tudatában és nem ismerik az egészséges táplálkozás módjait. Ezért a projekt a középiskolások egészségtudatos gondolkodását erősítette az egészséges táplálkozás és életvitel terén. A cél elérésének érdekében be kellett vonni a képző intézményeket is, hiszen így növekedett a régióban élő fiatalok között az egészséges életvitel támogatottsága és tudatosítása.

Nowadays, pupils are faced with numerous health issues, many of which are due to an unhealthy lifestyle. Mostly, pupils are unaware of and unfamiliar with ways of eating healthily. For this reason, the project addressed how to enable pupils in the field of healthy nutrition and a healthy lifestyle. In order to achieve this goal, educational institutions also needed to be included, as this increased the impact of the promotion and the raising of the awareness regarding a healthy lifestyle among young people in the region.

Ključne besede projekta:

zdravo, mreža, odnos

A projekt kulcsszavai:

egészség, hálózat, hozzáállás

Key words of the project:

healthy, network, attitude



»Čezmejno sodelovanje srednjih šol za bolj zdravo mladino.«

Emese Nagy Tóth, Szentgotthárd, Srednja strokovna šola in dijaški dom Bela III.

Za čezmejne regije v Sloveniji in na Madžarskem je značilno, da se generacija prihodnosti - torej sedanjí srednješolski rod, bori s celo vrsto zdravstvenih težav: premalo gibanja, nepravilna prehrana in psihična labilnost, s katero se srečuje del omenjene populacije. Osrednji namen projekta je bil spremeniti/ oblikovati to stanje oziroma izboljšati odnos sedanje mlade generacije do zdravega načina življenja ter vplivati na učinkovitejšo zdravstveno ozaveščenost mladih. Specifični cilji projekta pa so bili spoznavanje priprave zdrave prehrane ter nabiranje strokovnih izkušenj v obeh državah, osvojitev

Szlovéniában és Magyarországon is közismert, hogy a jövő nemzedéke, többek között a jelenleg középiskolás korosztály több egészségügyi problémával küzd: mozgásszegény életmódot folytat, helytelenül táplálkozik és egy részük lelkiileg labilis. A projekt központi célja volt, hogy változtasson ezen a helyzeten és ennek a korosztálynak az egészséges életmódhoz való viszonyulásán, valamint hogy megteremtse és elterjessze a minél hatékonyabb egészségtudatos iskolai légkört. A projekt speciális célja az volt, hogy megtanítsa az egészséges ételek készítését, szakmai tapasztalatok gyűjtson mindkét országban, új konyhai

Both in Slovenia and Hungary, it is equally known that the future generations, i.e. current secondary-school goers, are fighting against numerous health issues: insufficient physical activity and improper nutrition with some members of this generation physically rather unstable. The central purpose of the project was to change/re-form this situation and the attitude of the current younger generation towards a healthy lifestyle and to create and expand a more effective school environment with regard to raising awareness. The special goals of the projects were to teach how to prepare healthy food



»A közpiskolák határon átnyúló együttműködése az egészségesebb fiatalokért.«

Tóthné Nagy Emese, III.Béla Szakképző Iskola és Kollégium, Szentgotthárd

novih kuhinjsko-tehnoloških postopkov ter s tem izoblikovanje aktivnega in zdravega življenja pri učencih. Dijaki so se srečali z novimi načini priprave zdrave hrane, obogatili so se tudi z znanjem tradicionalne pogrnitve mize in postrežbe. Projektne aktivnosti so zahtevale uporabo IKT za zbiranje podatkov preko interneta, pripravo predstavitev, spletnih aktivnosti, zagotovitev interaktivnih in na prakso orientiranih programov in delavnic za dijake in profesorje. V sklopu projekta sta bili izvedeni dve konferenci, študijska potovanja, tematske poletne prakse z izmenjavo dijakov, programi spoznavanja zdravega načina življenja, tekmovanje v gastronomskem znanju ter dva tabora zdravega načina življenja, namenjena razširjanju zdravstvenega ozaveščanja.

és technológiai eljárásokat sajátítsanak el a tanulók, és ezáltal aktívabb és egészségesebb életvitelt éljenek. A diákok az egészséges ételek előkészítésének új módjaival találkoztak, gazdagodott a tudásuk az asztal hagyományos megterítéséről és az ételek felszolgálásáról. A projekttevékenységekhez szükség volt IKT használatára a diákok és tanárok részéről az internetes adatgyűjtés, a prezentációkészítés és online tevékenységek, az interaktív, gyakorlatorientált és tevékeny részvételt igénylő programok során. A projekt keretében sor került két konferenciára, tanulmányutakra, tematikus nyári gyakorlatokra, diákcsera programokra, egészséges életmód napokra, gasztronómiai versenysorozatra, az egészségtudatos magatartás erősítését célzó két életmódtáborra.

and acquire professional experience in both countries, learning new cooking and technological procedures and thus developing a more active and healthy lifestyle of the pupils. Pupils encountered new ways of preparing healthy food and gained knowledge on the traditional way of table setting and service. The project activities required the use of ICT for collecting data online, preparing presentations, online activities, providing interactive and practically oriented programmes and workshops for pupils and their teachers. The project included two conferences, study trips, themed summer internships with pupil exchange, programmes for learning about a healthy lifestyle, competing in gastronomic knowledge, and two healthy lifestyle camps intended to raise health awareness.



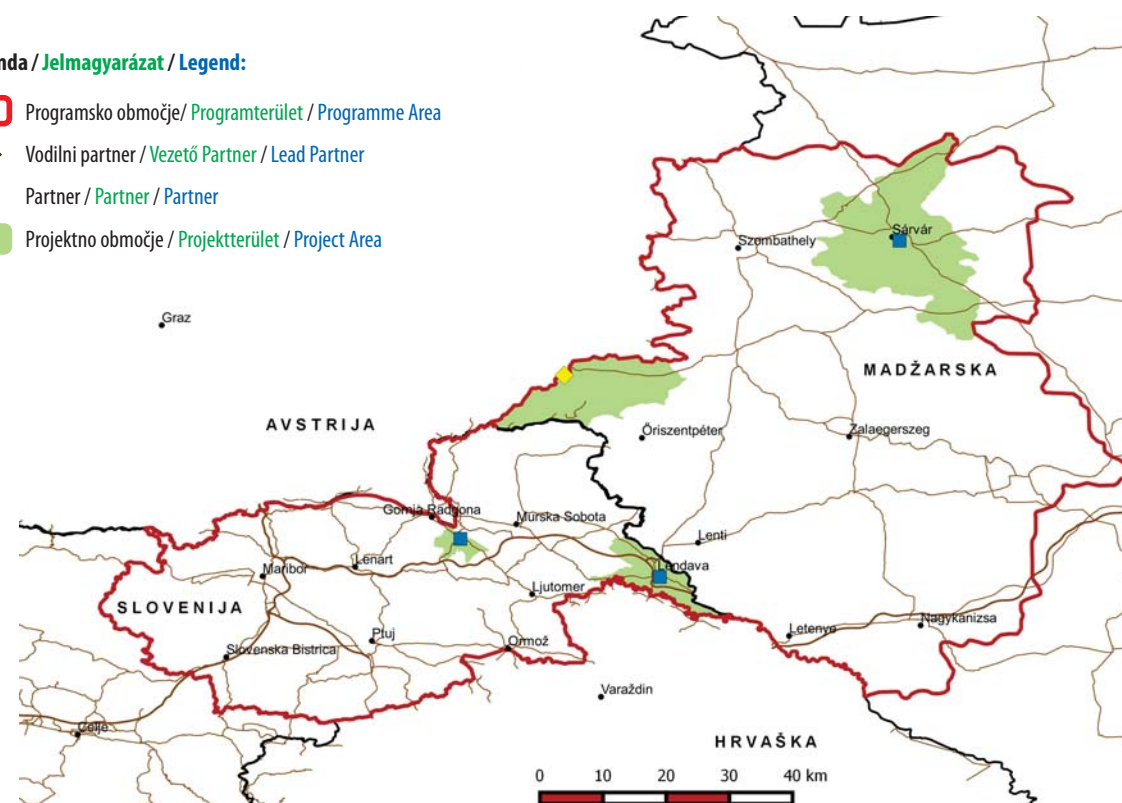
- Mreža zdravega načina življenja med srednjimi šolami
- Középiskolák Egészséges Életmód Hálózata
- A healthy lifestyle network among secondary schools

- Spletni gastronomski slovar
- Online gasztronómiai webszótár
- Online gastronomy dictionary

- Praktično usmerjeni programi za dijake in učitelje
- Gyakorlati programok a diákok és tanárok számára
- Practically oriented pupil and teacher programmes

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“ The cross-border cooperation among secondary schools for healthier young people. ”

Emese Nagy Tóthné, Szentgotthárd, Bela III Secondary Vocational School and Residence Hall



Mladi, začetniki kariernih poti

Pályakezdők fiatalok

Young people embarking on their career path

Slovensko-madžarsko obmejno območje se sooča s problemom brezposelnosti, na udaru so predvsem mladi. Veliko jih regijo zapušča zaradi pomanjkanja služb, po drugi strani pa se povečuje število deficitarnih poklicev. Projekt je prepoznal potrebo po boljšem in učinkovitejšem upravljanju s človeškimi viri ter vzpostaviti informacijsko-komunikacijske mreže, kar bi pripomoglo k povečanju števila zaposlitev in bi posledično povečalo tudi konkurenčnost regije.

A magyar-szlovén határmenti térség főleg a fiatalok munkanélküliségi problémájával küzd. Egyrészt sokan a munkalehetőségek hiánya miatt elvándorolnak, másrészt ugyanakkor növekszik a hiányszakmák száma. A projekt felismerte hogy jobb és hatékonyabb humánerőforrás menedzsmentre és egy olyan információs, kommunikációs hálózat létrehozására van szükség amely hozzájárulna a munkahelyek teremtéséhez ezáltal növelve a régió versenyképességét.

The Slovene-Hungarian cross-border area is facing the issue of unemployment and young people are primarily being affected. On one hand, many are leaving the region due to the lack of available jobs, and on the other hand, the number of occupations in shortage is increasing. The project recognised the need for better and more effective human resource management and for the establishment of an information and communication network which would contribute to the increase in the number of employments and, as a result, the increased competitiveness of the region.

Ključne besede projekta:
trg dela, razvoj, prenos znanja

A projekt kulcsszavai:
munkaerő-piac, fejlesztés, tudásközvetítés

Key words of the project:
labour market, development, knowledge transfer

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym: LAMAPROM
Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project: Razvoj trga dela v slovensko-madžarskem obmejnem območju / Munkaerő-piaci fejlesztés a szlovén-magyar határteréségben / Development of the labour market in the Slovene-Hungarian border region
Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds: 420.245,31 EUR
Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration: julij 2011 - september 2014 / 2011 július - 2014 szeptember / July 2011 - September 2014
Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site: www.lamaprom.eu
Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners: Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány, Zala Megyei Területfejlesztési Ügynökség Közhasznú Nonprofit. Kft., Regionalna Razvojna Agencija Mura d.o.o, Natúrpark Térségfejlesztési Közhasznú Nonprofit Kft., Regionalni sklad dela za Pomurje



»Projekt je omogočil izmenjavo slovenskih in madžarskih dobrih praks in preverjene metode v okviru projekta. «

Károly Szabó, Zalaegerszeg, Zavod za razvoj podjetništva županije Zala

Slovensko-madžarsko obmejno območje se na področju trga dela spopada z večplastno problematiko. Po eni strani so se zmanjšale zaposlitvene možnosti, in ker te kraje zapuščajo predvsem visoko izobraženi in mladi ljudje, je začelo območje izgubljati svoj potencial človeških virov. Poleg tega predstavlja velik problem nastanek deficitarnih poklicev v številnih industrijskih panogah, kar negativno vpliva na konkurenčnost podjetij in regije. Projekt je prepoznal potrebo po integriranem sistemu, ki bi prevzel nase vlogo posredovalca med mladimi pred izbiro poklica in podjetji, ki bi jih želeli zaposliti in ki bi z inovativnimi rešitvami dodatno

A magyar-szlovén határmenti térség összetett problémákkal küzd a munkaerő-piac területén. Egyrészt csökkentek a foglalkoztatási lehetőségek, másrészt a magasán képzett fiatalok elvándorlása miatt a terület elkezdte elveszíteni az emberi erőforrás kapacitását. Emellett jelentős probléma, hogy számos ágazatban hiányszakmák alakulnak ki, ami negatívan hat a vállalkozások és a régió versenyképességére. A projekt felismerte egy olyan integrált rendszer szükségességét, amely ellátná a munkavállalók, a pályaválasztás előtt álló fiatalok és a munkaerőt foglalkoztatni kívánó vállalkozások között a közvetítő szerepet, innovatív, határon átnyúló megoldásokkal is fokozva a régió népességmegtartó

The Slovene-Hungarian border area is facing multi-layered issues in the field of the labour market. On one hand, there are fewer employment opportunities and because highly educated and young people generally leave these areas, the area started losing its human resource potential. On the other hand, the occurrence of occupations in shortage in numerous industries is also a big problem, and this has a negative impact on the competitiveness of companies and the region. The project recognised the need for an integrated system that would assume the role of an intermediary between young people who have not yet selected a vocation and companies that wish to employ them



»A projekt lehetővé tette a szlovén és magyar jó gyakorlatok, valamint ellenőrzött módszerek cseréjét.«

Szabó Károly, Zalaegerszeg, Zala Megyei Vállalkozásfejlesztési Alapítvány

prispeval k ohranitvi poseljenosti regije. Splošni čezmejni cilj projekta je bil ciljni skupini zagotoviti storitve trga dela in programe usposabljanja ter ustanovitev učinkovitega sistema za sodelovanje, ki prispeva k izboljšanju življenja in delovnih okoliščin v obmejni regiji, kot tudi povečanje konkurenčnosti regije. Konkurenčnost regije prispeva k izboljšanju življenja in delovnih okoliščin v obmejni regiji. Projekt LAMAPROM je tako naslavljal probleme z realizacijo naslednjih ciljev kot so: z izobraževanjem in z interaktivnim vključevanjem pomagati skupinam delavcev v slabšem položaju tako, da se lažje prilagodijo trgu dela, povečati aktivnosti na strani delodajalcev predvsem v smislu bolj smotnih pogojev za zaposlovanje, priprava delodajalcev za učinkovito izvedene dejavnosti, redne predstavitve informacijskega gradiva v zvezi z zaposlovanjem (s pomočjo sodobnih informacijskih in komunikacijskih sredstev), povečanje dejavnosti na področju ohranitve poseljenosti območja ter v prvi vrsti oblikovanje analize iskalcev zaposlitve nove generacije z uporabo metod trajnostnega razvoja okoljskih in človeških virov.

erejét. A projekt általános határon átnyúló célkitűzése munkaügyi szolgáltatások és képzési programok nyújtása volt a célcsoportok részére és egy hatékony együttműködési rendszer kiépítése, mely hozzájárul a határmenti régió élet- és munkakörülményeinek javításához és a régió versenyképességének növekedéséhez. A LAMAPROM projekt a problémákat az alábbi célok kitűzésével próbálta orvosolni: a hátrányos helyzetű munkavállalói csoportok munkaerő-piacra történő beilleszkedésének elősegítése képzésekkel, interaktív bevonással, a munkaadói oldal azon tevékenységeinek ösztönzése, melyek ténylegesen enyhítik a foglalkoztatási problémákat, egy honlap létrehozása, mely segíti a munkaadókat feladataik hatékony ellátásában, a foglalkoztatással kapcsolatos ismeretanyagok rendszeres bemutatása modern infokommunikációs eszközökkel, a térség népességmegtartó erejének növelése és elsősorban a munkakeresők új generációjának szemléletformálása a környezeti és humán erőforrások fenntartható használatával kapcsolatban.

and that would use innovative solutions to additionally contribute to the preservation of the region's population and to the increase of the standard of life. The general cross-border goal of the project was to provide the target group with labour market services and training programmes and to establish an effective system for cooperation that would contribute to the enhancement of living and work conditions in the border region as well as to the competitiveness of the region. The competitiveness of the region contributes to the improvement of living and work circumstances in the border region as well as an increase in the competitiveness of the region. Therefore, the LAMAPROM project addressed problems of realising the following goals: using education and interactive inclusion to help disadvantaged groups of workers to adapt to the labour market, increasing the activities of employers in order to properly remedy employment issues, preparing a website for employers for effectively performed activities, regularly presented information materials regarding employment with the help of modern information and communications means, increasing activities in the field of the preservation of the area's population and primarily forming an analysis of new-generation employment seekers using methods for the sustainable development of environmental and human resources.



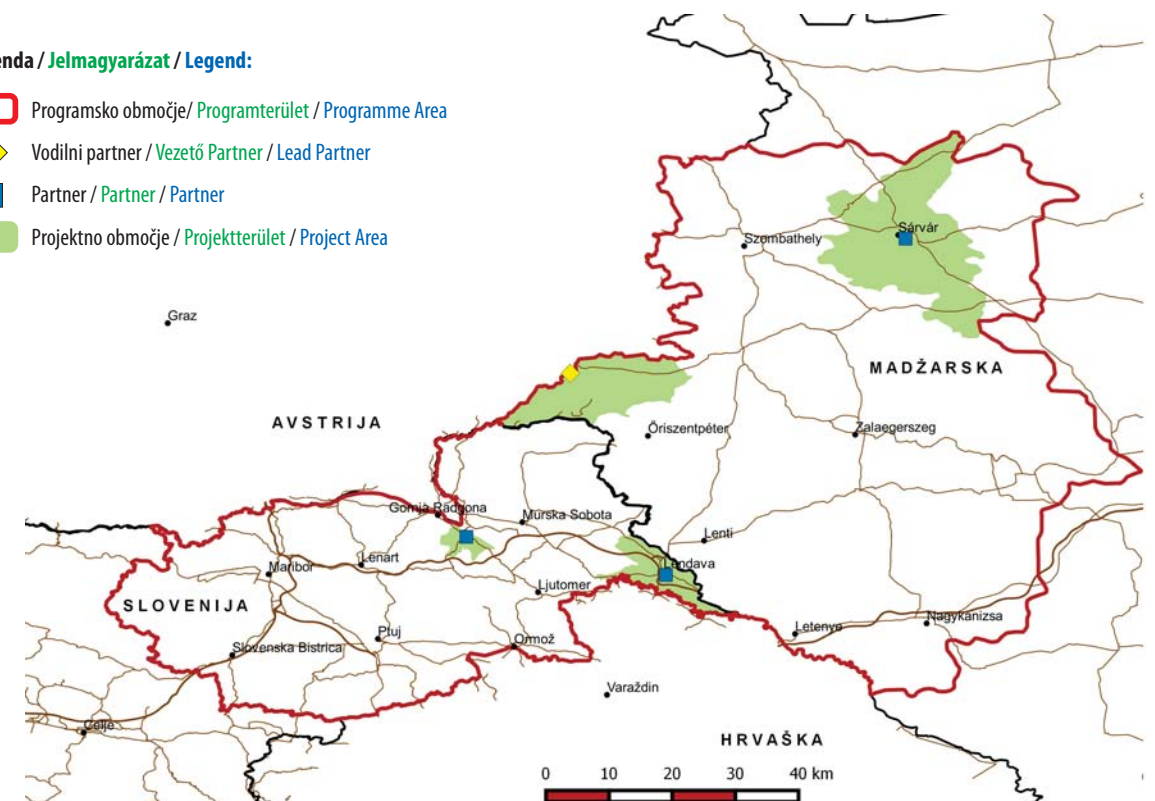
- Postavitev „Virtualnega kompetenčnega centra za zaposlovanje“
- „Virtuális foglalkoztatási kompetencia központ“ felállítása
- Set-up of a "Virtual Employment Competence Centre"

- Pilotni projekti za vzpostavitev sistema štipendij, vzpostavitev mreže mladih talentov ter vzpostavitev mreže za varuške
- Pilot projektek - ösztöndíj rendszer kidolgozása, fiatal tehetségek és bébiszitter foglalkoztatási hálózat kifejlesztése
- Pilot projects for establishing a scholarship system, establishing a young talent network and the establishment of a nanny network

- Projektna spletna stran z vsemi relevantnimi informacijami
- Projekthonlap az összes szükséges információval
- Project website with all relevant information

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“ The project enabled the exchange of Slovene and Hungarian good practices and a verified method within the project. ”

Károly Szabó, Zalaegerszeg, Zala County Entrepreneurship Development Foundation



Možganske poškodbe, novi programi, prijateljstva, preventivne delavnice, izobraževanje, izmenjava izkušenj

Agysérülések, új programok, barátságok, prevenciós műhelyek, képzés, tapasztalatcsere

Brain injuries, new programmes, friendships, preventive workshops, educational courses, exchange of experience

Možganske poškodbe predstavljajo enega večjih problemov v večini razvitih družb. Število oseb s takimi poškodbami raste iz leta v leto. V Sloveniji in na Madžarskem obstaja ustrezen primarni zdravstveni sistem, ki obravnava osebe z možganskimi poškodbami, po primarni rehabilitaciji pa so prepuščene same sebi in svojim družinam. Projekt je izvedel številne dejavnosti, ki bodo prispevale k izboljšanju kakovosti življenja oseb z možganskimi poškodbami, njihovih družin, najbližjih in širše družbene skupnosti, ter prispevale k njihovi večji samostojnosti in k temu, da v največji možni meri (p)ostanejo enakopravni člani družbe.

Az agysérülések a fejlett országok többségében az egyik legnagyobb problémát jelentik. Az ilyen jellegű sérülést szenvedett emberek száma évről évre növekszik. Szlovéniában és Magyarországon létezik egy megfelelő primer/elsődleges egészségügyi rendszer, amely ugyan foglalkozik a fogyatékosokkal, de a primer rehabilitációt követően magukra és családjakra vannak hagyva. A projekt számos tevékenységet folytatott, amelyek hozzájárultak a fogyatékosok, a családjaik, hozzátartozóik és a szélesebb társadalmi közösség életminőségének javításához, valamint segítettek nagyobb önállóságuk biztosításához és ahhoz, hogy a lehető legnagyobb mértékben a társadalom egyenjogú tagjai legyenek.

Brain injuries are one of the major issues in the majority of developed societies. The number of such people is growing from year to year. In Slovenia and in Hungary there is a suitable primary healthcare system that treats people with acquired brain injuries, but after primary rehabilitation these people are left to themselves and their families. The project carried out numerous activities that will contribute to the improvement of the quality of life of people with brain injuries, their families, people they are close with, and the broader social community, and to a greater level of their independence, and will help these people become or remain equal members of society to the greatest extent possible.

Ključne besede projekta:
možganske poškodbe, preventiva

A projekt kulcsszavai:
agysérülések, megelőzés

Key words of the project:
brain injuries, preventive measures

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
!Naprej-Előre

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Preventivne storitve za osebe po možganskih poškodbah / Prevenciós szolgáltatások az agykárosodást szenvedett emberek számára / Preventive services for persons after acquiring brain injuries

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
383.614,32 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
september 2011 - avgust 2014 / 2011 szeptember - 2015 augusztus / September 2011 - August 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
<http://elore.center-naprej.si>

Projekttni partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Naprej, Center za osebe s pridobljeno možgansko poškodbo Maribor, Regionális Szociális Forrásközpont Közhasznú Nonprofit Kft.

»Projekt !Naprej-Előre! nam je omogočil inovativnost, kreativnost, razvoj novih programov, dvig osveščenosti, preventivne delavnice, izobraževanje, čezmejno sodelovanje, izmenjavo izkušenj ter integracijo novih znanj v storitve dolgotrajne rehabilitacije oseb s pridobljeno možgansko poškodbo.«

Jasna Vešligaj Damiš, Maribor, Center Naprej Maribor

Pridobljena možganska poškodba (PMP) je eden izmed najpogostejših vzrokov smrti in invalidnosti v razvitem svetu. Samo v Evropi zaradi PMP vsako leto umre 50.000 ljudi, 10.000 pa jih doživi trajne okvare. V Sloveniji in na Madžarskem obstaja ustrezen primarni zdravstveni sistem, ki obravnava osebe s PMP, po primarni rehabilitaciji pa so prepuščene same sebi in svojim družinam. Z namenom izboljšati kakovost življenja oseb s PMP, njihovih družin, najbližjih in širše družbene skupnosti ter prispevati k njihovi večji samostojnosti po zaključeni primarni rehabilitaciji, je bilo v projektu razvitih 20 novih programov, ki so se izvajali v Sloveniji in na Madžarskem.

Az agysérülés a fejlett országok többségében az egyik leggyakoribb oka az elhalálozásnak és rokkantságnak. Csupán Európában az agysérülések miatt évente 50.000 ember hal meg, 10.000 emberben pedig tartós nyomokat hagynak. Szlovéniában és Magyarországon létezik egy megfelelő primer/elsődleges egészségügyi rendszer, amely ugyan foglalkozik a fogyatékosokkal, de a primer rehabilitációt követően magukra és családjakra vannak hagyva. Hogy a projekt javítson a fogyatékosok, családjaik, hozzátartozóik és a szélesebb társadalmi közösség életminőségén a primer rehabilitáció után is, 20 új programot készített, amelyek Szlovéniában és Magyarországon kerültek kivitelezésre.

An acquired brain injury is one of the most common causes of death and disability in the developed world. In Europe alone, 50,000 people die each year and 10,000 suffer permanent damage. In Slovenia and in Hungary there is a suitable primary healthcare system that treats people with acquired brain injuries, but after primary rehabilitation these people are left to themselves and their families. With the purpose of improving the quality of life for people with acquired brain injuries, their families, people they are close with, and the broader social community, and of contributing to a greater level of their independence after they have completed primary rehabilitation, 20 new programmes

»

»A !Naprej-Előre! projekt innovatív, kreatív, új programok kidolgozását tette lehetővé, a tájékozottság növelését, prevenciós műhelyeket, képzési programokat szervezett, határon átnyúló együttműködést, tapasztalatcserét és új tudás integrálását tette lehetővé az agysérült személyek hosszútávú rehabilitációs szolgáltatásainak területén. «

Jasna Vešligaj Damiš, Maribor, Előre Intézet

Za osebe s PMP je bilo organiziranih 5 skupnih športnih dogodkov, 1 kulturni dogodek, 3 poletni tabori in 3 dogodki na prostem (zimski, spomladanski in poletni). Projektna partnerja sta izdelala analizi in primerjavo obstoječih programov dolgotrajne rehabilitacije za osebe s PMP na upravičenem območju programa ter strateški dokument posredovala na pristojna ministrstva. Z namenom izboljšanja preventive in dviga osveščenosti prebivalstva je bilo pripravljenih 5 preventivnih programov ter vzpostavljene povezave z izobraževalnimi institucijami (osnovne šole, srednje šole, dijaški domovi, moto klubi, tečaji CPP, ipd.), kjer je bilo izvedenih 31 preventivnih delavnic. Strokovni delavci in terapevti so strokovno znanje o novih programih in delu z osebami s PMP pridobivali na skupnih in internih izobraževalnih seminarjih. Izvedene projektne aktivnosti so predstavljene na spletni strani projekta.

A fogyatékos személyek részére 5 közös sportesemény, 1 kulturális esemény, 3 nyári tábor és 3 szabadtéri (téli, tavaszi és one space is missing volt rendezve. A projektpartnerek elkészítették a helyzetfelmérést és a fogyatékos személyek számára létező hosszútávú rehabilitációs programok összehasonlítását a jogosult projektterületen és a stratégiai dokumentumot továbbították az illetékes minisztériumokhoz. A prevenciós programok bővítése céljából és a lakosság nagyobb felvilágosultsága érdekében 5 prevenciós program készült, kialakult a kapcsolatteremtés a képzési intézményekkel (általános iskolák, középiskolák, diákhonok, motorerékpáros klub, KRESZ tanfolyamok, stb.), ahol 31 prevenciós workshop volt megszervezve. A szakemberek és terápiai szakemberek közös és belső szakképzési programokon szereztek szaktudást az új programokról és az agysérült személyekkel való munkáról. A kivitelezett projekttevékenységek a projekt honlapján vannak közzétéve.

were developed within the project, which were carried out in Slovenia and in Hungary. Five common sports events, one cultural event, three summer camps, and three outdoor events were organised for persons with acquired brain injuries (winter, spring, and summer). The project partners carried out two analyses and a comparison of the existing long-term rehabilitation programmes for people with acquired brain injuries in the eligible programme area and submitted the strategic document at the competent ministries. With the purpose of improving preventive measures and raising the awareness of the population, five preventive programmes took place and connections were established with educational institutions (primary schools, secondary schools, residence halls, motorcycling clubs, courses in road and traffic regulations, etc.) where 31 preventive workshops were carried out. Expert employees and therapists acquired expert knowledge about new programmes and about working with persons with acquired brain injuries at common and internal educational seminars. The performed project activities were introduced on the project website.

»

“The !Forward-Naprej-Előre! project enabled us to be innovative, creative, to develop new programmes, raise awareness, carry out preventive workshops, educational courses, cross-border cooperation, the exchange of experience, and the integration of new knowledge into long-term rehabilitation services for persons with acquired brain injuries.”

Jasna Vešligaj Damiš, Maribor, Naprej Centre Maribor



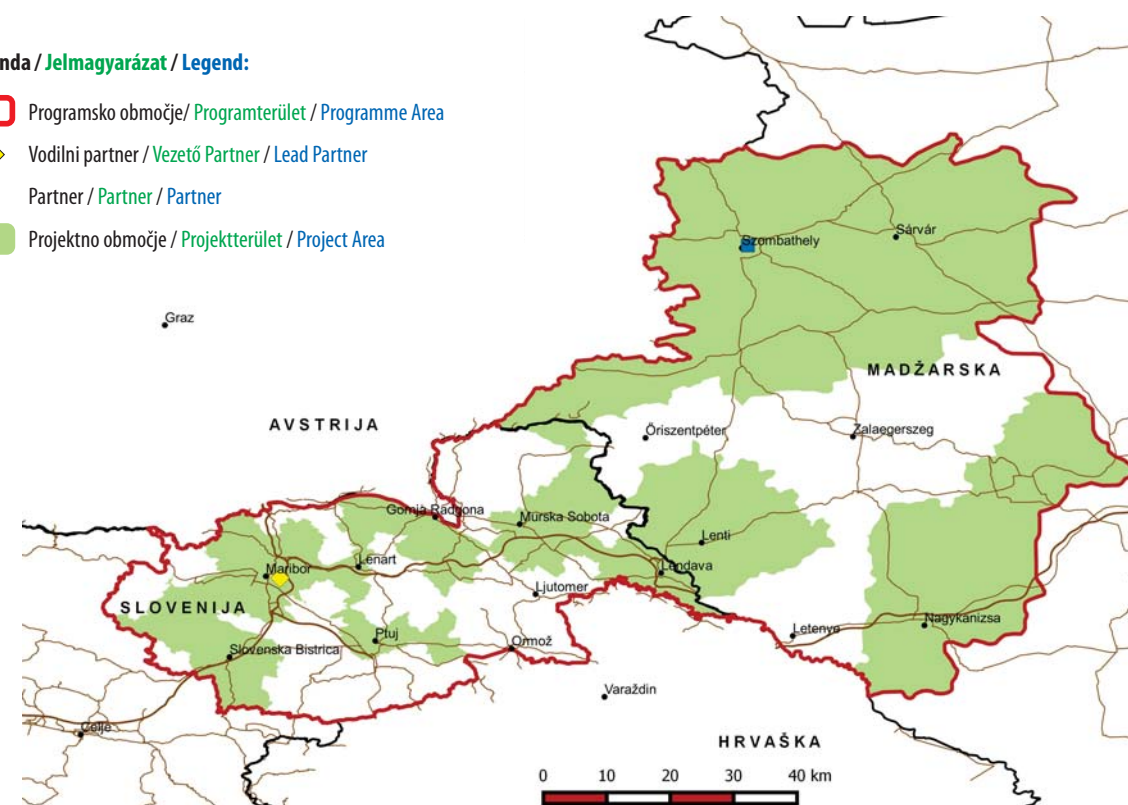
- Urejena 2 objekta za izvedbo programov, športnih, učnih, izobraževalnih in drugih dejavnosti za ciljne skupine
- 2 rendezett objektum különböző programok, sporttevékenységek, képzések és más tevékenységek kivitelezésére a célcsoportok számára
- Two buildings for carrying out programmes, sports, teaching, educational, and other target group activities

- Izvedena 2 skupna izobraževalna seminarja
- 2 közös képzési szeminárium kivitelezése
- Two common educational seminars were carried out

- Vključenih 40 uporabnikov - oseb z mozganskimi poškodbami
- 40 bevont résztvevő - agysérült személy
- Forty participants included – persons with brain injuries

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- ◆ Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area





Vzpostavitev enotnega čezmejnega obveščanja za večjo varnost ljudi ter večje ekološke osveščenosti

Egységes határon átnyúló tájékoztatás kiépítése az emberek nagyobb biztonsága és az ökológiai tudatosítás céljából

Establishing a unified cross-border notification system for the greater safety of people and greater environmental awareness

Projekt naslavlja čezmejno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami med obmejnimi regijami SLO-HU zato je bil cilj projekta vzpostavitev čezmejnega in usklajenega sistema obveščanja, opozarjanja in alarmiranja ter aktiviranja sil ZRP. Projekt je poskrbel tudi za usposabljanje ključnih struktur za usklajeno ravnanje ob primerih izvajanja nalog zaščite, reševanja in pomoči. Tekom izvajanja projekta se je močno okrepilo sodelovanje na navedenem območju.

A projekt a természeti és egyéb katasztrófavédelem határon átnyúló együttműködésére irányult a szlovén-magyar határmenti térségben, a projekt célkitűzése így a határon átnyúló tájékoztatás, figyelmeztetés, riasztás és a Védelmi és Mentési erők mozgósításának összehangolt rendszerének kiépítése volt. A projekt gondoskodott a kulcsfontosságú résztvevők képzéséről, valamint a védelmi, mentési és segítségnyújtási feladatok végrehajtása során azok összehangolt fellépéséről. A projekt végrehajtásakor az említett területen lényegesen megerősödött az együttműködés.

The project addresses cross-border cooperation in the field of the protection from natural and other disasters in the SLO-HU border area so the goal of the project was to establish a cross-border coordinated system for notifying, warning, alarming and activating protection and rescue forces. The project also took care of the training for key structures in order to guarantee unified actions in the event of performing protection, rescue or aid assignments. During the project, cooperation in this area significantly improved.

Ključne besede projekta:

reševanje, civilna zaščita, čezmejna koordinacija

A projekt kulcsszavai:

mentés, polgári védelem, határon átnyúló koordináció

Key words of the project:

rescuing, civil protection, cross-border coordination

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:

Rešujmo skupaj

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:

Čezmejno sodelovanje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami med obmejnimi regijami SLO - HU / Határon átnyúló együttműködés a természeti és civilizációs katasztrófavédelem terén a határmenti SLO - HU régióban / Cross-border cooperation in the field of protection against natural and other disasters between border regions SLO - HU

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:

1.376.708,30 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:

april 2012 - julij 2015 / 2012 április- 2015 július / April 2012 - July 2015

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:

www.murska-sobota.si/rešujmo-skupaj

Projektne partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:

Mestna občina Murska Sobota, Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, Potapljaško društvo Murska Sobota, Gasilska zveza Mestne občine Murska Sobota, Razvojni center Murska Sobota



»Projekt Rešujmo skupaj postavlja temelje sodelovanja, povečanje varnosti ljudi in premoženja ter večje ekološke osveščenosti na območju njegove izvedbe in širše. «

Stanislav Wolf, Murska Sobota, Mestna občina Murska Sobota

Projekt Rešujmo skupaj je bil zastavljen že leta 2008. Namenjen je bil povezovanju na obmejnem območju SI-HU, ki je veljalo za območje omejenega sodelovanja. Da bi izvedli projekt je tako bilo potrebno zagotoviti pogoje za enotno čezmejno obveščanje. Hkrati pa je bilo potrebno poenotiti delovanje sil na področju ZiR in ekologije za varnost ljudi in njihovega premoženja ter okolja. Skozi projekt smo tako vzpostavili sistem obveščanja prebivalstva preko medijev in družabnih omrežij. V naslednji fazi smo delovali v smeri usposabljanja sil ZiR in vzpostavili nadzor nad stanjem stoječih voda na navedenem območju. Vodilni partner Mestna občina Murska Sobota s

A Mentsünk együtt projekt alapjai már 2008-ban lefektetésre kerültek. Ez a térségbeli összeköttetéseket hivatott szolgálni az együttműködési terület alkotó szlovén-magyar határ mentén. A projekt végrehajtásához biztosítani kellett az egységes határon átnyúló tájékoztatást, illetve össze kellett hangolni a Védelmi és Mentési (VM) erők tevékenységét, valamint a környezetvédelmet szolgáló ökológiai tevékenységeket, így biztosítva az emberek és vagyonuk biztonságát. A projekt keretében a média és a társadalmi hálózatok segítségével kiépítésre került a lakosság tájékoztatásának rendszere. A következő fázisban a VM erők képzésére összpontosítottak a partnerek és a térségben kiépítették az állóvizek feletti

The Let's Rescue Together project was jointly conceptualised as early as 2008. It was intended to form connections in the SI-HU border area which was established as the cooperation area. In order to carry out the project, conditions for unified cross-border notifying had to be set. At the same time, the operation of forces in the field of protection and rescuing as well as ecology had to be unified in order to provide safety for people, their property and the environment. The project helped establish a system to notify the population via media and social networks. In the next phase, protection and rescue forces were trained and the monitoring of the levels of static waters in the area was



»A Mentsünk együtt projekt lefekteti az együttműködés alapjait, biztosítja az emberek és vagyonuk fokozott biztonságát, valamint az ökológiai tudatosítást a végrehajtás szélesebb és tágabb környezetében.«

Stanislav Wolf, Murszombat, Murszombat Város Önkormányzata

partnerji Gasilstvo Szombathely, GZ MO Murska Sobota, PD Murska Sobota in RC Murska Sobota smo s petimi pridruženimi partnerji izvajali postopke povezovanja za enotno delovanje sil ZIR, vzpostavivše nadzora stanja stojećih voda in zagotovitev ustrezne opreme za izvedbo vseh zastavljenih nalog. Tako smo v projektu izvedli 27 aktivnosti in nabavili štiri sklope potrebne opreme. Pomembni del projekta pa je bila masovnost z vidika sodelujočih v projektu. Ker so bili doseženi vsi kazalniki smatramo, da je z izvedbo projekta bila zagotovljena ustrezna podlaga za uporabo dosežkov projekta kot tudi možnosti za nadaljnje sodelovanje na navedenem območju. Skozi projekt so bile vzpostavljene vezi, ki lahko pomenijo uspešno sodelovanje na navedenem območju kot tudi z drugimi okolji.

felügyeletet. A vezető partner Murszombat Város Önkormányzata, partnerei a Szombathelyi Tűzoltóság, Murszombati Tűzoltó Egyesület, Murszombati Hegymászó Társaság és Murszombati Fejlesztési Központ voltak, melyekhez öt partner társult, akiknek közreműködésével végrehajtásra került a kapcsolatkiépítés a VM erők egységes működése céljából. A partnerek létrehozták az állóvizek feletti felügyeletet és biztosították a megfelelő felszerelést az összes kitűzött feladat elvégzéséhez. A projekt keretében összesen 27 tevékenységet hajtottak végre és négy, ezekhez szükséges készletet szereztek be. A projekt fontos részei voltak a projektrésztvevők tömeges megnyilvánulásai. Mivel a projekt teljesítette az összes célkitűzést, a partnerek úgy vélik, hogy a projekt végrehajtásával a térségben megfelelő alapot teremtettek mind a projekt eredményeinek felhasználásához, mind a további együttműködési lehetőség biztosításához. A projekten keresztül olyan kapcsolatok épültek ki, amelyek sikeres együttműködést jelenthetnek úgy ebben térségben, mint más környezetben is.

established. The lead partner, the Municipality of Murska Sobota, and its partners, the Szombathely Fire Fighting Department, the Municipality of Murska Sobota Fire Fighting Association, the Murska Sobota Mountaineering Society and the Murska Sobota Development Centre, as well as five affiliated partners carried out connection establishment procedures, so that protection and rescue forces could operate in unity, that the monitoring of static waters could be established, and so that suitable equipment for the performance of all of the set tasks could be provided. Therefore, 27 activities were carried out in the project and four sets of the necessary equipment was acquired. A significant part of the project was its size from the perspective of everyone involved. Because all indicators were achieved, we find that the implementation of the project provided suitable groundwork for the use of the project results as well as possibilities for future cooperation in this area. The project helped establish connections that may develop into a successful cooperation in this area as well as with other environments.



“The Let’s Rescue Together project created the groundwork for cooperation, the increased safety of people and property, and greater environmental awareness in the area of its implementation and beyond.”

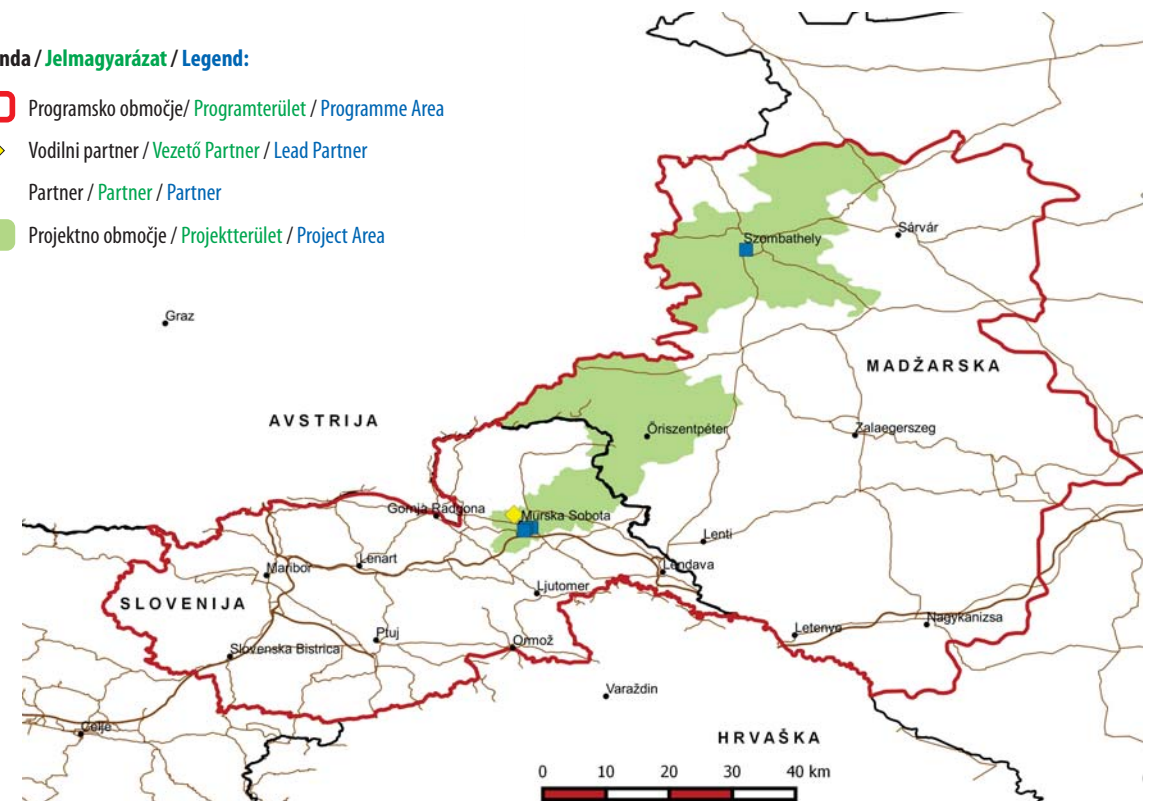
Stanislav Wolf, Murska Sobota, Municipality of Murska Sobota



- Povezovanje sil ZIR na obeh straneh meje
- A határ két oldalán lévő VM-erők összekapcsolása
- Connecting protection and rescue forces on both sides of the border
- Pridobitev opreme, ki je življenjskega pomena (dihalni aparati, gasilska lestev, vozilo za potapljače z opremo, itd.)
- Létfontosságú felszerelések beszerzése (légzőkészülékek, tűzoltólétra, búvárfelszerelést szállító jármű, stb.)
- Acquiring vital equipment (breathing devices, fire-fighting ladder, vehicles for divers with equipment, etc.)
- Vzpostavitev enotnega sistema obveščanja, aktiviranja in alarmiranja
- Egységes tájékoztatási, aktiválási és riasztási rendszer kiépítése
- Establishment of a unified notification, activation, and alerting system

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektно območje / Projektterület / Project Area





Zdrav način življenja na trajnostni način

Az egészséges életvitel fenntartható alapjainak megteremtése

Healthy lifestyle in a sustainable way

Projekt je bil namenjen promociji in vzpostavitvi podlage za bolj zdrav način življenja otrok ter njihovih staršev kot tudi ostalih prebivalcev. Poudarek je bil na trajnostnemu načinu zagotavljanja zdravega načina življenja. Med drugim so projektni partnerji pripravili in izvedli program za razvoj zdravega načina življenja. Za prebivalce obmejnih regij pa so projektni partnerji pripravili publikacije in praktične vodiče, ki ponujajo širok nabor praktičnih nasvetov za bolj zdravo življenje.

A projekt célja az egészségesebb életvitel alapjainak a megteremtése volt a gyermekek, szülei és a lakosság részére. A hangsúly az egészséges életvitel fenntartható alapjainak megteremtésén volt. A projekt többek között kidolgozott és megvalósított egy az egészséges életvitel fejlesztését célzó programot. A határmenti régiók lakossága számára kiadványokat és gyakorlati útmutatókat készítettek, amelyek jó tanácsokkal látják el őket az egészségesebb életvitel megteremtése érdekében.

The project was intended for the promotion and the establishment of a groundwork for a healthier lifestyle for children and their parents as well as of the rest of the population. The focus was on a sustainable way of ensuring a healthy lifestyle. Among other things, the project prepared and implemented a programme for the development of a healthy lifestyle. For the inhabitants of the border regions, publications and practical guides were prepared, offering a wide array of practical advice for a healthier lifestyle.

Ključne besede projekta:

zdravstveni razvoj, ozaveščeno vedenje, bolj zdravo okolje

A projekt kulcsszavai:

egészségfejlesztés, tudatos viselkedés, egészségesebb környezet

Key words of the project:

healthcare development, empowered behaviour, healthier environment

Akronim projekta / Projekt rövid címe / Project acronym:
HEALTHY

Naslov projekta / Projekt címe / Title of the project:
Zdrave skupnosti / Egészséges közösségek / Healthy communities

Odobrena ESRR sredstva / Jóváhagyott ERFA társfinanszírozás / Approved ERDF funds:
750.632,29 EUR

Trajanje projekta / Projekt időtartama / Project duration:
oktober 2012 - november 2014 / 2012 október - 2014 november / October 2012 - November 2014

Spletna stran projekta / Internetes honlap / Project web site:
www.healthy.si

Projektnei partnerji / Projekt Partnerek / Project Partners:
Zala Megyei Önkormányzat, Nacionalni inštitut za javno zdravje, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, Nyugat-magyarországi Egyetem Regionális Pedagógiai Szolgáltató és Kutató Központ

»Namen projekta je bil ustanoviti trajnostno podlago za zdrav način življenja za otroke, ki hodijo v vrtec ali šolo in njihove starše, kot tudi za širšo skupnost v obmejnem območju.«
Adrienn Gyarmati, Zalaegerszeg, Samouprava županije Zala

Namen projekta je bil vzpostaviti trajnostno podlago za zdrav način življenja za otroke, ki obiskujejo vrtec ali šolo ter njihove starše, kot tudi za širšo skupnost prebivalcev v obmejnem območju Madžarske in Slovenije. Projektne aktivnosti so zajemale anketo o razvoju zdravja v vpletenih institucijah (10 v županijah Zala in Vas in 5 v Pomurski regiji), razvoj programov za razvoj zdravja za šole in vrte, nadaljnji razvoj že obstoječih programov, razvoj enotnega modela za podporno ozadje, izvedba bolj zahtevne kampanje o zdravju ter usposabljanje za učitelje, ki se ukvarjajo z zdravjem, da so se izboljšale njihove kompetence in da so se spoznali z novimi metodami. Tedni zdravja in festivali zdravja so bili

A projekt célja az egészségesebb életvitel alapjainak megteremtése volt a gyermekek, szülei és a lakosság részére a magyar-szlovén határmenti területen. A projektaktivitások között szerepelt egy egészségfejlesztésről szóló kérdőíves helyzetfelmérés a bevont intézményekben (10 Zala és 10 Vas megyében, 5 a muravidéki régióban), egészségfejlesztési programok kidolgozása az óvodák és iskolák részére, a már meglévő programok továbbfejlesztése, egy egységes támogatási modell kifejlesztése, egy igényesebb egészségfejlesztési kampány és képzés megvalósítása azon pedagógusok számára, akik egészségneveléssel foglalkoznak azért, hogy hatékonyabban és új módszerekkel végezhesék munkájukat.

The purpose of the project was to create a sustainable groundwork for a healthy lifestyle for children and their parents as well as of the general community in the Hungarian-Slovene border area. Project activities included a survey on health development at institutions involved (10-10 in Zala and Vas counties and 5 in Pomurje), the development of programmes for health development for schools and kindergartens, further development of existing programmes, the development of a unified model for a support background, the implementation of a more demanding health campaign, and training for teachers dealing with health in order to improve their competencies and teach them new



»A projekt célja az egészséges életvitel fenntartható alapjainak biztosítása az óvodás és iskolás gyermekek, szülei és a szélesebb közösség számára a határmenti régióban.«

Gyarmati Adrienn, Zalaegerszeg, Zala Megyei Önkormányzat

organizirani v institucijah s poudarkom na zdravem načinu prehranjevanja ter redni športni aktivnosti. Izdane so bile tudi tri publikacije:

- praktični vodič za zdrav razvoj v otroštvu za učitelje, ki predstavlja nove metode v zdravem razvoju v otroštvu in ponuja praktične nasvete;
- Male skrivnosti moje zdrave kuhinje za popularizacijo zdrave prehrane;
- Zdrave skupnosti – Zdravo na 400 straneh, ki vsebuje material s projektne konference, rezultate raziskave, madžarski prevod materiala v okviru programa »Dnevnik mojega potovanja« in primeri dobre prakse v institucijah v županiji Vas. Med delavnicami za otroke in njihove učitelje in starše so se udeleženci spoznali z osnovami zdravega prehranjevanja ter z lokalno pridelanimi produkti. Nato so skupaj skuhalo tradicionalno hrano. Poleg tega so bile organizirane ekskurzije v duhu zdravega načina življenja, med katerimi je bil namen tudi, da so se udeleženci spoznali z lokalno dediščino. Večina projektnih aktivnosti je bila ustvarjenih za otroke, ki hodijo v šolo in vrtce, ki igrajo pomembno vlogo pri vzgoji otrok in učenju otrok zdravega prehranjevanja, športnega udejstvovanja in življenja brez tobaka, alkohola in drog. Učitelji, usposobljeni v tem programu, so sposobni samostojno izvesti programe zdravstvene vzgoje.

Az egészség hetei és az egészség fesztiváljai megszervezésére az intézményekben került sor, ahol a hangsúly az egészséges táplálkozáson és rendszeres mozgáson volt. Három nyomtatvány került kiadásra: Gyermekkori egészségfejlesztés gyakorlati útmutatói, amely új módszereket mutat be a gyermekkori egészségfejlesztésben; Egészséges konyhám apró titkai, az egészséges táplálkozásra való ösztönzés céljával; Egészséges közösségek - 400 oldal, amely a projekt konferencia anyagát, a felmérés eredményeit és az »Utazásom naplója« c. Program anyagainak magyar nyelvű fordítását, valamint Vas megyei intézmények jó gyakorlatainak bemutatását tartalmazza. A gyermekek és a pedagógusok, illetve szülei számára rendezett műhelyeken a résztvevők megismerkedtek az egészséges táplálkozás alapelveivel és a helyi termékekkel, majd ezt követően ezekből hagyományos ételt főztek. Ezenkívül kirándulások kerültek megszervezésre az egészséges életvitel szellemében, a helyi örökség megismerése érdekében. A legtöbb projekttevékenységbe az óvodások és iskolások kerültek bevonásra, hiszen az óvoda és az iskola kulcsfontosságú szerepet játszik a gyermekek egészséges táplálkozásában, rendszeres testmozgásában és a dohány, alkohol, kábítószer nélküli életvitelre való nevelésében. A projektben felkészített pedagógusok ezt követően önállóan végezhetik az egészségnevelési programokat.

methods. Weeks and festivals devoted to health were organised in different institutions focusing on healthy nutrition and regular physical activity. Three publications were published: A practical guide for a healthy childhood development for teachers, introducing new methods in healthy childhood development and offering practical advice; Little secrets of my healthy cuisine for the popularisation of healthy food; Healthy communities – Healthy in 400 pages that include materials from the project conference, research results, the Hungarian translation of the materials from the "Diary of my Journey" programme and examples of good practice in the institutions in the Vas county. At the workshops for pupils and their teachers and parents, the participants learned the basics of healthy nutrition and of locally produced products. Then, they made traditional food using these products. Furthermore, excursions regarding a healthy lifestyle were organised, the purpose of which was, among other things, to teach the participants about local heritage. The majority of the activities were geared towards school and kindergarten-going children as they play a significant role in the upbringing of children and teaching them about healthy nutrition, doing sports, and living without tobacco, alcohol, or drugs. Teachers trained under this programme are capable of independently carrying out health education programmes.



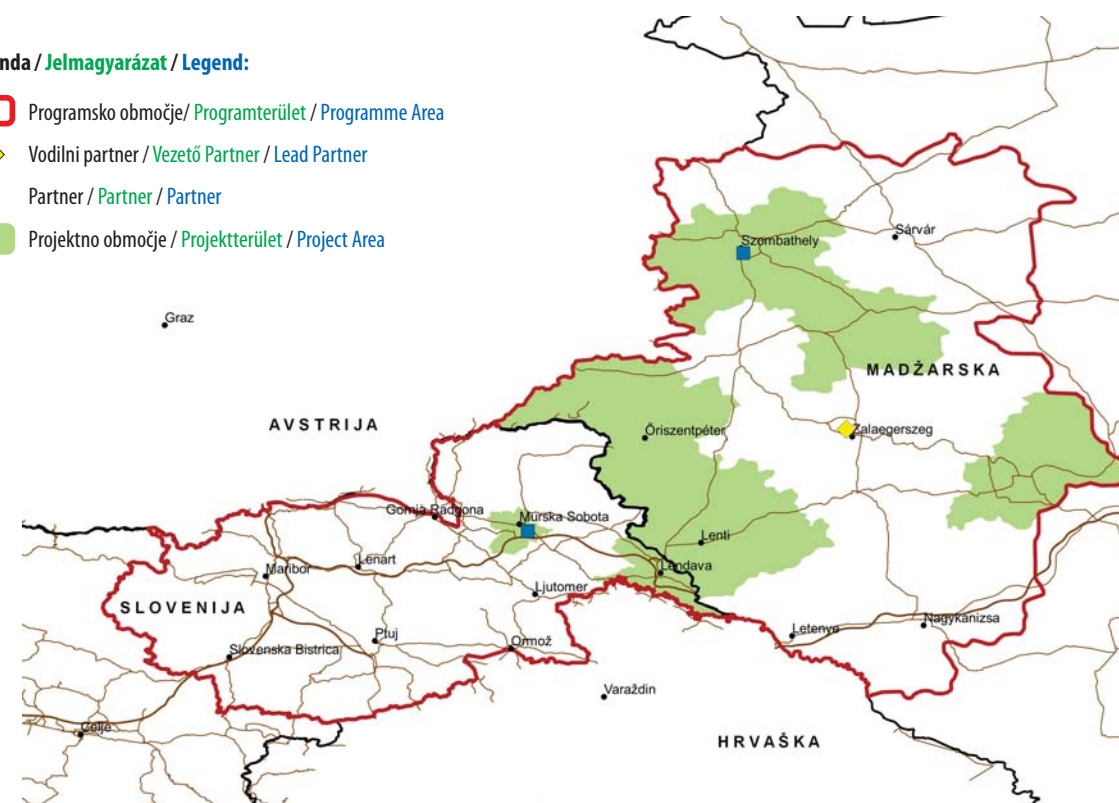
- Program razvoja zdravja v šolah in vrtcih
- Egészségfejlesztési program az óvodákban és iskolákban
- A programme for health development in schools and kindergartens

- Tri izdane publikacije o zdravem načinu življenja
- Három kiadvány az egészséges életvitelről
- Three publications concerning a healthy lifestyle

- Nakup opreme za demonstracijske namene
- Demonstrációs eszköztár beszerzése
- The purchase of equipment for presentations

Legenda / Jelmagyarázat / Legend:

- Programsko območje / Programterület / Programme Area
- Vodilni partner / Vezető Partner / Lead Partner
- Partner / Partner / Partner
- Projektno območje / Projektterület / Project Area



“The purpose of the project was to create a sustainable groundwork for a healthy lifestyle for children who attend kindergarten or school and their parents as well as of the general community in the border area.”

Adrienn Gyarmati, Zalaegerszeg, Zala County Self-Government Office



Naložba v vašo prihodnost

Operacija delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj



Befektetés a jövőbe

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai
Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg



Organ upravljanja in skupni tehnični sekretariat OP SI-HU 2007-2013
OP SI-HU 2007-2013 Irányító Hatósága és Közös Technikai Titkársága
Managing Authority and Joint Technical Secretariat OP SI-HU 2007-2013:

SLUŽBA VLADE RS ZA RAZVOJ IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO
Urad za evropsko teritorialno sodelovanje in finančne mehanizme
Sektor za upravljanje čezmejnih programov
Kotnikova 5, SI-1000 Ljubljana / Trubarjeva 11, SI-2000 Maribor
e-mail: si-hu.svrk@gov.si
Spletna stran / Weboldal / Web page:
www.si-hu.eu



MINISZTERELNÖKSÉG

SZÉCHENYI

PROGRAMIRODA